

ครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๘

วันจันทร์ที่ ๒ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

สำนัก rayงานการประชุมและชวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการตรวจแล้ว วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

สภารับรองในคราวประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ

ครั้งที่..... วัน.....เดือน..... พ.ศ.

สารบัญ

รายงานการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ

ครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๘

วันจันทร์ที่ ๒ เดือนมีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

ณ ตึกรัฐสภา

หน้า

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม		
- รับทราบการขอลาออกจากตำแหน่งสมาชิก		
สภาปฏิรูปแห่งชาติ		๑
- รับทราบรายงานความคืบหน้าการดำเนินการ		
ของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ		๒
<u>ผู้อภิปราย</u>		
- นายคำคุณ สิริสมาน		๓, ๔
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ พุทธิชีวิน		๓
ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม	ไม่มี	๑๐
ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว		
เรื่อง สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติและร่างพระราชบัญญัติ		
สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ.		๑๐
<u>ผู้อภิปราย</u>		
- นายวันชัย สอนศิริ		๑๒, ๑๒๕
- นายพลเดช ปิ่นประทีป		๑๒, ๔๙, ๘๐, ๑๓๘
- นางจุรี วิจิตรวาทการ		๓๑
- นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์		๓๒
- นายไพบุลย์ นิติตะวัน		๓๖
- นายสิน สื่อสวน		๓๙, ๔๕

- ศาสตราจารย์สมบัติ อ่างธัญวงศ์	๕๐, ๕๓
- นายเดชฤทธิ์ ปัญจะมูล	๕๕
- นายอลงกรณ์ พลบุตร	๕๗
- นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน	๕๙
- นายจำลอง โพธิ์สุข	๖๑
- นางสาวอรพินทร์ สฟโชคชัย	๖๓, ๑๔๔
- พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ	๖๗
- นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ	๗๐
- นายธวัช สุวุฒิกุล	๗๓
- รองศาสตราจารย์กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล	๗๕
- นายวิบูลย์ คูหิรัญ	๗๙
- นายอำพล จินดาวัฒนะ	๘๓
- นายปกรณ์ นิลประพันธ์	๘๕, ๑๔๐
- รองศาสตราจารย์สีบพงศ์ ธรรมชาติ	๘๘
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ พุทธิชีวิน	๙๐
- นายทวีกิจ จตุรเจริญคุณ	๙๓
- นายสยมพร ลิ้มไทย	๙๕
- ศาสตราจารย์พิเศษกิติพงศ์ อรุณพัฒน์พงศ์	๙๗
- นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	๑๐๐
- นางเตือนใจ สินธุ์ฉนิก	๑๐๓
- นายสุชาติ นวกวงษ์	๑๐๕
- รองศาสตราจารย์วินัย ดะห์ลัน	๑๐๗
- นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ	๑๑๐
- นายประสาร มฤคพิทักษ์	๑๑๑
- นายทิวา การกระสัง	๑๑๓
- นายวิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	๑๑๔
- นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์	๑๑๗

- นายเกรียงไกร ภูมิเหล่าแจ้ง	๑๑๙
- นายปรีชา บุตรศรี	๑๒๑
- นายประชา เตรีตัน	๑๒๓
- นายดุสิต เครืองาม	๑๒๗
- นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง	๑๓๐
- นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	๑๔๓
- นายชูชัย ศุภวงศ์	๑๔๓
- นายวสันต์ ภัยหลิกี้	๑๔๓
ผลการตรวจสอบองค์ประชุม	๑๔๓
ผลการลงมติเห็นชอบด้วยกับรายงานของคณะกรรมการ	๑๔๔
ผลการลงมติร่างพระราชบัญญัติสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ	๑๔๖

แบบรายงานการตรวจแก้ไขรายงานการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ

รายงานการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ
ครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๘
วันจันทร์ที่ ๒ เดือนมีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘
ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๑๑.๐๑ นาฬิกา
จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๒๔๒ คน

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : เรียนท่านสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติครับ ขณะนี้มีสมาชิกลงชื่อประชุมแล้ว ๑๗๓ ท่าน ครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอดำเนินการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาตินี้ครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ซึ่งไม่ปรากฏในระเบียบวาระคือ **รับทราบการขอลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ**

ด้วยนางทิวา ณ นคร สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ลำดับที่ ๙๑ ได้มีหนังสือขอลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ และจากตำแหน่งกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ด้วยเหตุผลทางสุขภาพ ตั้งแต่วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๘

ดังนั้น ความเป็นสมาชิกภาพของนางทิวา ณ นคร จึงเป็นอันสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ ประกอบมาตรา ๙ (๒) และพ้นจากตำแหน่งกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญด้วย ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๑๕ (๒)

สำหรับการคัดเลือกกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่างลง จะดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๒ วรรคสาม ซึ่งจะต้องดำเนินการภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่กรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่ง โดยจะดำเนินการคัดเลือกในวันพรุ่งนี้ (กำหนดครบ ๑๕ วัน ในวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๘) โดยวิธีการลงคะแนนลับ ส่วนวิธีการคัดเลือกจะดำเนินการตามข้อบังคับ ข้อ ๑๑๒ คือ ให้สมาชิกเสนอชื่อบุคคลที่เป็นกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ และต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ๕ คน จากนั้นการคัดเลือกจะกระทำโดยวิธีการออกเสียงลงคะแนนเป็นการลับ และผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุดจะเป็นผู้ได้รับการคัดเลือก จึงขอแจ้งที่ประชุมทราบนะครับ เราจะดำเนินการคัดเลือกในวันพรุ่งนี้นะครับ

๒

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

อัมพา ๑/๒

ต่อไปเป็นการรับทราบเรื่องตามระเบียบวาระ คือ รายงานความคืบหน้าของ
การดำเนินการของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ขอเชิญท่านผู้แทนคณะกรรมการ
ยกร่างรัฐธรรมนูญได้รายงานความคืบหน้าในการยกร่างรัฐธรรมนูญประมาณ ๑๐ นาที
เชิญท่านคำคุณ สิทธิสมาน ครับ

- ๒/๑

นายคำณูณ สิทธิสมาน : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ที่เคารพ กระผม คำณูณ สิทธิสมาน สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ในฐานะกรรมาธิการยกร่าง รัฐธรรมนูญ วันนี้จะขอรายงานบทบัญญัติของร่างรัฐธรรมนูญในภาคที่ ๒ ผู้นำการเมืองที่ดี และสถาบันการเมือง ในหมวดที่ ๑ ผู้นำการเมืองที่ดีและระบบผู้แทนที่ดี และหมวด ๓ รัฐสภา ในส่วนที่ ๑ บททั่วไป ซึ่งนอกจากจะเป็นบทบัญญัติใหม่แล้ว ยังเป็นเรื่องบังเอิญอย่างยิ่ง ที่บทบัญญัติในหมวดที่ ๑ ผู้นำการเมืองที่ดีและระบบผู้แทนที่ดีที่กระผมจะรายงานต่อไปนี้นั้น จะมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันโดยตรงกับวาระการประชุมของสภาปฏิรูปแห่งชาติวาระสำคัญ ในวันนี้ ก็คือการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ

บทบัญญัติในหมวดที่ ๑ ผู้นำการเมืองที่ดีและระบบผู้แทนที่ดีนั้น เป็นบทบัญญัติที่คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญมุ่งหวังที่จะคืนอำนาจให้กับพลเมือง และสร้างพลเมืองให้เป็นใหญ่อย่างแท้จริง และพยายามที่จะวางมาตรฐานให้ผู้นำทางการเมือง และผู้นำภาครัฐนั้นเป็นบุคคลที่มีความสะอาดบริสุทธิ์มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ สมดัง เจตนารมณ์ ๔ ประการ ของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งเมื่อยกร่างเสร็จไป เป็นส่วนใหญ่แล้ว ก็ได้สรุปออกมาเป็น ๔ ประการดังนี้ครับ สร้างพลเมืองให้เป็นใหญ่ การเมืองใสสะอาดและสมดุล หนุนสังคมที่เป็นธรรม นำชาติสู่สันติสุข

ท่านประธานครับ บทบัญญัติในมาตรา ๗๓ เป็นการวางหลักจริยธรรม และธรรมาภิบาลขึ้นไว้ ซึ่งก็เป็นครั้งแรกที่บทบัญญัติของร่างรัฐธรรมนูญวางไว้เช่นนี้ครับ โดยกล่าวไว้ว่าผู้นำการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้ที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ สาธารณะย่อมต้องเป็นพลเมืองที่ดีมีความเสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่อ ตำแหน่งหน้าที่ ต่อประเทศชาติและประชาชน ดำรงตนเป็นแบบอย่างอันดีงามของสังคม ยึดมั่นในจริยธรรมและธรรมาภิบาล จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรับใช้ ประชาชนอย่างเต็มกำลังความสามารถ โดยผู้นำการเมืองดังกล่าวได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

(๑) ผู้สมัครรับเลือกตั้งทุกประเภทและทุกระดับ

(๒) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นทุกตำแหน่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ พุทธิชีวิน : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม ณรงค์ พุทธิชีวิน ผมอยากกราบเรียนท่านประธานว่าผมสนใจสิ่งที่ท่านกำลังรายงาน แต่ผมอยากจะ ทราหรือว่ามีความเป็นไปได้ไหมที่ผมจะได้มีเอกสารประกอบด้วย แทนที่จะนึกตามไป

เพราะบางครั้งผมอยากจะคอมเมนต์ (Comment) ในประเด็นต่าง ๆ จะได้มีความชัดเจน เพราะเอกสารที่ท่านกำลังอ่านอยู่ขอถือปี่ (Copy) ได้ไหมท่านประธานครับ ขอบพระคุณครับ

นายคำคุณ สิทธิสมาน : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผมเข้าใจว่า เอกสารทั้งหมดที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญก็ได้ส่งให้ทาง คณะกรรมการชุดท่านไพโรจน์ พรหมสาส์น แล้วเมื่อสักครู่นี้ก็ได้หารือกับท่าน ท่านก็ได้ จัดเตรียมเอกสารนั้นไว้แล้วครับ กระผมขออนุญาตรายงานต่อคณะครับว่าจะขอก้าวโดย หลักการสำคัญว่า มาตรา ๗๓ เป็นการวางหลักไว้ และในส่วนมาตรา ๗๔ เป็นการกำหนด มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้นำการเมืองที่ดี และเจ้าหน้าที่ของรัฐในแต่ละประเภท แล้วก็ องค์กรกำกับตรวจสอบ ซึ่งจะต้องเป็นไปตามมาตรฐาน รวมทั้งกลไกในการกันบุคคล ที่ประพฤติผิดอย่างร้ายแรงออกไปจากระบบนี้ ก็ได้วางหลักโดยกำหนดให้สมาชิกวุฒิสภาแห่งชาติ เป็นผู้กำหนด หรือให้ความเห็นชอบมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้นำการเมืองและเจ้าหน้าที่ ของรัฐแต่ละประเภท -----

ผ่านประมวลจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งแต่ละประเภท อันนี้จะอยู่ในมาตรา ๗๔ วรรคแรก และหากมีการประพฤติผิดทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงจะต้องดำเนินการต่อไปอย่างไรนั้น ในมาตรา ๗๔ วรรคต่อ ๆ ไปก็ได้กล่าวไว้โดยแบ่งแยกเป็น ๓ ประเภทดังนี้ครับ

ในกรณีที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกำหนดให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดทางวินัย แล้วก็ให้สมาชิกคุณธรรมแห่งชาติส่งรายงานให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการต่อไปโดยไม่ต้องไต่สวนอีก นี่เป็นประเภทเจ้าหน้าที่ของรัฐนะครับ

ประเภทต่อไปเป็นประเภทผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่มาจากการเลือกตั้ง อาทิ นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา รวมถึงผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นนั้น หากเป็นความผิดทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงให้สมาชิกคุณธรรมแห่งชาติทำรายงานส่งคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อให้ขึ้นบัญชีไว้สำหรับให้ประชาชนลงมติถอดถอนหรือตัดสิทธิในการดำรงตำแหน่งแล้วแต่กรณีในการเลือกตั้งทั่วไป ครั้งต่อไป นี่ก็หมายถึงว่าเป็นการคืนอำนาจในการตัดสินเรื่องจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งให้กับประชาชนโดยตรง

ประเภทต่อไปก็คือกรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นกำหนดให้สมาชิกคุณธรรมแห่งชาติทำรายงานส่งรัฐสภาเพื่อพิจารณาถอดถอนหรือตัดสิทธิในการดำรงตำแหน่งต่อไปนะครับ

สมาชิกคุณธรรมแห่งชาติยังมีหน้าที่ในหมวดอื่นอีกบางประการที่ไม่ได้อยู่ในหมวดนี้ก็คือการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิไปร่วมเป็นคณะกรรมการสรรหาประเภทต่าง ๆ ซึ่งก็จะมีรายละเอียด ซึ่งกระผมจะไม่ขอรายงานทั้งหมด แต่ว่าในคณะกรรมการสรรหาไม่ว่าจะเป็น ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือคณะกรรมการสรรหา คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือบุคคลที่จะเข้าไปดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการองค์กรของรัฐที่มีหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ จะมีองค์ประกอบส่วนหนึ่งมาจากผู้ทรงคุณวุฒิที่สมาชิกคุณธรรมแห่งชาติเลือกให้เข้าไปร่วมด้วยนะครับ

นอกจากนั้นสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติถูกกำหนดโดยรัฐธรรมนูญมาตรานี้ ในวรรคท้ายให้มีหน้าที่ปลูกฝังและส่งเสริมจริยธรรมของประชาชนและผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะและอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายจะบัญญัติไว้

นอกจากนั้นยังกำหนดให้สมาชิกวุฒิสภาแห่งชาติประเมินผลการวางตนของผู้นำทางการเมืองและผู้นำภาครัฐอันนี้จะกำหนดไว้ในมาตรา ๗๗

ในมาตรา ๗๕ ร่างรัฐธรรมนูญได้กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้นำอื่นในภาครัฐไว้หลายประการด้วยกัน อาทิเช่น

(๑) แยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่และยึดประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและประชาชนเหนือประโยชน์ส่วนตน และของพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองที่ตนสังกัด

(๒) รับฟังความคิดเห็นของประชาชน สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริงทั้งทางการเมือง การบริหารราชการแผ่นดิน และในการตรวจสอบทุกระดับ และนำความเห็นของประชาชนมาประกอบการตัดสินใจ

(๓) แสดงความคิดเห็น อภิปรายหรือให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วนถูกต้องและไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง

(๔) แสดงความรับผิดชอบทางการเมืองเมื่อตนหรือผู้อยู่ในความรับผิดชอบของตนกระทำผิดหรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติ หรือประชาชน ยังมีมาตรฐานขั้นต่ำอื่น ๆ อีก และลักษณะต้องห้ามอื่น ๆ อีก

นอกจากนั้นในมาตรา ๗๖ ร่างรัฐธรรมนูญได้วางมาตรฐานของพรรคการเมืองเอาไว้หลายประการด้วยกัน ซึ่งจะมีรายละเอียดในเอกสารที่ทางคณะกรรมการชุดท่านไพโรจน์ พรหมสาส์น จะแจกให้ท่านสมาชิก นี่ก็เป็นภาคหมวดที่ ๑ ผู้นำการเมืองที่ดีและระบบผู้แทนที่ดี ต่อไปกระผมจะขอรายงานในส่วนของหมวดที่ ๓ รัฐสภา

ในส่วนที่ ๑ บททั่วไปนะครับ บททั่วไปในส่วนของรัฐสภานั้นส่วนใหญ่จะใกล้เคียงกับร่างรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ จะมีจุดแตกต่างอยู่ ๒ ประการด้วยกัน กระทบจะขอรายงานแต่เฉพาะจุดแตกต่างนะครับ จุดแตกต่างปรากฏอยู่ในมาตรา ๙๗ วรรคสอง เป็นบทบัญญัติที่มุ่งหวังเพื่ออุดช่องว่างไม่ให้ตำแหน่งผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานรัฐสภาต้องว่างลงหรือต้องมีปัญหาในการตีความหรือวินิจฉัยแต่ประการใด เนื่องจากว่าโครงสร้างองค์กรทางการเมืองของประเทศนั้นไม่อาจจะว่างเว้นตำแหน่งประธานรัฐสภาได้แม้ในยามที่ยุบสภา เหตุการณ์วิกฤติในช่วงก่อนวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ นั้นได้เคยมีปัญหาว่าจะมีผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานรัฐสภาได้หรือไม่ ประการใด ในเมื่อในขณะนั้นไม่มีสภาผู้แทนราษฎร เพราะสภาผู้แทนราษฎรถูกระงับและยังไม่มีที่ท่าว่าจะมีสภาผู้แทนราษฎรขึ้นมาเมื่อไร ในขณะที่ผู้ดำรงตำแหน่งประธานวุฒิสภาซึ่งเป็นรองประธานรัฐสภาโดยตำแหน่งนั้นต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ เพราะถูกคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติชี้มูลความผิดแล้วก็ไม่มีความชัดเจนว่า รองประธานวุฒิสภาที่ปฏิบัติหน้าที่ประธานวุฒิสภานั้นสามารถจะมาปฏิบัติหน้าที่ในฐานะรองประธานรัฐสภาได้หรือไม่ ในกรณีนี้มาตรา ๙๗ วรรคสองได้บัญญัติไว้ปิดช่องโหว่ทั้งหมดดังนี้ครับ

ในกรณีที่ไม่มีประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ประธานรัฐสภาได้ ให้ประธานวุฒิสภานำหน้าที่ประธานรัฐสภาแทน ในกรณีที่ไม่มีทั้งประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภาหรือทั้งประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภาไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือรองประธานวุฒิสภานำหน้าที่ประธานรัฐสภาแทนตามลำดับ

จุดแตกต่างประการที่ ๒ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญมากเช่นกันครับอยู่ในมาตราท้ายของบททั่วไปนี้ คือมาตรา ๑๐๒ กล่าวโดยสรุปก็คือว่ารัฐธรรมนูญฉบับใดจะมีผลบังคับใช้ได้ต้องมีประสิทธิภาพเต็มตามที่คณะผู้ร่างวางเจตนารมณ์ไว้ในวันจำเป็นจะต้องมีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องบัญญัติรองรับในแต่ละมาตรา ซึ่งจากรัฐธรรมนูญที่ผ่านมา ๒ ฉบับก็ปรากฏว่าแม้รัฐธรรมนูญจะยกเลิกไปแล้วพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญบางฉบับหรือพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องบางฉบับก็ไม่สามารถที่จะผ่านการพิจารณาออกมาใช้บังคับได้ ทำให้บทบัญญัติดังกล่าวหลายประการเป็นหมัน ในกรณีเช่นนี้มาตา ๑๐๒ บัญญัติไว้ดังนี้ครับ

ในกรณีที่รัฐธรรมนูญนี้บัญญัติให้ดำเนินการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ หรือกฎ หรือดำเนินการใดเพื่อให้การเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ แต่ผู้มีหน้าที่เสนอหรือผู้มีหน้าที่พิจารณากฎหมาย หรือกฎ หรือกระทำการดังกล่าว ไม่ดำเนินการหรือไม่กระทำการภายในเวลาที่รัฐธรรมนูญกำหนดหรือภายในเวลาอันสมควร ในกรณีที่รัฐธรรมนูญไม่ได้กำหนดเวลาไว้ ทำให้การปฏิบัติการตามรัฐธรรมนูญนี้ไม่บังเกิดผล ให้ถือว่าผู้มีหน้าที่เสนอหรือผู้มีหน้าที่พิจารณากฎหมาย หรือกฎ หรือมีหน้าที่กระทำการนั้น ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ และในกรณีที่เกิดความเสียหายขึ้น ผู้เสียหายย่อมฟ้องรัฐ ให้รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายได้ กล่าวคือได้วางหลักไว้ว่าหากไม่กระทำการตามกำหนดหรือตามเวลาอันสมควรแล้วเกิดความเสียหายขึ้น อาจจะเป็นฐานที่นำไปสู่ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และอาจจะต้องรับผิดชอบในทางแพ่ง อันนี้ก็เป็นบทบัญญัติที่กระผมขอรายงานในวันนี้ พรุ่งนี้ท่านพลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช จะมารายงานเรื่องสภาผู้แทนราษฎรและระบบการเลือกตั้ง

ท่านประธานครับ กระผมขอใช้เวลาอีกไม่เกิน ๒ นาที เพื่อที่จะชี้แจงข้อเท็จจริงบางประการที่ท่านประธานกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญมีความประสงค์ที่จะขออนุญาตชี้แจงผ่านที่ประชุมแห่งนี้ กล่าวคือตั้งแต่เมื่อคืนวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์นี้ ได้มีผู้ที่ไม่ประสงค์ดีได้เผยแพร่ข้อความที่อ้างว่าเป็นคำพูดของท่านประธานกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญในเชิงดูถูกประชาชนว่ายังขาดความรู้ความคิดและจิตสำนึกประชาธิปไตยจึงต้องออกแบบการเมืองกันใหม่เพื่อกันประชาชนส่วนนี้ออกไปให้ใช้สิทธิได้เพียงระดับหนึ่งเท่านั้น อันนี้เป็นข้อความที่จิตใจบิดเบือนและพูดเท็จอย่างร้ายแรงนะครับ ข้อความที่เผยแพร่ไปในโลกออนไลน์ (Online) นั้น อ้างว่าเป็นการนำมาจากหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ ๑ มีนาคม ซึ่งเมื่อตรวจสอบไปแล้วพบว่าเป็นข้อความส่วนหนึ่งในคอลัมน์โครงร่างตำนานคน ในหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ ๑ มีนาคมจริง ซึ่งแม้ไม่ได้อ้างว่าเป็นคำพูดของท่านประธานกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญโดยตรง แต่ก็สามารถทำให้ผู้อ่านที่ไม่ได้อ่านโดยละเอียดทั้งหมดอาจสามารถเข้าใจเช่นนั้นได้ ขอยืนยันว่าท่านประธานกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญไม่เคยพูดและไม่เคยแม้แต่จะคิดที่จะไปพูดประโยคดังกล่าวในการนี้ได้ประสานทำความเข้าใจกับหนังสือพิมพ์มติชนแล้ว โดยหนังสือพิมพ์มติชนได้รับปากว่าจะลงข่าวแก้ไขให้ และทางกรรมการผู้จัดการบริษัท มติชน จำกัด ก็ได้เผยแพร่ข้อความขอภัยในเฟซบุ๊ก (Facebook) ของท่านแล้ว จึงขอความร่วมมือให้ท่านสมาชิกทุกท่านได้โปรดกรุณางดเว้นการส่งต่อข้อความที่จิตใจบิดเบือนอย่างน่าละอายที่สุดนั้นเสียนะครับ

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญขอยืนยันว่าร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่กำลังจัดทำอยู่นี้มีเจตนารมณ์ประการสำคัญ ข้อแรกที่สุดก็คือการสร้างพลเมืองให้เป็นใหญ่อย่างแท้จริง คือนำมาทำให้พลเมืองอย่างแท้จริง พลเมืองจะมีสิทธิมากขึ้น พลเมืองจะมีส่วนร่วมโดยตรงในทางการเมืองและการบริหารทั้งท้องถิ่นและระดับชาติมากขึ้น พลเมืองจะมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นโดยตรงอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น ทั้งนี้โดยผ่านบทบัญญัติหลายหมวด หลายมาตราที่จะได้ชี้แจงภาพรวมเป็นการต่อไป รวมทั้งหมวดที่กระผมได้ชี้แจงมาในวันนี้ กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

(ที่ประชุมรับทราบ)

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณท่านผู้แทนคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญนะครับ เป็นอันว่าที่ประชุมได้รับความคับหน้าของการดำเนินการยกย่องรัฐธรรมนูญของกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญสำหรับวันนี้แล้วนะครับ มีต่อในวันพรุ่งนี้

ก่อนจะไปวาระที่ ๒ ขออนุญาตประกาศเป็นภาษาอังกฤษ เวลคัม มิสเตอร์ไอวาร์ แองเจล แอดไวเซอร์ ออฟ เดอะ เนชั่นแนล ดีเฟนซ์ คอมมิทตี แอนด์ ปาร์ตี้ส์ ฟรอม เดอะ พาร์เลียเมนต์ ออฟ เอสโทเนีย วี อาร์ พลีส ทู เวลคัม ยู ทู ออบเซิร์ฟ อาวเวอร์ มีทิง (Welcome Mr. Aivar Engel Adviser of the National Defense Committee and parties from The Parliament of Estonia. We are pleased to welcome you to observe our meeting.)

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว รายงานพิจารณาศึกษา เรื่อง **สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติและร่างพระราชบัญญัติสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ.** ของคณะกรรมการการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาปฏิรูปแห่งชาติ พิจารณาเสร็จแล้ว

เรียนท่านสมาชิกครับ เกี่ยวกับรายงานการศึกษาพิจารณาเรื่องนี้ คณะกรรมการได้เสนอรายงานฉบับแรกต่อที่ประชุมสภาแล้ว โดยในคราวประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบในหลักการของรายงานและข้อเสนอแนะของสมาชิกที่อภิปรายเพื่อนำไปประมวลและปรับปรุงรายงานให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน บัดนี้ คณะกรรมการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิก พร้อมทั้งได้ยกย่องพระราชบัญญัติสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. เสร็จแล้ว จึงนำเสนอต่อประธานสภา และประธานสภาได้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาปฏิรูปแห่งชาติ ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการได้มีมติเห็นชอบแล้วจึงได้บรรจุระเบียบวาระเพื่อให้ที่ประชุมสภาได้พิจารณาในวันนี้

๑๑

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

วาสนา ๖/๑

ท่านสมาชิกครับ เนื่องจากเป็นรายงานประกอบร่างพระราชบัญญัติ ดังนั้นในการพิจารณากระผมจึงขอปรึกษาที่ประชุมเพื่อพิจารณารายงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ และร่างพระราชบัญญัติสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ไปในคราวเดียวกัน ส่วนการลงมติจะขอแยกลงมติตามลำดับ จะมีสมาชิกเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ถ้าไม่มี ผมจะขอดำเนินการตามที่ได้ปรึกษาไว้นั้นครับ

(แทรกร่าง, รายงาน)*

๑๒

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

วาสนา ๖/๒

ขอเรียนเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ครับ

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายเทียนฉาย กีระนันทน์ ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นางสาวทัศนาศุ บุญทอง รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นางสาวทัศนาศุ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) : เชิญค่ะ

นายวันชัย สอนศิริ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม วันชัย สอนศิริ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ขณะที่กรรมการกำลังเดินขึ้นบนบัลลังก์ ผมขออนุญาตท่านประธานเพื่อความชัดเจนอีกนิดหนึ่งนะครับ เผอิญพวกผมมาประชุมช้ากรณีที่จะมีการเลือกกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ พอตีมาฟังไม่ถนัด แล้วก็ มีหลายคนถามกันจ้อกแจ้กจอบแจจอยากขอความชัดเจนจากท่านประธานอีกสักครั้งนะครับ กราบขอบพระคุณ

นางสาวทัศนาศุ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) : จะมีการเลือกสมาชิกที่ประสงค์จะสมัครแทนตำแหน่งที่ว่างในวันพรุ่งนี้ เมื่อเปิดการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติในวันพรุ่งนี้แล้ว ในลำดับแรกก็จะเลือกสมาชิกท่านใดท่านหนึ่งที่ลงสมัครเพื่อที่จะให้ไปเป็นกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่างลงค่ะ เข้าใจนะคะ คณะกรรมการขึ้นประจำที่แล้วนะคะ ดิฉันขอเชิญท่านประธานกรรมการค่ะ

นายพลเดช ปิ่นประทีป (ประธานกรรมการ) : ท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพ คุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล เป็นค่านิยมพื้นฐาน หรือระบบคุณค่าสำหรับการยึดถือประพฤติปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกันของสังคม จึงเป็นปัจจัยสำคัญของความมั่นคงผาสุกของประเทศชาติและประชาชน สังคมประเทศใด ผู้ปกครอง และประชาชนมีคุณธรรม จริยธรรม การปกครองมีธรรมาภิบาล สังคมประเทศนั้นจะเข้มแข็ง ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน ในทางตรงกันข้ามหากสังคมประเทศใดขาดเสียซึ่งคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล สังคมประเทศนั้นย่อมอ่อนแอ แตกแยก และอาจถึงขั้นล่มสลายได้ ประเด็นคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล เป็นอีกด้านหนึ่งของเหรียญในการกิจการแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งข้อเสนอเพื่อการยกร่างรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการการของสภาปฏิรูปแห่งชาติทุกชุด รวมทั้งที่ประชุมสัมมนาใหญ่ของสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ ๑๙-๒๐ มกราคม ๒๕๕๘ ต่างก็เห็นตรงกันว่ากำลังเป็นภัยคุกคาม

๑๓

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

วาสนา ๖/๓

อย่างร้ายแรง ซึ่งกีดกร่อนประเทศและสังคมไทยออกมาจากอวัยวะทุกส่วนภายในของ
องคาพยพ การปฏิรูปประเทศจะสำเร็จไม่ได้เลยหากไม่สามารถแก้ปัญหานี้ ด้วยความที่
ตระหนักถึงปัญหาคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ในสังคมไทยว่าอยู่ในสถานการณ์
ที่เลวร้ายและหยั่งรากลึก -----

- ๗/๑

อันเป็นสาเหตุที่นำพาบ้านเมืองมาสู่วิกฤตการณ์ที่ไร้ทางออก จนคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จำเป็นต้องเข้ามาดูแลให้เกิดกระบวนการปฏิรูปประเทศทั้งระบบแบบทั่วด้าน ท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลขึ้น เพื่อให้ศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติ ตามคำสั่ง ที่ ๑๒/๒๕๕๗ โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

๑. ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เป็น	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒. รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง	เป็น	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๓. นายพลเดช ปิ่นประทีป	เป็น	ประธานกรรมการ
๔. นายอำพล จินดาวัฒนะ	เป็น	รองประธานกรรมการ
๕. นายไพบุลย์ นิติตะวัน	เป็น	กรรมการ
๖. นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์	เป็น	กรรมการ
๗. นางฉิมพร กองสอน	เป็น	กรรมการ
๘. นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์	เป็น	กรรมการ
๙. นางตรึงใจ บุรณสมภพ	เป็น	กรรมการ
๑๐. นางจรี วิจิตรวาทการ	เป็น	กรรมการ
๑๑. นายสิน สือสวน	เป็น	กรรมการและเลขานุการ
๑๒. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง		

เป็น กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ท่านประธานที่เคารพครับ คณะกรรมการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ได้ทำการศึกษาสถานการณ์และแนวโน้มของสภาพปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสังคมไทย ได้สำรวจตรวจตรา กลไก กระบวนการ และความพยายามทั้งปวงในการแก้ปัญหา ตลอดจนกระบวนการในการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เท่าที่มีอยู่ในปัจจุบัน พร้อมกันนั้นก็ยังมีข้อเสนอแนวทางการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ในเชิงทิศทางและหลักการเอาไว้ว่า เห็นสมควรให้มีการจัดตั้ง สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติขึ้นโดยเป็นองค์กรอิสระ เพื่อให้ทำหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐาน คุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล สำหรับบุคคลสาธารณะและองค์กรสาธารณะ รวมทั้ง ทำหน้าที่กำกับดูแลให้เป็นไปตามมาตรฐานนั้น ดังที่คณะกรรมการได้เคยนำเสนอรายงาน

๑๕

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

นิชฎกานต์ ๗/๒

ต่อที่ประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติไว้ครั้งหนึ่งแล้ว เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๘ ในรายงานฉบับแรก เรื่อง แนวทางการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ของประเทศ ในระยะเปลี่ยนผ่าน ซึ่งในครั้งนั้นได้มีผู้อภิปรายแสดงความคิดเห็น รวมทั้งสิ้น ๒๔ ท่าน และในที่สุดที่ประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติอันมีสมาชิกผู้เข้าร่วมประชุมและแสดงตนในขณะนั้น จำนวน ๒๒๐ ท่าน มีผู้ลงมติเห็นด้วย ๒๐๓ เสียง ไม่เห็นด้วย ๗ เสียง และงดออกเสียง ๑๐ เสียง มติดังกล่าวมีสาระสำคัญที่พอสรุปได้ดังนี้ เห็นชอบในหลักการให้ดำเนินการต่อไปเกี่ยวกับแนวทางการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ตามที่คณะกรรมการเสนอ โดยมอบหมายให้คณะกรรมการได้นำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจากที่ประชุมไปปรับปรุงเพิ่มเติมและหารือกับผู้เกี่ยวข้องให้มีความสมบูรณ์และนำกลับมาเสนอรายงานอีกครั้ง ภายใน ๖๐ วัน โดยประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติอาจจะพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจ เพื่อดำเนินการจัดทำเป็นร่างพระราชบัญญัติ เพื่อเสนอต่อรัฐบาลและสภานิติบัญญัติแห่งชาติโดยเร็วต่อไป ท่านประธานที่เคารพครับ บัดนี้คณะกรรมการได้ร่วมกันศึกษาค้นคว้าเจตนารมณ์ของข้อเสนอแนะ ข้อสังเกต และข้อห่วงใยจากเพื่อนสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติทุกท่านที่ได้อภิปราย เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๘ อย่างละเอียดในแง่มุมต่าง ๆ ซึ่งพบว่ามีความเห็นต่าง ๆ ที่สำคัญอยู่ ๑๐ ประการ จึงได้นำมาพิจารณาประกอบการดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมกรอบแนวคิดก่อนที่จะมาเป็นร่างรายงาน ฉบับที่ ๒ ในวันนี้ ได้แก่

๑. เสนอแนะว่ากรรมการควรพิจารณาข้อเสนอจากคณะกรรมการอิสระต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วนและสร้างการมีส่วนร่วมโดยการปรึกษาหารือ เพื่อให้เกิดข้อสรุปของรายงานที่ครบถ้วนสมบูรณ์และเป็นที่ยอมรับร่วมกัน

๒. เสนอแนะว่าควรจัดให้มีการรับฟังข้อคิดเห็นจากภาคประชาชน ภาคประชาสังคมและผู้ที่เกี่ยวข้องในวงกว้างด้วย เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและความเป็นเจ้าของจากภาคประชาชน

๓. เสนอให้พิจารณาชื่อของสมาชิกว่าควรจะสะท้อนความหมายและภารกิจที่ครอบคลุมให้ชัดเจน บางท่านอยากให้เปลี่ยนชื่อจากคำว่า สมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ ไปเป็นชื่อสมาชิกคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลแห่งชาติ บางท่านอยากให้ใช้ชื่อเรียกว่า สมาชิกคุณธรรมจริยธรรมแห่งชาติ บางท่านอยากให้ใช้ สมาชิกธรรมาภิบาลแห่งชาติ และหลายท่านเห็นว่าชื่อเดิมสั้น กระชับ และมีความเหมาะสมดีแล้ว

๔. เสนอให้พิจารณาออกแบบโครงสร้างองค์ประกอบและกลไกของสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติตามพระราชบัญญัติทั้งหมดให้มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องสอดคล้องอย่างเหมาะสม

๕. เสนอให้ขยายรายละเอียดเพิ่มเติมในเรื่องจำนวน องค์ประกอบ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการและสมาชิกประจำของสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติอย่างเหมาะสมและมีแนวทางในการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

๖. เสนอให้จัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลและการสอบทาน การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐาน ซึ่งประเด็นเหล่านี้เป็นประเด็นที่มีความละเอียดอ่อน นอกจากนั้นเพื่อนสมาชิกหลายท่านยังมีความกังวลว่าสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติจะเป็นยักษ์ที่ไม่มีกระบอง ซึ่งต้องการให้มีการพิจารณาอย่างรอบคอบและมีความชัดเจน

๗. เสนอว่าบุคคลและองค์กรที่เป็นกลุ่มเป้าหมายที่จะถูกตรวจสอบตามพระราชบัญญัติควรกำหนดให้มีความครอบคลุมและมีความชัดเจน

๘. เสนอว่าเวทีการจัดสมาชิกคุณธรรมควรมีความหลากหลายระดับ กระจายไปตามภูมิภาคและให้มีลักษณะจากล่างขึ้นบนด้วย

๙. เสนอว่าควรออกแบบระบบการทำงานขององค์กรใหม่และกลไก ตลอดจนโครงสร้างการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีอยู่เดิมให้มีการจัดความสัมพันธ์ที่ดี ชัดเจน และบูรณาการกันให้เกิดประสิทธิภาพ

๑๐. เสนอว่าเมื่อมีภารกิจมากมายเช่นนี้แล้วจึงควรจะต้องพิถีพิถันออกแบบว่าองค์กรที่จะมาทำหน้าที่เลขานุการจะต้องมีศักยภาพที่สอดคล้อง สอดรับกับภารกิจที่รับผิดชอบใหม่

ท่านประธานครับ บัดนี้คณะกรรมการได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข และเพิ่มเติมจากรายงานฉบับแรก รวมทั้งได้ปรึกษาหารือเพิ่มเติมกับท่านประธาน กรรมการวิสามัญประจำสภาปฏิรูปแห่งชาติหลายคณะที่เกี่ยวข้อง ได้ปรึกษาหารือกับ เพื่อนสมาชิกผู้ซึ่งมีข้อเสนอเกี่ยวข้องกับการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล จนกระทั่งได้กลายมาเป็นรายงานฉบับที่ ๒ เรื่องสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติฉบับนี้ พร้อมกันนี้ ก็ได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. มาด้วยแล้ว ทั้งนี้ก็เพื่อให้ เพื่อนสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติจะได้พิจารณาประกอบอย่างเป็นรูปธรรมลงในรายละเอียด ดังที่จะได้นำเสนอต่อไป อนึ่ง เพื่อเป็นการเปิดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจาก ประชาชนตามที่เพื่อนสมาชิกมีข้อเสนอแนะ คณะกรรมการมีกิจกรรมและแผนงานที่จะนำ กรอบแนวคิดสำคัญของรายงานฉบับที่ ๒ นี้ และร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวไปรับฟัง ความคิดเห็นจากเวทีสาธารณะในวงกว้าง เพื่อจะได้รับฟังเสียงสะท้อนและนำข้อคิดเห็นมา ปรับปรุงให้เกิดความสมบูรณ์ครบถ้วนอย่างน้อยจำนวน ๓ ครั้งดังนี้

๑. เวทีภาคีการพัฒนาประเทศไทย ไทยแลนด์ ดีเวลลอปเม้นท์ ฟอรัม (Thailand Development Forum) ซึ่งเป็นที่ประชุมประจำเดือนของเครือข่ายประชาคม จังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งได้จัดดำเนินการไปแล้วเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ณ โรงแรม เดอะทวินทาวเวอร์ กรุงเทพมหานคร

๒. เวทีการประชุมเครือข่ายเตรียมการสมัชชาคุณธรรมประเทศไทย 프리 แอสเซมบลี (Pre assembly) ซึ่งได้ดำเนินการไปแล้วเช่นกัน เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ณ โรงแรมริชมอนด์ นนทบุรี

๓. ที่ประชุมสมัชชาคุณธรรมประเทศไทย ครั้งที่ ๗ ที่จะมีขึ้นในระหว่าง วันที่ ๒๕-๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘ที่กำลังจะถึงนี้ ท่านประธานที่เคารพครับ เนื่องจากสภาปฏิรูปแห่งชาติ ได้เคยรับฟังรายงานและพิจารณาหลักการ เหตุผลสำคัญในการจัดตั้งสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ มาครั้งหนึ่งแล้ว เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๘ -----

ทั้งยังได้มีการอภิปรายให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์มากมาย รวมทั้งมีมติเห็นชอบในหลักการให้คณะกรรมการเดินทางจัดทำเป็นร่างพระราชบัญญัติมานำเสนอ นอกจากนี้เอกสารรายงานฉบับที่ ๒ เรื่องสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ และร่างพระราชบัญญัติสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. อันเป็นเอกสารหลักประกอบการนำเสนอในครั้งนี้ ได้ส่งถึงมือให้คณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาปฏิรูปแห่งชาติและเพื่อนสมาชิกทุกท่านได้กรุณาศึกษามาก่อนล่วงหน้าแล้ว ดังนั้นเพื่อไม่ให้เป็นการใช้เวลาของสภาปฏิรูปแห่งชาติในการนำเสนอรายงานฉบับที่ ๒ ในวันนี้จนเกินไป กระผมจะขออนุญาตเป็นตัวแทนของคณะกรรมการนำเสนอภาพรวมของรายงานฉบับที่ ๒ และร่างพระราชบัญญัติไปพร้อมกันในคราวเดียว โดยขอข้ามประเด็นการวิเคราะห์สถานการณ์และความสำคัญเร่งด่วนของปัญหาไปสู่ประเด็นหลักการแนวคิดสำคัญที่เกี่ยวข้องกับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะบางประการของเพื่อนสมาชิก จากนั้นจะขออนุญาตให้เพื่อนกรรมการและคณะทำงานบางท่านมาช่วยเพิ่มเติมในรายละเอียดบางประเด็น ตลอดจนนำเสนอสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. เพื่อให้ท่านประธานและที่ประชุมได้รับทราบก่อนที่จะรับฟังข้ออภิปรายที่มีคุณค่าจากเพื่อนสมาชิกและรอฟังผลการลงมติของสภาปฏิรูปแห่งชาติสำหรับการดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

ประการแรก ต่อปัญหาว่าสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติเป็นองค์กรแบบไหน มีอำนาจหน้าที่อย่างไร ผมขออนุญาตท่านประธานให้เจ้าหน้าที่ช่วยขึ้นสไลด์ (Slide) แผ่นที่ ๑ และแผ่นที่ ๒ ต่อกันครับ ท่านประธานที่เคารพครับ ในเรื่องนี้ตามกรอบแนวคิดของคณะกรรมการสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ คือองค์รวมของผู้ประกอบพันธกิจด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล โดยจะมีสถานภาพเป็นองค์กรอิสระตามกฎหมาย และมีแนวโน้มว่าต่อไปในภายภาคหน้าเมื่อมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่องค์กรนี้อาจจะได้รับการพิจารณายกสถานะความสำคัญเอาไว้ให้เป็น ๑ ในองค์กรตามรัฐธรรมนูญหรือไม่ก็ได้

สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่อย่างน้อย ๗ ประการ ได้แก่

๑. กำหนดมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้บริหารหน่วยงานรัฐ ซึ่งหมายถึงข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับสูง และกรรมการหรือผู้บริหารขององค์กรเอกชนที่ทำธุรกรรมกับภาครัฐ กำหนดมาตรฐาน

ธรรมาภิบาลของหน่วยงานภาครัฐทุกประเภท องค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานเอกชน ที่เป็นคู่สัญญากับภาครัฐ

๒. สอบทานหรือไต่สวนการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลของบุคคลและหน่วยงานตามข้อ ๑ และเปิดเผยข้อมูล ต่อสาธารณะ

๓. จัดการศึกษาวิจัย จัดการความรู้ และนวัตกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล และจัดให้มีศูนย์ข้อมูลและการรณรงค์เผยแพร่

๔. สร้างกลไกและวิธีปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมในการส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ให้บังเกิดผลในการบริหาร ราชการแผ่นดินและในการให้บริการประชาชน

๕. ประสานการทำงานขององค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลให้เกิดความเชื่อมโยงบูรณาการกันจนเกิดประสิทธิผล

๖. ส่งเสริม สนับสนุนความเข้มแข็งของเครือข่ายทางสังคมให้มีบทบาทหน้าที่ อย่างเข้มแข็งในการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลที่สอดคล้องกับสภาพ ความเป็นจริงของสังคมไทย

๗. เป็นผู้แทนหน่วยงานในการประสานงานกับต่างประเทศในกิจการ ที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ

ท่านประธานครับ ประการที่ ๒ ต่อปัญหาว่าสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ มีโครงสร้าง มีองค์ประกอบอะไรบ้าง และมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างไร ผมขออนุญาต ให้เจ้าหน้าที่ขึ้นสไลด์แผ่นที่ ๓ ต่อแผ่นที่ ๔ ท่านประธานครับ โครงสร้างและองค์ประกอบ ของสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติตามกรอบแนวคิดของรายงานฉบับที่ ๒ นี้ จะประกอบไปด้วย กลไกในการดำเนินงานอย่างน้อย ๔-๕ ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ ๑ เรียกว่าคณะมนตรีสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติเป็นคอมมิชชันเนอร์ส (Commissioners) คือผู้ที่เป็นแบบอย่างและได้รับความเชื่อถือไว้วางใจซึ่งคุณธรรม จริยธรรมและมีความสามารถเป็นที่ประจักษ์ ได้รับความโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยผ่านความเห็นชอบ จากวุฒิสภามีจำนวน ๕ คน มีบทบาทเป็นบุคคลต้นแบบด้านคุณธรรม จริยธรรมที่เรียกว่า โรล โมเดล (Role model) และเป็นองค์กรนำของสมาชิกของคุณธรรมแห่งชาติ ที่มีความน่าเชื่อถือในระดับสูง

ส่วนที่ ๒ เรียกว่าสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ คือองค์คณะและที่ประชุมประจำ ของสมาชิกสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ อันประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคประชาสังคมและภาคธุรกิจที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะมนตรีสมาชิก คุณธรรมแห่งชาติมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๕๕ คน มีบทบาทหน้าที่ในการจัดทำรายละเอียด มาตรฐาน คุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลของบุคคลและหน่วยงานสาธารณะ เพื่อให้ คณะมนตรีพิจารณารับรองและประกาศใช้ และมีอำนาจหน้าที่ในการวินิจฉัยรายงานผลสอบ ทานกรณีความผิดคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลของบุคคลและหน่วยงานสาธารณะ รวมทั้งหน่วยงานเอกชนที่ทำธุรกรรมกับภาครัฐ

ส่วนที่ ๓ เรียกว่าที่ประชุมสมาชิกคุณธรรมประเทศไทยและระดับต่าง ๆ ส่วนนี้เป็นเวทีการประชุมใหญ่ของเครือข่ายบุคคลและองค์กรภาคีด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล โดยมีวัตถุประสงค์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เชื่อมโยง และผนึก กำลังกันของบุคคลและองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ในการ ขับเคลื่อนเสริมสร้างสังคมคุณธรรม รวมทั้งมีการประกาศเจตนารมณ์ความมุ่งมั่นของ เครือข่าย ในอันที่จะดำเนินการบางอย่างร่วมกันตามสถานการณ์ปัญหา และกระแสดความตื่นตัว ของภาคพลเมืองในแต่ละช่วง โดยอาจจะจัดให้มีการประชุมสมาชิกคุณธรรมในระดับพื้นที่ และสมาชิกคุณธรรมเชิงประเด็นได้ตามความเหมาะสม

ส่วนที่ ๔ และส่วนที่ ๕ สำนักงานคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลแห่งชาติ จะทำหน้าที่รับผิดชอบสนับสนุนการดำเนินงานของคณะมนตรีสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ โดยมีเลขาธิการและคณะกรรมการบริหารสำนักงานเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง และให้ศูนย์ คุณธรรม (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่เป็นสำนักงานคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัตินี้

๒๑

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

เปมิศา ๑๐/๒

ท่านประธานครับมาถึงอีกประเด็นหนึ่งครับ ขออนุญาตขึ้นสไลด์ที่ ๕ นะครับ ประการที่ ๓ ต่อปัญหาว่าคณะมนตรีสมัชชชาคุณธรรมแห่งชาติมีที่มา และมีอำนาจหน้าที่อะไรบ้าง คณะมนตรีสมัชชชาคุณธรรมแห่งชาติมีจำนวน ๕ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากบุคคลผู้เป็นแบบอย่างและได้รับความเชื่อถือว่าเป็นผู้ทรงไว้ซึ่งคุณธรรม จริยธรรม เป็นผู้มีวิญญูติและคุณวุฒิเหมาะสม เป็นผู้มีความรู้ ผลงานและจริยวัตรเป็นที่ประจักษ์ว่ายึดมั่นเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม จนเป็นที่ยอมรับ

ให้มีกระบวนการสรรหาบุคคลด้วยวิธีสืบค้นและทาบทาม โดยที่ประชุม คณะกรรมการสรรหามีใช้การเปิดให้มีการสมัครเป็นการทั่วไปโดยตัวบุคคลหรือการส่ง รายชื่อโดยองค์กรเข้ามาแต่อย่างใด คณะกรรมการสรรหาจะประชุมหารือและช่วยกันมองหา บุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและทำการทาบทาม ซึ่งเจ้าตัวจะต้องมีความยินยอมพร้อมใจ คณะกรรมการสรรหาชุดนี้จะประกอบไปด้วย ๑๑ ท่าน ถ้าสังเกตให้ดีที่ผมจะกล่าวต่อไปนี้ จะเป็นสูตร ๒ บวก ๓ บวก ๓ บวก ๓ ได้แก่

๑. ท่านแรกเป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเป็นผู้เสนอ
 ๒. ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งที่ประชุมตุลาการศาลปกครองสูงสุดเป็นผู้เสนอ
- ๒ ท่านนี้มาจากศาล ๓ ๔ ๕ มาจากฝ่ายการเมือง ได้แก่
๓. ประธานสภาผู้แทนราษฎร
 ๔. นายกรัฐมนตรี
 ๕. ผู้นำฝ่ายค้านฯ

๖ ๗ ๘ มาจากภาคประชาสังคม

๖. หมายถึงประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย

๗. นายกสมาคมข้าราชการพลเรือน

๘. ประธานกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน

ส่วน ๙ ๑๐ และ ๑๑ จากภาคธุรกิจ

๙. ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

๑๐. ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และ

๑๑. ประธานสมาคมธนาคารแห่งประเทศไทย

เมื่อคณะกรรมการสรรหาได้ประชุมและได้รายชื่อผู้ที่มีความเหมาะสมแล้ว
ให้นำเข้าสู่กระบวนการรับรองของวุฒิสภาต่อไป คณะมนตรีสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติมีวาระ
ในการปฏิบัติภารกิจ ๖ ปี ไม่จำกัดจำนวนวาระในการปฏิบัติหน้าที่ ส่วนอำนาจหน้าที่ของ
คณะมนตรีก็คืออำนาจหน้าที่ทั้งหมดตามที่ผมได้กล่าวแล้วสักครู่

ท่านประธานครับ มาถึงประเด็นที่ ๔ ต่อปัญหาว่าแล้วสมาชิกสมาชิก
คุณธรรมแห่งชาติ ๕๕ คน มีที่มาอย่างไร มีอำนาจหน้าที่อะไรบ้าง ขอสไลด์แผ่นที่ ๖ สมาชิก
คุณธรรมแห่งชาติเป็นองค์รวมของผู้ประกอบพันธกิจด้านคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาล
องค์คณะของสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติจะประกอบไปด้วยสมาชิกที่สรรหามาจากกลุ่มผู้แทน
เครือข่ายองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคประชาชนจำนวนไม่น้อยกว่า
๕๕ คน สมาชิกสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติต้องเป็นบุคคลที่ไม่มีการขัดกันแห่งผลประโยชน์
มีคุณสมบัติและคุณลักษณะที่สำคัญ รวมทั้งไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด
คุณลักษณะของผู้เป็นสมาชิกสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติจะต้องเป็นผู้ทรงคุณธรรม จริยธรรม
จากหลากหลายวงการ หลากหลายวิชาชีพ เป็นผู้ทรงปัญญา เป็นผู้ที่เคยได้รับการยกย่องนับถือ
หรือได้รับรางวัลด้านคุณธรรม จริยธรรมในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ และต้องไม่มี
ประวัติต่างพร้อยในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน ในกระบวนการสรรหาสมาชิกสมาชิกคุณธรรม
แห่งชาติ จะมีกลไกอยู่ ๒ กลไกที่เข้ามาทำหน้าที่คือ

๑. กลไกการเสนอชื่อ

๒. กลไกการสรรหา

๒๓

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

คั่นสนีัย ๑๑/๒

กลไกแรก องค์กรที่มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลเพื่อรับการสรรหาเป็นสมาชิกสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ กำหนดให้มีองค์กรที่สามารถเสนอชื่อบุคคลผู้มีคุณสมบัติเพื่อเข้ารับการสรรหามาจากฐานที่กว้างเพื่อให้มีส่วนร่วมที่หลากหลาย โดยสามารถแบ่งเป็นประเภทองค์กรได้เป็น ๖ กลุ่มเป็นอย่างน้อย และในแต่ละกลุ่มไม่จำกัดจำนวนองค์กร ขอเพียงแต่มีหลักฐานยืนยันคุณสมบัติองค์กรที่ครบถ้วนเท่านั้น ได้แก่

กลุ่มที่ ๑ องค์กรหรือสภาวิชาชีพเฉพาะทุกประเภท อันนี้หมายถึงปัจจุบันนี้มีสภาวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพ อย่างน้อย ๔๘ องค์กรที่มีการกำหนดมาตรฐานจรรยาบรรณ และมีระบบการดูแลกำกับภายในวิชาชีพของตน ในจำนวนนี้ทั้งหมดมี ๑๖ องค์กรที่มีพระราชบัญญัติเฉพาะของตน ทั้งหมดนี้ ทั้ง ๔๘ สามารถมีสิทธิที่จะเสนอชื่อได้ นะครับ

กลุ่มที่ ๒ องค์กรส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของรัฐทุกประเภท ท่านประธานครับ ปัจจุบันนี้กระทรวงต่าง ๆ ๒๐ กระทรวง กรมต่าง ๆ ๑๕๙ กรม รวมทั้งรัฐวิสาหกิจ ๗๕ แห่ง ส่วนใหญ่แล้วจะมีคณะกรรมการด้านคุณธรรม จริยธรรมของตน องค์กรเหล่านี้ก็สามารถมีสิทธิที่จะเสนอชื่อบุคคล

กลุ่มที่ ๓ องค์กรอิสระและองค์กรตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกประเภท อันนี้หมายถึงองค์กรตามรัฐธรรมนูญต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ป.ป.ช. กกต. ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สภาที่ปรึกษาสภาพัฒนาการเมือง และอื่น ๆ

กลุ่ม ๔ องค์กรนิติบุคคลที่ไม่แสวงกำไรทุกประเภท ตรงนี้ฐานกว้างที่สุดนะครับ มาจากมูลนิธิสมาคมต่าง ๆ ทั้งหลายที่ไม่แสวงกำไร ก็มีสิทธิที่จะเสนอชื่อบุคคลเข้ามาสรรหาครับ

กลุ่มที่ ๕ เป็นกลุ่มองค์กรสาธารณประโยชน์ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบธรรมาภิบาลภาคธุรกิจ รวมทั้งตลาดหลักทรัพย์

กลุ่มที่ ๖ ที่ประชุมระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล ขณะนี้มีที่ประชุมระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชน ๗๗ จังหวัด ๗๗ องค์กร ๗๗ ที่ประชุมก็สามารถเสนอรายชื่อเข้ามาได้ องค์กรที่มีสิทธิในการเสนอชื่อบุคคลดังกล่าวข้างต้น สามารถเสนอรายชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติและคุณลักษณะตามที่กำหนดได้ไม่เกิน ๒ รายชื่อ ทั้งนี้ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อต้องรับทราบ แสดงความยินยอม รับรองคุณสมบัติตนเองและเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวต่อสาธารณะ

มาถึงกลไกที่ ๒ กลไกคณะกรรมการสรรหา จัดให้มีคณะกรรมการสรรหา ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะมนตรีสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ จำนวนไม่เกิน ๑๑ คน ให้ทำหน้าที่คัดสรรผู้ที่มีความเหมาะสมจำนวนไม่เกิน ๒ เท่าของจำนวนที่ต้องการเพื่อเสนอต่อคณะมนตรีสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติให้พิจารณาตัวบุคคลและแต่งตั้งต่อไป

ในการประชุมสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติให้มนตรีสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ ๑ คน ทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุม การปฏิบัติหน้าที่ประธานที่ประชุมสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติของมนตรีสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ อาจใช้ระบบหมุนเวียนกันก็ได้

สมาชิกสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติมีวาระการปฏิบัติหน้าที่ ๖ ปี โดยจัดให้มีกระบวนการหมดวาระและสรรหาจำนวนกึ่งหนึ่งสลับกันทุก ๓ ปี

ในกรณีที่มีเหตุให้สมาชิกคนใดตาย ทูพพลภาพ ลาออก หรือขาดคุณสมบัติหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้มีกระบวนการสรรหาสมาชิกมาทดแทนโดยมีวาระการปฏิบัติหน้าที่เท่ากับช่วงเวลาที่เหลือของสมาชิกผู้นั้น

สมาชิกสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติจะได้รับค่าตอบแทนและผลประโยชน์เฉพาะเบี้ยประชุม และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่มีค่าตอบแทนประจำ

สมาชิกคุณธรรมแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. กำหนดมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้บริหารซึ่งเป็นข้าราชการเจ้าหน้าที่ของรัฐ และกรรมการหรือผู้บริหารขององค์กรเอกชนที่ทำธุรกรรมกับภาครัฐ กำหนดมาตรฐานธรรมาภิบาลของหน่วยงานภาครัฐทุกประเภท องค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานเอกชนที่เป็นคู่สัญญากับรัฐ

๒. สอบทานและไต่สวนการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมของบุคคล และธรรมาภิบาลขององค์กรต่าง ๆ และเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ โดยได้รับความคุ้มครองทางกฎหมาย

๓. ปรีกษาหารือเพื่อดำเนินการตามที่คณะมนตรีสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ มอบหมาย หรือการมอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้บรรลุ วัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัติ

ท่านประธานครับ มาถึงประการที่ ๕ ต่อประเด็นปัญหาว่าที่ประชุมสมาชิก คุณธรรมประเทศไทยคืออะไร และมีบทบาทหน้าที่กระบวนการทำงานอย่างไร ที่ประชุม สมาชิกคุณธรรมประเทศไทยเป็นเวทีการประชุมใหญ่ของเครือข่ายบุคคลและองค์กรภาคี ด้านคุณธรรม ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาล โดยมีวัตถุประสงค์ในการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เชื่อมโยงและผนึกกำลังกันของบุคคลและองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาล ในการขับเคลื่อนการเสริมสร้างสังคมคุณธรรม รวมทั้ง การประกาศเจตนารมณ์ความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการร่วมกัน ซึ่งอาจจะจัดให้มีการประชุม สมาชิกคุณธรรมในระดับภาค ระดับจังหวัดหรือสมาชิกเชิงประเด็นหรือแม้แต่การประชุม ในระดับนานาชาติได้ตามความเหมาะสม นอกจากนั้นเพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของคณะมนตรี การดำเนินงานของสมาชิกสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ และกระบวนการประชุม สมาชิกคุณธรรมในทุกๆระดับ จัดให้มีสำนักงานคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลแห่งชาติ เป็นสำนักงานเลขาธิการ ให้มีสถานะเป็นนิติบุคคลโดยมีคณะกรรมการบริหารและเลขาธิการ เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบโดยตรง

สำนักงานคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลแห่งชาติ เป็นสำนักงานที่ทำ หน้าที่รับผิดชอบ สนับสนุนการดำเนินงานของคณะมนตรีสมาชิกสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ ตามอำนาจหน้าที่ให้เกิดประสิทธิผล

ท่านประธานครับ มาถึงอีกประเด็นหนึ่งที่เพื่อนสมาชิกหลายท่านมีความ สนใจและห่วงใยกันมาก คือประการที่ ๖ ต่อปัญหาว่าสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติจะทำงาน เชื่อมโยงกับองค์กรทางจริยธรรมที่มีอยู่เดิมอย่างไร จะไปซ้ำซ้อนกับเขาหรือไม่ และจะเป็น เสมือนยักษ์ที่ไม่มีกระบองหรือเปล่า

ตรงนี้ผมขออนุญาตเจ้าหน้าที่สไลด์ แผ่นที่ ๗ ครับ ในเรื่องนี้คณะกรรมการ ได้พิจารณาด้วยความรอบคอบแล้ว มีความมั่นใจว่าชุดข้อเสนอของการจัดตั้งสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติเป็นองค์กรอิสระตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นแนวคิดและแนวทางใหม่ เป็นมิติของการปฏิรูปที่มุ่งหวังผลทั้งในระยะการเปลี่ยนผ่านเฉพาะหน้า และการปฏิรูประบบคุณธรรม จริยธรรม ธรรมาภิบาลของประเทศในระยะยาว จากการศึกษาวิเคราะห์ถึงกลไกสำคัญในการแก้ไขปัญหาเท่าที่มีอยู่ปัจจุบันพบว่า ปัจจุบันเรามีหน่วยงานรัฐที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล รวมทั้งการป้องกันและแก้ไขปัญหาทุจริตอยู่มากมาย ซึ่งส่วนใหญ่เน้นการใช้อำนาจกฎหมาย ซึ่งเป็นพลังงานอำนาจแบบแข็งเข้าไปจัดการกับปัญหา ในขณะที่สภาพปัญหาคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลทั้งที่ในประเทศไทยและที่เกิดขึ้นทั่วโลกในยุคโลกาภิวัตน์ นับวันจะยิ่งมีความสลับซับซ้อนไม่ตรงไปตรงมาอย่างสมัยก่อน ทำให้การใช้อำนาจรัฐ การใช้อำนาจแบบแข็ง มีประสิทธิภาพจำกัดลงทุกที ๆ ดังมีผู้กล่าวเป็นวาทะให้ได้ยินกันบ่อย ๆ ว่า เพาเวอร์ อีส เรสดี แอนด์ เลส เอฟเฟคทีฟ (Power is raised and less effective) ส่วนกระบวนการเสริมสร้างพลังทางสังคมอันเป็นพลังอำนาจแบบอ่อนเป็นเรื่องใหม่ที่ได้ผลยั่งยืนกว่า กลับมีการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนกันน้อยมาก อีกทั้งการทำงานของหน่วยงานยังเต็มไปด้วยอุปสรรคหรือข้อจำกัด ทั้งในด้านจิตสำนึกและวิธีคิดของผู้คนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีปัญหาในด้านงบประมาณและระบบระเบียบของทางราชการ ขอเรียนว่าในข้อเสนอการจัดตั้งสมัชชาคุณธรรมแห่งชาตินี้เป็นการเปลี่ยนวิธีคิดและแนวทางในการจัดการปัญหาไปจากความเคยชินเดิม กล่าวคือมีการปรับเปลี่ยนทั้งในเชิงแนวคิดและทิศทางในการจัดการกับปัญหาคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลของประเทศ จากเดิมที่มุ่งใช้มาตรการทางกฎหมายเป็นด้านหลักที่เรียกว่า ฮาร์ด เพาเวอร์ (Hard power) หรือลิกัล แซงชัน (Legal sanction) ซึ่งก็เป็นไปตามความเคยชินและค่านิยมโดยทั่วไปของสังคมไทย เราจะเปลี่ยนเป็นการใช้มาตรการและพลังทางสังคมนำหน้าที่เรียกว่า โซเชียล แซงชัน (Social sanction) โดยไม่ได้ละทิ้งของเดิม แต่ได้ออกแบบให้ต้องดำเนินการทั้ง ๒ แนวทาง หนุนเสริมและควบคู่กันไปเป็นแบบฝาแฝด สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติตามที่เสนอนี้ จึงเป็นกลไกการบูรณาการและปิดจุดโหว่รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างพลังทางสังคม ซึ่งก็คือพลังของความเป็นพลเมืองพลังของสติปัญญาแห่งชาตินั่นเอง ในแง่มุมนี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่พี่น้องเพื่อนคนไทย

๒๗

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

ภาวดี ๑๓/๒

ต้องตระหนักว่า อันพลังทางสังคมที่ว่าจะมีความเข้มแข็งและทรงพลังได้จริง จะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการใช้ความจริง ความถูกต้อง ความดีงาม ใช้ข้อมูลข่าวสาร องค์กรความรู้ และคุณธรรมเป็นด้านหลัก หากเกิดจากการใช้อำนาจบังคับ ชูเชื้อ ชูขวัญ หรือการสั่งการลงโทษใด ๆ ไม่ แนวทางนี้จึงเป็นแนวทางใหม่ที่มุ่งสร้างนวัตกรรมในการใช้พลังอำนาจแบบอ่อนที่เรียกว่า ซอฟต์ เพาเวอร์ (Soft power) มาเสริมพลังอำนาจทางกฎหมายขององค์กรที่มีอยู่เดิม อันเป็นพลังอำนาจแบบแข็ง มิใช่เป็นการสร้างองค์กรอำนาจแบบแข็งแบบเดิม ๆ ขึ้นมาอีก ซึ่งก็มีมากมายอยู่แล้ว แล้วจะเข้าไปติดกับดักการจัดการปัญหาแบบเดิม ๆ จนหมดแรงหมดสภาพ ดังนั้นข้อเสนอแนวทางใหม่นี้จึงมีขอบเขตการทำงานที่ชัดเจน เฉพาะว่าด้วยเรื่องการสอบสวนพฤติกรรมการค้าฟิชั่น และไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล กล่าวคือสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติจะมีขอบเขตตรวจสอบ และกำกับดูแลการกระทำผิดมาตรฐานในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลแค่นั้นเท่านั้น เมื่อทำการสอบสวนหรือไต่สวนได้ผลประการใดจะต้องมีการวินิจฉัยรวมหมู่ด้วยการลงมติ มีการบันทึกเหตุผลทั้งเสียงข้างมากและเสียงข้างน้อยเอาไว้เป็นหลักฐานเพื่อความเป็นธรรมของทุกฝ่าย จากนั้นผลการลงมตินี้จะเป็นจุดเริ่มต้นไปสู่กระบวนการสำคัญ ๒ อย่างพร้อม ๆ กัน อย่างที่ ๑ เรียกว่ากระบวนการเปิดเผยข้อมูลผลการสอบสวนหรือไต่สวนและมติของสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติเสนอต่อสาธารณะเพื่อนำไปสู่สิ่งที่เรียกว่า โขเชียล แชนชัน หรือมีนักวิชาการบางท่านแปลคำว่า โขเชียล แชนชัน เป็นคำว่า

กระบวนการกีดกันทางสังคม หรือบางท่านใช้คำว่า กระบวนการตั้งรังเกียจทางสังคม รวมทั้งการเผยแพร่ให้กรณีศึกษาเหล่านี้เป็นที่เผยแพร่และศึกษาของสังคมโดยเฉพาะแก่เด็กและเยาวชนในวงกว้างต่อไป

กระบวนการที่ ๒ เป็นกระบวนการส่งเรื่องไปยังหน่วยงานทางสายบังคับบัญชาและองค์กรตรวจสอบฮาร์ด เพาเวอร์ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้พิจารณาดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินการทางบริหาร หรือดำเนินการในทางกฎหมาย อันเป็นสิ่งที่เรียกว่าลี้กัล แชนซัน ซึ่งจะเป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานตามสายบังคับบัญชาและองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่มีอยู่หลากหลายแล้ว โดยสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติจะทำหน้าที่เป็นเพียงการประสานและแจ้งข้อมูลส่งต่อให้ต้นสังกัดและองค์กรที่รับผิดชอบทางวินัย ทางบริหาร หรือทางแพ่ง อาญา ให้ดำเนินการต่อไปเท่านั้น จากนั้นก็เป็นบทบาทหน้าที่ของพลังทางสังคม ผู้ที่รับรู้ข้อมูลข่าวสารและรู้เท่าทัน จะต้องติดตามกดดันหรือสานต่อขยายผล อย่างไรก็ตามองค์กรอิสระที่จัดตั้งขึ้นใหม่นี้มิได้มีหน้าที่เพียงแค่นี้ สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติยังมีขอบเขตอำนาจที่สำคัญในด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและประชาสังคมให้เกิดความรู้เท่าทัน ส่งเสริมพัฒนาให้มีขีดความสามารถในการติดตามตรวจสอบมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล และสร้างแรงกดดันทางสังคม ซึ่งจะเป็นพลังอีกส่วนหนึ่งที่จะเข้ามามีบทบาทอย่างมากและเป็นรูปธรรมมากขึ้นในยุคต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญใหม่ที่เราจะมีขึ้น

นอกจากนั้นในกระบวนการทำงานของสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติยังต้องเชื่อมโยงกับองค์กรกลไกต่าง ๆ ของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริม กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม ธรรมาภิบาล รวมทั้งองค์กรวิชาชีพเฉพาะต่าง ๆ ที่มีการกำกับดูแลจรรยาบรรณในวงการวิชาชีพตนทุกองค์กรทุกระดับที่มีอยู่เดิม โดยจะมุ่งทำงานให้เป็นระบบ เพิ่มประสิทธิภาพ และบูรณาการให้เกิดความครอบคลุมทุกภาคส่วนยิ่งขึ้น

ประการสุดท้าย ในภาพรวมโดยสรุปทั้งหมดแล้วคณะกรรมการมีแนวทางการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรม ธรรมาภิบาลของประเทศอย่างไร ท่านประธานที่เคารพครับ เพื่อปฏิรูประบบงานคุณธรรม จริยธรรม ธรรมาภิบาลของประเทศ คณะกรรมการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล มีข้อเสนอภายใต้หลักคิดในการพัฒนาเสริมสร้าง

นวัตกรรมพลังอำนาจแบบอ่อนขึ้นมาเพื่อหนุนเสริมพลังอำนาจแบบแข็งที่มีอยู่เดิม และประสานพลังกันในการหยุดยั้งวิกฤติและฟื้นฟูพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ของประเทศและสังคมไทย ข้อเสนอโดยภาพรวมจึงประกอบไปด้วยดังนี้ครับ

ประการที่ ๑ แนวทางการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ประกอบไปด้วย ๓ แนวทาง คือ

๑. แนวทางการจัดตั้งสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติให้เป็นองค์กรอิสระตาม พระราชบัญญัติ

๒. แนวทางการยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ศูนย์คุณธรรมซึ่งจัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาเป็นองค์กรตามพระราชบัญญัตินี้

๓. แนวทางการสนับสนุนให้มีการจัดตั้งองค์กรอิสระตามกฎหมายนี้ขึ้นมา ในจังหวัดหนึ่งเสียก่อนโดยไม่ต้องรอรัฐธรรมนูญ เพื่อให้สามารถดำเนินกระบวนการรณรงค์ ทางสังคมเพื่อฟื้นฟูคุณธรรม จริยธรรม ธรรมาภิบาลอย่างกว้างขวางและมีพลังในช่วง การเปลี่ยนผ่านประเทศก่อนที่บ้านเมืองจะกลับคืนไปสู่สภาวะการเมืองปกติ ส่วนในจังหวัดที่ ๒ ต่อเมื่อมีรัฐธรรมนูญใหม่แล้ว ถ้าหากเห็นสมควรที่จะยกระดับสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติให้ เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ จึงจะยกสถานะเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญต่อไปหรือไม่ก็ได้

ประการที่ ๒ หลักการสำคัญของการจัดตั้งสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ มี ๒ หลักการ

๑. หลักการส่งเสริมให้คนดีได้ปกครองบ้านเมืองและควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มี อำนาจ ไม่ให้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายได้

๒. หลักการของการมีกลไกที่มีประสิทธิภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ของหลักนิติธรรมและการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในทุกภาคส่วน ทุกระดับ

๓. มีมาตรการดำเนินการ ๔ มาตรการครับ

มาตรการที่ ๑ มาตรการกำหนดความหมายและกรอบภารกิจที่มีความชัดเจน รวมทั้งกลุ่มเป้าหมายชัดเจนในการดำเนินงาน

มาตรการที่ ๒ มาตรการจัดตั้งสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติให้เป็นองค์กรตามพระราชบัญญัติ ให้มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมของบุคคล และมาตรฐานธรรมาภิบาลขององค์กรตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรการที่ ๓ มาตรการกำหนดให้สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติมีอำนาจในการสอบทานการฝ่าฝืนหรือการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมของบุคคล และธรรมาภิบาลขององค์กรต่าง ๆ และสามารถเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะได้ โดยได้รับความคุ้มครองทางกฎหมาย

มาตรการที่ ๔ มาตรการในการจัดระบบและกำหนดบทบาทการทำงานของ องค์กร หน่วยงานทุกระดับที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาล เสียใหม่ เพื่อให้เกิดการทำงานที่เชื่อมโยงบูรณาการกันทั้งระบบ มีเป้าหมาย มียุทธศาสตร์ มีการปฏิบัติการร่วมกันอย่างเกื้อกูลและเกิดประสิทธิผล

ประการที่ ๔ ขั้นตอนและวิธีการจัดตั้งสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ มี ๓ ขั้นตอนคือ

๑. จัดให้มีพระราชบัญญัติสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. เมื่อมีแล้ว ก็จัดตั้งองค์กรขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ตั้งกล่าวไว้ชื่อว่าสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ

๒. ยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔

๓. กำหนดแหล่งที่มาของเงินทุน รายได้ ทรัพย์สินสำหรับการดำเนินกิจการตามพระราชบัญญัติโดยให้โอนทรัพย์สินและรายได้ของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) มารวมไว้ด้วย

ประการที่ ๕ เรื่องโครงสร้างและองค์ประกอบของสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติมี ๔ กลไก ได้แก่

กลไกที่ ๑ คณะมนตรีสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ

กลไกที่ ๒ สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ

กลไกที่ ๓ ที่ประชุมสมัชชาคุณธรรมประเทศไทยและระดับต่าง ๆ

๓๑

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

ปียาพัชร ๑๕/๒

กลไกที่ ๔ คือสำนักงานคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลแห่งชาติ โดยมี
เลขาธิการและคณะกรรมการบริหารเป็นผู้ดูแลโดยตรง

ท่านประธานที่เคารพครับ เพื่อเป็นการให้ข้อมูลเสริมในส่วนที่สำคัญ ๆ
อีกหลายเรื่อง สำหรับการพิจารณาของที่ประชุมสมัชชาปฏิรูปแห่งชาติ กระผมขออนุญาตให้
กรรมการและคณะทำงานท่านอื่น ๆ ได้นำเสนอรายละเอียดเพิ่มเติมตามลำดับดังนี้ ท่านที่ ๑
ท่านอาจารย์จรี วิจิตรวาทการ ในประเด็นกระบวนการสรรหาคณะมนตรีและสมาชิกสมัชชา
คุณธรรมแห่งชาติ ท่านที่ ๒ คุณสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์ ในประเด็นเวทีสมัชชากับการสานภาคี
พลังคุณธรรมของสังคมในสังคมไทย และการกำกับดูแลมาตรฐานธรรมาภิบาลขององค์กร
เอกชนที่ทำธุรกรรมกับรัฐ ๓. นายไพบุลย์ นิติตะวัน ในประเด็นสถานภาพการเป็นองค์กร
ตามรัฐธรรมนูญ และกระบวนการทำงานประสานกับกลไกตรวจสอบและการมีส่วนร่วมของ
ภาคประชาสังคมอื่น ๆ ในอนาคต ท่านที่ ๔ นายปกรณ นิลประพันธ์ เจ้าหน้าที่สำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาจะเป็นผู้นำเสนอสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสมัชชาคุณธรรม
แห่งชาติ พ.ศ. เพื่อให้เพื่อนสมาชิกสามารถพิจารณาในรายละเอียดในหมวดต่าง ๆ
ได้อย่างเป็นรูปธรรม และท่านที่ ๕ นายสิน สือสวน จะเป็นผู้อธิบายเพิ่มเติมในเรื่องบทบาท
ของศูนย์คุณธรรมและการเปลี่ยนผ่านจากศูนย์คุณธรรมมาเป็นสำนักงานคุณธรรม จริยธรรม
และธรรมาภิบาลแห่งชาติ ตามบทเฉพาะกาลของร่างพระราชบัญญัติ หลังจากนั้นกระผม
จะขออนุญาตสรุปประเด็นข้อเสนอเพื่อการพิจารณาและลงมติของสภาปฏิรูปแห่งชาติให้เป็น
ที่ชัดเจนเป็นการปิดท้ายครับ ผมขออนุญาตท่านประธานเชิญท่านอาจารย์จรี วิจิตรวาทการ
และลำดับถัด ๆ ไป ครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) : เชิญค่ะ

นางจรี วิจิตรวาทการ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิก
ที่เคารพ ที่จริงคุณหมอลดเดช ท่านประธานได้พูดไปแล้วถึงเรื่องการสรรหาพอสมควรนะ
เพื่อไม่ให้ซ้ำกับท่านดิฉันจะสรุปแค่สั้น ๆ ว่าหลักคิดของการที่ได้มาซึ่งคณะมนตรีของสมัชชา
คุณธรรมแห่งชาตินั้น -----

๓๒

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

ศิริวรรณ ๑๖/๑

ก็คือเป็นระบบสรรหานั้นคะ โดยผู้ที่มีบทบาทในการสรรหาคือตัวแทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ดังที่คุณหมอได้พูดไปแล้วคือที่ประชุมของศาลปกครองสูงสุด ที่ประชุมของศาลฎีกา แล้วก็รวมทั้งองค์กรภาคส่วนอื่น ๆ อย่างเช่นที่ประชุมคณบดี ที่ประชุมอธิการบดี และหน่วยงานอื่น ๆ รวมทั้งภาคประชาสังคม ตัวแทนของภาคประชาสังคม ตัวแทนขององค์กรทางภาคธุรกิจเอกชน ทั้งหมดจะสรรหามาแค่ ๕ คน ในส่วนของสมาชิกสมัชชานั้นก็จะมาจากคณะกรรมการสรรหาที่คณะมนตรีจะตั้งขึ้นมา มีองค์ประกอบประมาณ ๑๑ คน แล้วก็จะมีการให้ภาคส่วนต่าง ๆ ทางสังคม ภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคประชาชน ได้มีโอกาสได้เสนอชื่อเข้ามาองค์กรละ ๒ คน ทั้งหมดนั้นก็เลยกลั่นกรองเลือกมาประมาณ ๒ เท่าของจำนวนคน ๕๕ คน คือประมาณ ๑๑๐ คน และให้คณะมนตรีนั้นเป็นผู้กลั่นกรองคัดเลือกอีกทีหนึ่ง ทั้งนี้ทั้งนั้นคุณสมบัติก็ได้ระบุไว้ในเอกสารที่ส่งให้เห็นแล้ว ท่านประธานก็ได้ให้รายละเอียดไว้แล้ว ดิฉันคิดว่าเรื่องของในส่วนของคณะมนตรีนั้นคงจะเป็นบุคคลที่เป็นแบบอย่างทางสังคม ได้รับความเชื่อถือ หมายถึงว่าพูดไปแล้วทุกคนจะรู้จัก เป็นผู้ทรงด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีวิสัยทัศน์ คุณวุฒิที่เหมาะสม มีผลงานและจริยวัตรเป็นที่ประจักษ์ ทำงานเพื่อส่วนรวม รวมทั้งมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคม เพราะฉะนั้น ๕ ท่านที่จะเป็นเหมือนต้นแบบทางคุณธรรม จริยธรรมของสังคมนั้นก็จะเป็นองค์ประกอบที่จะเป็น ๕ ท่านที่จะดูแลเป็นคณะมนตรีสมัชชาคณะคุณธรรม ส่วนสมาชิกสมัชชา ๕๕ ท่านนั้นก็ต้องมีคุณสมบัติหลาย ๆ อย่าง โดยที่ดิฉันคิดว่าคุณสมบัติต่าง ๆ อย่างที่ว่านั้นก็มาจากหลาย ๆ ภาคส่วน แล้วมากลั่นกรองกันอีกทีหนึ่ง นอกจากข้อต้องห้ามแล้วจะต้องเป็นคนที่มีความดี อาจจะได้รับรางวัลเกี่ยวกับทางด้านนี้ มีงานที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและเป็นที่ยอมรับของสังคม เพราะฉะนั้นดิฉันคิดว่ารายละเอียดทั้งหลายจะอยู่ในเอกสาร แต่ว่าการกลั่นกรองนั้นจะกลั่นกรองด้วยความระมัดระวัง แต่ว่าองค์ประกอบของการกลั่นกรองของ ๒ ส่วนจะไม่เหมือนกันคะ ขอขอบคุณคะ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) : ขอเชิญท่านต่อไปเลยคะ

นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์ (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานนะครับ ก่อนอื่นผมอยากจะขอเรียนท่านสมาชิกอย่างนี้นะครับ ในเรื่องสมัชชาที่ท่านประธาน

๓ ๓

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

ศิริวรรณ ๑๖/๒

กรรมการได้รายงานกับสภา ผมขอแก้ไขนิดเดียว นะครับ ในเอกสารหน้า ๒๕ ที่เป็นรายงาน ได้ระบุไว้ว่าสมาชิกจะมีตัวองค์ประกอบเป็นสมาชิก ระบุเขียนว่าจำนวนไม่น้อยกว่า ๕๕ คน ซึ่งตรงนี้อันนั้นเป็นฉบับร่างแรกซึ่งจะติตมา ที่ถูกต้องตาม พ.ร.บ. เลยจะเขียนเอาไว้ว่าไม่เกิน ๕๕ คน ขออนุญาตแก้ไขตรงนี้นิดหนึ่งเพื่อความเข้าใจตรงกัน นะครับว่าสมาชิกของสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติจะมีองค์ประกอบไว้ไม่เกิน ๕๕ คน ที่เมื่อสักครู่ท่านประธาน ได้รายงานที่ประชุมว่าไม่น้อยกว่า นะครับ เดี่ยวจะได้ไม่สับสนตรงนี้นะครับ

ในส่วน of สมาชิกคุณธรรมประเทศไทย คือในส่วน of ที่เรียกเป็นฟอรัม (Forum) นี้ นะครับ จะเป็นองค์กรในการที่จะสานพลังภาคีเครือข่ายคุณธรรมในสังคมไทย ซึ่งปกติแล้ววันที่ ๑ เลย ที่ประชุม of สมาชิกคุณธรรมประเทศไทย จะเป็นเวทีของการประชุม of เครือข่ายบุคคล แล้วก็หน่วยงาน of องค์กรภาคี ซึ่งจะประกอบด้วย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม แล้วก็ภาคประชาชน เป็นเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ครับ กับ การเอาองค์ความรู้มาเชื่อมโยงกันในการทำงานร่วมกัน ในการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และกลไกการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมที่จะเน้นพลังเชิงบวก of เครือข่ายทางสังคมทุกภาคส่วน เป็นเวทีที่จะสร้างประชาชนให้เป็นพลังพลเมือง นะครับ ในการประชุมสมาชิกคุณธรรมนั้น ยังมีประเด็น of ประสบการณ์ ซึ่งไม่ได้เริ่มต้นจากศูนย์ นะครับ ประสบการณ์จากการที่มีศูนย์คุณธรรม ได้มีการจัดสมาชิกคุณธรรมทั้งในระดับประเทศ ระดับภาค และจังหวัด ต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ แล้ว นะครับ แล้วก็ ได้ค้นพบว่ากระบวนการสมาชิกคุณธรรมนี้ ได้ก่อให้เกิดผลดังนี้นะครับ

อันที่ ๑ เลยคือก่อให้เกิดการเชื่อมโยงบุคคลแล้วก็องค์กรที่ทำงานด้านคุณธรรม จริยธรรมที่เดิมเรามีคนสนใจเรื่องนี้มากแต่ว่าต่างคนต่างทำ ก็จะได้รู้จักเรียนรู้ร่วมกันในการไปสู่การรวมตัวเป็นเครือข่ายคุณธรรม ๗ กลุ่มเครือข่าย ซึ่งก็ได้แก่เครือข่ายองค์กรภาครัฐ เครือข่ายการศึกษา เครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เครือข่ายองค์กรด้านสื่อ เครือข่ายภาคธุรกิจ แล้วก็เครือข่ายองค์กรศาสนา แล้วก็เครือข่ายองค์กรชุมชนนะครับ ซึ่งมีการช่วยกันทำงานอย่างต่อเนื่องแล้วก็ขยายตัวเพิ่มขึ้นในแต่ละปี นอกจากนั้นการที่ประสบการณ์จากศูนย์คุณธรรมนั้น กระบวนการสมัชชานี้ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทำให้เกิดการสรุปบทเรียนการทำงาน และเกิดการจัดการความรู้และมีองค์ความรู้จากการทำงานนั้นเอาไปพัฒนาเป็นหลักสูตรขึ้นมาอีกหลายหลักสูตรนะครับ แล้วก็จากการทำงานร่วมกันในเชิงสมัชชาอย่างต่อเนื่องนั้นทำให้มีการยกระดับการทำงานไปสู่การพัฒนาเชิงนโยบายสาธารณะที่จะทำด้านการส่งเสริมคุณธรรมความดีทั้งในระดับมติของคณะรัฐมนตรี ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี แล้วก็การจัดตั้งองค์กรสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคม และแผนพัฒนาความซื่อตรงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๙ นะครับ และสิ่งที่ศูนย์คุณธรรมได้ทำก็ยังคงเกิดกระบวนการสมัชชานั้นได้สร้างความเชื่อมั่นขององค์กรภาคีเครือข่าย แล้วก็ผู้เกี่ยวข้องว่า การส่งเสริมคุณธรรมความดีที่มีการขับเคลื่อนอย่างเป็นกระบวนการและมีพลังมากยิ่งขึ้นทั้งจำนวนคนและองค์กรเครือข่าย องค์ความรู้ และการสนับสนุนเชิงนโยบายนั้นจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคมไทยสู่สังคมคุณธรรมได้อย่างเป็นลำดับขั้น ซึ่งบทเรียนของศูนย์คุณธรรมนั้นก็สอดคล้องกับบทเรียนของสมัชชาปฏิรูปประเทศไทย แล้วก็สอดคล้องกับสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งได้มีกระบวนการในการดำเนินการเรื่องนี้และเห็นผลเป็นที่ประจักษ์ชัดมาแล้ว

อีกประเด็นหนึ่งครับ ในบรรยากาศของการปฏิรูปประเทศไทยนั้น ปัจจุบันก็จะมีเสียงเรียกร้องจากเครือข่ายภาคประชาสังคม ภาคประชาชน องค์กรสาธารณะต่าง ๆ เสนอให้มีการจัดสมัชชาคุณธรรมกระจายลงไปสู่ระดับพื้นที่ทั้งตำบล จังหวัดนะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งยิ่งจัดเฉพาะประเด็นมากยิ่งขึ้นก็จะเชื่อมโยงกลไกอื่น ๆ ได้มากขึ้น ทั้งกลไกที่มีอยู่แล้ว เช่นตัวอย่างของสภาองค์กรชุมชน สภาพัฒนาการเมือง หรือภาคประชาสังคมของจังหวัดก็จะกระตุ้นความตื่นตัวจากภาคส่วนต่าง ๆ ให้ร่วมมือกันขับเคลื่อนด้านคุณธรรม จริยธรรมในการต่อต้านทุจริตซึ่งเป็นประเด็นหลักของการปฏิรูปในครั้งนี้ด้วยนะครับ

๓๕

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

อัมพา ๑๗/๒

ในประเด็นของการกำกับดูแลมาตรฐานธรรมาภิบาลขององค์กรเอกชน จะสังเกตว่าองค์กรเอกชนเองก็มีกระบวนการในการที่จะดูแลมาตรฐานของธรรมาภิบาล ด้านนี้อยู่แล้ว ก็จะทำให้้องค์กรเอกชนที่จะทำธุรกรรมกับภาครัฐนั้นก่อนเกิดสิ่งที่ตามมา ก็คือ เกิดกำหนดให้มีมาตรฐานธรรมาภิบาลขององค์กรเอกชนที่จะทำธุรกรรมกับภาครัฐ อันนี้ เป็นเรื่องสำคัญ เพราะว่าองค์กรเอกชนนั้นจะมีส่วนได้เสียกับผลประโยชน์ต่าง ๆ เกิดขึ้น โดยเฉพาะโครงการใหญ่ ๆ ก็จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างการจัดซื้อจัดจ้าง ของประเทศ การจัดความสัมพันธ์ขององค์กรธุรกิจเอกชนกับรัฐอย่างเป็นระบบ แล้วก็ จะก่อให้เกิดผลดีกับประเทศชาติดังต่อไปนี้ครับ

จะก่อให้เกิดการตื่นตัวขององค์กรภาคธุรกิจในการพัฒนามาตรฐาน ตามนโยบายขององค์กรทั่วทุกด้านให้มีความเป็นธรรมาภิบาล ส่งผลให้้องค์กรธุรกิจ มีความเข้มแข็งและแข่งขันกับองค์กรธุรกิจชาติอื่น ๆ ได้

อันที่ ๒ เกิดความเป็นธรรมในการแข่งขันทางธุรกิจครับ ลดความได้เปรียบ เสียเปรียบในการแข่งขัน สร้างระบบความเชื่อมั่นขององค์กรภาครัฐและองค์กรภาคเอกชน

อันที่ ๓ จะลดต้นทุนในการพัฒนาประเทศ และลดมูลค่าการทุจริต ทำให้ลด การสูญเสียงบประมาณค่าใช้จ่ายในการพัฒนาประเทศลงอย่างมาก ภาคเอกชนเองก็จะลด ต้นทุนขององค์กรในส่วนที่จะต้องไปจ่ายที่เรียกว่า จ่ายใต้โต๊ะ ในลักษณะแบบเดิม ๆ

อีกประเด็นสุดท้ายครับ ก็จะทำให้ภาพลักษณ์ของประเทศไทยในสายตาของ องค์กรระหว่างประเทศและต่างชาติที่ให้ความสนใจในเรื่องของความซื่อตรงหรือที่เรียกกันว่า อินเท็กกริตี (Integrity) นี้่นะครับ แล้วก็ทางด้านของการคอร์รัปชันนั้นจะทำให้ไทยเรามี ภาพลักษณ์ดีขึ้น

สิ่งสุดท้ายเลยครับ การกำหนดมาตรฐานธรรมาภิบาลขององค์กรภาคเอกชน ที่ทำธุรกรรมกับภาครัฐก็จะเกิดขึ้นครับตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วก็จะมีการศึกษาจากระบบ และมาตรฐานเดิมที่มีอยู่ ทั้งจากสำนักงานของ กสท. บริษัทจดทะเบียน แล้วก็พัฒนาต่อยอด ให้สอดคล้องกับสถานะตามความเป็นจริง โดยเน้นเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง และประสิทธิภาพ -----

๓๖

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

สะแกวัลย์ ๑๘/๑

ขณะเดียวกันก็จะลดผลกระทบที่ไม่จำเป็นต่อการพัฒนาภาคธุรกิจ ทั้งนี้โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องด้วย ก็คงเป็น ๒ ประเด็นหลัก ๆ ที่อยากกราบเรียนเพิ่มเติม ในส่วนที่ท่านประธานกรรมการได้นำเสนอไว้แล้วครับ กราบขอบพระคุณครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) : ขอเชิญท่านไพบูลย์ค่ะ

นายไพบูลย์ นิติตะวัน : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ แล้วก็ท่านสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติทุกท่าน ผมในฐานะที่เป็นกรรมการคณะที่พิจารณาเรื่องสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ขอโทษนะครับ ผม ไพบูลย์ นิติตะวัน สัมภาษณ์ตัวเองไป แล้วก็อีกอย่างหนึ่งในฐานะที่ผมเป็นกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ดังนั้นจึงได้ขออนุญาตรบกวนเวลาเสริมท่านประธานคุณหมอพลเดชในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการที่สมัชชาคุณธรรมมีส่วนเกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญนั้น ผมขออนุญาตเรียนว่าสมัชชาคุณธรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่มีการยกร่างกันขึ้น โดยหลักการที่ยึดไว้นั้นก็คือการสร้างพลเมืองให้เป็นใหญ่ การเมืองที่ใสสะอาดและสมดุล หนุนสังคมที่เป็นธรรม นำชาติสู่สันติสุข นี่คือเป้าหมายหลักของรัฐธรรมนูญที่ยกร่างขึ้นมาขึ้น ท่านสมาชิกครับ ท่านจะเห็นว่าในกรรมาธิการยกร่างได้ให้ความสำคัญบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘ พลเมืองซึ่งเข้าไปทำหน้าที่สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ เพื่อให้บุคคลทำหน้าที่พลเมือง ย่อมปฏิบัติหน้าที่ซึ่งมีเกียรติอย่างเข้มแข็ง โดยปราศจากอคติและด้วยความเสียสละ และให้ได้รับค่าใช้จายบางประการที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ นี่เป็นส่วนที่บัญญัติเกี่ยวกับสมัชชาพลเมืองในหน้าที่ของการทำหน้าที่เป็นพลเมือง

และนอกจากนั้นการบัญญัติไว้ในบทบัญญัติภาคที่ ๒ ในเรื่องเกี่ยวกับผู้นำการเมืองที่ดีและระบบผู้แทนที่ดี ในมาตรา ๗๓ ได้บัญญัติว่าผู้นำการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้อาสาปฏิบัติหน้าที่สาธารณะย่อมต้องเป็นพลเมืองที่ดี ยึดมั่นในจริยธรรม และธรรมาภิบาล สิ่งนี้เป็นหลักใหญ่ของผู้นำการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น

นอกจากนั้นในมาตรา ๗๔ ก็บัญญัติว่ามาตรฐานทางจริยธรรมของผู้นำทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภท ให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมที่สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติกำหนดขึ้นหรือให้ความเห็นชอบ โดยจะต้องมีกลไกและระบบในการ

ดำเนินงานเพื่อให้การบังคับให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมนั้น เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีกำหนดขั้นตอนการลงโทษตามความร้ายแรงแห่งการกระทำ การฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมตามวรรคหนึ่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ถือเป็นการกระทำผิดทางวินัย และให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยต่อไป ในกรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ให้สมาชิกวุฒิสภา หรือผู้ที่สมาชิกวุฒิสภาแห่งชาติมอบหมาย ใต้สวนการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามดังกล่าวโดยเร็ว และให้สมาชิกวุฒิสภาแห่งชาติรายงานต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา คณะรัฐมนตรี หรือสภาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และแจ้งให้สมาชิกพลเมืองทราบ

ในกรณีที่สมาชิกวุฒิสภาแห่งชาติเห็นสมควรเปิดเผยผลการใต้สวนดังกล่าว ต่อสาธารณะเพื่อป้องปรามมิให้มีการฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมต่อไป ก็ให้เปิดเผยผลการใต้สวนดังกล่าวได้ นี่เป็นส่วนที่อยู่ในส่วนของมาตรา ๗๔ นอกจากนั้นในมาตราเดียวกัน มาตรา ๗๔ นั้นยังให้สมาชิกวุฒิสภาแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ปลูกฝังและส่งเสริมจริยธรรมของประชาชน และผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะและอำนาจหน้าที่อื่น ซึ่งการบัญญัติไว้ในมาตรา ๗๔ นั้น เป็นมาตราที่สำคัญมาตราหนึ่งในรัฐธรรมนูญ

นอกจากนั้นในมาตรา ๗๕ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้นำอื่นในภาครัฐ อย่างน้อยต้องปฏิบัติตนดังนี้ มีอนุมาตราอยู่หลายมาตรา มาตราที่เกี่ยวข้องเป็น (๕) เมื่อพบว่ามี การกระทำซึ่งมีลักษณะฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญกฎหมายหรือประมวลจริยธรรม ก็จะต้องปฏิบัติ ถ้ามีการคัดค้านการกระทำดังกล่าวก็ให้แจ้งองค์กรตามรัฐธรรมนูญซึ่งมีอำนาจตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐทราบเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

นอกจากนั้นในมาตรา ๗๕ นั้นยังกำหนดว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และผู้นำอื่นในภาครัฐอย่างน้อยต้องไม่กระทำการดังต่อไปนี้

บทบัญญัติมีไว้ทั้งสิ้น ๖ อนุมาตรา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกวุฒิสภาคือ (๔) ยอมให้บุคคลหรือคณะบุคคลใดครอบงำหรือชี้นำโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือขัดต่อประมวลจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่หรือดำเนินกิจกรรม

นอกจากนั้นในมาตรา ๗๖ เกี่ยวกับพรรคการเมือง การจัดองค์กรภายใน การดำเนินกิจการต่าง ๆ ของพรรคการเมืองนั้นก็จะต้องมีส่วนที่จะต้องดำเนินการไปให้เป็นไปตามมาตรฐานของจริยธรรมด้วย

และนอกจากนั้นในมาตรา ๗๗ ให้สมาชิกวุฒิสภาแห่งชาติประมวลผลการวางตนของผู้นำทางการเมืองและผู้นำภาครัฐ ในมาตรา ๗๗ กำหนดไว้ให้สมาชิกวุฒิสภาประเมินผลของผู้นำทางการเมืองและผู้นำภาครัฐด้วย

นอกจากนั้นผมอยากจะเรียนท่านสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติได้กรุณาได้ทราบว่ากรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญเห็นความสำคัญของสมาชิกวุฒิสภาแห่งชาติ จึงให้มีบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓๓ เกี่ยวกับให้มีคณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ โดยกำหนดไว้ใน (๕) ให้คณะกรรมการสรรหามาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๑ คน ซึ่งเลือกโดยสมาชิกวุฒิสภาเป็นบุคคลที่ไปเป็นกรรมการสรรหา และนอกจากนั้นยังบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖๔ ในส่วนของคณะกรรมการสรรหาคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งในส่วนนี้ก็หมายรวมถึงการสรรหาคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และการสรรหาคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติด้วย ในคณะกรรมการสรรหาเหล่านั้นจะต้องประกอบด้วย (๕) ก็คือผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๒ คน ซึ่งเลือกโดยสมาชิกวุฒิสภาแห่งชาติ ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังท่านสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติผู้มีเกียรติทุกท่าน สมาชิกวุฒิสภาแห่งชาตินั้นเป็นหลักการสำคัญที่สุดที่จะวางระบบการสร้างการเมืองที่ดีให้เกิดขึ้นในสังคมไทย ดังนั้นโดยการเชื่อมโยงกับสมาชิกวุฒิสภาที่เกิดขึ้น และนอกจากนั้นในส่วนของการตรวจสอบต่าง ๆ ยังมีสภาพตรวจสอบภาคพลเมืองขึ้นด้วยแต่ละจังหวัด ซึ่งสภาพตรวจสอบภาคพลเมืองถ้าได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการละเมิดจริยธรรมต่าง ๆ นั้น ก็จะส่งเรื่องมายังให้สมาชิกวุฒิสภาแห่งชาติด้วยเพื่อพิจารณาไต่สวนต่อไป ผมอยากจะเรียนว่ารัฐธรรมนูญฉบับที่ยกร่างนั้นเราได้มีการพูดถึงในส่วนของสมาชิกวุฒิสภา

๓๙

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

ฉัฎฐรดา ๑๙/๒

เป็นสำคัญอย่างยิ่ง จึงเห็นความจำเป็นว่าสภาปฏิรูปแห่งชาติ ซึ่งเป็นสภาซึ่งจะปฏิรูปให้ระบบต่าง ๆ เป็นไปโดยโปร่งใสมีธรรมาภิบาลนั้นก็เห็นว่าถ้ามีการเห็นชอบกับการมีสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติในครั้งนี้ตามที่ท่านประธานพลเดชเสนอมานั้นผมคิดว่าจะสอดคล้องกับหลักการที่วางไว้ในรัฐธรรมนูญที่จะประกาศใช้ต่อไป ก็ขออนุญาตกราบขอบคุณเพียงเท่านี้ครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอเชิญท่านกรรมการจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เชิญค่ะ

นายสิน สีสวน : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติทุกท่านครับ ผม นายสิน สีสวน กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลแห่งชาติ ขออนุญาตที่จะแถลงเกี่ยวกับรายละเอียดของพระราชบัญญัติสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ.

หลักการ ให้มีกฎหมายว่าด้วยสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ

เหตุผล โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีกลไกที่มีประสิทธิภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของหลักนิติธรรม และการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในทุกภาคส่วนและทุกระดับให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงและพัฒนาอยู่ตลอดเวลา -----

วางมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรรมการหรือผู้บริหารขององค์กรเอกชนที่ทำธุรกรรมกับรัฐ กำหนดมาตรฐานธรรมาภิบาลของหน่วยงานภาครัฐทุกประเภท องค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานเอกชนที่เป็นคู่สัญญากับภาครัฐ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสอบทานหรือไต่สวน การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม หรือธรรมาภิบาลของบุคคลและหน่วยงานดังกล่าว ตลอดจนพัฒนาองค์ความรู้ บริหารจัดการความรู้ด้านคุณธรรมความดี ตลอดจนส่งเสริมสนับสนุนและประสานความร่วมมือกับภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งทางวิชาการและนวัตกรรมในกระบวนการพัฒนาคุณธรรมความดีในรูปแบบต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า พระราชบัญญัติสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ.

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

คณะมนตรี หมายความว่า คณะมนตรีสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ

คณะกรรมการสรรหา หมายความว่า คณะกรรมการสรรหาผู้สมควรได้รับความเห็นชอบเป็นคณะมนตรี

สมัชชา หมายความว่า สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ

สำนักงาน หมายความว่า สำนักงานคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลแห่งชาติ

คณะกรรมการบริหาร หมายความว่า คณะกรรมการบริหารสำนักงาน

เลขาธิการ หมายความว่า เลขาธิการสำนักงาน

มาตรา ๕ ให้ประธานวุฒิสภารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑ คณะมนตรี

มาตรา ๖ ให้มีคณะมนตรีสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติคณะหนึ่ง ประกอบด้วย คณะมนตรีจำนวนห้าคนซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากบุคคล ผู้ได้รับความเชื่อถือว่าเป็นผู้ทรงไว้ซึ่งคุณธรรมและจริยธรรม ยึดมั่นการทำงานเพื่อประโยชน์ ส่วนรวม มีผลงานในการดำเนินกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ร่วมกันของสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

ให้ผู้ซึ่งวุฒิสภาให้ความเห็นชอบเป็นคณะมนตรีเลือกกันเองคนหนึ่งเป็น ประธานคณะมนตรี แล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่วุฒิสภา ให้ความเห็นชอบ

ให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธาน คณะมนตรีและคณะมนตรีอื่น

มาตรา ๗ คณะมนตรีต้องมีสัญชาติไทย มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์ ในวันที่ได้รับการเสนอชื่อ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือจากหน่วยงานของเอกชน

(๒) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๓) เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๔) ดิตยาเสพติดให้โทษ

(๕) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๖) เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(๗) เป็นผู้ต้องห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเคยถูกวุฒิสภามีมติ ให้ออกจากตำแหน่ง

มาตรา ๘ ผู้ได้รับความเห็นชอบเป็นคณะมนตรีต้อง

(๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ

(๒) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๓) ไม่เป็นสมาชิกหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง

(๔) ไม่เป็นกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้พิพากษาศาลยุติธรรม ตุลาการศาลปกครอง หรือตุลาการศาลทหาร

(๕) ไม่ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอื่น ๆ ในภาคเอกชน ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

ในกรณีที่ได้รับความเห็นชอบเป็นคณะมนตรีมีลักษณะตามวรรคหนึ่ง ประธานวุฒิสภานำความขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งได้ต่อเมื่อผู้นั้นลาออกจากการเป็นผู้ที่มีลักษณะดังกล่าวแล้ว ซึ่งต้องกระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาให้เป็นคณะมนตรี และให้ดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการใหม่แทน ในกรณีเช่นนี้ วุฒิสภาจะให้ความเห็นชอบผู้นั้นอีกมิได้

๔๓

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

สวรรยา ๒๑/๑

มาตรา ๙ ให้มีคณะกรรมการสรรหาคณะหนึ่งประกอบด้วยประธานสภาผู้แทนราษฎร นายกรัฐมนตรี บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาคัดเลือกจำนวนหนึ่งคน บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุดคัดเลือกจำนวนหนึ่งคน ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย นายกสมาคมข้าราชการพลเรือน ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ประธานสมาคมธนาคารแห่งประเทศไทย และประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน

บุคคลซึ่งได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาและที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุดตามวรรคหนึ่งต้องไม่เป็นผู้พิพากษา ตุลาการหรืออัยการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสรรหาให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนด

ในระหว่างที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งใดตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเพียงเท่าที่มีอยู่

ให้สำนักงานทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา

มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการสรรหาเสนอรายชื่อบุคคลซึ่งสมควรได้รับความเห็นชอบเป็นคณะมนตรีจำนวนห้าคนต่อประธานวุฒิสภาเพื่อเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบภายในหกสิบวัน นับตั้งแต่วันถัดจากวันที่มีเหตุให้ต้องมีการสรรหา

ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบรายชื่อบุคคลใด ให้ประธานสภาแจ้งให้คณะกรรมการสรรหาทราบ และให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาและเสนอรายชื่อบุคคลซึ่งสมควรได้รับความเห็นชอบเป็นคณะมนตรีแทนบุคคลดังกล่าวโดยไม่ชักช้า ในกรณีเช่นนี้คณะกรรมการสรรหาจะเสนอรายชื่อบุคคลซึ่งวุฒิสภาเคยไม่ให้ความเห็นชอบมาแล้วมิได้

มาตรา ๑๑ คณะมนตรีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละหกปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งและอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้

ให้คณะมนตรีซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะมนตรีขึ้นใหม่

มาตรา ๑๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ คณะมนตรีพ้นตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘

(๔) วุฒิสภามีมติให้ออกเนื่องจากฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๔

เมื่อคณะมนตรีพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่งให้ดำเนินการเพื่อแต่งตั้งคณะมนตรีขึ้นแทน ในการนี้ให้คณะมนตรีซึ่งได้รับการแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระที่เหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งปีจะไม่ดำเนินการเพื่อแต่งตั้งคณะมนตรีขึ้นแทนก็ได้

ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งคณะมนตรีตามวรรคสองให้คณะมนตรีเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปโดยให้ถือว่าคณะมนตรีประกอบด้วยคณะมนตรีเท่าที่เหลืออยู่ เว้นแต่มีคณะมนตรีเหลือไม่ถึงสามคน

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่ประธานคณะมนตรีพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๒ ให้คณะมนตรีที่เหลืออยู่เลือกกันเองคนหนึ่งให้เป็นประธานคณะมนตรีแล้วแจ้งให้ประธานวุฒิสภารับภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่มีเหตุดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะมนตรีซึ่งได้รับเลือกเป็นประธานคณะมนตรีต่อไป

มาตรา ๑๔ คณะมนตรีต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยปราศจากอคติเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน และต้องรักษาไว้และปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ ทั้งต้องไม่กระทำการอันใดเป็นการกระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่ หรือเสื่อมเสียถึงเกียรติศักดิ์แห่งตำแหน่งหน้าที่หรือกระทำการใดอันมีลักษณะอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ท่านกรรมการคะ คือคงไม่จำเป็นต้องอ่านทุกมาตราละคะ คือหมายถึงว่าขอให้ท่านสรุป
เฉพาะสาระสำคัญจะเป็นทีละหมวดก็ได้คะ คือสมาชิกได้รับ พ.ร.บ. นี้ก่อนการประชุม
แล้วคะ เพราะฉะนั้นท่านสรุปแต่เฉพาะที่เป็นสาระหลักก็แล้วกันคะ

นายสิน สือสวน : ขอบพระคุณท่านประธานครับ ในมาตรา ๑๖ เป็นมาตรา
ที่มีความสำคัญนะครับ ก็คือมีอำนาจหน้าที่ของคณะมนตรี ก็มีอยู่ด้วยกัน ๑๑ ข้อ ก็คือ

(๑) กำหนดมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม ของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมือง ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ และคณะกรรมการซึ่งผู้บริหารองค์กรเอกชน
ที่ทำธุรกรรมกับภาครัฐนะครับ

(๒) กำหนดมาตรฐานธรรมาภิบาลของหน่วยงานภาครัฐทุกประเภท
นะครับ องค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานเอกชนที่เป็นคู่สัญญากับภาครัฐ

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสอบทาน หรือไต่สวนการฝ่าฝืน หรือไม่
ปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม หรือธรรมาภิบาลของบุคคลและหน่วยงานตาม (๑)
และ (๒) แล้วก็วินิจฉัยผลนะครับ

(๔) เป็นการวินิจฉัยผลการสอบทาน หรือไต่สวน การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม
ของบุคคลและหน่วยงานตาม (๑) และ (๒) แล้วก็เปิดเผยนะครับ

(๕) ก็คือจัดให้มีการศึกษาวิจัย การพัฒนาองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ
เรื่องคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

(๖) เป็นการพัฒนากลไกและวิธีปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมในการที่ส่งเสริม
สนับสนุนเรื่องของการติดตามตรวจสอบคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

(๗) เป็นการประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่ทำงานในด้านนี้ทั้งในประเทศ
และต่างประเทศ มาตรา ๗ ก็คือส่งเสริมและสนับสนุนให้เครือข่ายทางสังคมมีส่วนร่วมใน
การสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

(๘) เป็นการจัดให้มีการประชุมเครือข่ายขององค์กร และบุคคลต่าง ๆ ที่
ทำงานด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

ส่วนต่อไปก็เป็นเรื่องของการกำกับ การดำเนินงาน และการบริหารทั่วไปของ
สำนักงานแล้วก็ปฏิบัติหน้าที่อื่นนะครับ

อีกส่วนหนึ่งก็คือให้คณะมนตรีสามารถจะแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ได้ อันนี้ก็อยู่ในหมวด ๑ เรื่องของคณะมนตรีนะครับ

ในหมวด ๒ ก็เป็นเรื่องของสมาชิก ก็คือให้มีสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติขึ้นมา ประกอบด้วยสมาชิกไม่เกิน ๕๕ คน ซึ่งคณะมนตรีเป็นคนแต่งตั้ง แล้วก็เลือกจากบุคคลที่มีความน่าเชื่อถือต่าง ๆ ให้ประธานคณะมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งสมาชิกสมาชิกแล้วก็ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้คณะมนตรีคนหนึ่งที่ได้รับมอบหมาย ให้สมาชิกสมาชิกไม่เกิน ๒ คนที่ได้รับเลือกจากสภา แล้วก็ประธานคณะมนตรีจะเป็นประธานสมาชิกอันเดียวกันไม่ได้นะครับ

ในเรื่องของการสรรหา ก็ให้มีคณะกรรมการสรรหาขึ้นมา ซึ่งในการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นสมาชิกก็มีสิทธิเสนอชื่อนะครับ ก็ประกอบด้วยองค์กรตรวจสอบการใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน และหน่วยงานอื่น นิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ในการควบคุมมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม แล้วก็นิติบุคคลที่ประสงค์จะดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องการตรวจสอบอำนาจรัฐ นิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริม หรือตรวจสอบธรรมาภิบาลในภาคธุรกิจ แล้วก็ที่ประชุมระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล และในการเสนอชื่อก็ให้ดำเนินการ ก็จะระบุไว้ว่าจะระบุว่าส่วนราชการ อ.ก.พ. รัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ส่วนใหญ่ก็จะไปไปตามมติของคณะกรรมการที่บริหารองค์กรนั้น ๆ หลังจากนั้นได้รับการสรรหาแล้วก็ให้คณะมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาขึ้นมา ๑๑ คน เพื่อดำเนินการสรรหาผู้ได้รับการเสนอชื่อชื่อครับ หลักเกณฑ์ วิธีการ ก็ให้เป็นไปตามที่คณะมนตรีกำหนด แล้วก็หลังจากนั้นก็ให้คณะกรรมการสรรหาเสนอรายชื่อบุคคล ก็คือไม่น้อยกว่า ๑๒๐ คน เสนอให้คณะมนตรีได้พิจารณา เรื่องสมาชิกสมาชิกก็จะมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๖ ปี -----

แล้วก็อาจจะได้รับการแต่งตั้งได้ แล้วก็มาตรา ๒๗ ก็กำหนดเรื่องของการพ้นจากตำแหน่งไว้ เรื่องตาย เรื่องลาออก เรื่องขาดคุณสมบัติ แล้วก็วุฒิสภามีมติให้ออก แล้วก็ถ้าว่างก็ให้มีการ แต่งตั้งขึ้นมาใหม่ แล้วก็พูดถึงมาตรา ๒๙ ก็กำหนดไว้ว่าการกำหนดหน้าที่จะต้องเป็นไปตาม ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ปราศจากอคติและไม่มีประโยชน์ทับซ้อน การประชุมก็ให้กำหนด โดยคณะมนตรี แล้วก็ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งที่ประชุมสมัชชาของ ๕๕ คนนี้ นะ ครับ ก็จะมีอำนาจหน้าที่สำคัญ ๓ ประการคือว่า ให้ความเห็นชอบต่อข้อเสนอแนะ แล้วก็ ข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการกำหนดมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมนะครับ

อันที่ ๒ ก็ให้ความเห็นชอบต่อเรื่องของการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ด้านคุณธรรม จริยธรรมที่เกี่ยวข้อง แล้วก็เรื่องของการสอบทาน ใต้สวน แล้วก็เปิดเผยนะครับ

มาตรา ๓๒ ก็กำหนดเรื่องของการได้รับประโยชน์ ก็คือได้รับค่าตอบแทนและ ค่าใช้จ่ายที่จำเป็น แล้วก็เฉพาะที่มาประชุมนะครับ

ในหมวด ๓ ได้กล่าวถึงเรื่องของคณะกรรมการบริหารและสำนักงาน ก็คือให้ มีสำนักงานคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อรับผิดชอบ งานกิจการทั่วไปของคณะมนตรี อันนี้ก็เป็นหน่วยงานที่มีความเป็นอิสระ มีฐานะเป็น นิติบุคคล แล้วก็ไม่อยู่ภายใต้กฎหมาย ๒-๓ กฎหมายนะครับ ในมาตรานี้ตัวสำนักงานเองก็ คือรับผิดชอบงานธุรการของคณะมนตรี แล้วก็สมัชชา แล้วก็ทำหน้าที่ในการศึกษาวิจัยเรื่อง เกี่ยวกับข้อมูลแล้วก็การศึกษาวิเคราะห์งานต่าง ๆ แล้วก็เผยแพร่ความรู้เกี่ยวข้องกับ ในกิจการ แล้วก็เรื่องของมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมแก่สังคมทั่วไป แล้วก็ประสานงานกับ หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ แล้วก็ภาคส่วนต่าง ๆ แล้วก็ประชาชนในการดำเนินงานตาม อำนาจหน้าที่ของคณะมนตรีและสมัชชา

ในการกำกับก็ให้ประธานตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่ง ๑๑ คน ในการที่ จะดูแล แล้วก็ให้มีเลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ แล้วก็เรื่องหลักเกณฑ์วิธีการสรรหา แต่งตั้ง แล้วก็ถอดถอนให้เป็นไปตามที่คณะมนตรีกำหนดนะครับ คณะกรรมการบริหาร สำนักงานนี้ก็จะมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องการบริหารบุคคล งบประมาณการเงินสินทรัพย์ แล้วก็ การดำเนินการที่เกี่ยวข้องนะครับ ซึ่งก็จะมีระบุไว้ ๘-๙ ประการ ซึ่งก็เป็นหลักการทั่วไป เหมือนกับกฎหมายอื่น ๆ นะครับ

ในมาตรา ๓๗ ก็กำหนดให้มีเลขาธิการคนหนึ่งซึ่งประธานคณะมนตรีแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบร่วมกันของคณะมนตรี แล้วก็เป็นผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง สำนักงาน แล้วก็ขึ้นตรงต่อประธาน เลขาธิการนี้ก็ต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง มีความซื่อสัตย์สุจริต มีสัญชาติไทยโดยการเกิด ก็ดำรงตำแหน่ง ๔ ปี แล้วก็อาจจะได้รับการแต่งตั้งไม่เกิน ๒ วาระ

เลขาธิการก็มีหน้าที่ควบคุมงานของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ แล้วก็มติต่าง ๆ ของสมัชชา แล้วก็คณะมนตรี แล้วก็ในส่วนเรื่องของการบริหาร บุคคล เรื่องการบรรจุแต่งตั้ง วางระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ แล้วก็ในส่วนของคุณภาพนอก เลขาธิการก็จะเป็นผู้แทนของสำนักงานนะครับ

แล้วก็ประการสำคัญอีกอย่างหนึ่งคือสำนักงานนี้ก็โดยความเห็นชอบคณะมนตรีก็จะเป็นผู้เสนองบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดสรรเงินอุดหนุนให้กับคณะมนตรี สมัชชา แล้วก็สำนักงานไว้เป็นค่าใช้จ่าย ไว้ใน พ.ร.บ. งบประมาณแผ่นดินนะครับ

ในบทเฉพาะกาลก็มีอย่างนี้ครับ ในวาระเริ่มแรกก็ให้คณะกรรมการสรรหา ตาม (๑๐) เสนอรายชื่อบุคคลที่สมควรจะได้รับการเห็นชอบเป็นคณะมนตรี จำนวน ๕ คน ต่อประธานวุฒิสภาเพื่อเสนอต่อวุฒิสภาให้ความเห็นชอบ ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้ แล้วก็เมื่อพ้นกำหนดวาระ ๓ ปี สมาชิกสมัชชาจำนวนครึ่งหนึ่งก็จับสลากออกนะครับ

แล้วก็มาตรา ๔๖ ก็พูดถึงเรื่องของการโอนบรรดากิจการทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สินของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ให้มาเป็นของสำนักงานนี้ แล้วก็ให้ผู้อำนวยการ ศูนย์คุณธรรมก็เป็นอยู่ต่อไปจนครบวาระ แล้วก็ในระยะเริ่มแรกก็ให้กรรมการบริหารศูนย์คุณธรรมเป็นกรรมการบริหาร แต่ว่าไม่เกิน ๑๘๐ วัน

แล้วก็ในมาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ ก็พูดถึงเรื่องของเจ้าหน้าที่ อันนี้ก็เป็นการวางมาตรการที่ทำให้ตัวสำนักงานมีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพนะครับ คือเจ้าหน้าที่ก็จะไปฝึกไว้ก่อนแล้วก็มีมาตรการความรู้ความสามารถสำหรับคนที่ประสงค์จะไป ส่วนคนที่ไม่ประสงค์จะไปก็มีการดำเนินการที่จะชดเชยต่าง ๆ ตามกฎหมาย และในระหว่างที่เรื่องของกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ยังไม่เรียบร้อยก็ให้ใช้กฎระเบียบของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) เท่าที่จำเป็นนะครับ แล้วก็ต้องรีบทำร่างกฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ก็ขอเรียนสาระสำคัญของกฎหมายทั้งหมดครับ ขอบพระคุณครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) : ท่านประธานกรรมการจะขอเพิ่มเติม เชิญค่ะ

นายพลเดช ปิ่นประทีป (ประธานกรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม พลเดช ปิ่นประทีป ประธานคณะกรรมการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล เมื่อคณะกรรมการของเราได้นำเสนอรายงานเรื่องสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ และร่างพระราชบัญญัติสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. โดยทั้งหมดแล้ว ประเด็นที่คณะกรรมการจะขอเสนอให้ที่ประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติพิจารณาเป็นมติ มี ๓ ประการประกอบด้วยดังนี้

ประการที่ ๑ ขอให้เห็นชอบในหลักการของข้อเสนอการจัดตั้งสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ตามรายงานฉบับที่ ๒ นี้ทั้งหมด ซึ่งจะประกอบไปด้วย

๑. แนวทางการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ๓ แนวทาง
๒. หลักการสำคัญของการจัดตั้งสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ๒ หลักการ
๓. มาตรการดำเนินการ ๔ มาตรการ
๔. ขั้นตอนและวิธีการจัดตั้งสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ๓ ขั้นตอน
๕. โครงสร้างและองค์ประกอบของสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ๕ กลไก อันนี้

ขอให้เห็นชอบในหลักการในข้อเสนอทั้งหมดครับ

ประการที่ ๒ ขอให้เห็นชอบต่อสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ตามที่คณะกรรมการได้นำเสนอ

ประการที่ ๓ ขอให้ประสานส่งมอบข้อเสนอนี้กับรัฐบาลและสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อดำเนินการต่อไป ขอบคุณครับ

นางสาวทัศนาศนา บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
 ขอขอบพระคุณท่านกรรมการทุกท่าน ท่านสมาชิกคะ ทุกท่านก็ได้รับฟังสาระสำคัญของ
 ทั้งรายงานแล้วก็ของทั้งพระราชบัญญัติ ร่างพระราชบัญญัติสมาชิกแห่งชาติครบถ้วนแล้ว
 ต่อไปดิฉันจะขอเชิญท่านสมาชิกอภิปรายแสดงความคิดเห็น แล้วก็อย่างที่ท่านประธาน
 ได้ขอมติจากที่ประชุมเมื่อเช้าแล้วว่าท่านสามารถจะอภิปรายให้ความเห็นไปพร้อมกันได้ แต่ว่า
 เราจะลงมติแยกทีหลัง ต่อไปขอเชิญท่านสมาชิกที่ได้ลงนามไว้แล้วนี้คะ ท่านศาสตราจารย์
 ดอกเตอร์สมบัติ อารังธัญวงศ์ ขอเชิญท่านอาจารย์คะ

ศาสตราจารย์สมบัติ อารังธัญวงศ์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
 ศาสตราจารย์สมบัติ อารังธัญวงศ์ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ กระผมขอเสนอความเห็น
 และข้อสังเกตประกอบรายงานของคณะกรรมการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล
 สภาปฏิรูปแห่งชาติ และร่าง พ.ร.บ. คุณธรรมแห่งชาติภายใต้เวลาที่กำหนดดังนี้ครับ
 เรื่องของคุณธรรมนั้นนับว่าเป็นปัญหาวิกฤติในปัจจุบัน ผู้รู้จำนวนมากในสังคมไทยได้สรุป
 ค่อนข้างจะตรงกันว่าสังคมไทยอยู่ในสภาพหรือในสภาวะที่คุณธรรมเสื่อมโทรม แม้กระทั่ง
 คณะกรรมการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ก็ได้ระบุปัญหาไว้ชัดเจนว่า
 ชนชั้นนำในสังคมไทยเสื่อมคุณธรรม จริยธรรมกันไปมากไม่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับ
 สังคมได้เหมือนอย่างแต่ก่อน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารประเทศ นักการเมือง ข้าราชการ
 นักวิชาการ พระ นักบวช นักธุรกิจและสื่อมวลชน อันนี้คือจะทำให้เห็นว่าเรื่องของคุณธรรม
 เป็นประเด็นวิกฤติสำหรับสังคม แต่ถามว่าประเด็นนี้ทางรัฐบาลไทยได้ให้ความสนใจแค่ไหน
 ที่ผ่านมานะในอดีตถ้าไปดูจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐบาลก็ให้ความสนใจมาก
 ออกระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนเรื่องของคุณธรรม มีการจัดตั้งศูนย์คุณธรรมและให้
 กระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ มีคณะกรรมการคุณธรรมประจำกระทรวงหรือที่ผ่านมา
 ผู้ตรวจการแผ่นดินก็มีภาระรับผิดชอบเรื่องของคุณธรรมด้วยเช่นกัน ประเด็นที่จะกราบเรียน
 คณะกรรมการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลก็คือ -----

อยากให้ตรวจสอบว่าหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้มีขึ้นหรือรัฐบาลได้จัดขึ้นมาก่อนหน้านี้ดำเนินการอย่างไรจึงไม่สามารถที่จะแก้ไขปัญหาความเสื่อมทรุดของคุณธรรมในสังคม ถ้าเราไม่ได้วิเคราะห์สิ่งที่หน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วได้ดำเนินการไปแล้วว่าดำเนินการอย่างไรจึงไม่มีประสิทธิภาพหรือประสิทธิผลทำให้สถานะเรื่องคุณธรรมยังเป็นปัญหาวิกฤติก็จะทำให้การนำเสนอการจัดตั้งเรื่องสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติขึ้นมาใหม่ก็อาจจะมองข้ามถึงปัญหาและอุปสรรคเหล่านั้น ทั้งนี้เพื่อให้มั่นใจว่าวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติจะสามารถทำหน้าที่หรือมีบทบาทอำนาจหน้าที่ที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่ากลไกต่าง ๆ ที่รัฐบาลไทยที่ผ่านมาได้ดำเนินการไปแล้ว อันนี้เป็นประเด็นแรกที่ยอยากจะกราบเรียนเพิ่มเติมไว้

ประเด็นที่ ๒ ในเรื่องของวิกฤติคุณธรรมนั้น ในฐานะที่ผมเป็นครูอาจารย์สอนหนังสือ และหัวข้อหนึ่งที่สอนเป็นประจำก็คือเรื่องคุณธรรมทางการเมือง ในการสอนเรื่องคุณธรรมทางการเมืองนั้นก็จำเป็นจะต้องอธิบาย ทำความเข้าใจกับนักศึกษาเรื่องคุณธรรมของสังคมเป็นการทั่วไปเสียก่อน เมื่อถามความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาจำนวนมากว่า เมื่อพูดถึงคุณธรรมท่านเข้าใจว่าอย่างไร มันเป็นนามธรรมหรือรูปธรรม อันนี้จะสะท้อนความรู้ความเข้าใจของกลุ่มคนที่มีการศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่จะตอบตรงกันว่า เป็นนามธรรม เมื่อถามต่อไปว่าทำไมไม่มีเหตุผลอย่างไรจึงบอกว่าเป็นนามธรรม หลายคนก็ให้ความเห็นคล้าย ๆ กันว่ามันเป็นเรื่องของความคิด มันเป็นเรื่องของความคิดที่เกี่ยวข้องกับความดี และเมื่อพูดถึงความดีหรือความคิด มันก็มีลักษณะเป็นนามธรรม แล้วก็บอกว่ามันสัมผัสไม่ได้ แต่ต้องไม่ได้ ผมเคยได้รับเชิญจากพิธีกรรายการทีวีไปออกรายการ แล้วพิธีกรถามเรื่องคุณธรรม นักการเมืองที่มาร่วมรายการด้วยกันบอกว่าอาจารย์สมบัติเรื่องคุณธรรมเป็นนามธรรม ใครพูดอะไรก็ได้ฟังแล้วดูดี อันนี้ก็สะท้อนเหมือนกัน เมื่อมันเป็นนามธรรมแล้วสัมผัสไม่ได้ แต่ต้องไม่ได้ มันก็เลยทำให้คนในสังคมรู้สึกว่ามันห่างไกลจากตัวเราไปเยอะ เพราะว่ามันเป็นนามธรรม ถ้าไปดูจากความหมายเอกสารบางส่วนบอกว่าคุณธรรมหมายถึงความดีงามที่ถูกปลูกฝังในจิตใจจนเกิดจิตสำนึกที่ดี พอไปบอกถึงความดีงาม ความดีงามก็เป็นนามธรรมไปแล้ว ความดีงามมันเป็นอย่างไร หน้าตาของความดีงามในสังคมมันเป็นอย่างไร หรือแม้กระทั่งรายงานของคณะกรรมการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ก็บอกคุณธรรมหมายถึง หมายความว่าสภาพคุณความดี เมื่อพูดถึงสภาพมันดูลักษณะ ถ้าคำว่า

๕๒

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

สิริพร ๒๕/๒

สภาพอย่างเดียวมียลักษณะเหมือนจะเป็นรูปธรรม เช่น สภาพห้องประชุมนี้เราจะบอกได้ว่า ลักษณะสภาพเป็นอย่างไร แต่พอบอกว่าความดี สภาพของคุณความดี ชักงง ๆ แล้ว แล้วมันจะเป็นรูปธรรม จะอธิบายความดีเป็นรูปธรรมอย่างไร ในส่วนของจริยธรรมนั้นดูจะมีลักษณะ หรือมีความหมายที่ชัดเจนมากกว่า เพราะคำว่า จริยธรรม เขาบอกว่าหมายถึงการประพฤติ ปฏิบัติตามความดีงามแห่งคุณธรรมนั้น ศีลธรรม คือการไม่ละเมิดต่อสิ่งที่จะเป็นเหตุทำลาย ความดีงามแห่งคุณธรรม จริยธรรม หรือในรายงานนี้ระบุว่าจริยธรรม หมายความว่า ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติศีลธรรมหรือกฏศีลธรรม เมื่อพิจารณาจากความหมายของ จริยธรรมจึงมีความชัดเจนมากกว่าเพราะว่าเป็นข้อปฏิบัติ คือการประพฤติปฏิบัติ ถ้าไปดู ศีลธรรม เช่น ศีล ๕ ของศาสนาพุทธก็ยิ่งชัด พุดแล้วเข้าใจได้เลย ศีลข้อ ๑ ห้ามฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ข้อ ๒ ห้ามลักขโมย ข้อ ๓ ห้ามผิดลูกเมียเขา ข้อ ๔ ห้ามพุดปด ข้อ ๕ ห้ามดื่มสุรา มันเป็น รูปธรรมหมด ฟังแล้วเข้าใจ แต่พอในแง่ของคุณธรรมคนยังสับสนกันเยอะ พอบอกความดี หน้าตาของความดีเป็นอย่างไร ผมก็ต้องใช้หลักในความพยายามในการอธิบาย -----

- ๒๖/๑

๕๓

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

เปมิศา ๒๖/๑

เพราะอะไรที่มันเป็นเรื่องที่เป็นนามธรรมสูง ๆ เกินไปนักศึกษาก็จะไม่เข้าใจ เลยต้องใช้หลักของโสเครติส (Socrates) เพื่อจะหาความจริงต่อไปว่าเมื่อคุณพูดถึงความดีแล้วไม่เข้าใจกันถามต่อไปได้ไหมว่าความดีเรื่องอะไร เช่น ความดีเรื่องกตัญญู พออธิบายความดีเรื่องกตัญญู นักศึกษาถึงบางอ้อหมด อ้อมันเป็นรูปธรรม กตัญญูมันต้องทำอะไรบ้างถึงจะเรียกว่ากตัญญู ความดีเรื่องของความซื่อสัตย์มันต้องทำอะไรถึงจะเรียกว่าเป็นความซื่อสัตย์ เพราะฉะนั้นความดีพูดถึงความดีมันจะมีลักษณะเป็นนามธรรมค่อนข้างสูง แต่พอบอกความดีเรื่องอะไรมันก็จะมีลักษณะเป็นรูปธรรมชัดเจน ยังไม่ปรากฏว่าเมื่อพูดถึงความดีเรื่องอะไรแล้วอธิบายเป็นรูปธรรมไม่ได้นะครับ เพราะฉะนั้นประเด็นนี้ผมอยากจะเรียนฝากคณะกรรมการว่านี่เฉพาะในหมู่คนผู้มีการศึกษาก็ยังมีความสับสนเมื่อเราพูดถึงคุณธรรม ถ้าเราจะปลูกฝังให้คนทั้งสังคมซึ่งมีหลายชั้น ทั้งคนมีการศึกษามาก คนมีการศึกษาน้อยระดับชาวบ้านทั่วไป ทำอย่างไรจึงจะทำให้มีความรู้ความเข้าใจหรือมีความเชื่อที่ตรงกันทั้งสังคม เพราะถ้าหากว่าแม้กระทั่งสื่อความในกลุ่มคนมีการศึกษาก็ยังมีปัญหา จะสื่อความอย่างไรให้คนในสังคมทุกชนชั้นไม่มีปัญหาและเข้าใจตรงกัน เพราะการที่จะปลูกฝังให้เกิดจิตสำนึกในเรื่องคุณธรรมนั้นคนรับฟัง คนรับรู้ต้องเข้าใจชัดเจนว่ามันคืออะไร ถ้ายังถกเถียงมีความเข้าใจที่อธิบายต้องให้เป็นนักวิชาการมาอธิบายกัน แล้วก็ทำให้เห็นความหลากหลายของความหมายนี้มาก ๆ การจะเผยแพร่ปลูกฝังก็จะยิ่งเข้าใจยาก ถ้าหากว่าพูดให้มันชัดเจนว่ามันเป็นข้อปฏิบัติ เป็นการประพฤติปฏิบัติในเรื่องความดี มันก็จะทำให้ประชาชนทั่วไปเข้าใจได้มากขึ้น อันนี้ก็เป็นประเด็น เป็นข้อสังเกตที่อยากจะเรียนถามไว้ ถ้าหากว่าเราต้องการจะปลูกฝังเรื่องคุณค่าหรือค่านิยมในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมของคนในสังคมนั้นต้องทำให้คนในสังคมเข้าใจง่าย เข้าใจตรงกัน และเห็นว่าเป็นสิ่งที่ประพฤติปฏิบัติได้ จะได้ร่วมกันประพฤติปฏิบัติครับ อันนั้นก็ก็เป็นประเด็นข้อสังเกตในรายงาน

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายเทียนฉาย กีระนันทน์ ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ได้กลับมาขึ้นบัลลังก์เพื่อดำเนินการประชุมต่อไป)

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : อาจารย์ครับ คงต้องขอให้อาจารย์สรุป ความจริงเกินไปเท่าตัวแล้วครับ

ศาสตราจารย์สมบัติ ธำรงธัญวงศ์ : ได้ครับ ประเด็นที่ ๓ ผมจะพูดสั้น ๆ เรื่องร่าง พ.ร.บ. เพราะดูอำนาจของคณะมนตรีในมาตรา ๑๖ มีถึง ๑๑ ข้อ แต่ข้อ ๔ ก็ดูว่า

จะมีบทบาทมากที่สุด เพราะพูดถึงเรื่องของการวินิจฉัยผล การสอบสวน หรือไต่สวน การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรม หรือจริยธรรม หรือธรรมาภิบาลของบุคคล และหน่วยงาน และเปิดเผยผลการสอบสวน หรือไต่สวนนั้นต่อสาธารณะ ประเด็นนี้ดูจะเป็น ประเด็นที่มีนัย มีอิมแพค (Impact) ต่อสังคมมาก แต่ว่าเงื่อนไขหรืออำนาจหน้าที่ที่น่าจะ ใช้ได้ผลดีกับสังคมที่มีคุณธรรมสูง เพราะถ้าหากว่าสังคมมีคุณธรรมสูง คณะกรรมการหรือ สมัชชาแห่งชาติเปิดเผยไปแล้วว่าไม่ดี คนก็อาจจะแข่งขันหรือไม่สนับสนุน ไม่ยกย่อง แต่ใน สภาวะความเป็นจริงของสังคมไทยปัจจุบันมันไปไกลเกินมากกว่านั้น เรื่องของการเปิดเผย ต้องทบทวนว่ามันพอเพียงไหม เพราะว่ามันมีหลักฐานประจักษ์ชัดว่ามีศาลฎีกาตัดสินว่า กระทำผิด กระทำทุจริต มีการขูดคู้ย เปิดโปง ติดต่อกันหลายเดือน แต่ว่าก็ยังมีกลุ่ม คนที่สนับสนุนและออกมาปกป้อง เพราะฉะนั้นมาตรการนี้ที่บอกว่าเป็นพลังอ่อนที่จะ เสริมพลังแข็งนั้นอยากให้ตรวจสอบอีกทีว่ามันจะเป็นมาตรการที่ใช้ได้ผลจริงหรือไม่

สุดท้ายสั้น ๆ ครับ เรื่องของมาตรา ๓๖ คณะกรรมการบริหารซึ่งมี ๙ คน ที่จะให้มาดูแลเรื่องการบริหารจัดการภายในสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการสมัชชา คุณธรรมแห่งชาติ ซึ่งกำหนดไว้ถึง ๙ ข้อ แต่ถ้ามาดูแลเราก็จะมีคณะมนตรี มีสมัชชา มีเลขาธิการและมีคณะกรรมการบริหารมาดูแลเลขาธิการอีกที สำนักงานตรงนี้มันใหญ่มากน้อย แค่นั้นถึงจะต้องมีคณะกรรมการฝ่ายบริหารมาดูแลถึง ๙ คน แล้วก็บทบาทของกรรมการบริหาร ก็เป็นบทบาทที่เกี่ยวข้องการจัดการภายในสำนักงาน ซึ่งองค์กรส่วนใหญ่ก็จะอยู่ภายใต้ การดูแลของเลขาธิการ แล้วก็รายงานตรงต่อคณะกรรมการ ก็จะถือว่าสิ้นสุด ดังนั้น โครงสร้างอย่างนี้ในแง่ของการบริหารองค์การอาจจะมึลักษณะค่อนข้างจะทอะทะนะครับ ขอฝากเป็นข้อสังเกต ขอขอบคุณครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขณะนี้สมาชิกเข้าชื่ออภิปราย ๑๙ ท่านนะครับ ช่วยกรุณารักษาเวลาด่วนนะครับ ผมจะพยายามไม่ต้องใช้วิธีให้ประธานชี้มากนัก ความเห็นเพิ่มเติมอาจจะทำได้ด้วยการเขียนถึงกรรมการนะครับ เชิญคุณเดชฤทธิ์ ปัญจะมูล ครับ

นายเดชฤทธิ์ ปัญจะมูล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม เดชฤทธิ์ ปัญจะมูล จังหวัดปราจีนบุรี ด้วยความเคารพท่านประธานคณะกรรมการและคณะกรรมการทุก ๆ ท่าน ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วก็มีความเคารพนับถือกัน แต่เวลานั้นก็ขอยกไว้เพราะเนื่องจากเรื่องที่ผมจะกราบเรียนต่อไปนี้นั้นเป็นเรื่องของบ้านของเมือง

อันดับแรกเลยต้องกราบขอบพระคุณทางคณะกรรมการที่ท่านได้ใช้ความรอบรู้และความริเริ่ม แล้วก็ใช้ความรวดเร็ว แต่ในความรวดเร็วนั้นค่อนข้างจะรีบร้อนไปหรือเปล่าไม่ทราบ เนื่องจากว่าในร่างรายงาน แล้วก็ร่างพระราชบัญญัติที่ท่านนำเสนอต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติแห่งนี้ ยังมีจุดอ่อน จุดบกพร่อง ซึ่งจะต้องแก้ไขอีกมากมาย ๆ จุดถ้าเผื่อว่าท่านยังมองไม่เห็นผมจะเอาตรงนี้มอบให้กับท่านได้ครับ ซึ่งบางท่านก็อาจจะมองว่าเรื่องนี้มันน่าจะเป็นเรื่องเล็ก ๆ แต่ว่าไม่น่าจะเป็นเรื่องเล็กถ้าการคิด การพูด หรือการกระทำออกไปจากสภาปฏิรูปแห่งชาติแห่งนี้ เมื่อหลุดออกไปแล้วไม่น่าจะเป็นเรื่องเล็ก น่าจะเป็นเรื่องที่ใหญ่โตพอสมควร เพราะฉะนั้นจึงเป็นเรื่องที่พึงสังวรเอาไว้ว่าไม่ว่าจะอะไรก็ตาม แต่ถ้าหากหลุดไปจากตรงนี้แล้วจะต้องชัดเจนพอสมควรครับ

สำหรับในเรื่องของรายงานและร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้นั้น ผมมี ๒-๓ ประเด็นเท่านั้นเองที่จะนำมาเรียนกับท่านประธาน นั่นก็คือในเรื่องของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้น่าจะต้องมีความรอบคอบและรัดกุม มีความชัดเจนพอสมควร ตามบันทึกวิเคราะห์ตรงนี้นะครับ

ข้อแรก มาตรา ๗ (๖) คำว่า พิพากษาให้จำคุก เนื่องจากบริบทภายใต้ของสังคมไทยของเราซึ่งค่อนข้างจะตีความกันเก่ง เป็นสังคมของเสรีชนอยู่ คำว่า คำพิพากษาให้จำคุก ถึงระดับไหน จำคุกจริง ๆ หรือว่ารอลงอาญา หรือว่าเป็นไปตามเหตุผลใดในเรื่องนี้

สำหรับอีกเรื่องหนึ่ง ก็คือในเรื่องของที่มาของคณะมนตรีความมั่นคง ๕ ท่าน ซึ่งมาจากคณะกรรมการสรรหาทั้งหมด ๑๑ ท่าน ซึ่งมีนายกรัฐมนตรี มีประธานฝ่ายค้าน มาจากศาล ๒ ท่าน แล้วก็มาจาก ๓ ๓ ๓ ภาคประชาสังคม ภาคการเมือง ภาคธุรกิจ ทั้งหมดนี้

ขอกราบเรียนถามว่าไปยึดโยงกับประชาชนตรงไหน เพราะว่าผมเกรงว่าทั้ง ๑๑ ท่าน ซึ่งยิ่งสูงก็ยิ่งหนาว เพราะว่าอยู่สูงแล้วสายตา วิสัยทัศน์ก็มักจะสั้นไปด้วย เนื่องจากจะมองเห็นเพียงแค่คนรอบกาย โอกาสที่จะมองเห็นหรือจะไปสืบค้น เป็นแวมมอง ไปหาบไปทามหาคนที่ทรงคุณวุฒิ ที่มีวิสัยทัศน์ คุณวุฒิ ง่าย แต่ที่ทรงคุณวุฒิ มีคุณธรรม มีจริยธรรมจริง ๆ นั้นเอาอะไรมาเป็นตัวการันตี (Guarantee) ครับ เพราะฉะนั้นตรงจุดนี้ก็คงจะต้องฝากท่านคณะกรรมการด้วยครับ

สำหรับในเรื่องของการได้มาซึ่งข้อมูล ผมไม่ทราบว่าจะทางสมาชิกหรือทางคณะกรรมการบริหารงาน หรือทางสำนักงานเลขาฯ หน่วยใดเป็นผู้ที่รับข้อมูล แล้วก็ส่งให้กับทางสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติในการที่จะไต่สวนหรือสอบสวน

อีกเรื่องหนึ่งในรายงานนั้นระบุไว้ว่าการได้มาของงบประมาณนอกจากการสนับสนุนของภาครัฐแล้วยังมีในเรื่องของการบริจาค ซึ่งในครั้งที่ผ่านมานั้นก็ได้มีการอภิปรายไปแล้วว่าการที่จะให้เอกชนเป็นผู้ที่บริจาคหรือมาจากองค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรอะไรต่าง ๆ ก็ตาม -----

๕๗

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

ศิริรัตน์ ๒๘/๑

เมื่อมีการบริจาคแล้วผมก็เชื่อเหลือเกินว่าก็จะเป็นในเรื่องของการตอบแทนบุญคุณกัน เพราะฉะนั้นตรงนี้ถึงแม้ว่าจะไม่ได้ระบุไว้ในร่างพระราชบัญญัติแต่ก็ยังคงอยู่ในรายงานอยู่ เพราะฉะนั้นผมก็มี ๒-๓ ประเด็นตรงนี้ที่จะกราบเรียนไปทางคณะกรรมการครับ ผมไม่อยากจะให้เรื่องเหล่านี้หลุดลอดออกไป เพราะว่ามันเป็นเรื่องใหญ่จริง ๆ ครับ กราบขอบพระคุณครับ ท่านประธานครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอบคุณครับ
เชิญคุณอลงกรณ์ พลบุตร ครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายอลงกรณ์ พลบุตร สมาชิก สปช. ก่อนอื่นต้องขอบคุณท่านประธานและคณะกรรมการธิการที่ได้จัดทำรายงาน และร่างพระราชบัญญัตินี้ซึ่งถือว่าเป็นของขวัญปีใหม่ของปีนี้ที่มีจุดเปลี่ยนที่สำคัญ เหมือนเป็นคานงัดให้การปฏิรูปประเทศของเรา ทราบดีว่าได้มีการนำเสนอตั้งแต่วันที่ ๖ มกราคมมารอบหนึ่ง คราวนี้ก็มานำเสนออีกครั้งหนึ่ง ผมคิดว่าตรงนี้เป็นเสมือนกุญแจที่จะไขไปสู่ความสำเร็จของการปฏิรูปประเทศ โดยแท้ที่จริงแล้วการพิจารณาในชั้นหลักการ และแนวทางเพื่อที่จะเห็นชอบและส่งให้กับทาง สนช. หรือว่าคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ตั้วร่างพระราชบัญญัติประกอบรายงานดังกล่าวต่อไปนั้น นี่คือนี่ที่ถือว่าเป็นกุญแจสำคัญจริง ๆ เพราะว่าปัญหาของประเทศนั้นมีอยู่ ๔ ปัญหาหลัก ล้วนแล้วแต่เป็นพื้นฐานที่เกิดขึ้นจากการขาดจริยธรรม คุณธรรม และธรรมาภิบาล ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็น ปัญหาความแตกแยกของคนในชาติก็ดี ปัญหาในเรื่องของการทุจริตคอร์รัปชัน ปัญหาในเรื่องของประสิทธิภาพประเทศที่อ่อนแอ อ่อนด้อยลงหรือประการที่ ๔ ก็คือ ปัญหาประชาธิปไตย ถดถอย จนนำมาซึ่งวิกฤตการณ์ของบ้านเมือง นำมาซึ่งการรัฐประหาร แล้วนำมาซึ่งการปฏิรูปประเทศครั้งนี้ ผมคิดว่าตรงนี้เป็นเสมือนแสงสว่างที่จะนำทางของเราไปในทิศทาง ที่ถูกต้อง ถ้าไม่สามารถแก้ปัญหาลักษณะนี้ก็คือเรื่องของจริยธรรม คุณธรรม และธรรมาภิบาลแล้ว ไม่ว่าจะแผนแม่บทปฏิรูปประเทศใน ๑๘ ด้านครอบคลุม ๑๑ สาขา จะดีอย่างไร ไม่มีวันที่จะสำเร็จได้ถ้าคนปราศจากซึ่งคุณธรรม จริยธรรม และองค์การปราศจากซึ่งธรรมาภิบาล ในรายงานดังกล่าวรวมทั้งร่าง พ.ร.บ. ๕๑ มาตรา นั้น ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่ได้รับได้ และสมควร ให้การสนับสนุน แม้จะมีบางประการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตั้วร่าง พ.ร.บ. ในโครงสร้างที่มีการจัดทำมา แต่ก็ก็เป็นเรื่องที่มีเหตุผลชี้แจงได้และน่าจะเป็นหน้าที่ในส่วนของคุณคณะมนตรี

หรือว่าสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งจะเป็นคนตรากฎหมายอย่างแท้จริงนั้นได้นำไปพิจารณา ๒. ก็คือผมเห็นว่าร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าวนั้นควรรับส่งไปไม่ต้องรอรัฐธรรมนูญ เพราะปัญหาในเรื่องของวิกฤติบ้านเมืองในเรื่องนี้นั้นถือว่ารอไม่ได้ และมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่มีร่าง พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญ เราก็สามารถที่จะยกระดับจากโครงสร้างตาม พ.ร.บ. ฉบับนี้ขึ้นเป็น พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญ เป็นองค์การตามรัฐธรรมนูญในภายหลังได้ แต่วันนี้ไม่ต้องรอแล้ว ต้องรีบดำเนินการ ทั้งนี้ทั้งนั้นเพราะว่าใน ๖ กลุ่มปัญหาใหญ่ที่เป็นพื้นฐานของปัญหานั้น วันนี้ต้องเยียวยาเพราะถือว่าอยู่ในอาการป่วยขั้นสุดท้ายครับ ๖ กลุ่มปัญหาที่เป็นปัญหาใหญ่คือ

๑. การเมือง การเมืองที่ทุจริตฉ้อฉล การเมืองที่เป็นธุรกิจการเมือง หรือสถาบันทางการเมืองที่ตกอยู่ใต้อิทธิพลของบรรดาทุนทางการเมือง แล้วก็ย้อนกลับมาวางจรรยาบรรณมาฉ้อฉล ถอนทุน แล้วก็วนกลับไปสู่การใช้เงิน ใช้ทุน ในการซื้อคะแนนเสียงความนิยม สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นปัญหาวิกฤติ ไม่ว่าจะรัฐธรรมนูญก็ฉบับจะคิดหลักคืออะไร แต่ก็แก้ปัญหานี้ไม่ได้ เพราะไม่มีการตรวจสอบ ตรวจทาน วางมาตรฐานจริยธรรม คุณธรรม ได้อย่างแท้จริง

๒. ก็คือภาคราชการ การคอร์รัปชันในวงราชการมีมาก แม้แต่การโยกย้าย แต่งตั้งซึ่งถือว่าเป็นการใช้อำนาจอย่างขาดคุณธรรม ระบบคุณธรรม ทำให้ข้าราชการที่ดี ไม่มีที่ยืน ไม่สามารถที่จะมีขวัญกำลังใจได้ ระบบราชการเราก็อ่อนแอ ภาคเอกชนก็เช่นกัน แต่น่าดีใจว่าภาคเอกชนวันนี้ก็ตื่นตัว หอการค้า สภาอุตสาหกรรมและทุกภาคส่วนตื่นตัว ในการที่จะขับเคลื่อนในเรื่องของการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันแต่ก็ไม่เพียงพอ ยังมีรูปแบบของการผูกขาดธุรกิจเอาเปรียบสังคม เอาเปรียบผู้ประกอบการรายย่อยรายอื่น อันนี้ ก็ยังเป็นเรื่องที่จะต้องอยู่ในเรื่องของจริยธรรมและคุณธรรม สื่อมวลชนก็ดี ศาสนาก็ดี หรือแม้แต่ในส่วนของประชาชนเอง จำเป็นต้องมีการฟื้นฟูอย่างรวดเร็ว ผมได้พิจารณา รายงานแล้วในส่วนของร่าง พ.ร.บ. แล้วก็เห็นว่าเห็นด้วยอย่างยิ่ง และประการที่ ๒ ก็คือ ขอให้รีบส่งให้กับคณะรัฐมนตรี ส่งให้กับสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ตราพระราชบัญญัติ แล้วก็จัดตั้งคณะมนตรีสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ จัดตั้งสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ ให้มี สำนักงานบริหาร มีผู้อำนวยการหรือเลขาธิการในการดูแลโดยเร็วที่สุด เราทำได้เร็วที่สุด เท่าไรก็จะทำให้การวางรากฐานการปฏิรูปประเทศให้ครอบคลุม ๑๑ สาขา และ ๑๘ ด้าน ของเรานั้นมีพื้นฐานที่มั่นคง ก็ขอเรียนท่านประธานผ่านไปถึงท่านกรรมการ แล้วก็สมาชิก ช่วยกันสนับสนุนร่าง พ.ร.บ. และรายงานฉบับนี้ครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอบคุณนะครับ
ต่อไปเรียนเชิญ คุณเฉลิมชัย เฟื่องคอน

นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ
ที่เคารพอย่างสูง กระผม เฉลิมชัย เฟื่องคอน สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติจากจังหวัดอุดรดิตถ์
ผมมีข้อสังเกตอยู่ ๔-๕ ประการ

ประการแรก เรื่องการสรรหาคณะมนตรีสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ จำนวน
๕ คนนี้นะครับ ในรายงานบอกว่าวิธีสรรหาใช้วิธีสืบทอด แล้วก็วิธีทาบทามโดยเฉพาะสักครู่
ท่านประธานคณะกรรมการก็บอกว่าจะใช้วิธีทาบทามจะได้คนที่มีประวัติ มีความซื่อสัตย์
สุจริต มีความรู้ความสามารถ ใช้วิธีทาบทาม ประสบการณ์จริงคือที่ผ่านมาที่เป็นปัญหาก็คือ
การสรรหาสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติจากจังหวัดต่าง ๆ ทั้ง ๗๗ จังหวัด เริ่มแรกก็บอกจะให้
ใช้วิธีทาบทาม พอหลังมาก็บอกจะมีการล็อกสเปก (Lock spec) กลับไปก็ต้องใช้วิธีรับสมัคร
ทั่วไปอยู่ดี เพราะฉะนั้นผมก็ฝากไว้ด้วยว่าในกฎหมายอาจจะไม่บอกไว้ แต่ว่าในข้อมูล

การศึกษาเขียนไว้ว่าใช้วิธีทาบทาม และโดยเฉพาะคณะกรรมการสรรหาที่มีมาจาก ฝ่ายการเมืองถึง ๓ ท่าน ก็อยากจะให้พิจารณาให้รอบคอบนะครับ ทั้งนายกรัฐมนตรีนั่งประธานสภาผู้แทนราษฎร ทั้งผู้นำฝ่ายค้านฯ ในมาตรา ๕ ซึ่งกำหนดให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้รักษาการ ซึ่งเป็นฝ่ายการเมือง แล้วก็สำนักงานนี้กำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระแล้วก็มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง ก็อยากจะตั้งข้อสังเกตว่าให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายฉบับนี้เหมาะสมหรือไม่ เพราะเขาเป็นฝ่ายการเมือง แล้วก็สำนักงานคุณธรรม จริยธรรมแห่งชาติก็เป็นหน่วยงานของรัฐ ผมฝากไปทางกรรมาธิการด้วย ในมาตรา ๑๖ คณะมนตรีมีอำนาจโดยเฉพาะ (๔) มีอำนาจวินิจฉัยสอบสวน ไต่สวนผู้ฝ่าฝืนคุณธรรม จริยธรรม สอบสวนเสร็จแล้วก็ไม่ได้บอกว่าจะส่งไปไหนนะครับ มีแต่บอกว่าสอบสวนเสร็จก็เปิดเผยต่อสาธารณะ เพราะฉะนั้นอยากจะให้ระบุให้ชัดเจนถ้าเราจะทำกฎหมายนี้เพื่อที่จะให้ได้คนดีมาปกครองบ้านเมืองและมีกลไกที่ชัดเจนมาควบคุมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควรที่จะกำหนดให้ชัดเจนว่าสอบสวนไต่สวนเสร็จเรียบร้อยแล้ว -----

ถ้าเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ก็น่าจะต้องส่งไปให้วุฒิสภา หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งถอดถอน หรือถ้าเป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐก็อาจจะส่งไปให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการลงโทษทางวินัย ก็น่าจะทำให้หน่วยงานนี้มีประสิทธิภาพ

ประการต่อมาอยากจะถามว่าคณะมนตรีสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติและสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการสอบทาน ใต้สวน ทั้งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้วก็เจ้าหน้าที่ของรัฐต่าง ๆ ขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะอะไรจะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือว่าจะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาหรือเปล่า

ประเด็นต่อมา การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารซึ่งเรากำหนดในกฎหมายมาตรา ๑๘ ว่าในการปฏิบัติหน้าที่นั้นให้คณะมนตรีมีอำนาจสั่งหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใดชี้แจงข้อเท็จจริงหรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา ถ้าเชิญแล้วเขาไม่มาหรือไม่ให้ข้อมูล หรือประวิงเวลา หรือส่งเอกสารไม่ครบถ้วน เพราะส่วนใหญ่แล้วบุคคลที่เราไปสอบทานหรือใต้สวนก็เป็นนักการเมืองหรือเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ เราจะไปขอเอกสารหลักฐานเชิญบุคคลซึ่งเป็นผู้น้อยมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารบางทีก็อาจจะลำบาก เพราะฉะนั้นน่าจะมีสภาพบังคับอาจจะมีการกำหนดโทษ ซึ่งอาจจะเป็นลหุโทษ หรือเป็นโทษขนาดเบา จำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท ผมว่าน่าจะกำหนดไว้เพราะจะได้มีสภาพบังคับ

ประการสุดท้าย คือการเปิดเผยผลการสอบทานหรือใต้สวน ในรายงานการศึกษา ท่านบอกว่าเมื่อเปิดเผยแล้วจะมีกฎหมายคุ้มครอง แต่ผมอ่านดูในร่างพระราชบัญญัติแล้ว ผมไม่เห็นมีมาตราไหน หรือวรรคไหนที่ไปคุ้มครองคณะมนตรีหรือสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติที่เปิดเผยผลการสอบสวน ก็อยากจะให้พิจารณาให้รอบคอบก็ขออนุญาตอภิปรายเพียงเท่านี้ นะครับ ขอบคุณมากครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอบคุณนะครับ
เรียนเชิญคุณจำลอง โพธิ์สุข ครับ

นายจำลอง โพธิ์สุข : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพ
กระผม นายจำลอง โพธิ์สุข สปช. ๐๕๐ จากจังหวัดชัยนาท ท่านประธานครับ ในส่วนของ
รายงานการศึกษาของคณะกรรมการกิติหรือตัวร่างพระราชบัญญัติกิติ ในส่วนที่ผมจะ
ขออนุญาตใช้เวลาสักเล็กน้อยของสภาแห่งนี้เพื่ออภิปราย ก็คือในประเด็นเรื่องของการกำหนด

อำนาจหน้าที่โครงสร้างของสมาชิกวุฒิสภาแห่งชาติ โดยเฉพาะในส่วนที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๑๖ กี่ดี ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะมนตรี แล้วก็ในมาตรา ๓๒ ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาที่ดีนะครับ

ในหลักการ ผมคิดในเชิงเปรียบเทียบว่าในส่วนนี้ขณะนี้เรามีกระแสความต้องการ ความเจริญ ความเปลี่ยนแปลงของบ้านเมือง จำเป็นจะต้องมีสิ่งทั้งหลายทั้งปวงที่จะต้อง เกิดขึ้น โดยเฉพาะเรื่องของการรักษาความเป็นปกติสุขของสังคมของบ้านเมืองของเรา ซึ่งกำลังเป็นประเด็นที่เราได้รับรู้ รับทราบ ร่วมกัน ก็คือคุณธรรม จริยธรรม ธรรมภิบาล ประมาณนั้นนะครับ แล้วเราก็คิดสูตรที่เรากำลังพิจารณาอยู่ตรงนี้ ซึ่งเราก็เคยทำกันมา พอสมควรแล้วตามที่คณะกรรมการศึกษาได้นำเสนอไปนะครับ ก็เป็นเรื่องที่ดี ในหลักการนี้ ผมเห็นด้วย แต่ว่าส่วนที่ผมต้องการจะเน้นก็คือว่าในส่วนของการกำหนด คำว่า มาตรฐาน คุณธรรม จริยธรรม ในนี้บอกว่าเป็นหน้าที่ขององค์คณะที่เรียกว่า คณะมนตรี เพียงแค่ ๕ ท่านเท่านั้น -----

ในห้วงเวลาหนึ่ง ทั้ง ๆ ที่เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่โตมโหฬารของบ้านของเมือง เรื่องของคุณธรรม เรื่องของจริยธรรม เรื่องของธรรมาภิบาลในทุกระดับ ท่านประธานครับ ในส่วนนี้ผมคิดในเชิงเปรียบเทียบก็คือว่าตรงนี้เป็นเรื่องของการที่เราจะตรวจสอบ หรือการหยั่งวัดอุณหภูมิของสังคมว่าเรามีคุณธรรม มีจริยธรรม มีธรรมาภิบาลกันมากน้อยขนาดไหน ทั้งในภาคส่วนของรัฐ ของหน่วยงานของรัฐ ของราชการก็ดี ของภาคเอกชนก็ดี ครอบคลุมไปทั้งหมดนั่นคือเจตนารมณ์ของเรา แต่ว่าเรากลับกำหนดมาตรฐานที่ว่าจะมีหรือไม่มี ผิดหรือไม่ผิดคุณธรรมจริยธรรมตรงนี้ โดยใช้คนแค่ ๕ คน แล้วก็ม็อดคณะหรือสมาชิกสมัชชาอีก ๕๐ กว่าท่าน มีหน้าที่ในการไต่สวน มีหน้าที่ในการสอบทาน ผมคิดว่าในหลักการน่าจะเป็นเรื่องที่ถูกกฎหมายเป็นคนกำหนดมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม ธรรมาภิบาลกำหนดแยกไว้ต่างหาก องค์กรที่จะเกิดขึ้นตรงนี้ ที่เรียกว่าสมัชชาคุณธรรมตรงนี้น่าจะทำหน้าที่ในส่วนของการติดตามตรวจสอบ สอบทานอะไรก็แล้วแต่ ไต่สวนว่าดำเนินไปตามประมวลประมวลนั้น ประมวลคุณธรรมจริยธรรม หรือจะเรียกเป็นภาษาอังกฤษว่าเอธิคส์ โคด (Ethics code) อะไรก็แล้วแต่ประมวลนั้น แยกไว้ต่างหากจากกัน เหมือนกับเรื่องของอะไรทั้งหลายทั้งปวง โดยเฉพาะเรื่องที่เป็นความผิดอาญา จะเป็นความผิดในตัวเอง หรือความผิดที่ถูกกฎหมายห้ามก็มีประมวลกฎหมายอาญาใช้กันมากำหนดกันไว้แยกต่างหาก ผิดหรือไม่ผิดไปว่ากันอีกส่วนหนึ่งในเรื่องของกระบวนการการพิสูจน์ทราบ หรือกระบวนการยุติธรรม ในกระบวนการอย่างที่ผมเรียนนี่นะครับ เพราะฉะนั้นโดยสรุปก็คือว่าอำนาจในการกำหนดมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรม โดยเฉพาะในมาตรา ๑๖ นี่นะครับ ผมคิดว่าควรเป็นเรื่องที่ถูกกฎหมายกำหนดควรเป็นเรื่องของเจตจำนงของคนที่เป็นตัวแทนของรัฐ หรือสภาแห่งรัฐเป็นผู้กำหนดไว้ในกฎหมายเฉพาะเรื่อง เฉพาะอย่างนะครับ ขอขอบคุณท่านประธานครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณครับ
เชิญคุณอรพินท์ สฟโซคชัย ครับ

นางสาวอรพินท์ สฟโซคชัย : กราบเรียนท่านประธาน ดิฉัน อรพินท์ สฟโซคชัย นะคะ ก่อนอื่นดิฉันจะต้องขอขอบคุณคณะกรรมการที่ได้จัดทำเอกสารที่มีความสำคัญ รวมทั้งการร่างกฎหมายนะคะ ดิฉันคิดว่าประเด็นนี้เป็นประเด็นที่มีความสำคัญ แล้วดิฉันคิดว่าเป็นความหวังอีกอันหนึ่งในการที่จะนำไปสู่การปฏิรูปและเปลี่ยนแปลงประเทศในอนาคต อย่างไรก็ตามดิฉันมีข้อเสนอแนะแล้วก็มีข้อคิดเห็นบางส่วน

ที่อยากจะฝากไว้สำหรับคณะกรรมการว่าควรจะดำเนินการนะคะ เรื่องนี้เป็นเรื่อง
ที่สอดคล้องกับสิ่งที่เรากำลังพยายามกำหนดอยู่ในร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ นะคะ
เพราะฉะนั้นในการดำเนินการแล้วเราก็หวังว่าในอนาคตจะไม่เป็นองค์กรที่ซ้ำซ้อน ในตอนที่
ท่านกรรมการได้นำเสนอนั้นมีข้อหนึ่งที่เป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงก็คือว่าเมื่อมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่
ออกมาใช้ แล้วมีการกำหนดเรื่องของสมาชิกคุณธรรม ก็กล่าวว่าอาจจะนำไปใช้เป็นองค์กร
อิสระหรือไม่ก็ตาม อันนี้ก็เป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วง ถ้าเกิดว่าในอนาคตเกิดมีการตั้งองค์กรตาม
รัฐธรรมนูญขึ้นมาอีกองค์กรหนึ่ง ดิฉันคิดว่าอันนี้น่าจะเป็นจุดที่เราควรจะต้องมาคิดว่าควรจะอยู่
ในกฎหมายหรือเปล่านั้นจะต้องมีการถ่ายโอนไป ไม่อย่างนั้นในที่สุดมันจะมี ๒ องค์กร
ที่ทำหน้าที่เหมือน ๆ กัน อันนี้เป็นประเด็นแรกที่ดิฉันอยากจะฝากไว้

ประเด็นต่อมา ดิฉันคิดว่าในเรื่องของการตั้งองค์กรถึงแม้ว่าเรายังไม่มี
จุดการันตีว่าในอนาคตจะเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญหรือไม่นั้น แต่ว่าในก้าวแรกที่เราดำเนิน
ไปในการตั้งองค์กรเมื่อกฎหมายผ่านนะคะ ดิฉันคิดว่าจุดเริ่มต้นขององค์กรนี้เป็นจุดที่มี
ความสำคัญ สำหรับในหลักการในการตั้งองค์กรทั้งหลายนั้น สิ่งที่เกิดขึ้นก็คือว่าในก้าวแรก
ของการเดินทางในการตั้งองค์กรนั้นเป็นก้าวที่ไม่ค่อยมีประสิทธิภาพหรือประสิทธิผล
และเป็นการก้าวเดินที่ก้าวผิด มันจะนำไปสู่ความล้มเหลวในการดำเนินการในอนาคตนะคะ
ดิฉันอยากจะขอให้พิจารณา ๒-๓ เรื่องนะคะ

เรื่องแรกคือในเรื่องของการวางกลไก การออกแบบกลไกนั้นท่านสมาชิกหลายท่านก็ได้อภิปรายมาแล้วว่าน่าจะเป็นโครงสร้างที่ก่อให้เกิดสิ่งที่เรียกว่าการทำงานที่อาจจะใหญ่เทอะทะหรือว่าเป็นการทำงานที่อาจจะซ้ำซ้อน ดิฉันดูจากรายงานที่ทางกรรมการเสนอกับร่างของกฎหมายที่ได้นำเสนอในวันนี้ ดิฉันคิดว่ายังมีหลายจุดที่อาจจะต้องนำไปพิจารณาในเรื่องของอำนาจหน้าที่ของทั้ง ๓ กลไกที่อยู่เป็นทั้งคณะมนตรี คณะกรรมการบริหาร แล้วก็สมาชิก ทั้ง ๓ กลไกนี้ยังมีการทำงานที่ดิฉันคิดว่าซ้ำซ้อน แล้วก็ไม่ค่อยแน่ใจว่าความสัมพันธ์จริง ๆ แล้วมันจะเป็นความสัมพันธ์อย่างไร ในกฎหมายได้เขียนไว้ถึงเรื่องของบทบาทของคณะมนตรีในเรื่องของการกำกับการบริหาร ในขณะที่เดียวกันก็มีคณะกรรมการบริหารที่จะดูเรื่องการบริหารภายใน ดิฉันไม่แน่ใจว่าทั้ง ๒ อันนี้จะทำงานร่วมกันอย่างไร ก็ฝากไว้ว่าในระดับนี้ควรจะต้องมาดูในเรื่องของกลไก ถ้าก้าวผิดไปก็น่าเสียดายที่องค์กรนี้ที่ตั้งขึ้นมา ที่ทาง สปช. พยายามเสนอแล้วก็ทำการศึกษาอันเวลาปฏิบัติจริงอาจจะดำเนินการไม่ได้นะคะ

ประเด็นต่อมา ดิฉันพูดถึงเรื่องประเด็นการมีฝ่ายเลขานุการ กลไกแบบลักษณะนี้ ฝ่ายเลขานุการหรือฝ่ายสำนักงานเป็นกลไกที่มีความสำคัญ ถ้าเรามีฝ่ายสำนักงานที่ทำงานเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล มันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินงาน การเขียน การออกแบบสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ สำนักงานใหม่นี้ขึ้นมา มีบทบาทหลายอย่างที่ดิฉันคิดว่าเป็นบทบาทในเชิงรุกที่มีความสำคัญ การที่จะนำกลไกที่มีอยู่แล้วเดิมยกมาทั้งแผงแล้วเอามาตั้งไว้ ดิฉันคิดว่าไม่น่าจะเหมาะสม น่าจะมีกระบวนการในการที่เรียกว่ากลั่นกรองแล้วก็รีครูท (Recruit) สรรหาเข้ามาใหม่ นะคะ ซึ่งจะทำให้กลไกนี้ก้าวเดินอย่างมั่นคงและมีความเข้มแข็ง หลายองค์กรที่ตั้งขึ้นมาใหม่นั้นหลายครั้งเอาบุคลากรที่มาจากที่เดิม ลักษณะการทำงานก็อาจจะออกมาเป็นแบบเดิม แล้วเสียเวลาหลายปีกว่าที่จะกลับลำได้ เพราะฉะนั้นก็อยากจะฝากไว้ว่าประเด็นนี้เป็นประเด็นที่มีความสำคัญสำหรับการตั้งองค์กรใหม่ที่เรียกว่าเป็นยัง ออร์แกไนเซชัน (Young organization) นะคะ

อีกประเด็นหนึ่งที่ดิฉันอยากจะขอฝากไว้ ก็คือว่าเรื่องของตัวที่เป็นบทบาทมาตรฐานของการกำหนดมาตรฐานคุณธรรม ดิฉันขออนุญาตใช้เวลาอีกนิดเดียวในการที่จะกำหนดมาตรฐานคุณธรรมนั้น องค์กรนี้ในกฎหมายไม่ได้กำหนดว่าองค์กรนี้มีหน้าที่กำหนด

อย่างเดียว สิ่งที่เป็นจุดล้มเหลวในประเทศไทยก็คือว่ามีคนกำหนดมาตรฐานจริยธรรม จรรยาบรรณ คุณธรรมต่าง ๆ เยอะแยะมาก แต่ว่าไม่มีการทำให้มาตรการเหล่านี้มีชีวิตนะคะ
อยากจะฝากไว้อีกอันหนึ่งก็คือว่าในองค์กรแบบนี้ในหลาย ๆ ประเทศนั้น เขาทำหน้าที่สำคัญอีกอันหนึ่งที่ไม่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายหรือในตัวรายงานนี้ก็คือว่า ทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ อันนี้ก็ฝากไว้ว่าจริง ๆ แล้วเรื่องนี้ มีความสำคัญ ให้ความรู้ ให้คำปรึกษา ไม่ใช่ไปบอกร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่ว่าเมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความสงสัยในการประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรม จรรยาบรรณในบางข้อนั้น สามารถจะแสวงหาคำปรึกษาจากหน่วยงานนี้ได้ นะคะ มีหลายท่านได้อธิบายว่า เรื่องคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณนั้นเป็นเรื่องนามธรรม แต่จริง ๆ สามารถทำให้มันเป็น รูปธรรมได้ โดยการศึกษาวินิจฉัย แล้วก็ทำเป็นสิ่งที่เรียกว่ากรณีศึกษาหรือพฤติกรรม ตัวอย่างนะคะ

สุดท้ายดิฉันอยากจะฝากไว้ว่าก่อนที่รายงานฉบับนี้จะออกไปสู่สาธารณชน หรือนำเสนอต่อคณะรัฐบาล หรือ สนช. ดิฉันคิดว่ามีหลายจุดที่มีความขัดแย้ง แล้วก็ ไม่ตรงกันระหว่างรายงานที่นำเสนอและในส่วนของกฎหมายนะคะ อยากจะฝาก ท่านกรรมการว่าน่าจะดู ตัวอย่างเช่นมีการพูดถึงการทำมาตรฐานคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในรายงานบอกว่าเฉพาะเจ้าหน้าที่ระดับสูง แต่ในกฎหมายไม่ได้บอกว่าระดับไหน แล้วจริง ๆ อยากจะฝากไว้ด้วยว่าการทำมาตรฐานจริยธรรม คุณธรรม จรรยาบรรณนั้นถ้าเป็นองค์กร สมัชชาแห่งชาตินี้ น่าจะทำให้ครอบคลุมถึงเจ้าหน้าที่ทุกระดับคะ ขอบพระคุณมากคะ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณครับ
คุณอรพินท์ เชิญ พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ ครับ

พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ
พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ ผมมีข้อเสนอใน ๓ ประเด็นนะครับ

ประเด็นแรก ผมเห็นชอบในหลักการเรื่องเกี่ยวกับสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติว่า
เป็นสิ่งที่ควรจะต้องกระทำอย่างยิงนะครับ แล้วก็เพื่อที่จะให้งานเกี่ยวกับการกำหนดทิศทาง
และตรวจสอบในการดำเนินการของทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะคนไทยทั้งหมดได้เข้าสู่
กระบวนการในตรงนี้ สิ่งที่น่าห่วงและเป็นข้อคิดก็คือว่าในการที่ทำเรื่องนี้ก็พยายามอย่าเขียน
อะไรที่มันไปผูกมัดมากจนเกินไปจนกระทั่งทำงานลำบาก แล้วถ้าเมื่อผูกมัดเขียนอะไร
มากจนเกินไปก็กลายเป็นเครื่องมือของผู้ที่ไม่หวังดี อย่างในเรื่องที่ผ่าน ๆ มาที่มีการออก
กฎหมาย ผมอยากจะยกตัวอย่างตรงที่ว่าเมื่อประมาณสักปี ๒๕๔๘ หลังจากที่เราก่อเกิดวิกฤติ
ทางเศรษฐกิจแล้วนี้เราก็มีการให้มีธรรมาภิบาลนำมาใช้ในประเทศไทย ขณะนั้นก็จะมี
ก.พ.ร. มาทำหน้าที่ในการที่จะออกแบบต่าง ๆ นะครับ ที่จะให้เกิดธรรมาภิบาล ให้ลด
การทุจริตคอร์รัปชัน ผมดูจากตัวเลขของการที่เขาประเมินประเทศไทยใน ทรานสพาเรนซี
อินเดกซ์ (Transparency Index) หรือองค์การโปร่งใสของโลก ตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ มา เราได้แค่
๓.๐ ใน ๑๐ คะแนน อยากจะเรียนอย่างนี้ว่าเราก็มีอยู่ในระดับ ๓.๒ มาจนกระทั่งปี ๒๕๔๕
แล้วก็มาสูงขึ้นตอนที่เรามีธรรมาภิบาล แล้วมี ก.พ.ร. ตอนปี ๒๕๔๘ ได้ถึง ๓.๘ คะแนนเต็ม
๑๐ หลังจากนั้นก็เลวลงมาตามลำดับ ก็แสดงว่าการออกแบบเรื่องธรรมาภิบาลและ ก.พ.ร.
นำมาใช้ต่าง ๆ นี้มันไม่สามารถที่จะมาจัดคนที่จะสร้างปัญหาและทุจริตคอร์รัปชันได้นะครับ
จนกระทั่งมาถึงปัจจุบัน แล้วก็ขณะนี้ก็เป็นคณะที่จะเริ่มในการที่จะออกแบบ ในการที่สร้าง
โครงสร้างใหม่ และกฎกติกาใหม่ที่ให้ฝ่ายรัฐและเอกชนได้เดินตามนี้ ก็ฝากข้อคิดตรงนี้ไว้ด้วย
ว่าเขียนมาแล้วต้องมีการประเมินแล้วก็ดูตัวชี้วัดต่าง ๆ นี้ว่าสังคมจะดีขึ้นไหม

ประการที่ ๒ การทำความเข้าใจถึงเรื่องคุณธรรม จริยธรรมมีหลายท่านได้พูด
ไปแล้ว ผมก็มีโอกาสสอนเรื่องนี้มาประมาณสัก ๑๐ ปีแล้วนะครับ สิ่งที่จะต้องทำอย่างมาก
ก็คือเราสอนเรื่องคุณธรรมแบบลอย ๆ หรือหลักการนี่คงไม่ได้ เราต้องมีกรณีศึกษาตัวอย่าง
รูปแบบต่าง ๆ นี้ให้เห็นอย่างชัดเจน ซึ่งจะนำตรงนี้มาเพื่อที่จะนำมาสู่ในการที่เขาจะได้เข้าใจ
อย่างมากขึ้น โดยเฉพาะในระดับเด็ก ๆ นะครับ ในส่วนตรงนี้ผมคิดว่าในส่วนของ

คณะกรรมการในสมัชชาคุณธรรมแห่งชาตินี้คงจะต้องมี ดูตัวอย่างผมมีรูปแบบของบางที่
องค์กรเอกชนเขาเขียนเป็นคู่มือขึ้นมาเลย เพื่อให้เห็นว่าพฤติกรรมของการดำเนินการ
ที่ไม่เหมาะสมไม่ควรนี่มันเป็นอย่างไรมาก่อน เขาจะได้อ่านเป็นเหมือนกับเล่าเรื่อง ผมคิดว่า
ในคณะสมัชชาตรงนี้จะคงต้องทำเรื่องพวกนี้ให้ชัดเจนมากขึ้น

อีกอันหนึ่งก็คือว่าอยู่ในส่วนของตรงนี้ก็คือ ในส่วนของสิ่งที่จะต้องคำนึงถึง
อย่างมากเพราะว่าผมดูจากในองค์กรโปร่งใสของโลกนี้ ในการทุจริตคอร์รัปชันของประเทศ
ทั่วโลกมีอยู่ ๗ ประการในเรื่องใหญ่ ๆ ไม่ว่าจะคอร์รัปชันขนาดใหญ่ โดยฝ่ายการเมือง แล้วก็
ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และคอร์รัปชันขนาดเล็ก การติดสินบน ผมก็เริ่มมองเห็นว่าเรื่องการ
ติดสินบน เรื่องระบบอุปถัมภ์ และเลือกที่รักมักที่ชังล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องทุจริตทั้งสิ้นเลย
ตรงนี้อย่างไรสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติจะต้องมีการออกแบบที่จะต้องเขียนขึ้นมาเป็น
ตัวชี้วัดต่าง ๆ พวกนี้ว่าจะเอาส่วนอุปถัมภ์ที่เป็นส่วนที่ดีมาใช้ ลดอุปถัมภ์อะไรที่แย่ให้มัน
ลดลงไป แล้วการเลือกที่รักมักที่ชังไปอยู่ในกระทรวงทุกกระทรวงขณะนี้ ไม่ว่าจะองค์กรอะไร
ก็แล้วแต่ จะต้องมีประสิทธิภาพอะไรมีบรรทัด พหุข้อที่ ๖ ก็คือความเหมาะสม นี่แหละ
ตัวทุจริตคอร์รัปชันเลยที่ในตามเงื่อนไขขององค์กรโปร่งใสของโลกนะครับ

ในส่วนที่ ๓ ที่ผมจะได้กล่าวถึงนั้นก็คือในส่วนของเนื้อหาสาระในร่างพระราชบัญญัติสมัชชาคุณธรรม ผมฝากท่านไปดูหนึ่งใน ๒ หน้าแรกของท่านเอกสารของท่านมีใช้คำว่า กำหนด ขออนุญาตอีกนิดหนึ่งครับ อยู่ประมาณ ๒๐ ที่ เรื่องกำหนดผมว่าทำไมต้องเขียนมากขนาดนั้น ท่านลองไปดูได้ในหน้าแรก หน้าที ๒ ของท่านในเรื่องบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระ

อีกประการหนึ่งก็คือในส่วนของกฎหมายผมฝากคิด ขออนุญาตนิดหนึ่งจำนวน ๕ คน ผมคิดว่าอาจจะน้อยไปผมมีข้อเสนอว่าน่าจะเป็น ๙ คน แล้วก็ใน ๙ คนนี้อย่าไปทำแบบองค์กรอิสระอื่น ๆ ก็คือทำงานแยกส่วน ใครรับผิดชอบด้านไหนก็ด้านนั้นไปเลยคนเดียว ผมว่าอย่างนี้ไม่เหมาะสมควรจะทำหน้าที่เป็นการกำหนดนโยบายโดยรวมทั้งหมดทั้ง ๙ คน แล้วคนปฏิบัตินั้นก็เป็นส่วนหนึ่ง

ในส่วนที่ผมจะฝากตรงนี้อีกส่วนหนึ่งก็คือว่า วาระที่ดำรงตำแหน่งนั้นที่ท่านเขียนไว้ในมาตรา ๑๑ หมายความว่า สามารถดำรงตำแหน่งใน ๖ ปี แล้วก็ต่อไปได้เรื่อย ๆ ไม่จำกัดจำนวนน่าจะเป็นอย่างนั้นที่เขียนเอาไว้ แต่ความคิดเห็นผมว่าน่าจะเป็น ๒ วาระก็คงพอแล้ว ได้เปลี่ยนเอารูปแบบใหม่ ๆ นวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้บ้างกับคนอื่น ๆ

ในส่วนของหน้าที่ ๕ ของท่านในเรื่องผมอยากจะสรุปตรงนี้ว่า ในหน้าที่ ๕ มาตรา ๑๖ ของท่าน ท่านเขียนแล้วก็อ่านดูแล้วมันสลับซับซ้อนในแต่ละข้อในจำนวนทั้งหมด ๑๐ กว่าข้อ ผมฝากดูตรงนี้ เช่นท่านจะเขียนในข้อที่ ๕ เรื่องการวิจัยพัฒนา ผมว่าก็น่าจะเอาเรื่องวิจัยพัฒนาไปอย่างเดียวเลยไม่ต้องเอาเผยแพร่มา อันที่ ๒ เรื่องติดตามประเมินผล ท่านก็ควรที่จะเขียนเรื่องติดตามประเมินผลไปเลย และจะทำเรื่องอะไรบ้างตรงนี้ อันที่ ๓ เรื่องการบริการประชาชนและการเผยแพร่ น่าจะอยู่ตรงนี้ให้กับประชาชนได้รับทราบ และอันที่ ๔ ในเรื่องการประสานงานน่าจะเขียนโดยรวมไปตรงนี้ ส่วนใน (๑) และ (๒) ท่านน่าจะขยับเขียนให้ชัดเจนว่า (๑) กำหนดมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมของบุคคล แล้วก็เว้นวรรคผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไปอย่างนี้ดีกว่า (๒) กำหนดมาตรฐานธรรมาภิบาลของหน่วยงานแล้วก็เว้นวรรค ก็คือหน่วยงานในภาครัฐทุกประเภท องค์กรตามรัฐธรรมนูญ หน่วยงานภาคเอกชนที่เป็นคู่สัญญากับภาครัฐน่าจะเขียนตรงนี้นั้นจะได้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น แล้วก็ในหมวดที่ ๒ มีนิดหนึ่งในข้อ ๒๐ อันสุดท้ายแล้วนะครับ ก็คือว่ามาตรา ๒๐ ในบรรทัดที่ ๒ ท่านบอกว่าบุคคลที่ได้รับความเชื่อถือว่าเป็นผู้ทรงไว้ซึ่งคุณธรรม ท่านเขียนไว้

ได้รับความเชื่อถือ ท่านต้องเขียนความชัดเจนว่าบุคคลที่ได้รับความเชื่อถือต้องมียศประกอบ
อะไรบ้างควรจะทำออกมาให้ชัดเจน ถ้าเพื่อเชื่อถืออย่างนี้ก็ไปสู่อำนาจที่ ๖ เรื่องความเหมาะสม
อีกแหละไม่มีตัวอะไรไปชี้วัดคือเหมาะสมหรือเชื่อถือระหว่างแกกับฉัน หรือเหมาะสมระหว่าง
แกกับฉัน ฉะนั้นคงไม่ได้ ขอขอบคุณมากครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณนะครับ
เชิญ ผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ ครับ ไม่ต้องรีบมากครับ ผมลืมไปขอประกาศสัก ๓-๔ ชื่อ
ล่วงหน้าก็แล้วกัน

นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ : ต้องขอประทานโทษค่ะ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ได้เลยเชิญครับ

นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ
ดิฉัน นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ๑๔๓ ก็เป็นผู้หนึ่งที่เห็นชอบ
ในหลักการในเรื่องนี้มาตั้งแต่ต้น แต่หลังจากที่ได้อ่านรายงานและร่างพระราชบัญญัติ
จะมีข้อสังเกตบางประการที่ขออนุญาตนำเสนอ ณ ที่นี้รวม ๕ ประเด็น ซึ่งเป็นการอภิปราย
ทั้งรายงานของคณะกรรมการและร่างพระราชบัญญัตินี้คะ

ประเด็นที่ ๑ ในเรื่องชื่อร่างพระราชบัญญัติ ท่านประธานกรรมการ
ได้กล่าวถึงในเรื่องของชื่อ แต่ชื่อนั้นสำคัญไฉน คำว่า สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ได้ปรากฏอยู่
ในคำนิยามสมัชชา -----

มาตรา ๔ คำที่ ๓ สมัชชา หมายความว่าสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ เพราะฉะนั้นร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะเป็นร่างพระราชบัญญัติของสมัชชา และได้มีการกำหนดองค์ประกอบวิธีการสรรหาอำนาจหน้าที่ของสมัชชาอยู่ในหมวด ๒ เพราะฉะนั้นเกรงว่าถ้าชื่อนี้จะเกิดความเข้าใจผิดได้ว่าชื่อร่างพระราชบัญญัตินี้จะเกี่ยวข้องกับเฉพาะสมัชชา ทำให้ความสำคัญของมนตรีซึ่งเป็นองค์อำนาจหลักในการบริหารงานเรื่องนี้ และคำว่าคุณธรรม ตามความหมายของการเสนอเรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก ซึ่งอาจจะมีการแปลความหมายที่แตกต่างกัน ท่านประธานกรรมการท่านได้กรุณาชี้แจงให้ทราบว่าได้มีการถกเถียงกันพอสมควร และได้อธิบายความหมายที่ชัดเจนในรายงานฉบับนี้ว่าหมายถึงคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล เหตุใดจึงไม่นำความหมายไว้ในคำนิยามคำว่าคุณธรรมแห่งชาติ และให้ใช้ชื่อของพระราชบัญญัติว่า พระราชบัญญัติคุณธรรมแห่งชาติ เพราะเหตุที่ว่าในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คำว่า สำนักงาน ก็ให้ความหมายว่าสำนักงานคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลแห่งชาติ เพราะฉะนั้นจึงขอเสนอในประเด็นที่ ๑ ควรกำหนดคำนิยามคุณธรรมของชาติให้หมายถึงคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลของชาติ ซึ่งอาจจะขยายความไปถึงว่าที่สมควรกำหนดให้เกิดขึ้นในประเทศ และควรเปลี่ยนชื่อพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ.

ประเด็นที่ ๒ คณะกรรมาธิการได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะมนตรีสมัชชาคุณธรรมในรายงานหน้า ๒๔ (๑) และสมัชชาคุณธรรมในรายงานหน้า ๒๗ (๑) เหมือนกัน คือกำหนดมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลต่าง ๆ แต่เมื่อได้อ่านร่างพระราชบัญญัติสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ได้แก้ไขอำนาจหน้าที่ของคณะมนตรีตามมาตรา ๑๖ และอำนาจหน้าที่ของสมัชชาตามมาตรา ๓๑ โดยเพิ่มข้อความในส่วนที่เกี่ยวกับการให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อคณะมนตรีแล้ว จึงเสนอให้ท่านประธานผ่านไปยังประธานกรรมการปรับปรุงรายงานให้สอดคล้องกันด้วย

ประเด็นที่ ๓ อำนาจหน้าที่ของคณะมนตรีและสมัชชาแห่งชาติเกี่ยวกับการสอบทานหรือไต่สวน การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมของบุคคลและธรรมาภิบาลขององค์กรต่าง ๆ และเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะได้ ในส่วนของสมัชชาได้เพิ่มเติมข้อความโดยได้รับความคุ้มครองทางกฎหมาย แต่ในร่างพระราชบัญญัติในส่วนของสมัชชาจะเพิ่มเติมข้อความอำนาจหน้าที่ของคณะมนตรีในส่วนที่ว่าการวินิจฉัยผล

๗๒

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

ฉัฎฐดา ๓๕/๒

การสอบทาน หรือไต่สวน แต่ในเรื่องการเปิดเผยผลการสอบทาน หรือการไต่สวนสาธารณะ
อำนาจหน้าที่สมาชิกตามมาตรา ๓๑ (๓) รวมตลอดถึงความใน ๒ วรรคท้ายของมาตรา ๑๖
ในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องของคณะมนตรีและมาตรา ๓๑ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสมาชิก
มีกระบวนการดำเนินการเปิดเผยข้อมูลสรุปผลการสอบทาน หรือไต่สวนที่ต้องประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา ได้กำหนดไว้อย่างเดียวกันทั้งอำนาจหน้าที่ของคณะมนตรีและสมาชิก
จึงใคร่ขอให้ท่านประธานผ่านไปยังประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาชี้แจงความแตกต่าง
ของอำนาจหน้าที่ทั้ง ๒ องค์การนี้ว่าการกำหนดไว้เหมือนกันจะมีความแตกต่างในการปฏิบัติ
หน้าที่หรือมีกระบวนการในการดำเนินการที่แตกต่างกันอย่างไร

ประเด็นที่ ๔ โครงสร้างและองค์ประกอบตามรายงานบทที่ ๖ หน้า ๒๙
กล่าวถึงกลไกใหม่ให้ความสำคัญต่อภาคประชาชนและภาคประชาสังคม โดยมีแนวทาง
การดำเนินการกรณีมีเรื่องร้องเรียนกระทำผิดมาตราคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาล
ซึ่งหลังจากการสอบทาน ไต่สวน วินิจฉัยและลงมติแล้วจะเปิดเผยข้อมูลรายงานผลต่อ
สาธารณะโดยใช้วิธีโซเชียล แชนจ์ชั่น ในการติดตามจับตาทบทวนความก้าวหน้าทางสังคม
ทางการเมือง ทางการปกครอง -----

- ๓๖/๑

๗๓

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

กนกวรรณ ๓๖/๑

หรืออาจส่งเรื่องให้องค์กรต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการทางกฎหมาย ทางด้านวินัย บริหาร แพ่ง อาญา ซึ่งสิ่งที่คุณคิดว่าเป็นปัญหา คืออำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการและสมาชิกตามร่างพระราชบัญญัติมาตรา ๑๖ และมาตรา ๓๑ จะเปิดเผยข้อมูลและลงประกาศสรุปผลการสอบทานหรือไต่สวนต่อสาธารณะ โดยลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในขณะที่จะส่งต่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทางกฎหมายดำเนินการด้วยปัญหาอาจเกิดขึ้นได้ว่าหน่วยงานที่เราติดต่อ เขาจะฟังข้อมูล ข้อเท็จจริงจากคณะกรรมการหรือสมาชิกแค่ไหน จะต้องไปหาข้อมูล ข้อเท็จจริงใหม่หรือไม่ ถ้ามีการวินิจฉัยจากข้อมูลที่แตกต่างกันจะทำอย่างไร เพราะบางองค์กรต่างก็เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่เท่าเทียมกัน ยกตัวอย่างเช่นผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีการประสานงานกันอย่างไร ซึ่งอย่างเช่นว่า ป.ป.ช. เวลาที่เขาชี้มูลความผิดเขาก็จะให้ใช้สำนวนของ ป.ป.ช. เป็นหลักจะเปลี่ยนแปลงได้เฉพาะระดับโทษเท่านั้น

ประเด็นที่ ๕ การอยู่ในวาระของคณะกรรมการตามร่างพระราชบัญญัติมาตรา ๑๑ และสมาชิกตามร่างพระราชบัญญัติมาตรา ๒๖ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๖ ปี แต่อาจได้รับแต่งตั้งใหม่ก็ได้ เท่ากับเป็นได้หลายสมัยและจะขัดกับหลักการสรรหาแต่งตั้งองค์อำนาจขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแต่ละแห่ง ซึ่งในหลักการให้อยู่ได้เพียงวาระเดียวเพื่อให้โอกาสผู้ที่เขามีคุณสมบัติเหมาะสมที่ยังมีอยู่อีกมากมายมาปฏิบัติหน้าที่แทนได้ จึงมีข้อสังเกตว่าสมควรหรือไม่ที่จะให้คณะกรรมการและสมาชิกดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว ๖ ปี หรือหากมีเหตุผลพิเศษจะแต่งตั้งใหม่ก็น่าจะเว้นวาระครั้งหนึ่งก่อนแล้วค่อยได้รับการสรรหาใหม่ค่ะ จึงกราบเรียนมาเพื่อพิจารณาค่ะ ขอขอบคุณค่ะ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณนะครับ เดี่ยวเรียนเชิญคุณธวัช สุวุฒิกุล และถัดไปท่านรองศาสตราจารย์กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล และคุณวิบูลย์ คูหิรัญ และจากนั้นผมจะขอให้ทางกรรมการได้สลับขยายความหรืออธิบายเพิ่มเติมเชิญคุณธวัช สุวุฒิกุล ครับ

นายธวัช สุวุฒิกุล : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม ธวัช สุวุฒิกุล สมาชิกสภาปฏิรูปจังหวัดชัยภูมิ ผมขออนุญาตกราบเรียนต่อท่านประธานว่าการที่คณะกรรมการได้หยิบยกเรื่องของคุณธรรมมาเสนอในวันนี้ นับว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ

และผมเห็นด้วยอย่างยิ่ง แต่ผมอยากจะกราบเรียนต่อที่ประชุมแห่งนี้ว่าในส่วนของหลักการนั้น ถ้าเราจะดูเรื่องของอำนาจหน้าที่ของสมัชชานั้นนี่นะครับจะประกอบด้วย ๓ ส่วน

ในส่วนแรกเป็นการกำหนดมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองของผู้บริหารทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

ในส่วนที่ ๒ จะเป็นการกำหนดมาตรฐานทางธรรมาภิบาลของหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนและ

ในส่วนที่ ๓ จะเป็นเรื่องของการสอบทานและการไต่สวนในกรณีที่มีการฝ่าฝืนและไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมหรือธรรมาภิบาลที่กำหนดไว้สำหรับหน่วยงาน

ในส่วนนี้ผมว่าการดำเนินการดังกล่าวนี้นับว่าเป็นเรื่องของความพยายามในการที่จะนำมาตรการทางสังคมในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งหลักธรรมาภิบาลมาใช้ควบคู่กับหลักการทางกฎหมาย โดยมีเป้าหมายที่จะเสริมสร้างคนดีให้มาปกครองบ้านปกครองเมือง และในขณะเดียวกันก็ส่งเสริมให้ทางด้านภาคเอกชนนั้นได้มีผู้บริหารที่มีความซื่อสัตย์สุจริต อย่างไรก็ตามท่านประธานที่เคารพครับ ประเด็นเรื่องของคุณธรรม และจริยธรรมนั้นผมถือว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและมีความละเอียดอ่อนของสังคม ซึ่งผมคิดว่าสังคมในขณะนี้ได้เฝ้ามองอยู่ว่าเรื่องของคุณธรรม จริยธรรมที่เราพูดกันอยู่เสมอว่าทำให้บ้านเมืองมีปัญหาที่เราจะแก้กันอย่างไร เพราะฉะนั้นในเรื่องของการที่เราจะดำเนินการในส่วนนี้ ประเด็นเรื่องของคุณธรรม จริยธรรมนั้นมันเป็นเรื่องที่มีความละเอียดอ่อนต่อสังคม การที่เราจะต้องทำอย่างไรให้สังคมมีความเข้าใจเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เพราะว่าสังคมนั้นมีความเห็นที่แตกต่างกัน ดังนั้นเพื่อให้ระบบกลไกดังกล่าวมีความครบถ้วนสมบูรณ์และรอบคอบนั้น ควรหรือไม่ที่จะกำหนดบทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะมนตรีสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมัชชาคุณธรรมให้เป็นกลไกหลักให้ชัดเจน ผมคิดว่าหลายท่านได้อภิปรายในส่วนนี้ผมก็เห็นด้วย -----

โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของการสอบทาน หรือไต่สวนบุคคลหรือหน่วยงานที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานนั้นเราจะทำอย่างไร ในส่วนนี้ผมคิดว่าจึงควรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนควบคู่ไปกับกลไกทางการดำเนินงานขององค์กรด้วยนะครับ ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการเพิ่มพลังทางสังคม การรับรู้ในเรื่องของการมีส่วนร่วมของประชาชน และผลักดันประเด็นเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ให้เป็นวาระแห่งชาติอย่างแท้จริงครับ มีข้อสังเกตอยู่ ๒ ประการ ที่ผมคิดว่าอาจจะเป็นจุดอ่อนที่ทางคณะกรรมการต้องศึกษาเพิ่มเติม ก็คือเรื่องของอำนาจหน้าที่ของสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติที่อาจจะต้องมีลักษณะที่ไปซ้ำซ้อนกับองค์กรอื่นที่มันมีอยู่แล้วในขณะนี้ ไม่ว่าจะเป็นผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือหน่วยงานอื่น ๆ

ในประการที่ ๒ นั้นผมคิดว่าในส่วนของ การกำหนดคณะกรรมการสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติที่มีวาระการดำรงตำแหน่ง เมื่อครู่ก็มีท่านสมาชิกได้อภิปรายไปแล้ว ผมคิดว่าตรงนั้นมันต้องมีการสอดรับหรือสอดคล้องกับองค์กรอิสระอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็น กกต. ผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งเขามีวาระดำรงตำแหน่งเพียงวาระเดียว อันนี้ผมก็อยากจะขออนุญาตกราบเรียนเพิ่มเติม ขอกราบขอบพระคุณครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอบคุณนะครับ
เชิญอาจารย์กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล ครับ

รองศาสตราจารย์กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
ดิฉัน รองศาสตราจารย์กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ลำดับที่ ๐๐๗ จากจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดิฉันขออนุญาตให้ความคิดเห็นผ่านท่านประธานไปยังคณะกรรมการที่ได้นำเสนอในเรื่องของการตั้งสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติในวันนี้ จริง ๆ แล้วในการเสนอวันนี้ก็มีความสมบูรณ์กว่าที่นำเสนอเข้ามา เมื่อวันที่ ๖ มกราคมเมื่อต้นปีนี้หลายส่วน ซึ่งดิฉันก็ขอแสดงความชื่นชมว่ามีรายละเอียดเพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ดียังเป็นประเด็นที่คิดว่ายังไม่ชัดเจนหรือว่ามีความไม่สอดคล้องกันระหว่างรายงานกับร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ดังที่เพื่อนสมาชิกได้กล่าวมาหลายประเด็นมาแล้ว ซึ่งดิฉันก็มีความเห็นด้วยและไม่พูดซ้ำ แต่มีประเด็นที่ทางคณะกรรมการอยากให้สภาปฏิรูปแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อหลักการและแนวทางการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ในหน้า ๓๑ เป็น ๒ ประเด็นใหญ่ และมีประเด็นย่อยอีก ๕ ประเด็นนั้น ดิฉันคิดว่ายังขาดความละเอียดว่าต้องการให้เราให้ความเห็นชอบต่อหลักการในรายละเอียดย่อย ตั้งแต่ (๑) ถึง (๕)

ยังไม่มีรายละเอียด เพราะฉะนั้นคงจะทำให้สมาชิกให้ความเห็นชอบลำบากในวันนี้ว่าท่านต้องการอะไรบ้าง

ประเด็นที่ ๒ ที่สำคัญมากในความไม่สอดคล้องกันระหว่างรายงานและ พ.ร.บ. ก็คือประเด็นของขั้นตอนและวิธีการจัดตั้งสมาชิกวุฒิสภาแห่งชาติ ซึ่งปรากฏในรายงานในหน้า ๒๒ ถึงหน้า ๒๓ ในเรื่องของงบประมาณ ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งยวดในกรณีนี้ เนื่องจากว่าในรายงานใน ๕.๓ กำหนดว่า ทุน รายได้ หรือทรัพย์สินของการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้มีที่มากถึง ๕ ทางด้วยกัน ๕ วงเล็บด้วยกัน (๑) และ (๒) ไม่มีปัญหา เพราะว่าเป็นเงินที่มาจากศูนย์วุฒิสภากับเงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลต้องจัดให้รายปี (๓) (๔) หรือ (๕) (๓) เป็นปัญหามาก เพราะเป็นเงินอุดหนุนจากภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรอื่นทั้งจากต่างประเทศ ระหว่างประเทศหรือเงิน หรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ ดิฉันถือว่าถึงแม้ใน พ.ร.บ. จะกำหนดว่าจะได้รับเงินอุดหนุนทั่วไปจากภาครัฐเป็นรายปีอย่างเดียว แต่เมื่อในรายงานเขียนไว้ถึง ๕ ทางประเด็นของที่มาของเงินจะเป็นปัญหามาก เพราะการทำงานของสมาชิกคงจะโปร่งใสไม่ได้

ถ้าจะต้องเกรงใจเจ้าของแหล่งเงินหรือเงินทุน หรือที่มาของเงิน จะทำให้การตรวจสอบ สอบทานเป็นไปได้ยาก โดยเฉพาะถ้าเป็นองค์กรที่มาบริจาคเงินให้เยอะ ๆ ก็เท่ากับ เป็นการปิดปากสมัชชาว่าอย่ามาตรวจสอบองค์กรของฉันก็แล้วกัน เพราะฉะนั้นประเด็นนี้ ขอให้คณะกรรมการดูให้สอดคล้องกันด้วยระหว่างแหล่งที่มาของเงิน

ประเด็นที่ ๓ ในร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ดิฉันคิดว่ายังมีปัญหาหลายประเด็นที่ยัง ไม่ชัดเจน นอกจากเรื่องงบประมาณที่ดิฉันได้พูดไปว่าไม่สอดคล้องกันระหว่างรายงาน และในส่วนที่เขียนไว้ใน พ.ร.บ. แล้วนี้ ส่วนที่เพื่อนสมาชิกได้อภิปรายไปในการออกแบบกลไก ขออนุญาตเอ่ยนาม คือ ดอกเตอร์อรพินท์ สพอโชคชัย ได้อธิบายไป ใน ๓ ระดับของกลไก ทั้งเรื่องโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ จากคณะมนตรี ๕ คนมาสู่สมัชชา ๕๕ คน มาสู่ คณะกรรมการบริหาร ๑๑ คน และมาสู่สำนักงานซึ่งมีเลขาธิการและผู้ปฏิบัติงานอีกจำนวน ไม่ทราบคน ดิฉันคิดว่าความสัมพันธ์เชื่อมโยงจากข้างบนสู่ข้างล่าง น่าจะยังมีปัญหาในทาง ปฏิบัติมาก โดยเฉพาะในเรื่องของการติดตามและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ระดับล่าง คณะมนตรี ๕ ท่าน จะสามารถลงมากำกับดูแลการปฏิบัติงานของเลขาธิการ และเจ้าหน้าที่ทุกคน ทั้งในระดับสำนักงาน คุณธรรม จริยธรรม ธรรมภิบาลแห่งชาติ และกรรมการบริหาร ๑๑ คน ก่อนที่จะขึ้นไปถึงสมาชิกสมัชชาอีก ๕๕ คน แผนการในการกำกับดูแลตรวจสอบความโปร่งใส ของการดำเนินงานทั้งหมดจะเป็นหน้าที่ของใคร ถ้าเป็นหน้าที่ของคณะมนตรี ๕ คน ดิฉัน ก็อยากมองว่าคณะมนตรี ๕ คนนี้น่าจะต้องเป็นผู้วิเศษ เพราะว่ามีโอกาสที่คณะมนตรี ๕ คน ซึ่งตามมาตรา ๑๔ ก็คงคัดสรรได้ยากมากกว่าจะไปเอามาจากไหน เพราะไม่ว่าจะเป็นการคัดสรร ทาบทาม สรรหาอย่างไรก็ตาม คุณสมบัติดีเลิศมากเลย จะหาได้ยาก เพราะว่าอย่างน้อย ที่มีลักษณะไม่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ หมายความว่า ๕ ท่านนี้จะต้องปลอดจาก หุ่นส่วนใด ๆ การซื้อหุ้นในประเทศนี้หรือต่างประเทศ หรือปลอดจากทุกสิ่งทุกอย่างที่จะเป็น ตัวตนของมนุษย์ อาจจะต้องเป็นพระหรืออะไรอย่างนี้ ซึ่งดิฉันคิดว่า ๕ ท่าน ๑. จำนวน ก็น้อยไป ๒. ๕ ท่านนี้จะเป่าถูกโจมตี หรือเป็นกับดักของสังคมอันยิ่งใหญ่ในอนาคต เพราะว่าในการที่เราจะได้ผู้พิเศษขนาดนี้มา ดิฉันคิดว่าเป็นการยากลำบากมาก

ประเด็นสุดท้ายที่ดิฉันอยากเสนอว่า จริง ๆ แล้วอำนาจหน้าที่ในการสอบสวน แล้วก็เปิดเผยต่อที่สาธารณะ มันจะไม่ทำให้แผ่นดินประเทศไทยสูงขึ้นเท่าไร เพราะว่า การที่จะไปสอบสวนใคร หน่วยงานไหนที่ไปสอบสวนใครแล้วเปิดเผยต่อสาธารณะก็จะเป็นที่

๗๘

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

วาสนา ๓๘/๒

เกลียดชังของคนที่ถูกสอบสวน และการที่จะไปสอบสวนทุกหน่วยงานทั้งที่เป็นภาครัฐ ภาคเอกชนที่ทำสัญญากับภาครัฐ องค์กรตามรัฐธรรมนูญ ตรงนั้นก็ยังมีปัญหา ดิฉันอยาก เสนอว่าอยากให้คณะกรรมการได้นึกถึงแนวคิดอันหนึ่งที่เราเรียกว่าโอเพน กัฟเวอร์นเมนท์ ดาต้า (Open Government Data) ซึ่งตอนนี้ประเทศอังกฤษและประเทศอียู (EU) ทั้งหลาย ได้ลงนามในการที่จะทำการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการใช้งบประมาณและการใช้เงินภาษีอากรที่มาจากประชาชน ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลจริงแบบนี้ ข้อมูลดิบแบบนี้ดีกว่าการเปิดเผยผลการสอบสวน เพราะประชาชนอาจจะไม่ไว้วางใจ ไม่ว่าจะ เป็นคณะมนตรี ๕ คน สมาชิกอีก ๕๕ คน หรือกรรมการบริหารอีก ๑๑ คนนั้นอาจจะ ไม่ได้รับการไว้วางใจ แต่ถ้าเราเปิดเผยข้อมูลดิบที่เรียกว่า การใช้จ่ายเงินภาษีอากร ของราษฎรให้สู่สาธารณชนเลย ทุกคนที่ปฏิบัติงานจะระวังในเรื่องการใช้จ่ายเงิน เพราะ ภาคประชาสังคมจะตรวจสอบเขา ถ้าสามารถเอาแนวคิดของโอเพน กัฟเวอร์นเมนท์ ดาต้า ใส่เข้าไปในทีใดทีหนึ่งของ พ.ร.บ. ฉบับนี้ก็น่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ประเด็นสุดท้าย อีกนิดเดียวคะท่านประธาน ก็คือว่าเมื่อสักครู่เราพูดถึงว่า การกำหนดมาตรฐานต่าง ๆ ใครจะเป็นคนตรวจสอบสำนักงานและสมาชิกนี้ เราพูดถึงว่า เขาจะไปเป็นองค์กรตรวจสอบคนอื่น -----

แต่ในความโปร่งใสของการปฏิบัติงานของการใช้เงินใครจะมาตรวจสอบเขา ต้องให้ประชาชนเป็นผู้ตรวจสอบ ประชาชน หรือภาคประชาสังคมจะมาตรวจสอบสมาชิกสภาแห่งนี้ได้อย่างไร ตรงนี้สำคัญมาก เพราะฉะนั้นเจ้าหน้าที่ที่จะโอนมาจากศูนย์คุณธรรมเองก็คงจะต้องดูว่าทำงานในหน้าที่ใหม่ได้มากน้อยเพียงใด และผ่านการตรวจสอบมาหมดหรือยังก็ขอฝากไว้ เพราะว่าอย่างน้อย พ.ร.บ. ฉบับนี้คงจะยังใช้ไม่ได้จนกว่าจะมีประธานวุฒิสภานั้นก็หมายความว่าเรายังมีเวลาที่จะดูจนกว่าร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่จะเสร็จและได้มาซึ่งวุฒิสภา วุฒิสภาจึงจะเป็นคนตั้งสมาชิกชุดนี้ได้ และถ้าหากว่าวุฒิสภาไม่เห็นด้วยหลาย ๆ รอบ คณะกรรมการสรรหาคณะมนตรีจะทำการสรรหาอีกหลาย ๆ รอบหรือว่ามีวิธีแก้ไขปัญหาอย่างไรตามมาตราที่กำหนดไว้ ถ้าจำไม่ผิดน่าจะเป็นมาตรา ๑๐ วุฒิสภาจะต้องเห็นชอบ แต่วุฒิสภาอาจจะไม่เห็นชอบผู้ที่ถูกเสนอชื่อไปหลาย ๆ รอบก็ได้ จะแก้ปัญหานี้อย่างไรขอขอบคุณค่ะ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณนะครับ
เชิญคุณวิบูลย์ คูหิรัญ ครับ

นายวิบูลย์ คูหิรัญ : กราบเรียนประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ประธานคณะกรรมการการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล สภาปฏิรูปแห่งชาติ ผม นายวิบูลย์ คูหิรัญ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ก่อนอื่นก็ต้องขอขอบคุณคณะกรรมการที่ได้จัดทำเรื่องสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ และร่างพระราชบัญญัติสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. นำเสนอในครั้งนี้ ผมเห็นด้วยทุกประการตามที่ได้นำเสนอ แต่ใครที่จะมองเพิ่มเติมจากเหตุผลร่างพระราชบัญญัตินี้จะเห็นได้ว่าเป็นการกำหนดกลไกเพื่อที่จะทำให้มีประสิทธิภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านต่าง ๆ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสอบทานหรือไต่สวนการฝ่าฝืน ตลอดจนพัฒนาองค์ความรู้ด้านนี้ แต่ผมเห็นว่าสิ่งที่น่าจะมองเพิ่มเติมคือจะทำอย่างไรที่จะให้ผู้คนมีจิตสำนึก ไม่ทำผิด ซึ่งเป็นการทำทางบวกคู่กับการลงโทษตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดน่าจะได้ผลมากขึ้น เช่น การนำประสบการณ์ของผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลที่เป็นที่ยอมรับ เช่น บุคคลที่ได้รับเลือกเป็นคณะมนตรีสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ ซึ่งจะมีคุณสมบัติที่ค่อนข้างแน่นอนตามที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติ นำประสบการณ์ที่บ่งบอกในด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลที่ดีมาใช้ประโยชน์ เผยแพร่เป็นอุทาหรณ์ให้ผู้คนเห็นชอบที่จะทำ ไม่ทำผิดคุณธรรม จริยธรรม หรือธรรมาภิบาล

รวมทั้งให้การยกย่องผู้ที่ทำความดีมีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลได้เป็นที่รับรู้กัน
อย่างทั่วถึงให้ปรากฏจะได้เป็นตัวอย่างให้ผู้คนมีสำนึกอยากทำแต่ความดีมีคุณธรรม
จริยธรรม และธรรมาภิบาลมากขึ้น คิดว่าการที่จะคิดในทางบวกนี้น่าจะเป็นการเพิ่มจากที่
เป็นกฎเกณฑ์บังคับที่มีการกำหนดโทษไว้ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ผมขอฝากไว้เท่านี้ครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณนะครับ
จะขอสลับให้ทางคุณหมอลพลเดชหรือผู้แทนได้อธิบายหรือชี้แจงเพิ่มเติมสักเล็กน้อยก่อน
เชิญครับ

นายพลเดช ปิ่นประทีป (ประธานกรรมการ) : ได้ครับ ท่านประธานที่เคารพครับ
ผมจะขอชี้แจงสัก ๒-๓ ประเด็นครับ จากนั้นทางคุณหมอลพลเดช จินดาวัฒน์ จะช่วยอธิบาย
ในเรื่องของกลไกในเรื่องของการบริหารจัดการ เพราะว่าจะมีประสบการณ์ตรงนี้ค่อนข้างมาก
แล้วก็คล้ายคลึงกัน -----

ส่วนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย เดียวจะขอเชิญคุณปกรณ์ นิลประพันธ์ ช่วยเสริมหน้าครีบ
 ของผมเรื่องแรก เรื่องของสมัชชาครับ ฟังดูแล้วก็เข้าไปในทิศทางที่เห็นสอดคล้องกันว่า
 คณะกรรมการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ก็มองเห็นว่าภารกิจของ
 สมัชชาคุณธรรมแห่งชาตินั้นไม่ได้มีเพียงเรื่องของการกำหนดมาตรฐาน แล้วก็การกำกับ
 ติดตามให้เป็นไปตามมาตรฐานเท่านั้น งานที่สำคัญมาก ๆ อันหนึ่งเลยก็คือการที่จะสร้าง
 ความรู้ ความเข้าใจและกระตุ้นสร้างมโนธรรมสำนึกของสังคมไทยในเรื่องนี้ครับ
 ซึ่งหมายความว่าประชาชนไทยทั้ง ๖๕-๖๖ ล้านคน มีความแตกต่างหลากหลายในเรื่อง
 ของอายุ การศึกษา ความรับรู้ สถานะทางเรื่องเศรษฐกิจ สังคมต่าง ๆ ทั้งหมด ปัญหาที่อยู่
 ที่ว่าเราจะทำอะไรถึงจะทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และมโนธรรมสำนึกแบบนี้ให้
 เกิดขึ้น ซึ่งตรงนี้ไม่มีองค์กรไหนที่จะสามารถทำได้โดยลำพัง เรามีวัด ๓๐,๐๐๐ วัด ก็ไม่
 สามารถทำตรงนี้ได้ แต่ว่าจะต้องมีการผนึกกำลังกันครับ ดังนั้นภารกิจหน้าที่ที่สำคัญอันหนึ่ง
 ของสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติก็คือการใช้กลไกที่เราเรียกว่า การผนึกกำลังกันโดยมีเวที
 สมัชชาคุณธรรมประเทศไทย เวทีสมัชชาคุณธรรมระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด หรือระดับเชิง
 ประเด็นหรือต่ำไปกว่านั้นตรงนี้หลากหลายนะครับ เป็นกลไก เป็นกระบวนการในการจะ
 เคลื่อนไหว เชื่อมโยงพลัง เรียกว่าบุคคลหรือองค์กรที่เป็นต้นแบบทางด้านคุณธรรม
 จริยธรรม ให้มีการบูรณาการในการทำงานกัน ต้องใช้การสื่อสาร ใช้กระบวนการสารพัด
 รวมทั้งเรื่องของการที่จะต้องสร้างรูปธรรม กรณีรูปธรรมทั้งบวกและลบขึ้นมา แล้วก็ทำให้
 กรณีรูปธรรมเหล่านี้เป็นกรณีศึกษาใหญ่ เป็นตำราใหญ่ของสังคมไทย ในการที่จะเรียนรู้
 ไปด้วยกัน แล้วกรณีศึกษาที่สำคัญสุดนั้นมักเป็นกรณีที่สุด ๆ ร้อน ๆ ดังนั้นเรื่องนี้จึงสัมพันธ์
 ไปกับเรื่องของการปฏิบัติการในเรื่องของมาตรฐาน แล้วก็ในเรื่องการกำกับดูแลให้เป็นไป
 ตามมาตรฐานอย่างที่ว่านะครับ

ประการที่ ๒ ที่อยากจะเสริมอีกอันหนึ่งก็คือว่า ในเมื่อสมัชชาคุณธรรม
 แห่งชาตินั้นเขียนไว้เสียเลอเลิศว่าจะเป็นองค์กรที่ตรวจสอบ เป็นองค์กรเทวดาหรือเปล่า
 ผมเรียนอย่างนี้ครับ องค์กรสมัชชาคุณธรรมแห่งชาตินี้เป็นองค์กรธรรมดา ๆ เป็นหน่วยงาน
 ของรัฐ เป็นหน่วยงานอิสระตามกฎหมาย การทำงานขององค์กร การทำงานของคณะมนตรี
 สมาชิกต่าง ๆ ทั้งหมด รวมทั้งสำนักงานต้องถูกตรวจสอบตามปกติอยู่แล้ว ตามปกติโดย
 เรื่องขององค์กรไหน หน่วยงานรัฐไหนก็ถูกตรวจสอบโดย ป.ป.ช. ตรวจสอบโดย สตง.

ตรงนี้ก็เหมือนกันครับ สามารถที่จะถอดถอนได้ ตรวจสอบได้ ไม่ใช่มีสิทธิพิเศษอะไรไปกว่าคนอื่น อันนี้ขอเรียนอย่างนั้นนะครับ

ประการที่ ๓ นั้น ก็คือว่าเรื่องของวาระการทำหน้าที่ของมนตรีสมาชิกคุณธรรม แล้วก็สมาชิกสมาชิกคุณธรรมตรงนี้ จุดเริ่มต้นของความคิดของคณะกรรมการของเราที่บอกว่าไม่มีวาระ หมายถึงว่าสามารถเป็นได้อีก อันนี้ก็เพราะว่าเรามีการประเมิน และมีความตระหนักว่าเมื่อกำหนดสเปกที่สูง ทั้งในส่วนที่เป็นมนตรี ทั้งในส่วนที่เป็นสมาชิกสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ เมื่อสเปกสูงนั้นก็ทำให้หาคนที่อยู่ในข่ายอย่างนี้และเป็นที่ยอมรับของสังคมอาจจะไม่มากนัก ดังนั้นถ้าหากว่าท่านสมาชิกหรือว่ามนตรีท่านใดท่านมีขีดความสามารถในการทำงาน และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ผมคิดว่าไม่น่าจะจำกัด แต่อย่างไรก็ตามท่านสมาชิกที่ได้ให้เกียรติอภิปรายเรื่องนี้ ถ้าหากคิดว่าควรจะเหมือนกับองค์กรอิสระอื่นโดยมีวาระเดียว อันนี้ผมคิดว่่าก็มีเหตุผล _____

๘๓

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

สิริพร ๔๑/๑

อย่ากระนั้นเลยผมคิดว่าตรงนี้เป็นจุดของสภาพัฒนาปฏิรูปแห่งชาติของเราจะเป็นผู้ริเริ่มที่จะเสนอกฎหมาย แต่ประมวลข้อคิดเห็นต่าง ๆ ทั้งบวกและลบ ทั้งสนับสนุนและคัดค้านในประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ ให้รวบรวมเอาทั้งหมดส่งไปให้กลไกที่จะทำหน้าที่ในการออกกฎหมายพิจารณา ซึ่งในเวลานั้นก็จะมีกรคิดได้รอบคอบมากกว่า ผมอยากให้ทางอาจารย์หมออำพลได้ช่วยเสริมในเรื่องของกระบวนการทำงานครับ

นายอำพล จินดาวัฒนะ (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาพัฒนาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพครับ ผม อำพล จินดาวัฒนะ สมาชิกสภาพัฒนาปฏิรูป ในฐานะกรรมการ ผมจะขออนุญาต กราบเรียนท่านประธานไปถึงเพื่อนสมาชิกเพียงประเด็นหลักประเด็นเดียว คือประเด็นเรื่องกลไกที่อยู่ภายใต้ร่างกฎหมายฉบับนี้ ถ้าท่านสมาชิกได้กรุณาดูในรายงาน หน้า ๒๓ รายงานหน้า ๒๓ จะเขียนถึงโครงสร้างและองค์ประกอบ มีอยู่ทั้งหมด ๕ องค์ประกอบ แต่ผมอยากจะกราบเรียนว่าจริง ๆ แล้ว ๕ องค์ประกอบดูแล้วจะทำให้เข้าใจยาก จริง ๆ แล้วมีกลไก ๓ ระดับ

กลไกระดับที่ ๑ คณะมนตรีสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ ซึ่งถ้าในกฎหมายก็อยู่ในหน้าที่ที่เขาจะอยู่ก็คืออยู่ในมาตรา ๑๖ มีหน้าที่ทั้งหมด ๑๑ ข้อ อันนี้ก็คือกลไกใหญ่สุดที่จะดูแลทุกเรื่อง ตั้งแต่เรื่องของการตัดสินใจเรื่องการกำหนดมาตรฐาน การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ การวินิจฉัยผลการสอบสวนและไต่สวน และอื่น ๆ ผมไม่กล่าวข้ามะครับ อันนี้คือกลไกหลัก

ที่นี้กลไกระดับที่ ๒ ถ้าดูในผังหน้า ๒๓ ในรายงานอาจจะมีสับสนและเข้าใจยากสักนิดหนึ่งเมื่อไปดูในกฎหมาย ในกฎหมายจริง ๆ แล้วตรงนี้เป็นหมวด ๒ หน้า ๖ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๓๐ ครับ หมายถึงว่าในส่วนที่มีคำเรียกว่า สมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ มี ๒ สถานะ สถานะที่ ๑ คือเป็นคณะบุคคลที่มีจำนวนไม่เกิน ๕๕ คน ซึ่งคณะใหญ่เป็นคนกำหนดให้มีขึ้นมา ตรงนี้สมาชิกคุณธรรมแห่งชาติเลยมี ๒ สถานะ สถานะที่ ๑ คือคณะบุคคล สถานะที่ ๒ ที่ดูในเอกสารหน้า ๒๒ ใช้คำว่า ที่ประชุมสมาชิกคุณธรรม ถ้าดูในกฎหมายจะอยู่ในมาตรา ๓๐ การประชุมสมาชิกให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด เพราะฉะนั้นคำว่า สมาชิกคุณธรรมแห่งชาติจะมี ๒ นัย นัยที่ ๑ คือคณะบุคคล คณะที่ ๒ คือกระบวนการประชุมซึ่งมีระดับชาติก็ได้ ในระดับพื้นที่ก็ได้ ที่นี้ในส่วนของสมาชิกซึ่งประกอบด้วย ๒ ส่วน อำนาจหน้าที่เขาอยู่ในมาตรา ๓๑ (๑) ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ (๒) ก็ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ

(๓) สอบทานหรือไต่สวน แล้วก็มีการทนายบอกว่า เปิดเผย ตรงนี้ที่ท่านสมาชิกได้ท้วงติง ผมคิดว่าน่ารับฟัง เพราะคำว่า เปิดเผย จะไปซ้ำซ้อนกับอำนาจของคณะกรรมการอยู่ในมาตรา ๑๖ วรรคสี่ เพราะว่าคณะกรรมการจะเป็นคนวินิจฉัยว่าจะให้เปิดเผยหรือไม่เปิดเผย แต่ในมาตรา ๓๑ (๓) ตอนท้ายให้เปิดเผยได้เลย ตรงนี้จะเขย่งกันอยู่นิดหนึ่งซึ่งผมคิดว่า ถ้าดูในนัยจริง ๆ แล้วต้องเป็นอำนาจของคณะกรรมการต้องเป็นผู้วินิจฉัยว่าจะเปิดเผยหรือไม่เปิดเผย ซึ่งอันนี้ผมคิดว่าที่ท่านสมาชิกได้ให้ข้อสังเกตน่าจะเป็นประโยชน์อย่างมาก ที่อาจจะต้องมีการปรับปรุงในส่วนนี้ อันนั้นคือกลไก ๒ ระดับ

ที่นี้กลไกระดับที่ ๓ อยู่ในหน้า ๒๓ ซึ่งเขียนว่า คณะกรรมการบริหารสำนักงาน และสำนักงาน ๒ ตัวนี้จริง ๆ คือกลไกระดับเดียวกัน ถ้าอยู่ในกฎหมายคือหมวด ๓ คือคณะกรรมการและสำนักงาน หมายความว่าโดยทั่วไปกฎหมายต่าง ๆ มักจะกำหนดให้มีสำนักงาน แล้วไปขึ้นตรงกับคณะกรรมการใหญ่ ซึ่งในที่นี้คือคณะกรรมการคุณธรรม จะทำให้ คณะมนตรีคุณธรรมจะต้องลงมาทำงานรายละเอียด ดูแลทิศทางนโยบายกำกับการทำงาน ของสำนักงาน กฎหมายนี้ก็เลยออกแบบซึ่งมีตัวอย่างในพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ จะมีกลไกลักษณะแบบนี้ คือกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหาร ซึ่งมาจากไหนครับ ก็มาจากชุดใหญ่ เป็นคนแต่งตั้งตามจำนวนอะไรต่าง ๆ ที่มาอยู่ในนี้ -----

คณะกรรมการบริหารจะมีหน้าที่ที่อยู่ในมาตรา ๓๖ เขาจะมีหน้าที่ดูแลกำกับเรื่องการบริหารไม่ว่าจะกำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ มาตรฐานต่าง ๆ แล้วก็การดำเนินการ รวมทั้งกำกับให้สำนักงานนี้ทำงานโดยมีธรรมาภิบาล เป็นการแบ่งบทบาทหน้าที่ของคณะใหญ่ข้างบนไม่ต้องลงมายุ่งเรื่องการบริหารจัดการครับ คณะกรรมการบริหารจะเป็นคนกำกับการบริหารสำนักงานนี้ คณะมนตรีสมาชิกคุณธรรมจะได้ดูเรื่องใหญ่ตามอำนาจหน้าที่ที่อยู่ในมาตรา ๑๖ เท่านั้น โดยสรุปก็คืออยากจะกราบเรียนว่ากลไกมี ๓ ระดับ สรุปอีกทีหนึ่งคือคณะมนตรีสมาชิกคุณธรรมเป็นระดับบนสุด แล้วก็สมาชิกคุณธรรมแห่งชาติมี ๒ ระดับ คือคณะบุคคลและกระบวนการประชุม ซึ่งตรงนี้จะไปยึดโยงกับสังคม สังคมจะเข้ามามีส่วนร่วม และกลไกที่ ๓ คือกลไกบริหารจัดการเอคซีคิว ฟังก์ชัน (Execute function) มีตัวสำนักงานและมีคณะกรรมการบริหารกำกับอีกทีหนึ่งนะครับ เพราะฉะนั้นขออนุญาตกราบเรียนเพื่อความกระจ่าง แล้วก็ต้องกราบขอบพระคุณท่านเพื่อนสมาชิกทั้งหลายที่ให้ข้อสังเกตครับ ขอบพระคุณครับ ท่านประธานครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : เชิญคุณปกรณ์ครับ

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ : ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานครับ

ผม ปกรณ์ นิลประพันธ์ เป็นคณะทำงานของคณะกรรมการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ผมขออนุญาตกราบเรียนข้อมูลเกี่ยวกับร่างกฎหมายเรื่องการตีความกฎหมายซึ่งสมาชิกท่านมีข้อสงสัยในกรณีมาตรา ๗ (๖) คำว่า เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกว่าต้องคำพิพากษาให้จำคุกนั้นจะต้องมีการจำคุกจริงหรือไม่ ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยวางหลักในเรื่องนี้ไว้แล้วในคำวินิจฉัย ที่ ๓๖/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๒ ว่าการใช้ถ้อยคำในกฎหมายนั้นถ้ามีวัตถุประสงค์ หรือถ้าเขียนที่แตกต่างกันนั้นย่อมหมายความว่าวัตถุประสงค์ของกฎหมายนั้นมีความแตกต่างกัน ในกรณีนี้ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ เราจะกำหนดในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม แล้วก็ธรรมาภิบาลของบุคคล ขององค์กรต่าง ๆ ที่ดำเนินการทั้งของรัฐ แล้วก็หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับรัฐ เพราะฉะนั้นเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็คือว่า ต้องการให้คนซึ่งมีคุณสมบัติก็คือว่า ไม่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกเลย ไม่ว่าจะจำคุกจริงหรือไม่ก็ตามนั้นมาเป็นกรรมการ มาเป็นคณะมนตรีได้ครับ

ในประเด็นถัดไปจะเป็นในเรื่องของการกำหนดมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม ในมาตรา ๑๖ (๑) จริง ๆ แล้วในมาตรา ๑๖ (๑) นั้น คุณธรรม จริยธรรมนั้นมีผู้อภิปราย ไว้เยอะแล้วนะครับ จริง ๆ แล้วเป็นนอร์ม (Norm) หรือเป็นปทัสถานหลัก ๆ สิ่งที่จะกำหนด เบื้องต้นก็จะเป็นโคด ออฟ คอนดักท์ (Code of Conduct) ว่าอะไรทำได้ อะไรทำไม่ได้ อะไรควร อะไรไม่ควร หลักการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้จะเป็นเรื่องของโอเพน กัฟเวอร์นเมนท์ ดอกทรีน (Open Government Doctrine) ของประเทศอังกฤษ ซึ่งเราเลียนแบบมา เกิดขึ้นตั้งแต่ในสมัยนายกรัฐมนตรีจอห์น เมเจอร์ โอเพน กัฟเวอร์นเมนท์ ดอกทรีน จะกำหนดมาตรฐานเกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูล เป็นรัฐบาลที่โปร่งใส เพราะฉะนั้น ที่มีข้อห่วงใยว่าควรจะดำเนินการในเรื่องของโอเพน กัฟเวอร์นเมนท์ ดาต้า (Open Government Data) ด้วยนั้นจะอยู่ในส่วนที่เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สำหรับข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นเจตนารมณ์ จริง ๆ แล้วเราพบว่าการดำเนินการเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมที่ผ่านมานั้นมีปัญหา ในทั้งระบบ เพราะฉะนั้นสิ่งที่คณะกรรมการเสนอจริง ๆ ก็คือว่าเราต้องการให้มีการกำหนด เรื่องคุณธรรม จริยธรรมของข้าราชการในทุกระดับ ซึ่งก็สอดคล้องกับที่ท่านกรรมการ ท่านสมาชิกได้กรุณาให้ข้อสังเกตไว้ ในส่วนของการเปิดเผยผลการสอบทาน การไต่สวนผลการฝ่า ฝืนไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม หรือธรรมาภิบาลนั้น การเปิดเผยผลการสอบ ทานต่อสาธารณะเป็นมาตรการซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าการใช้โซเชียล แชนจ์ชัน จะเป็น ประโยชน์ต่อการดำเนินการในเรื่องนี้ เพราะว่าเป็นการกระตุกจิตสำนึกของสังคมในเรื่องนี้ให้เกิดขึ้น

สำหรับการดำเนินการในการเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ที่ว่าเป็นไปตามหลักสุจริต ต้องเป็นไปตามหลักสุจริต ถ้าเกิดว่ามีการเปิดเผยโดยไม่เป็นไปโดยสุจริต คณะมนตรีที่ดี สมาชิกที่ดี ก็จะต้องรับผิดชอบทั้งในทางแพ่ง ทางอาญา ซึ่งเป็นหลักทั่วไปในทางกฎหมายอยู่แล้วนะครับ เพราะฉะนั้นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องกำหนดไว้หรือกำกับไว้ ก็คือจะอยู่ในมาตรา ๑๖ วรรคสองและวรรคสาม การเปิดเผยข้อมูลจะเป็นการเปิดเผยผลการวินิจฉัยของคณะมนตรีที่ดี การเปิดเผยผลการดำเนินการสอบสวนหรือไต่สวนของสมาชิกที่ดีนั้น จะต้อง แอคเคาเทเบิล ทู พับลิก (Accountable to Public) ก็คือว่าจะต้องมีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้ประชาชนตรวจสอบได้ อันนั้นจะเป็นในเรื่องของ แอคเคาเทบิลิตี (Accountability) ของคณะมนตรี แล้วก็สมาชิกเอง ส่วนว่าถ้าเราเปิดเผยไปแล้วหน่วยงานที่รับผิดชอบ เขาไม่ดำเนินการจะอย่างไร ขออนุญาตทราบเรียนว่าจริง ๆ แล้วเมื่อมีการเปิดเผย และการเปิดเผยนั้นได้กระทำในราชกิจจานุเบกษาว่าอะไรควร อะไรไม่ควร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่โดยปริยายตามกฎหมายอยู่แล้วที่จะต้องดำเนินการในเรื่องถัด ๆ ไปของเขา จะเป็นเรื่องทางวินัยก็ดี แพ่งก็ดี อาญาก็ดี เพราะว่าถ้าผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ดำเนินการต่อไป ก็จะเป็นไปตามหลักกฎหมายทั่วไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ก็เป็นเรื่องปกติอยู่แล้ว

สำหรับในมาตรา ๑๘ ในกรณีที่ท่านมีข้อห่วงกังวลว่าเมื่อเรามีอำนาจสั่งให้หน่วยราชการที่ดี บุคคลใดก็ดี มาชี้แจงหรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องก็ดี มาประกอบการพิจารณานั้น ปกติการดำเนินการเราจะใช้มาตรการในทางบริหารเป็นหลักครับ กล่าวคือถ้าขอไปแล้วไม่ดำเนินการอย่างไร เราจะมีมาตรการในการรายงานผู้บังคับบัญชา ขึ้นเหนือขึ้นไปเพื่อให้มีการดำเนินการดังกล่าว

สำหรับข้อกังวลในมาตรา ๓๔ (๔) เรื่องการเป็นที่ปรึกษาให้แก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นนั้น คณะกรรมการได้มีเจตนาใส่ไว้จริง ๆ แล้วจะอยู่ในมาตรา ๓๔ (๔) ก็คือประสานงานกับหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐอะไรต่าง ๆ นั่นคือกล่าวได้ว่าอยากให้สำนักงานเป็นหน่วยงานพี่เลี้ยงในการดำเนินการในเรื่องนี้ เพียงแต่ว่าในการใช้ถ้อยคำนั้นอาจจะไม่ค่อยชัดเจน คณะกรรมการขออนุญาตรับประเด็นนี้กลับไปพิจารณาคับ กราบขอบพระคุณครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณนะครับ ขอให้รายชื่ออีก ๕ ท่านนะครับ คุณสีบพงศ์ ธรรมชาติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ พุทธิชีวิน คุณทวีกิจ จตุรเจริญคุณ คุณสยมพร ลิมไทย และคุณกิติพงศ์ อรุณีพัฒน์พงศ์ เชิญ คุณสีบพงศ์ ธรรมชาติ ครับ

รองศาสตราจารย์สีบพงศ์ ธรรมชาติ : เรียนท่านประธาน ผม รองศาสตราจารย์ ดอกเตอร์สีบพงศ์ ธรรมชาติ สปช. จังหวัดนครศรีธรรมราช พฤษภภาศร อิกกุญชรอันปลดปลง โทหนต์เสนงคง สำคัญหมายในกายมี นรชาติวางวาย มลายสิ้น ทั้งอินทรีย์ สติตทั่วแต่ชั่วดี ประดับไว้ในโลกา สมเด็จพระปรมาณุชิตชินอรส ท่านได้ พระราชนิพนธ์เอาไว้ ซึ่งเป็นคำที่สำคัญ วัว ควาย เขา งาช้าง มีเหลือ แต่คนมีแต่ความดีเท่านั้น ที่เหลือ ส่วนความชั่วก็มีอยู่เช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ เป็นเรื่องที่ต้องมี ชื่อสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติจะแคบไปไหม ถ้าจะใช้ว่า คุณธรรม เณย ๆ จะได้ไหม คุณธรรมแห่งชาติจะกว้างกว่า เพราะถ้ากฎหมายนี้ออกอย่างนี้แสดงว่าเฉพาะสมัชชา อย่างเดียว

ในสิ่งที่ผมได้อ่านมาในรายงานแบ่งเป็นส่วน ๆ ก็คงมีที่จะต้องปรับต้องแก้ ในส่วนของเว้นวรรคผิด เช่น คุณธรรม จริยธรรม พิมพ์ติดกันก็มี คุณธรรมและจริยธรรมก็มี แล้วก็คุณธรรม จริยธรรม ไม่เว้นวรรค ถึงธรรมาภิบาลด้วย มันควรจะเว้นวรรค เคาะ เคาะ เพราะว่าทราบว่ารายนานี้จะส่งต่อไปไม่ใช่เฉพาะที่ สปช. หรือคำว่า โลกาภิวัตน์ ก็ต้องเป็น ต เต่า เป็นต้น เพราะถ้าหากว่าส่งไปยังพลาตอยู่ ทางโน้นก็ต้องทำหน้าที่แก้ไขอีกนะครับ หรือคำว่า ก.พ. ค่าย่อ ที่ถูกคืออย่างไร เป็นต้น

ทีนี้ในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม ก็คงจะต้องครอบคลุมไปทั่ว ถ้าตามกฎหมายนี้นั้นก็คือทุกหน่วยจะต้องเอากฎหมายนี้เข้าไปจับ อย่างไรก็ตามแล้วแต่ พระราชบัญญัติซึ่งออกมาตามหลังก็คงจะมีอีกของหน่วยต่าง ๆ ไม่ว่าจะหน่วยของสื่อมวลชนหรือไม่ว่าหน่วยอื่น ๆ หรือศิลปินวัฒนธรรมก็ตามแต่ก็มีอยู่ ถ้าเป็นอย่างนี้ก็จะเข้าใจว่าจะต้องมีการสอดประสานรับกันระหว่างพระราชบัญญัติของแต่ละหน่วยนั้น ในเรื่องของกฎหมายที่เป็นพระราชบัญญัติเท่าที่ดู

สิ่งหนึ่งที่ผมอยากจะเสนอความเห็นก็คือว่าวาระในการดำรงตำแหน่งของมนตรี น่าจะกำหนดไว้ไม่ ๕ ปีหรือ ๖ ปี และถ้าหากว่าได้รับการพิจารณาคัดสรรเพื่อโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอีก อันนั้นก็เป็นอย่างอื่นหนึ่ง ผมว่าควรจะกำหนดวาระ ทั้งนี้ทั้งนั้นเพื่อให้ผู้ที่มิคุณธรรม จริยธรรมสูง ได้มีโอกาสเข้าไปทำงานนี้เพื่อชาติ เพื่อบ้าน เพื่อเมือง อันนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งผมขอเสนอไว้ว่าควรจะกำหนดวาระ

อีกส่วนหนึ่งคือสมาชิก ๕๕ ท่านด้วยกันนั้น ถ้าดูแล้วค่อนข้างจะมากไปสักนิดไหมครับ ถ้าปรับให้เหลือสัก ๕๐ ท่าน หรือ ๔๕ ท่านเพื่อไม่ให้มากเกินไป ทั้งนี้ทั้งนั้นเพราะว่าต้องมีรายจ่ายของเงินเดือนอะไรต่าง ๆ ค่าตอบแทน ซึ่งตามมาเป็นภาระของทางราชการหรือไม่ ผมว่าปรับลดจำนวนตรงนี้น่าจะได้อยู่

อีกส่วนหนึ่งกรรมการสรรหา ผมอยากจะให้เพิ่มของสภาเกษตรกร เท่าที่ผมดูยังไม่มีนะครับ ที่จริงประเทศไทยเรามีเกษตรกรนั้นเป็นคนส่วนใหญ่ คือมีประมาณ สัก ๖๐-๗๐ หรือ ๘๐ เปอร์เซ็นต์ หรือถ้าผมดูพลาตก็ขอภัยด้วย อยากจะให้เพิ่มเกษตรกรเข้าไป เพราะในความเป็นจริงแล้วตัวแทนควรจะเป็นทุกหน่วย ไม่ว่าจะ เป็นอุตสาหกรรม ไม่ว่าจะ เป็นประธานที่ประชุมอธิการบดีหรือใครก็ตาม ทีนี้เกษตรกรเป็นชนกลุ่มใหญ่ก็ควรจะต้องมีตรงนี้ผมขอเพิ่มในส่วนนี้เข้าไปด้วยนะครับ ก็อยากจะฝากตรงนี้

ในเรื่องของร่างพระราชบัญญัตินั้นผมก็ต้องขอชื่นชมคุณหมอ และคณะกรรมการที่ได้พยายามทำสิ่งนี้ออกมา ผมเองก็ได้ดูหลายรอบในการประชุมกรรมการกิจการสภาฯ วันนั้น ผมไปแทนท่านเนาวรัตน์ก็ได้ช่วยดูบ้าง มีอยู่คำหนึ่งที่ผมขอแก้ วันนั้น ในหน้าแรก ก็คือมีคำว่า คุณธรรมความดี ทีจริงคำว่า คุณธรรม มันหมายถึงความดีทั้งหมดอยู่แล้ว เมื่อหมายถึงความดีทั้งหมดอยู่แล้ว คำว่า ความดี ก็ไม่ควรจะตามหลังคำว่า คุณธรรม นะครับ ความซื่อสัตย์ ความสุจริต ความมั่นคงอะไรต่าง ๆ เหล่านี้เป็นคุณธรรมอยู่แล้ว

ผมว่า ความดี น่าจะเอาออก มันต่างกันนิดเดียวว่าคุณธรรมมันเป็นภาษาสันสกฤต แต่ความดีนั้นเป็นภาษาไทย ก็แค่นั้นเองครับ ก็อยากจะฝากตรงนี้

สุดท้ายนี้ท่านประธานครับ ผมรักษาเวลามาแล้วครับ ขอนิดเดียวครับว่าเรื่องของความดีงามทั้งหลายนั้น ผมอยากจะจบว่า คุณธรรม จริยธรรม นำชีวิต ไปสู่ทิศ สู่ทางอย่างสุขสันต์ ธรรมาภิบาลสามสิ่งสำคัญ ขอผู้นำทุกระดับชั้นหมั่นทำเทอญ ขอบคุณมาก ท่านประธานครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : เชิญท่านอาจารย์ณรงค์ พุทธิชีวิน ครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ พุทธิชีวิน : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ณรงค์ พุทธิชีวิน สปช. ด้านการศึกษา กระผมเห็นด้วยกับการมีกฎหมายฉบับนี้ ด้วยเหตุผลหลัก ๆ ก็คือขณะนี้บุคคลที่ดี หน่วยงานที่ดี สถาบันต่าง ๆ ก็ดี มีความบกพร่องในเรื่องของคุณธรรมมากมาย จนจะทำให้บ้านเมืองเสียหายได้ ยกตัวอย่างง่าย ๆ วันนี้เราบกพร่องในเรื่องของการทำหน้าที่ ไม่ว่าจะ เป็นพระ ไม่ว่าจะ เป็น สปช. เราก็ดี กำลังจะบกพร่องในเรื่องของการทำหน้าที่ก็มี บางครั้งก็ใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย แต่ผิดคุณธรรม จริยธรรม -----

ผมอยากที่จะให้ลองตรวจสอบผู้ช่วย หรือผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการของ สปช. เรา
 คูสิครับว่ามาปัญหาในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรมหรือไม่ ไม่เพียงแต่อ้างว่ากฎหมาย
 ให้อำนาจไว้ สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือถ้าเราได้คนดีทำหน้าที่เป็นพลเมืองที่ดีแล้ว ปัญหา
 เรื่องเหล่านี้ก็ไม่น่าจะเกิดขึ้น ท่านประธานที่เคารพครับ แม้ว่าจะเห็นด้วยกับกฎหมายฉบับนี้
 อย่างไรก็ตาม แต่ก็มีประเด็นที่จะขออนุญาตที่จะชี้ว่าน่าจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไข
 อยู่หลายประเด็นด้วยกันครับท่านประธาน

อย่างแรก ในหน้าที่ ๒ ในมาตรา ๖ คณะมนตรีสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ
 บอกว่า วุฒิสภาแนะนำจากบุคคลที่ได้รับความเชื่อถือ ว่า ผมไม่แน่ใจจะครับว่าแค่คำว่า
 เชื่อถือ ว่า ก็เป็นคุณสมบัติที่จะเป็นสมาชิกคุณธรรมแล้ว เราไม่ใช่คำว่า เชื่อถือ ว่า ได้ไหมครับ
 ท่านประธาน ใช้คำว่า มีข้อมูลเชิงประจักษ์ จะโดยประจักษ์อย่างไรก็ตาม มั่นนาค่า
 จะชัดเจน แล้วก็หนักแน่นมากกว่าเป็นแค่ความเชื่อ

อย่างที่ ๒ ในมาตรา ๗ มีคุณสมบัติต้องห้ามหลายข้อทีเดียว แต่ข้อหนึ่ง
 ที่ผมคิดว่าจำเป็นจะต้องเป็นข้อห้ามด้วยก็คือ เคยถูกขี้มูลว่ามีบกพร่องทางด้านคุณธรรม
 จะโดยใครก็ตามนะครับ แค่ขี้มูลเท่านั้นละครับ ก็ไม่ควรจะเอาเข้ามาเป็นสมาชิกหรือเป็น
 มন্ত্রীตามความหมายนี้แล้ว

ประเด็นถัดไปครับ ในมาตรา ๑๒ การพ้นจากตำแหน่งตามวาระมีอยู่หลายข้อ
 ทีเดียว แต่ผมคิดว่า ๑ ข้อที่จำเป็นจะต้องมีก็คือ เกิดวันดีคืนดีถูกขี้มูลขึ้นมาว่า
 มีความบกพร่องคุณธรรมก็ต้องออกครับท่านประธาน ไม่ควรจะอยู่ในตำแหน่งหน้าที่ตรงนี้

ในหน้า ๖ หมวด ๒ เรื่องว่าด้วยสมาชิก บอกว่าคนที่จะเป็นสมาชิกคุณธรรมนั้น
 จะต้องไม่บกพร่อง ไม่ต่างพร้อยเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน และมีความซื่อสัตย์สุจริต
 เป็นที่ประจักษ์ และถ้าบกพร่องในเรื่องอื่นละครับ บกพร่องในคุณธรรมละครับ บกพร่อง
 ในจริยธรรมละครับ ทำให้เสียหายทั้งครอบครัวตัวเอง ครอบครัวคนอื่นละครับ แปลว่า
 ได้ตามกฎหมายนี้หรือไม่ เพราะฉะนั้นความบกพร่องในความหมายที่ผมอยากจะกราบเรียนก็คือ
 ไม่ควรที่จะบกพร่องแค่เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนเท่านั้น เรื่องที่มันสุ่มเสี่ยงต่อความหมายของ
 คุณธรรม จริยธรรม ก็ควรจะเป็นความบกพร่องในประเด็นนี้ทั้งสิ้น

ถัดมาครับท่านประธาน ในมาตรา ๒๒ ในการสรรหาผู้สมควรได้รับ
 การแต่งตั้งเป็นสมาชิกสมาชิก ประกอบด้วยองค์กรหลายองค์กรครับ ซึ่งผมเห็นด้วย

๙๒

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

ภาวดี ๔๕/๒

แต่คำถามของผมนั้นก็คือ แล้วพรรคการเมืองละครับ กลุ่มการเมืองละครับ เขาเลวร้ายมากจนไม่สามารถที่จะคัดคนดี ๆ เข้ามาเป็นสมาชิกได้เลยหรือครับ วันนี้กฎหมายรัฐธรรมนูญให้คนเหล่านี้ ให้พรรคเหล่านี้ ให้กลุ่มการเมืองเหล่านี้ส่งคนสมัครผู้แทนราษฎร นั้นแปลว่าเขาควรจะมีส่วนสำคัญหรือไม่ ในการที่จะส่งคนเข้ามาเพื่อสรรหาคัดสรรเป็นสมาชิกสมาชิกคุณธรรม

ในมาตรา ๒๖ ผมเห็นด้วยกับสมาชิกหลายท่านที่เห็นว่า การเป็นสมาชิกสมาชิกคุณธรรมนั้นครั้งเดียวเกินพอแล้วครับ ถ้าเป็นครั้งที่ ๒ ครั้งที่ ๓ เสี่ยงคนเหล่านี้จะดังกว่าคนอื่น คนเหล่านี้จะมีความรอบจัดมากกว่าคนอื่น ไม่เช่นนั้นแล้วมันจะทำให้มีน้ำหนักในการพูดคุยที่แตกต่างกัน และผมก็ไม่เชื่อนะครับว่าในประเทศนี้จะหาคนที่มีคุณธรรมเป็นที่ประจักษ์ยากจนจะต้องให้คนเดิม ๆ เป็นครั้งแล้วครั้งเล่า

ประเด็นถัดไปครับ บทบาทหน้าที่ของสมาชิก ผมคิดว่าจำเป็นจะต้องมีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมบุคคล หรือกลุ่มบุคคล หรือนิติบุคคล หรือสถาบันให้มีคุณธรรมในการดำเนินชีวิต และในการดำเนินการด้วย เราชมคนที่ควรชม ยกย่องคนที่ควรยกย่อง และส่งเสริมให้เขาสู่กระบวนการของการยกย่องด้วย

- ๔๖/๑

๙๓

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

อธิสว ๔๖/๑

ประเด็นสุดท้ายท่านประธานครับ คำถามที่ผมอยากจะถามคณะกรรมการก็คือถ้าเพื่อว่าไม่ทำตามกฎหมายนี้ มีบทโทษลงโทษเขาบ้างไหมครับ ถ้ามีก็แล้วไป ถ้าไม่มีก็น่าจะต้องบัญญัติให้มันมี และเมื่อบัญญัติให้มีแล้วขอให้บัญญัติให้คณะกรรมการชุดนี้สมัชชาที่ดี หรือคณะมนตรีที่ดีต้องถูกลงโทษที่หนักหนาสาหัสกว่าบุคคลอื่นครับ ด้วยความขอบคุณครับ ท่านประธานครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณนะครับ ถัดไปเชิญคุณทวิกิจ จตุรเจริญคุณ ครับ

นายทวิกิจ จตุรเจริญคุณ : กราบเรียนท่านประธาน กระผม ทวิกิจ จตุรเจริญคุณ สปช. จังหวัดตาก ก็เห็นด้วยที่มาของคณะมนตรีสมัชชacunธรรมแห่งชาตินะครับ แต่ต้องพูดที่ไม่เห็นด้วยก่อนเดี๋ยวผมจะลืม ที่บอกว่าวาระหนึ่ง ๖ ปีและยังเป็นที่อีกหลายวาระ ก็รู้สึกเริ่มจะงง ๆ ว่าวาระเดียว ๖ ปี ยังไม่พอ เขาบอกว่ายังต่อได้อีกหลายวาระ แสดงว่าเป็นได้ทั้งชีวิตแต่อย่างอื่นเป็นไม่ได้นะครับ ก็อยากฝากเป็นข้อคิดเห็นไว้ตรงนี้ บอก ๖ ปีก็เยอะแล้ว จริง ๆ จะให้แค่ ๔ ปีด้วยซ้ำไป เอาไปทำไมเยอะแยะอย่างนี้ไม่เข้าใจ

ก็เห็นด้วยที่ร่างพระราชบัญญัติสมัชชacunธรรมแห่งชาติ แต่ผมไม่อยากใช้คำว่า แห่งชาติ ผมอยากจะใช้คำว่า ภาคประชาชน ได้หรือไม่ เพราะคำว่า แห่งชาติ ผมว่ามันจำกัด จำกัดอยู่ในส่วนกลาง จำกัดอยู่ในผู้ที่สามารถที่จะทำได้ แต่ไม่ได้หวังกระจายเรียนตรง ๆ ว่าแม้กระทั่ง สปช. เรา ถ้าไม่ได้บอกว่าจังหวัดละคน ผมเชื่อว่าไม่มีมาทุกจังหวัด เพราะว่าด้วยรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวบอกว่ามาจังหวัดละ ๑ คนอย่างไคร้ครับ ผมจึงได้ยืนอยู่ตรงนี้ ไม่อย่างนั้นคงจะไม่มีสิทธิได้ยื่น สิ่งหนึ่งที่จะบอกว่าการสรรหากรรมการหรือผู้ทำงานสมัชชacunธรรมแห่งชาติต้องมาจากทุกภาคส่วน ต้องมีสมัชชาจังหวัดหรือไม่ หรือว่ามีเฉพาะสมัชชาที่อยู่ในส่วนกลางเท่านั้นเอง ก็ฝากคณะกรรมการถ้าเขียนหรือจะร่างอะไร ก็ให้ความเป็นธรรมด้วยนะครับ ในส่วนตัวผมก็มองว่าไม่แน่ใจว่าจะเป็นธรรมหรือเปล่า ในส่วนหนึ่งที่หลายคนพูดถึงว่าสมควรจะมีสภาอุตสาหกรรมซึ่งเป็นภาคเอกชน ใช่ครับ ต้องมีอุตสาหกรรมจังหวัด มีหอการค้าจังหวัด ต้องมีอะไรที่คิดว่าพอที่จะตรวจสอบได้เกี่ยวกับเรื่องคุณธรรม จริยธรรม เช่น สภานายความจังหวัดต้องมีหรือไม่ ตัวแทนจากสื่อมวลชน ผู้แทนจากประชาคม และผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องอื่น ๆ ที่ต้องถินยอมรับ แล้วก็ชุมชนยอมรับ ผมว่ามันจะได้กระจาย เพราะว่าอย่างไรใน สปช. แล้วก็ที่เราคุยอยู่ว่าเราจะกระจายอำนาจ

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

ปิยาพัชร ๔๗/๑

แต่ถ้าอยู่ส่วนกลางผมว่าตรวจสอบยาก เพราะฉะนั้นสมาชิกวุฒิสภาหรือภาคประชาชนผมว่ามั่นใหญ่โตมหาศาล มันคงไม่ใช่เฉพาะคณะมนตรี ๕ ท่าน แล้วคณะทำงานอีก ๕๐ ท่านที่จะรับผิดชอบไหว ก็ควรจะกระจายให้ได้มากกว่านี้ โดยเฉพาะไปสู่จังหวัด ทุกจังหวัดจะต้องได้รับการสอดส่องดูแลกับทั้งเจ้าหน้าที่รัฐ ทั้งทุกส่วน ทั้งผู้ที่สามารถไปเรียกร้อง ไปร้องเรียนกับสมาชิกวุฒิสภา ขอขอบคุณมากครับ ท่านประธานครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณนะครับ เชิญคุณস্যุมพร ลิมไทย ครับ

นายস্যุมพร ลิมไทย : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม สyumพร ลิมไทย สปช. ครับ ผมมีความเห็นเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการชุดนี้ ๒ เรื่องครับ

เรื่องแรก ผมได้เคยอภิปรายเอาไว้เมื่อครั้งที่แล้วนะครับว่าอำนาจหน้าที่ของสมาชิกหรือคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องในสมาชิกยังเปรียบเสมือนยักษ์ไม่มีกระบอก ผมได้ตรวจสอบดูร่างพระราชบัญญัติที่ได้มีการเสนอในวันนี้ก็ยังไม่ปรากฏว่ามีการเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่เพื่อที่จะทำให้สมาชิกชุดนี้เป็นยักษ์ที่มีกระบอกมากขึ้นหรือไม่ อย่างไร ยังไม่ปรากฏชัดเจน ผมเข้าใจดีครับว่าวัตถุประสงค์หรือเจตนารมณ์ของร่างกฎหมายฉบับนี้ต้องการอาศัยพลังทางสังคมหรือที่เรียกว่า อำนาจอย่างอ่อนมาใช้คู่ขนานกันไปกับอำนาจทางกฎหมาย แต่ผมยังมีความเชื่อมั่นว่าถึงจะเป็นอำนาจอย่างอ่อน แต่มันก็ยังมีความจำเป็นที่จะต้องมีการบอบบาทอำนาจหน้าที่ที่มากพอสมควรในการที่จะทำให้มีสภาพบังคับหรือผลบังคับตามกฎหมาย ฉะนั้นแล้วมันก็จะเหมือนกับสิ่งที่เรากำหนดขึ้นหลาย ๆ อย่างที่ผ่านมาในอดีต เราเคยมีประมวลจริยธรรมของข้าราชการการเมือง ของข้าราชการพลเรือน ยาวมาก ๒๐๐-๓๐๐ ข้อ เราเคยมีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยธรรมาภิบาลที่ต้องการให้หน่วยงานต่าง ๆ ถือปฏิบัติ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ แต่จนบัดนี้ถามว่ามีสภาพบังคับที่เกิดจากประมวลจริยธรรมดังกล่าวหรือว่าระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวมาน้อยแค่ไหน อาจจะตอบได้เลยว่าไม่ค่อยมี เพราะฉะนั้นผมอยากจะเรียนในข้อที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสมาชิก โดยเฉพาะในส่วนที่เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะมนตรีที่กำหนดว่า ให้มีหน้าที่ในการวินิจฉัยผลการสอบทาน หรือไต่สวนการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม หรือธรรมาภิบาล และเปิดเผยผลการสอบทานหรือไต่สวนนั้นต่อสาธารณะ ผมคิดว่าตรงนี้ยังไม่ชัดเจนนะครับ

คำว่า วินิจฉัยนี้ ท่านจะวินิจฉัย แค่นั้น จะวินิจฉัยแต่เพียงว่ามีการกระทำที่ฝ่าฝืนคุณธรรม จริยธรรมเพียงเท่านั้นหรือ ถ้าหากเพียงเท่านั้นผมคิดว่าสภาพบังคับน้อยมาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะต้องไปดำเนินการตามกฎหมายจะไปทำอย่างไรต่อไป กับคำวินิจฉัยเพียงที่บอกว่ามีการฝ่าฝืน ตรงนี้อาจจะเกิดน้ำหนักและสภาพบังคับที่มากขึ้น อย่างน้อยคำวินิจฉัยนี้ควรจะต้องชี้มูลความผิดให้เห็นระดับความร้ายแรง หรือไม่ร้ายแรงออกมาบ้าง อย่างเช่น ชี้มูลว่ามีความผิดทางคุณธรรม จริยธรรมในระดับร้ายแรง หรือมีความผิดทางคุณธรรม จริยธรรมระดับไม่ร้ายแรง เพราะถ้าเป็นอย่างนี้แล้วการส่งต่อไปเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ ที่มีหน้าที่ตามกฎหมายดำเนินการต่อไปจะสามารถดำเนินการได้ภายใต้กรอบการชี้มูลดังกล่าว

ผมยกตัวอย่างถ้าชี้มูลไปบอกว่าผิดจริยธรรม คุณธรรมอย่างร้ายแรง การดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องก็ต้องเป็นไปภายในกรอบของการกระทำผิดที่บอกว่าร้ายแรงนะครับ อย่างเช่นกรณีการชี้มูลของ ป.ป.ช. ซึ่งเป็นองค์กรอิสระ ถ้าชี้มูลบอกว่าข้าราชการทำผิดวินัยร้ายแรง กระทบวง ทบวง กรมที่เกี่ยวข้องไม่มีทางเป็นอย่างอื่น นอกจากจะต้องไปดำเนินการเพื่อให้ออกจากราชการ ไม่สามารถจะไปลดเงินเดือน ตัดเงินเดือน เพียงเท่านั้นไม่ได้ อันนี้เป็นประการแรกนะครับ

ประการที่ ๒ ก็คือว่านอกจากจะกำหนดกฎหมายฉบับนี้ขึ้นแล้วก็ควรจะต้องไปดูว่ากฎหมายที่เกี่ยวข้องมันมีอะไรบ้างที่อาจจะต้องมีการกำหนดให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเรื่องสมัชชา อย่างเช่นกฎหมายที่เกี่ยวกับการถอดถอน กฎหมายที่เกี่ยวกับดำเนินการทางวินัยหรืออาญา คงจะต้องไประบุในเรื่องของการไต่สวนหรือผลของการวินิจฉัยของสมัชชาไว้ด้วยว่า ถ้าในกรณีมีผลการวินิจฉัยเป็นอย่างนั้นอย่างนี้แล้ว ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องจะทำอย่างไรต่อไป จะต้องไปกำหนดในเรื่องคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับการถอดถอนใหม่ จะต้องไปกำหนดในเรื่องของการลงโทษทางวินัยหรือการดำเนินคดีอาญาต่อไปหรือไม่ เพราะการตั้งสมัชชาอย่างเดียวนั้นผมคิดว่ามันยังไม่เพียงพอ มันคงจะต้องไปดูกฎหมายที่จะต้องส่งลูกต่อไปด้วย สมัชชาเพียงแต่ไต่สวน ตรวจสอบแล้วส่งต่อ กฎหมายที่จะรับลูกต่อไปนั้นละครับ เป็นกฎหมายที่จะดำเนินการให้เห็นผลที่เป็นรูปธรรมชัดเจน ก็ขออนุญาตเสนอไว้เพียงเท่านี้ครับ ขอขอบคุณครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณครับ
เชิญคุณกิติพงค์ อรุณีพัฒน์พงศ์ ครับ

ศาสตราจารย์พิเศษกิติพงค์ อรุณีพัฒน์พงศ์ : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม นายกิติพงค์ อรุณีพัฒน์พงศ์ สปช. หมายเลข ๑๐ ครับ ผมเห็นด้วยว่ากฎหมายฉบับนี้มีความสำคัญ แต่อย่างที่ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติบอกว่ามันไม่มีกระบอกจะอย่างไร อันนี้ผมก็ฝากไว้ ผมคิดว่าชื่อของ พ.ร.บ. ฉบับนี้น่าจะใช้หลักการเดิม แทนที่เป็น พ.ร.บ. สมัชชาคุณธรรม ซึ่งมันไม่สื่อความหมายกับชาวบ้านเลยก็คืออะไร ผมอยากจะใช้เดิมว่าจะ เป็น พ.ร.บ. ส่งเสริมคุณธรรมหรือส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม เพราะว่าเป็นสิ่งที่เราต้องการ สื่อความหมาย ข้อที่ ๑ นะครับ

ข้อที่ ๒ คือวาระการทำงาน ผมคิดว่าวาระการทำงานท่านสมาชิกได้อภิปรายไปเยอะแล้วว่าควรจะมีวาระ จะเป็น ๖ ปี ๗ ปี ๘ ปี แต่ควรจะมีวาระเดียว หรือถ้าจะให้มีการต่อวาระก็เป็นได้ไม่เกิน ๒ วาระเท่านั้น แล้วก็ต้องเว้นวรรค ผมคิดว่าเรามีคนดี ๆ เยอะ ทั้งสมาชิกและทั้งคณะมนตรีนะครับ

ข้อต่อมา ผมไม่แน่ใจว่าผมฟังว่าที่คุณปกรณ์ในฐานะกรรมการผู้ยกร่างบอกว่า เครื่องมือสำคัญอันหนึ่งของมนตรีหรือสมาชิกก็คือการเปิดเผยผลการสอบสวนหรือผลการไต่สวนของคณะมนตรีหรือสมาชิก เป็นเครื่องมือที่จะให้เกิดโซเซียล แชนจ์ซันหรือให้หน่วยงานอื่นรับเรื่องไปทำต่อ ผมคิดว่ามันน่าจะมืบทต่อเนื่องว่าถ้าหากว่าคณะมนตรีหรือคณะสมาชิกเห็นด้วย หรือด้วยคำแนะนำของสมาชิกให้คณะมนตรีส่งเรื่องนี้ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อพบว่ามีการฝ่าฝืนคุณธรรมอย่างร้ายแรง ซึ่งผมเห็นด้วยว่าควรจะมีมาตรฐานว่าร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง คืออย่างน้อย ๆ ผมคิดว่าจะเป็นกลไกที่จะวัดความดีงามได้

อันหนึ่งซึ่งผมไม่เห็น ผมพยายามอ่านหลายรอบแล้ว ก็คือว่าถ้าหากคณะมนตรี ซึ่งมีมาตราหนึ่งบอกว่าจะไม่เปิดเผยรายละเอียดโดยไม่จำเป็น ในมาตรา ๑๖ วรรคท้าย บอกว่าการเปิดเผยผลการสอบสวนหรือไต่สวนให้กระทำโดยสรุป ในกรณีที่อยู่ในราชกิจจานุเบกษาเป็นการเปิดเผยความลับของบุคคล มิให้มีการระบुरายละเอียดของบุคคลโดยไม่จำเป็น ผมอ่านแล้วหมายความว่าถ้าจำเป็นก็เปิดเผยได้ใช่ไหม นั่นประการที่ ๑ ผมคิดว่าต้องเขียนให้ชัด แต่ผมคิดว่ากลไกนี้ละครับจะเป็นกลไกที่จะทำให้พวกที่ถูกประกาศในราชกิจจานุเบกษาเกรงกลัวแล้วก็สามารถมีโซเซียล แชนจ์ซันได้นะครับ -----

ผมคิดว่าอันนี้สำคัญ ผมคิดว่าอันนี้จะเป็นกลไกที่ค่อย ๆ ทำให้คนไทย พอเริ่มลงมือว่า นาย ก ประพฤติผิดคุณธรรมอย่างร้ายแรงนี้ครับ เราก็สามารถเริ่มกระบวนการแข่งขันได้ แต่สิ่งที่ผมกลัวก็คือว่าอย่างที่คุณปกรณ์พูดก็คือว่าพอคุณวินิจฉัยว่า ผม นายกิตติพงษ์ผิดคุณธรรมอย่างร้ายแรงนี้ะครับ สิ่งที่ผมจะทำคืออะไรรู้ไหมครับ ผมจะฟ้องคณะกรรมการ มาตรา ๑๕๗ เลยครับว่าไม่ชอบ เปิดเผยแพร่ชื่อของผม โน่นนี่นั่น ไปทั้งศาลแพ่ง ศาลอาญา คราวนี้กรรมการก็ไม่ต้องทำอะไรครับ เปิดเผย ๑๐ ราย โดนฟ้อง ๑๐ ราย ต่อไปกรรมการไม่กล้าเปิดเผยข้อมูลแล้วครับ ซึ่งมันไม่ตรงพอยต์ (Point) เพราะเราต้องการให้ระบุชื่อบุคคล เพราะฉะนั้นผมเสนออย่างนี้ครับ คุณปกรณ์จะรู้ดี ผมเสนอให้มีบทบัญญัติคุ้มครองคณะกรรมการ ทั้งคณะมนตรี ทั้งสมาชิกให้ป้องกันจากการถูกฟ้องทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง หากว่าได้ตัดสินใจไปโดยสุจริตบนข้อมูลที่ถูกต้อง เพียงพอ คล้าย ๆ กับหลัก ผมพูดอย่างนี้คุณปกรณ์คงรู้แล้วครับ หลักบิสซิเนส จัฒเมนท์ รูล (Business Judgment Rule) ของบริษัทมหาชน และมาตรา ๒๘ ของ พ.ร.บ. บสท. ซึ่งจะทำให้การตัดสินใจของกรรมการซึ่งบนพื้นฐานข้อมูลโดยสุจริต อาจจะมีผิดพลาดได้ แต่ว่าถ้าบนพื้นฐานข้อมูลที่สุจริตแล้วไม่มีส่วนได้เสียแล้วอย่างน้อย ๆ จะทำให้คณะกรรมการกล้าวินิจฉัย ไม่อย่างนั้นพอโดนเลขาธิการทักว่าท่านระบุชื่อนายกิตติพงษ์ไม่ได้หรือครับ เพราะว่าอย่างนี้ ๆ รับรองครับ มันก็จะกลายเป็นยักษ์ที่ไม่มีกระบองนะครับ แล้วผมคิดว่าการที่กำหนดอำนาจหน้าที่ของทั้งสมาชิก แล้วก็ของคณะมนตรีนี้อาจจะมีความเหลื่อมกันอยู่ผมอยากจะให้ทางคณะทำงานช่วยไปดูให้มันเกิดความสอดคล้องกันนะครับ แล้วที่สำคัญผมก็อยากจะเห็นความเชื่อมโยงที่จะให้ ผมไม่แน่ใจว่าผมเสนอมากไปหรือเปล่า คือเสนอให้เป็นโจทย์หรือนำเรื่องฟ้องร้องได้เมื่อกรณีที่ผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดยให้สมาชิกเป็นคนแนะนำคณะมนตรี และคณะมนตรีลงมติจะส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป มันจะทำให้มีกระบองครับ ขอขอบพระคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายเทียนฉาย กีระนันทน์ ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) :
ต่อไปเชิญคุณเบญจวรรณ สร้างนิทร

นางเบญจวรรณ สร้างนิทร : เรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ดิฉัน เบญจวรรณ สร้างนิทร สปช. หมายเลข ๑๒๔ ตั้งแต่เริ่มแรกแล้วได้เห็นชอบในหลักการ ในการที่จะมีหน่วยงานที่จะรับผิดชอบแล้วก็ดูแลเรื่องนี้อย่างจริงจัง แล้วก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทาง กรรมการด้านบริหารราชการแผ่นดินก็หยิบประเด็นนี้ขึ้นมา ดิฉันคิดว่ามันเป็นเรื่องที่สำคัญ ควรจะให้เกิดความรอบคอบหรือให้เกิดความสมบูรณ์ในเอกสารของเรามากที่สุด เพราะฉะนั้นก็จะขอเสนอสิ่งที่เป็นรายละเอียดในเอกสารขออนุญาตดูเรื่องแรกหน้า ๑๑ บรรทัดสอง บรรทัดที่ ๓ ที่เขียนว่า คณะกรรมการจริยธรรมของสภาผู้แทนราษฎรนั้น ไม่มีนะคะ เป็นคณะกรรมการจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ค่ะ ความต่อไป ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม ของสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน ตอนนี้อยู่แล้วนะคะ เปลี่ยนแปลงไปตั้งแต่ เมื่อปลายปีที่แล้ว เป็นศูนย์ส่งเสริมจริยธรรมสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เพื่อความถูกต้องนะคะ

ต่อไปหน้า ๑๓ ตรงข้อ ๒ สำนักงาน ก.พ. เกือบบรรทัดสุดท้ายของวรรคนั้น ส่วนเรื่องคำผิดดิฉันคิดว่าทางผู้ดูแลคงไปดูคำผิดอยู่แล้ว แต่ดิฉันจะเอาเนื้อความที่มันจะทำให้ข้อความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นนะคะ การแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมตามประมวลจริยธรรม ของข้าราชการพลเรือน ทั้งระดับ ตรง ทั้งระดับ ระดับกรมและจังหวัด เพราะเรามีคณะกรรมการ จริยธรรมประจำส่วนราชการ แล้วก็คณะกรรมการจริยธรรมประจำจังหวัดต่าง ๆ

ส่วนข้อถัดลงมา นอกจากนั้นในกระทรวงต่าง ๆ ยังมีคณะกรรมการลักษณะ เกี่ยวกัน เช่น กค. ก็น่าจะเป็นกระทรวงการคลัง แล้วก็ กต. น่าจะเป็นกระทรวง การต่างประเทศเป็นต้น ดิฉันไม่ทราบว่าความนี้จะหมายความว่าอย่างไร เพราะฉะนั้น โปรดตรวจสอบรายละเอียดตรงนี้ให้เกิดความชัดเจนด้วยนะคะ

ต่อไปหน้า ๑๔ องค์กรวิชาชีพที่รู้จักกันดีโดยทั่วไปและมีพระราชบัญญัติเฉพาะรองรับแล้วในปัจจุบันได้แก่ ๑. สมาชิวิชาชีพบัญชี สภาอะไรทั้งหลายไถ่ลงมา จนถึงลำดับที่ ๑๒ สำนักงานข้าราชการพลเรือน ถ้าจริง ๆ ชื่อเต็มก็สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน แต่สำนักงาน ก.พ. ไม่ได้มีใบรับรองวิชาชีพอะไร โปรดตรวจสอบตรงนี้ด้วย

ถัดจากหน้า ๑๔ ไปหน้า ๒๔ ในส่วนท้ายลงมาจากรูปภาพ ๑. กำหนดมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้บริหารซึ่งเป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตรงนี้คำว่า ผู้บริหารซึ่งเป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ถ้าจะให้ชัดเจนคงจะต้องมีการกำหนดหรือให้ความหมายของคำว่า ผู้บริหาร ถ้าสมมุติว่าจะเป็นตามการจำแนกตำแหน่งอันใหม่แล้วเราจะใช้ว่าผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหาร ซึ่งประเภทบริหารนั้นก็ตั้งแต่ระดับรองอธิบดีขึ้นไป รองผู้ว่าราชการจังหวัด รองหัวหน้าส่วนอะไรก็แล้วแต่ที่เทียบเท่า เอกอัครราชทูตทั้งหลาย แล้วก็ประเภทบริหารระดับสูง อธิบดี ปลัดกระทรวงทั้งหลาย เพราะฉะนั้นก็ฝากดูตรงนี้เพื่อความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ประการต่อไปในหน้า ๒๕ ส่วนสุดท้ายที่บอกว่า องค์กรที่มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลเพื่อรับการสรรหาเป็นสมาชิกสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ เมื่อตอนที่ดิฉันฟังรายละเอียดจะขออนุญาตเอ่ยชื่อท่านประธานกรรมการ ก็คือคุณหมอลดเดช ข้อ ๒ บอกว่า องค์กรส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของรัฐทุกประเภท ท่านบอกว่าหมายถึงกระทรวง กรมต่าง ๆ ตรงนี้ถ้าเป็นองค์กรส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของรัฐแล้ว ไม่ได้เป็นองค์กรคะ เป็นคณะกรรมการ เพราะฉะนั้นข้อ ๒ ฝากดูต่อก็แล้วกัน ข้อ ๖ ดิฉันไม่แน่ใจว่ามันจะสะท้อนแค่ไหน หรือรูปแบบจะเป็นลักษณะไหน ที่ประชุมระดับจังหวัดของสภาองค์กรชุมชนตำบล เพราะว่าตำบลในแต่ละจังหวัดก็ค่อนข้างมาก

ต่อไปหน้า ๒๙ ที่มีการบอกว่ากระบวนการกำกับดูแลด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล แยกออกเป็นกลไกใหม่กับกลไกเดิม ดิฉันขอเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความถูกต้อง ในกลไกเดิมที่บอกว่า องค์กรหรือสภาวิชาชีพเฉพาะ ซึ่งตรงนี้ไม่ใช่องค์กรวิชาชีพเฉพาะเท่านั้น มันจะมีองค์กรกลางบริหารงานบุคคลแต่ละประเภท ซึ่งถ้าเป็นข้าราชการพลเรือนก็ ก.พ. เป็นตำรวจ เป็นทหาร เป็นอะไรก็แล้วแต่ นี่คือองค์กรกลางที่ได้กำหนดประมวลจริยธรรมของข้าราชการแต่ละประเภท พอถูกลงมาบอกว่า มาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ มันคนละอันกับเรื่องประมวลจริยธรรม เพราะฉะนั้นดิฉันขอให้บวกเข้าไป อย่างกรอบแรก

๑๐๒

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

สะแกวัลย์ ๕๐/๒

องค์กรหรือสภาวิชาชีพเฉพาะนั้น ให้บอกองค์กรกลางบริหารงานบุคคลแต่ละประเภทไปด้วย แล้วมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพเฉพาะให้บอกเรื่องประมวลจริยธรรมไปด้วย ถัดลงมา อีกกรอบข้างล่างถัดลงมาที่บอกว่ากรณีมีเรื่องร้องเรียนการกระทำผิดจรรยาบรรณ ในการดำเนินการในส่วนของเรา นั้น เป็นการร้องเรียนกระทำผิดตามประมวลจริยธรรม ไม่ใช่จรรยาบรรณ ขอความกรุณา แล้วถัดลงมา บล็อกถัดมาอีก -----

- ๕๑/๑

คณะกรรมการจริยธรรมประจำหน่วยงานพื้นที่ อย่างที่นำเรียนต้องขอให้ตรวจสอบเพราะว่าเรามีคณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการ แล้วก็ประจำจังหวัดด้วยเพื่อให้เกิดความถูกต้องก่อนที่จะเผยแพร่ต่อไป

อย่างอื่น ๆ ดิฉันก็เห็นด้วยกับท่านกรรมการ สมาชิกท่านอื่นในเรื่องวาระเดียวของกรรมการทั้งหลายควรมีวาระเดียว แล้วในส่วนเรื่องสมัชชาคุณธรรมที่จะตั้งเป็นสมัชชา ดิฉันมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่าจะมีความเป็นไปได้ไหมที่จะตั้งเป็นการถาวร อาจจะออกมาในรูปของคณะทำงานก็ได้ ท่านจะแบ่งเป็นคณะอะไรต่าง ๆ ก็แล้วแต่จะพิจารณา ก็เสนอเพื่อประกอบหนึ่งให้รายละเอียดของเอกสารนี้ครบถ้วนสมบูรณ์ แล้วก็ไม่ต้องคลาดเคลื่อนค่ะ ขอขอบคุณมากค่ะ

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ มีท่านผู้ลงนามไว้อีก ๑๒ ท่านนะครับ ตั้งแต่คุณเตือนใจ สินธุวณิก ไปจนกระทั่งจบที่คุณประชา เตรรัตน์ ขออนุญาตเชิญคุณเตือนใจ สินธุวณิก ครับ

นางเตือนใจ สินธุวณิก : กราบขอบพระคุณท่านประธานค่ะ ดิฉันนางเตือนใจ สินธุวณิก สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ หมายเลข ๐๘๔ ค่ะ ก่อนอื่นดิฉันก็ขอแสดงความชื่นชมทางคณะกรรมการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลของสภาปฏิรูปแห่งชาติที่ได้กรุณาที่จะศึกษา แล้วก็แก้ตามข้อที่ทางสมาชิก สปช. ได้เคยนำเรียนท่านไปแล้ว แล้วก็เสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติมาในวันนี้ สำหรับข้อกฎหมายนั้นดิฉันจะไม่ขอเข้าไปแตะ เพราะว่ามีการสมาชิกสภาปฏิรูปเป็นจำนวนมากแล้วได้คอมเมนต์ ในข้อพระราชบัญญัติหรือข้อกฎหมายของท่าน แต่อยากจะขอเรียนเสนอความเห็นเป็นการสนับสนุนงานของท่านตรงนี้ว่า ดิฉันเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งในประเด็นแนวทางการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลของคณะกรรมการค่ะ ตรงที่ท่านมีหลักคิดในการที่จะสร้างนวัตกรรมพลังอำนาจแบบอ่อนขึ้นมาเสริมพลังอำนาจแบบแข็งที่มีอยู่เดิมหรือว่าเป็นลิกอล แชนชัน โดยเราจะใช้โซเซียล แชนชันเข้ามาช่วย อย่างไรก็ตามก็มีประเด็นที่เกี่ยวกับเรื่องของการที่เราจะต้องยึดโยงว่าสามารถที่จะมีบทลงโทษหรือว่ามีการดำเนินการให้เป็นรูปธรรมให้ผู้ที่ได้รับการประกาศว่ามีคุณธรรมหรือว่าจริยธรรมที่ไม่ถูกต้องนั้นได้เป็นที่ทราบของสังคมอย่างกว้างขวาง ดิฉันอยากจะขอเสนอความเห็นดังนี้ว่า

สำหรับแนวทางการปฏิรูปคุณธรรมและจริยธรรมและธรรมาภิบาล
 ในประเด็นที่ ๓ นั้นดิฉันอยากจะขอสนับสนุนอย่างยิ่งเลยว่าช่วงเวลานี้ที่ทางท่านกรรมการ
 เสนอเข้ามาสู่สภาปฏิรูปแห่งชาติของเรานั้นเป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุด เพราะท่านตั้งข้อมูลหรือว่า
 ตั้งเข็มมุ่งหมายไว้แล้วว่าจะต้องดำเนินการโดยไม่ต้องรอรัฐธรรมนูญ เพื่อที่ว่าจะเป็น
 กระบวนการในการรณรงค์ทางสังคม ทั้งนี้เพื่อที่จะฟื้นฟูคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล
 อย่างกว้างขวาง แล้วก็มีพลังในการอยู่ในช่วงของการเปลี่ยนผ่านประเทศไทยในปัจจุบันนี้
 ให้กลับไปคืนสู่สภาวะบ้านเมืองในระบบปกติ ก็ขออนุญาตเสนอความเห็นตรงนี้ว่า สำหรับ
 การที่ดำเนินการตรงนี้ดิฉันเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งว่า ในระยะเวลาที่เหมาะสมแล้วค่ะ แล้วเรา
 ก็ควรจะได้ผ่านความเห็นหรือ พ.ร.บ. ที่ได้ร่างขึ้นมาส่งไปยังท่านผู้รับผิดชอบ คือส่งไป สนช.
 ต่อไป แล้วก็ส่งไปทางรัฐบาล โดยขอเสนอแนะว่าในระยะแรกนี้อยากจะขอเรียนเสนอว่า
 น่าจะมีกลไกที่ยึดโยงกับสภาปฏิรูปแห่งชาติของเรา โดยขอให้ยึดโยง แล้วก็ได้รับ
 ความช่วยเหลือสนับสนุนจากท่าน สปช. ทั้ง ๗๗ จังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 ท่านคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ซึ่งท่าน
 ลงพื้นที่ไปพบพี่น้องประชาชนในระดับรากหญ้าอยู่แล้ว ดิฉันคิดว่าเรื่องของการส่งเสริม
 คุณธรรม จริยธรรมให้แพร่หลาย แล้วก็เป็นที่ตระหนักจนกระทั่งเกิดความรู้สึกว่า
 จะเห็นคุณค่าและร่วมมือกับทางเราที่จะปรับยกระดับมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมเป็น
 องค์กรพหุทั้งประเทศนั้นเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งค่ะ -----

ดังนั้นอยากจะขอเสนอให้เป็นความร่วมมือของ สปช. ๗๗ จังหวัดและคณะกรรมการวิสามัญการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างที่ได้เรียนไปแล้วนะคะ ท่านต้องช่วยกันเมื่อผ่านสภานี้ไปแล้ว และไปถึง สนช. เราต้องช่วยกันในการที่จะสร้างให้พี่น้องประชาชนหรือเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับ พ.ร.บ. นี้ สร้างความตระหนักรู้ ตื่นตัว ความเห็นดีเห็นคุณค่าของการมีส่วนร่วมสร้างสรรค์ให้สังคมนี้ดีขึ้น รวมทั้งต้องทำให้พี่น้องประชาชนเข้าใจด้วยค่ะว่าเรากำลังรวมพลังเป็นพลังพลเมืองหรือพลังสติปัญญาของชาติ ในการที่จะถ่วงถ่วงคนดีจริง ๆ เข้าสู่ระบบการเมือง เข้าสู่การมีอำนาจในการปกครองประเทศของเราต่อไป ต้องโน้มน้าวให้เขาเห็นชอบคล้อยตาม แล้วก็เตรียมตัวเตรียมใจด้วยค่ะ ในการที่จะปฏิบัติตาม ซึ่งก็จะนับเป็นช่วงที่ค้ำค้ำในช่วงของการที่จะเปลี่ยนผ่าน คือ ทรานซิชัน (Transition) ไปสู่การที่เราจะพาบ้านเมืองกลับไปสู่สภาวะปกติ มีการเลือกตั้ง ซึ่งดิฉันคิดว่าสื่อมวลชนทั้งหลายรวมทั้งท่าน สปช. ทุกท่าน คณะกรรมการวิสามัญ การมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและ สปช. ทั้ง ๗๗ จังหวัดรวมทั้งพวกเราทุกคนมีส่วนสำคัญ ในการที่จะทำให้พี่น้องประชาชนทั่วประเทศได้เห็นถึงความสำคัญตรงนี้ แล้วร่วมมือให้ พ.ร.บ. ฉบับนี้ประสบความสำเร็จและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติต่อไปค่ะ ขอบพระคุณค่ะ

ศาสตราจารย์บรรศักดิ์ อูวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) :
เชิญคุณสุชาติ นวกวงษ์ ครับ

นายสุชาติ นวกวงษ์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม รองศาสตราจารย์สุชาติ นวกวงษ์ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ หมายเลข ๒๑๘ ขอบคุณ ท่านกรรมการที่ยกเรื่องของ พ.ร.บ. สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติขึ้นมาเป็นวาระ ขอแสดงความเห็นด้วย แต่อย่างไรก็ตามมีข้อคิดเห็นบางประการที่อาจจะต้องอภิปราย ผมมองเป็น ๒ ด้านครับ ด้านความสมบูรณ์อันหนึ่งของตัวเนื้อหาในร่างคุณธรรมก็คือด้านบวก จะเห็นว่า ในหลักการของ ร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ก็มีหลักการอยู่ ๔ ด้านด้วยกัน

ข้อที่ ๑ คือส่งเสริมให้คนดีปกครองบ้านเมือง อันนี้ก็เป็นหลักการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท่านตรัสเอาไว้ ทำอย่างไรให้คนดีได้ปกครองบ้านเมือง แล้วก็ควบคุมคนไม่ดี ขณะนี้คนไม่ดีก็เฟ้นฟ่านเต็มไปหมด ต้องพยายามทำให้คนดีได้ปกครองบ้านเมือง

ข้อที่ ๒ คือเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม แล้วก็ธรรมาภิบาล อันนี้ก็เป็นเรื่องสำคัญ เป็นหลักการ

ข้อที่ ๓ คือสร้างความเข้มแข็งในกระบวนการนิติธรรม และ

ข้อที่ ๔ คือสร้างมาตรฐานจริยธรรม ทีนี้เมื่อสร้างมาตรฐานจริยธรรมแล้ว ก็จะต้องไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา ผมก็ยังสงสัยอยู่ว่ามาตรฐานจริยธรรมมันจะเป็นอย่างไร เช่นว่าไม่กินข้าวเย็นหรืออย่างไร อย่างนี้เป็นต้น อันนี้ยังสงสัยอยู่ว่าจะเกิดอะไรขึ้น เพราะว่าปัจจุบันนี้เรื่องของจริยธรรม แล้วก็คุณธรรม รวมทั้งธรรมาภิบาล มันได้หายไปจากสังคมของเรา ก็เป็นความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพราะว่าความโปร่งใสขณะนี้คนก็มองว่าประเทศเราความโปร่งใสก็ลดน้อยลงไป และเวลาเดียวกันภาคธุรกิจเวลาประกอบธุรกิจก็จะทำให้มองเห็นว่าเป็นธุรกิจสีเทาเป็นต้น ทีนี้คณะกรรมการหรือว่าคณะมนตรีโดย พ.ร.บ. นี้มีองค์ประกอบอยู่ ๓ เรื่องด้วยกัน ที่ผมมองดูคือเรื่องของคณะมนตรี คณะมนตรีมีอำนาจตามมาตรา ๑๖ ที่เขียนไว้ว่า กำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ ข้อ ๑ ข้อ ๒ (๑) (๒) จนถึง (๑๑) ที่ (๑) กับ (๒) คือกำหนดมาตรฐานจริยธรรมของบุคคล (๒) คือกำหนดมาตรฐานธรรมาภิบาลของหน่วยงาน อันนี้ผมก็ยังไม่ค่อยสงสัยเท่าไร แต่ไปดู (๔) กรณีที่คณะมนตรีได้ชี้มูลว่า หรือว่าชี้บอกว่าบุคคลผู้ใดผู้หนึ่งมีลักษณะเป็นบุคคลที่เป็นสีเทา เมื่อชี้ว่าเป็นสีเทาแล้วอย่างไรครบท่านประธาน คนใดคนหนึ่งถูกสงสัยว่าเป็นสีเทา แล้วคน ๆ นั้นก็ไม่ยอมรับว่าตัวเองเป็นสีเทา ดังนั้นจะมีมาตรการใด ๆ ในการที่จะทำให้สังคมแข่งขันต่อไปได้ กรณีนี้ผมก็มีความคิดว่า ในมาตรา ๑๖ ใน (๔) ถ้าหากว่าจะให้กระบองให้คณะมนตรีเพิ่มไปอีกสักชนิดหนึ่ง -----

กรณี (๔) ผมยังมีความคิดว่าถ้าหากว่าเสนอให้มีค่าเพิ่มเติมขึ้นอีกสักเล็กน้อยนี้ โดยผมจะขอเพิ่มเติมด้วยถ้อยคำดังต่อไปนี้ครับ ข้อความใน (๔) บอกว่า วินิจฉัยผลสอบทาน หรือไต่สวน หรือผ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานของบุคคลตาม (๑) (๒) แล้วก็เปิดเผย การสอบทานนั้นต่อสาธารณะ ผมคิดว่าแค่นี้ไม่พอนะครับ ผมคิดว่าน่าจะเติมข้อความไปว่า หากตรวจสอบพบว่าบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๑) หรือ (๒) มีการกระทำผิดจริยธรรม คุณธรรม หรือธรรมาภิบาลจริง แล้วก็เป็นที่ประจักษ์ ให้คณะกรรมการนั้นยื่นฟ้องต่อ ศาลปกครอง ผมขออาศัยศาลปกครองเป็นที่พึ่ง เพื่อให้ศาลปกครองได้มีคำสั่งถอดถอนหรือสั่งให้ บุคคลผู้นั้นที่เป็นสีเทาพ้นจากตำแหน่งไป กรณีที่เขาถือด้านไม่ปฏิบัติตามคำชี้มูลของ คณะมนตรีอย่างนี้เป็นต้น ก็จะทำให้มีบทลงโทษสำหรับบุคคลที่อยู่ในข่ายที่จะไม่ปฏิบัติตาม คำจริยธรรมนั้นเป็นต้น แล้วผมเชื่อว่าการเติมข้อความนี้เข้าไปไม่ทำให้เนื้อความหลักการของ พ.ร.บ. นี้เสียหาย เพราะว่าเป็นลักษณะของโซเซียล แชนจ์ อยู่ ไม่มีการลงโทษ ทางกฎหมายใด ๆ ทั้งสิ้น ถ้าหากว่ามีการทำผิดก็ไปใช้มาตราอื่น ไปใช้กฎหมายอื่นจัดการกับ คน ๆ นั้น เพราะฉะนั้นผมเชื่อว่าการเติมข้อความนี้จะทำให้ พ.ร.บ. แล้วก็สำนักงานสมัชชาคุณธรรม เป็นยักษ์ที่มีกระบองเพิ่มขึ้น แล้วก็เป็นการให้อำนาจคณะมนตรีแล้วก็ศาลในการชี้ผิดชี้ถูก บุคคล ที่ถูกชี้มูลเป็นคนที่ไม่พึงปรารถนา นี่เป็นความเห็นของผม เพื่อที่จะทำให้สังคมนี้ น่าอยู่มากขึ้น กรณีนี้จะเป็นอย่างไรมาก็เรียนท่านประธานไปถึงคณะกรรมการพิจารณาด้วยครับ ขอขอบคุณ ท่านประธานครับ

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) :
ต่อไปขออนุญาตเรียนเชิญอาจารย์วินัย ดะห์ลัน ครับ

รองศาสตราจารย์ ดอกเตอร์วินัย ดะห์ลัน : ขอขอบคุณท่านประธานมากครับ ผม วินัย ดะห์ลัน ขออนุญาตแสดงความเห็นดังต่อไปนี้ครับ ก่อนอื่นก็ต้องขอแสดงความยินดี ขอสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติอย่างเต็มที่นะครับ ประเทศไทย กำลังจะแสดงให้เห็นว่านับจากนี้ไปพลศาสตร์ของการพัฒนาสังคมไทยจะสร้างความมั่นใจ ให้กับทั้งพลเมืองไทย แล้วก็พลเมืองโลก แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยจะไม่ย้อนรอยกลับไปสู่ ปัญหาเดิม ๆ ที่เคยเป็นมาอีก อย่างไรก็ตามหัวใจหลักของการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ก็คือการจัดทำมาตรฐานซึ่งหลายท่านได้กล่าวถึงนะครับ ในเรื่องของการจัดทำ มาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานนี้อาจจะไม่อยู่ใน

ร่างพระราชบัญญัติ อาจจะถูกอยู่ในกฎหมายลูก แต่ก็อยากจะเรียนให้ทราบว่าแต่ละประเทศนั้น จำเป็นต้องสร้างบุคลิกภาพด้านคุณธรรม จริยธรรม ของตนเอง ซึ่งแสดงให้เห็นโดยเนื้อหา ตามที่ปรากฏในมาตรฐาน กรณีของประเทศไทยมีการกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่าง จริยธรรมกับวัฒนธรรมอันดีงามอยู่บ่อยครั้งนะครับ จำเป็นต้องวิเคราะห์ความหมายของ คำว่า วัฒนธรรมไทยอันดีงามอย่างลึกซึ้ง หาไม่แล้วความหมายของคำ ๆ นี้ก็จะถูกนำไปใช้ ในการที่จะทำให้มาตรฐานถูกตรึงอยู่กับคำว่า องค์ หรือคำว่า ภาวะไทย หรือไทยเนส (Thainess) โดยละทิ้งสิ่งแวดล้อมที่อยู่รายรอบความเป็นไทย จริง ๆ แล้วสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างดี ๆ ในอดีตก็จะหายไปอย่างน่าเสียดาย คนไทยในอดีตนี้ประสบความสำเร็จอย่างสูง ในการบูรณาการสิ่งแวดล้อมที่เป็นพหุวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของมอญ ญวน ลาว เขมร มลายู อาหาร แปร์เซีย หรือแม้กระทั่งอาหารให้ผสมกลมกลืนกับความเป็นไทย สังคมของเราก็เลยมีอาหาร อย่างเช่น ขนมจีนน้ำยาที่พัฒนามาจากขนมจีนของมอญ มีแกงเผ็ด แกงเขียวหวานที่บูรณาการมาจากอาหารแปร์เซีย อินเดีย แม้กระทั่งเรื่องของอาหารจีน ผสมผสานกับการใช้สมุนไพรแบบไทยและเขมร ในที่สุดก็ได้อาหารไทยที่เลื่องชื่อจนกระทั่ง ทุกวันนี้ เรามีขนมหวานที่พัฒนามาจากชาวตะวันตก เรามีคิลปะ ขอม ลาว มลายู ให้กลายเป็น การร่ำรวยแบบไทย มีลิเกที่พัฒนามาจากดึกดำบรรพ์ของมลายู -----

อย่างไรก็ตามความแข็งแกร่งทางด้านการบูรณาการศิลปวัฒนธรรมเหล่านั้นกลับจางหายไป เมื่อมีนโยบายชาตินิยมไทยที่เกิดขึ้นเมื่อครั้งมหาสงครามบูรพา กระทั่งเกิดขึ้นอีกครั้งหนึ่งในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา ผลคือสังคมไทยเกิดความขัดแย้งระหว่างคนชนบทกับคนเมือง ชนชั้นกลางกับชนชั้นล่าง เกิดการแบ่งฝักแบ่งฝ่าย รวมทั้งมีการขัดแย้งทางด้านชาติพันธุ์ มลายู-ไทยที่กลายเป็นปัญหารุนแรงอยู่ใน ๓ จังหวัดภาคใต้ในทุกวันนี้ ดังนั้นในการจัดทำมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมที่คณะกรรมการคุณธรรมจะได้จัดทำขึ้นมาสมควรที่จะดำเนินการ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ที่จะนำไปสู่การสร้างพหุสังคมหลากหลายวัฒนธรรมที่เคยเคียงคู่กับ พัฒนาการของสังคมไทยมาโดยตลอดในระยะเวลาหลายร้อยปี โดยบูรณาการจุดแข็งของความเป็นจีน มลายู เปอร์เซีย เอเชียใต้ และชาติอื่น ๆ เข้ากับความเป็นสังคมไทย เพื่อสร้างสังคมไทยยุคใหม่ที่มีพลังอย่างสมดุล ต้องนำเอาความเป็นพหุสังคม แล้วก็ พหุวัฒนธรรม สร้างความแข็งแกร่งให้กับสังคมไทยให้จงได้ ให้เกิดเป็นแก่งเผ็ดซึ่งเป็นแก่งไทย ที่รวบรวมวัฒนธรรมอาหารแขก อาหารจีน อาหารเขมรไว้ในหม้อเดียวกัน ดังเช่นที่ ท่านผู้หญิงเปลี่ยน ภาสกรวงศ์ แม่ครัวหัวป่าก็ตัวจริงเคยทำสำเร็จเมื่อร้อยปีมาแล้ว

นอกเหนือจากเรื่องของมาตรฐาน หัวใจหลักสำคัญอีกประการหนึ่ง ก็คือการได้มาของคณะกรรมการ ซึ่งกำหนดไว้ตามมาตรา ๙ เรื่องของคณะกรรมการสรรหาเพื่อให้ได้ คณะมนตรีสมาชิกคุณธรรม ปรากฏว่าบุคคลที่จะมาเป็นกรรมการสรรหาทั้งหมด อาจยกเว้น ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชนเพียงท่านเดียว ทั้งหมดล้วนเป็น นักการเมือง ข้าราชการ นักธุรกิจ ลูกจ้างเอกชนทั้งสิ้น ส่งผลให้บุคคลากรที่จะมาเป็น คณะมนตรีสมาชิกคุณธรรมได้รับการสรรหาโดยกลุ่มบุคคลที่อาจขาดคุณสมบัติในการเป็น คณะมนตรี จึงเห็นควรให้เพิ่มผู้แทนจากองค์กรที่มีคุณสมบัติที่จะได้รับเลือกให้เป็นบุคคล ตามมาตรา ๖ เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสรรหา ไม่อยากให้มีกลุ่มชนอีก ๓ กลุ่ม อันได้แก่ ผู้บริโภค เกษตรกร และกลุ่มคนทางด้านศาสนา จึงควรให้เพิ่มนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ และดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค เกี่ยวกับเกษตรกรรมและเกี่ยวกับงาน ศาสนา เพื่อให้เข้าไปร่วมในเรื่องของการเป็นสมาชิกของสมาชิกคุณธรรมและสมาชิกของ คณะมนตรี หากทำได้อย่างนี้สังคมไทยก็จะได้สมาชิกคุณธรรมแห่งชาติที่เป็นที่พึงที่หวังให้กับ สังคมได้อย่างแท้จริง ขอขอบคุณครับ

ศาสตราจารย์บรรศักดิ์ อูวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) :
เชิญคุณเจริญศักดิ์ครับ

นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ และสมาชิกผู้ทรงเกียรติทุกท่าน กระผม รองศาสตราจารย์เจริญศักดิ์ ศาลากิจ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ หมายเลข ๔๗ กระผมเห็นด้วยกับข้อสรุปในหลักการของคณะกรรมการวิเคราะห์เหตุแห่งปัญหาวิกฤติของประเทศเกิดจากค่านิยมพื้นฐานประเพณีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล จนอาจกล่าวว่าการขาดhiriโอต็ปะเป็นเหตุให้ผู้ใช้อำนาจปกครองไม่สามารถควบคุมจิตสำนึกอันชั่วร้ายที่อยู่ภายในใจของตนเอง เป็นเหตุทำให้เกิดการกระทำที่ไม่เกรงกลัวต่อการกระทำอันชั่วร้าย เกิดการใช้อำนาจหน้าที่ กระทำการฉ้อราษฎร์บังหลวง ท่านประธานครับ หลักการการจัดตั้งสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติจึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง และกระผมก็เห็นด้วยกับการศึกษาและข้อเสนอแนะที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ แต่อำนาจนั้นมีลักษณะตามธรรมชาติที่สามารถจะสร้างความลุ่มหลง ความมัวเมาให้เกิดแก่ผู้ใช้อำนาจ หรือผู้ครอบครองอำนาจ ตามหลักแล้วการอบรมสั่งสอนพลเมืองของรัฐจะทำให้เกิดความเกรงและกลัวต่อบาป ละอายต่อการกระทำบาป ตามหลักแห่งเรื่องhiriโอต็ปะนั้นล้วนมีจุดประสงค์เพื่อให้เกิดจิตสำนึกกำกับภายในจิตใจของตัวเอง -----

ในภาพรวมการออกกฎหมายเกณฑ์ทางกฎหมายเกิดขึ้นก็เพื่อควบคุมพฤติการณ์ของพลเมืองให้มีการกระทำอยู่ในบรรทัดฐานแห่งความดีงาม ท่านประธานครับ เพื่อเป็นการควบคุมการใช้อำนาจโดยเฉพาะมิให้คณะมนตรีสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ รวมทั้งสมาชิก สมาชิกสภาเกิดความหลงใหลและมัวเมาในอำนาจหน้าที่ที่จะได้รับจากพระราชบัญญัติดังกล่าวจึงควรที่จะต้องมีการกำหนดและการจำกัดวาระแห่งการปฏิบัติหน้าที่ดังนี้ครับท่าน

๑. ขอให้มีการแก้ไขมาตรา ๑๑ ใน พ.ร.บ. สมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ ให้คณะมนตรีมีวาระการดำรงตำแหน่งเพียงวาระเดียวและมีจำนวนการดำรงตำแหน่ง ๗ ปี มาตรา ๒๖ สมาชิกสมาชิกสภาคุณธรรมมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๕ ปี จำนวนไม่เกิน ๒ วาระ รวมทั้งการใช้อำนาจของคณะกรรมการบริหารที่จะถูกแต่งตั้งตามมาตรา ๓๕ ควรจะต้องมีการกำหนดกรอบระยะเวลาการดำรงตำแหน่งไว้ เพื่อเป็นการกำกับและควบคุมการใช้อำนาจ

ท่านครับ ระยะเวลามันเป็นเครื่องพันนาการแห่งชีวิต ถ้าทุกคนได้มีการตระหนักถึงมรณะสติที่เป็นที่ตั้งที่เราต้องจากโลกนี้ไป และเราจะคงแต่ความดีงามและความชั่วร้ายเท่านั้นที่จะปรากฏอยู่ เวลาแห่งการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ก็จะเป็นเครื่องกำกับที่เหมาะสมสำหรับสมาชิกคุณธรรมแห่งนี้ครับ ขอกราบขอบพระคุณครับ

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) :
ต่อไปขอเรียนเชิญคุณประสาร มฤคพิทักษ์ ครับ

นายประสาร มฤคพิทักษ์ : กราบเรียนประธานสภาที่เคารพ ประสาร มฤคพิทักษ์ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ท่านประธานครับ ผมมี ๒ ประเด็นสั้น ๆ

๑. ก็คือผลการทำงานที่เป็นจริงของสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ จะสามารถก่อมรรคผลที่เป็นจริงในทางปฏิบัติได้มากน้อยแค่ไหน ประสบการณ์ที่ผมได้มีในวุฒิสภา ๒ ครั้งที่ผมได้มีส่วนร่วม ผมพบว่าสิ่งที่เรียกว่ากรรมวิธีการคุณธรรม จริยธรรม ไม่สามารถเกิดผลที่เป็นจริงครับ ทั้งนี้ก็เนื่องจากไม่ใช่ว่ากรรมวิธีการไม่มีความสามารถหรืออะไร แต่สังคมไทยเป็นสังคมลุ่มหน้าปะจุมูก เป็นสังคมพรรคพวกเพื่อนฝูง เป็นสังคมที่มีระบบอุปถัมภ์ แลกเปลี่ยน หมูมั่วกันไป คุณให้ผมคราวนี้ผมก็ให้คุณคราวนั้น เพราะฉะนั้นตรงนี้ผมคิดว่า เป็นปัญหาและเป็นอุปสรรคที่สำคัญยิ่งของการทำงาน และยิ่งบอกว่าเป็นเรื่องของคุณธรรม จริยธรรมแล้วยิ่งเป็นเรื่องค่อนข้างจะเลื่อนลอยและหาข้อยุติที่ค่อนข้างจะยาก เอาละ

๑๑๒

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

นิชฎกานต์ ๕๕/๒

มีการส่งต่อไปที่นั่นที่นี้ตามกฎหมายที่ว่าแต่ความยึดเยื้อตรงนี้ทำให้กลายเป็นเรื่องที่ไม่สามารถจะเกิดความสืบเนื่อง หรือเกิดผลลงตัวที่เป็นจริงได้ นี่เป็นข้อสังเกตที่ผมขอฝากไว้ตรงนี้ และผมหวังว่าสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติน่าจะมีลำหักลำไค่นที่เป็นจริงในทิศทางที่จะทำให้เกิดผลในทางปฏิบัติ อันนี้คือสิ่งที่ทำอย่างไรจะให้เกิดผล ผมฝากไว้เป็นข้อสังเกตที่ ๑

ข้อที่ ๒ คือเห็นด้วยกับหลายท่านที่พูดไปแล้ว ๖ ปี วาระการดำรงตำแหน่ง เห็นด้วยและองค์กรอื่นก็วาระเดียวครับ ที่ยาวถึง ๖ ปีนี้ก็เป็นวาระที่พอสมควรแก่การทำงานและต่อเนื่องยาวนานถึง ๖ ปี เขาให้คนเป็น ส.ส. เป็น ๔ ปี แต่สามารถเป็นต่อได้อีก อันนี้ก็มีเหตุมีผลนะครับ แต่คนเป็น ส.ว. ทำไมเขาวางไว้ ๖ ปี เพื่อที่จะไม่ต้องไปหาเสียง ไม่ต้องไปเรียกความนิยมเพื่อที่จะเป็นต่อ เช่นเดียวกันครับ สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ คณะมนตรีตามมาตรา ๑๑ มาตรา ๒๖ ที่บอกว่า อาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ นี่ก็คือการต่ออายุ ผมเรียนว่าเป็นสมัยเดียวพอแล้วครับ ๖ ปีเต็ม ๆ ก็ได้เนื้องานเต็มที่ ไม่ต้องมาเป็นต่อเนื่องครับ ขอบพระคุณครับ

๑๑๓

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

เสาวลักษณ์ ๕๖/๑

ศาสตราจารย์บรรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) :
ขอเชิญคุณทิวา การกระสัง ครับ

นายทิวา การกระสัง : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กราบเรียน
ท่านคณะกรรมการ กระผม ทิวา การกระสัง สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ เลขที่ ๐๙๒ สำหรับ
ประเด็นที่ผมอยากจะฝากไว้สั้น ๆ

ประเด็นแรก ก็คือเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานทางคุณธรรม จริยธรรม
มาตรฐานของคุณธรรม จริยธรรม ถ้าเป็นการกำหนดใช้บังคับกับกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งนี่คงไม่เป็นไร
มาตรฐานของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนี่ใช้บังคับกับคนทั้งประเทศที่จะสมัครรับเลือกตั้ง
หรือทำงานที่เกี่ยวข้องกับการเมือง ข้าราชการ มีคนเคยถามว่าคุณธรรม จริยธรรมนั้น
กำหนดเป็นตัวหนังสือได้หรือไม่ ตั้งแต่ยุคโบราณมาแล้วนะครับ ขงจื้อเคยบอกว่าคุณธรรม
จริยธรรมกำหนดยากมาก เช่นมีคนเคยถามว่าคน ๆ หนึ่งรักบิดามารดามาก เกิดแห้งแล้ง
อดอยากไม่มีอาหารทาน พ่อแม่จะถึงแก่ความตาย ฆ่าลูกตัวเองเอามาเป็นอาหารให้พ่อแม่
ได้มีชีวิตอยู่ ถามว่าคนคนนั้นเป็นคนมีคุณธรรมหรือไม่ หลักข้อนี้คิดว่าคณะกรรมการคงจะ
เขียนได้ ที่ผมอยากจะฝากเป็นข้อสังเกตก็คือในมาตรา ๖ บอกว่าให้มีคณะกรรมการ
คุณธรรมแห่งชาติคณะหนึ่ง ประกอบด้วยคณะมนตรีจำนวน ๕ คน พระมหากษัตริย์
ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา คณะมนตรีนี้มีหน้าที่ในการกำหนดจริยธรรม
ของทั้งประเทศ ทำไม่ไม่เขียนว่า ควรที่จะได้รับคำแนะนำจากรัฐสภา วุฒิสภานั้นเป็นสภาเดียว
ถ้าตามรัฐธรรมนูญนี้เท่าที่ทราบมาจากการสรรหา ซึ่งถือว่าไม่ได้เป็นตัวแทนของประชาชน
ทั้งประเทศที่เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยนะครับ เมื่อเขาทำหน้าที่คัดกรองคนที่จะมาบริหาร
ประเทศก็ควรที่จะได้รับการสรรหาจากผู้ที่ประชาชนเลือกมาทั้ง ๒ ส่วนเช่นเดียวกัน นั่นคือ
รัฐสภา ในมาตรา ๖ อยากจะฝากไว้ ส่วนประธานวุฒิสภาก็ขอให้แก้ไขเป็นประธานรัฐสภานะครับ

ส่วนในมาตรา ๙ ให้มีคณะกรรมการสรรหามีหลาย ๆ ส่วนด้วยกัน ผมอยากจะ
ตั้งข้อสังเกตหรือกราบเรียนไปยังท่านกรรมาธิการว่า แล้วองค์กรทางศาสนาละ ตัวแทนของ
องค์กรทางศาสนาซึ่งศาสนานั้นแต่ละศาสนาก็มีการกำหนดศีลธรรม จริยธรรมของตนเอง
เช่นเดียวกัน การที่จะคัดเลือกบุคคลที่จะมีคุณธรรม จริยธรรมให้มาเป็นกรรมการตามมาตรา ๖
ควรจะมีองค์กรนี้เข้าไปมีส่วนร่วมในการคัดเลือก ผมไม่ได้ให้พระมาเป็นตัวแทนขององค์กร
ทางศาสนา หรือลัทธิต่าง ๆ ที่มีอยู่ในประเทศไทยให้เขาเลือกคนของเขามาสักคนหนึ่ง

๑๑๔

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

เสวลักษณ์ ๕๖/๒

มีส่วนร่วมในการคัดเลือกคนที่จะมีคุณธรรม จริยธรรม ส่วนมาตราอื่น ๆ นั้นมีผู้อภิปรายไปเป็นจำนวนมากแล้ว ผมขอแสดงความคิดเห็นเพียงแค่นี้ครับ ขอขอบพระคุณครับ

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) :
ขอเรียนเชิญคุณวันชัย สอนศิริ ครับ

(นายวันชัย สอนศิริ ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) :
ถ้าอย่างนั้นขอเรียนเชิญอาจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ ก่อนครับ

นายวิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ
ผม วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ ผมมี ๓ เรื่องนะครับ

เรื่องแรก ผมคิดว่าควรจะต้องนิยามเรื่องคุณธรรม จริยธรรมให้ชัดเจนครับ
ท่านประธาน พวกคุณธรรม ศีลธรรม เราก็อาจจะเป็นบอกว่าเป็นมาตรฐานที่บุคคล
พึงกระทำหรือไม่พึงกระทำตามหลักวิญญูชน ก็คือพื้นฐานชาวบ้านทั่วไป อย่างเช่น ควรจะ
มีเมียหลายคนได้หรือไม่ -----

๑๑๕

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

สิริพร ๕๗/๑

พื้นฐานชาวบ้านบอกไม่ได้ มันก็คือไม่ได้ ส่วนจริยธรรมนั้นก็เป็นมาตรฐานที่พึงทำหรือไม่พึงทำของผู้มีวิชาชีพหรือของข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ ลูกจ้างของรัฐก็ว่าไป แล้วต้องบอกด้วยว่าใครเป็นกำหนด ก็สมัชชานี้ละกำหนด จริยธรรมนี้มันก็เป็นมาตรฐานที่สูงกว่าศีลธรรม เพราะคนในวิชาชีพหรือในหน่วยงานของรัฐที่เราเรียกร้องว่าคุณจะต้องทำมากกว่านี้ เช่น สภา ไม่ว่า สปช. สนช. ไม่มีกฎหมายห้ามในการที่จะจ้างลูกเมียของตัวเองมาเป็นเจ้าหน้าที่ แต่เราก็ต้องกำหนดจริยธรรมได้ ถ้าประชาชนเขาไม่เห็นด้วย สมัชชานี้ก็กำหนดได้ว่าไม่พึงจ้างลูกเมียของตัวเองมาเป็นลูกจ้างอะไรก็ว่าไป ยกเว้นมีเหตุผลพิเศษ แล้วก็มิช้อยกเว้นใครมีเหตุผลพิเศษก็ใส่ แล้วก็ให้ประกาศในที่เปิดเผย อย่างนี้มันก็เป็นจริยธรรมที่สมัชชานี้กำหนด ก็พึงเสียงชาวบ้านอะไรควรทำก็กำหนด อย่างนี้ก็คือจริยธรรม แล้วใครกำหนดละก็สมัชชานี้ละครับกำหนด เป็นมาตรฐานของใคร ก็มาตรฐานของสมาชิก สปช. สนช. ก็ว่าไป อันนี้ผมยกตัวอย่าง เพราะฉะนั้นเมื่อมีคุณธรรม จริยธรรม มันต้องชัดเจนว่าใครกำหนด ไม่ใช่ว่าปล่อยตามลม ไม่รู้ใครกำหนด เพราะโดยหลักจริยธรรมแล้วก็ต้องเป็นหน่วยวิชาชีพนั้น ๆ กำหนด อันนี้เป็นตามหลัก ใครสังกัดสภาวิชาชีพไหนก็สภาวิชาชีพนั้นเขาก็กำหนดจริยธรรมของแต่ละวิชาชีพ ส่วนเราก็เป็นจริยธรรมของสมัชชานี้ละ จะเป็นคนกำหนด

อีกเรื่องหนึ่งก็คือผมอยากให้เห็นหน้าที่ที่สำคัญ ก็คือการเอาภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง ผมจึงเห็นด้วยที่จะให้อำนาจสมัชชานี้ที่จะตั้งสมัชชาจังหวัดได้ เห็นว่าสมัชชาจังหวัดไหนมีเครือข่ายแข็งแรงก็ตั้ง แล้วก็ช่วยกันซุดคู้ย ผมจึงอยากจะเรียกสมัชชานี้ว่า สมัชชาซุดคู้ยเสียด้วยซ้ำไป เพราะว่าถ้าเราช่วยกันซุดคู้ย แล้วก็เอามาแฉ มันก็จะเกิดประโยชน์ อะไรพึงทำ ไม่พึงทำ ถกเถียงกันเสร็จ สมัชชาก็กำหนดเป็นจริยธรรมไปทีนี้ใครไม่ปฏิบัติตามจริยธรรมผลจะเป็นอย่างไร ผมก็ให้อำนาจต่อมาก็คือมีอำนาจรับรองเครือข่ายภาคประชาชนด้านกฎหมายให้เป็นผู้เสียหาย ในกรณีที่มีการปฏิบัติฝ่าฝืนจริยธรรมนี้ได้ นั่นหมายความว่าเราก็ส่งเสริมให้ภาคประชาชนรวมกัน มีทีมกฎหมาย เมื่อใครฝ่าฝืนจริยธรรมนี้ กฎหมายนี้บอกเราเป็นผู้เสียหาย เราก็ฟ้อง จะฟ้องละเมิด จะฟ้องอะไรก็ฟ้องตามกฎหมายที่มันมีอยู่ แล้วก็อาจจะกำหนดว่าถ้ามีค่าสินไหมทดแทนได้มากก็ให้ตกกับสมัชชาคุณธรรมไป ก็เอามาเป็นเงินที่จะใช้ทำงานต่อ อันนี้ก็อยู่ที่ดุลยพินิจของศาลว่าศาลจะมองว่ามันเป็นหน้าที่ที่ต้องทำแล้วคุณไม่ทำ ไปละเมิดเพราะคุณจงใจ ศาลก็ลงละเมิดได้ หรือท่านจะบอกว่าอันนี้ มาตรา ๑๕๗ คุณมีหน้าที่ตามจริยธรรม คุณไม่ทำ คุณพึงทำ ไม่ทำ คุณพึงละเว้น

๑๑๖

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

สิริพร ๕๗/๒

ไม่ละเว้น ก็มาตรา ๑๕๗ ศาลยุติธรรมเห็นด้วย มาตรา ๑๕๗ ก็เสร็จไป ทำไมผมให้ภาคประชาชนมาเป็นผู้เสียหาย เพื่อให้ภาคประชาชนช่วยกันขยันฟ้องเหมือนในเกาหลีครับ ฟ้องบ่อย ๆ เข้าเจอแจ็กพอต (Jackpot) เข้าไปหลายดอก นักการเมืองก็เซ็ดหลาบ แล้วในที่สุดจริยธรรม คุณธรรม มันก็เป็นกระบอกของตัวเอง เพราะว่าเราจะมั่วแต่ ป.ป.ช. ป.ป.ท. คดีมันเยอะครับ บางที่ต้องไปเรียงคดี บางที่ต้องไปดูว่าควรฟ้อง ไม่ควรฟ้อง เสียเวลา เราภาคประชาชนฟ้องตะไปเลย ก็ในเมื่อบอกว่าเป็นจริยธรรม คุณไม่ทำตาม ฉันทก็ฟ้องไปเลย ละเมิดมาตรา ๑๕๗ ก็ว่าไป แล้วก็รับรองไป สภานายความกลุ่มไหนมารวมเป็นกฎหมาย เราก็รับรอง ผมว่าอันนี้ก็จะติดกระบอกอย่างดี เพราะฉะนั้นผมจึงขอเสนอว่าให้เครือข่ายกฎหมายภาคประชาชนเป็นผู้เสียหาย แล้วทางนี้มีอำนาจรับรอง แล้วก็สนับสนุนส่งข้อมูลให้ได้ โดยชอบด้วยกฎหมาย แล้วก็ฟ้องได้ แล้วคณะกรรมการก็ควรจะมีกฎหมายคุ้มครองในกรณีเปิดเผยเหมือนสภาผู้แทนราษฎรว่าไม่ผิดกฎหมายครับ ขอขอบคุณมากท่านประธานครับ

- ๕๘/๑

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) :
 อาจารย์วันชัย สอนศิริ มาหรือยังครับ อาจจะมีภารกิจนะครับ ขอเป็นท่านธรรมรักษ์
 การพิศิษฐ์ ครับ

นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์ : กราบเรียนท่านประธาน ท่านเพื่อนสมาชิก
 ผม ธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์ สปช. หมายเลข ๐๙๘ ผมได้ศึกษาสาระสำคัญของเรื่องสมัชชา
 คุณธรรมแห่งชาติ และร่างพระราชบัญญัติสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. แล้ว
 มีความเห็นสนับสนุนในหลักการ แต่มีข้อสังเกตบางประการดังนี้ ผมเห็นว่าแนวคิดที่บอกว่า
 ยักษ์ไม่มีกระบอง คือการใช้อำนาจแบบอ่อนในการควบคุมกำกับเรื่องนี้ ผมกลับว่าเป็นเรื่องที่ดี
 คณะกรรมการได้ชี้แจงเหตุผลไว้ในเอกสารชัดเจนแล้วว่า การใช้อำนาจมีอยู่มากแล้ว และใช้
 อำนาจกันอย่างเดียวกันก็คงไม่ได้ผล ถ้าได้ผลเราคงไม่ต้องมาพูดกันเรื่องนี้อีกหลาย ๆ เรื่อง
 เราคงจะต้องหันมาใช้พลังความรู้ทางด้านปัญญามากขึ้น สังคมของเราถ้ายังคิดแต่เรื่องกระบอง
 คิดแต่เรื่องอำนาจก็คงจะใช้กันไม่มีที่สิ้นสุด แล้วก็ไม่เคยได้ผล โดยเฉพาะในยุคที่โลก
 มันเปลี่ยนไป แต่ผมยังคิดต่อไปอีกว่าแม้จะใช้กระบองอ่อน ๆ ในตามหลักการของ พ.ร.บ. นี้
 ผมเองก็ยังไม่เห็นว่าจะยังไม่พอใจพอ และยังไม่ค่อยแน่ใจว่ามีหลักการที่สอดคล้องกับ
 กรอบความคิดที่ผมเชื่ออยู่ตลอดเวลาว่า การพัฒนานั้นต้องมีคนเป็นศูนย์กลาง และใน
 พ.ร.บ. นี้ผมอ่านดูก็ไม่ค่อยแน่ใจว่าได้นำมิติทางด้านการพัฒนาคนมาเป็นหลักให้สมดุลกับ
 การนำหลักวิชาการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานจริยธรรมเป็นตัวตั้ง เพราะว่าใน พ.ร.บ. นี้
 อ่านดูก็ยังคงหนักไปทางด้านการใช้วิชาการเป็นศูนย์กลาง มนุษย์เป็นศูนย์กลางก็ยังไม่ชัดเจน
 นัก ผมเชื่อว่าการพัฒนาที่มีคนเป็นศูนย์กลางแบบบูรณาการต่างจากความคิดแบบแยกส่วน
 มองคนเป็นเครื่องจักร เอาวิชาการเป็นตัวตั้งมากำหนดมาตรฐานควบคุมกำกับพฤติกรรมคน
 ที่เบี่ยงเบนไปจากมาตรฐานที่กำหนดในแนวคิด มักไม่ได้ผลยิ่งขึ้นในสังคมที่มันมีชีวิต สังคม
 ปัจจุบันไม่ใช่เครื่องจักรที่สามารถวิเคราะห์ข้อเสีย แล้วก็ถอดชิ้นส่วนออกมา เอาชิ้นส่วนดี
 แขนงชิ้นส่วนเสียได้ง่าย ๆ ซึ่งมักจะลงเอยด้วยคำพูดที่ว่า คุณธรรมคือคุณนะทำ ผมไม่ต้องทำ
 ซึ่งเป็นวิธีคิดมองคนเป็นสิ่งของ เป็นเครื่องจักรกล ถอดชิ้นส่วนออกมาวิเคราะห์แก้ไข
 เป็นส่วน ๆ ไม่มองคนเป็นสิ่งมีชีวิต ไม่มองคนที่เชื่อมโยงกับระบบอย่างบูรณาการเดียวกัน
 การใช้อำนาจในทางซอฟต์แวร์จึงมีความหมายไม่ใช่แค่การใช้อำนาจในเชิงลบหรือตั้งรับน้อยลง
 แต่ควรเน้นในเชิงรุกด้วยการสร้างการมีส่วนร่วม ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในทุกชั้นตอน ทั้งร่วมคิด

๑๑๘

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

เปมิศา ๕๘/๒

ร่วมทำ ร่วมเรียนรู้รับผิดชอบด้วยกัน จึงจะเป็นการเน้นเรื่องปัญญาอย่างแท้จริง การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมในสังคมให้ชัดเจน น่าจะเป็นเรื่องสำคัญควบคู่กันไป เป็นที่ยอมรับว่าคนเรามากจะเรียนรู้จากการอ่านแค่ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ การฟังแค่ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ การเห็น ๕๐ เปอร์เซ็นต์ การพูดและเขียน ๗๐ เปอร์เซ็นต์ และจากการปฏิบัติถึงร้อยละ ๙๐ อันนี้เป็นทฤษฎีแห่งการเรียนรู้ การสร้างองค์กรให้เกิดความรู้ในเรื่องกระบวนการเรียนรู้คุณธรรม จริยธรรมจนนำไปปฏิบัติจริงควรเป็นหน้าที่สำคัญของคณะมนตรีด้วย ในมาตรา ๑๖ เขียนไว้กว้าง ๆ ตั้งแต่มาตรา ๕ ถึงมาตรา ๙ เกี่ยวกับการสนับสนุนส่งเสริมการศึกษาวิจัยทางด้านคุณธรรม จริยธรรม ไม่ทราบว่าครอบคลุมในเรื่องนี้อยู่แค่ไหน เพียงพอหรือไม่ แต่อ่านดูแล้วยังกว้าง ๆ ไม่ค่อยชัดเจนมีน้ำหนักพอที่จะให้เกิดความสมดุลระหว่างการตั้งมาตรฐานการตรวจสอบน่าจะพิจารณาให้เกิดความสมดุลให้มากขึ้นระหว่างมาตรการตรวจสอบกับการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ เราคงเขียนกฎหมายให้คนเป็นคนดีได้ยาก แต่เราสามารถเขียนกฎหมายสร้างให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ให้คนมีจิตสำนึกที่ดีได้ ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบได้ ขอขอบคุณมากครับท่านประธาน

- ๕๘/๑

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) :
เชิญคุณเกรียงไกร ภูมิเหล่าแจ้ง ครับ

นายเกรียงไกร ภูมิเหล่าแจ้ง : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ
ผม เกรียงไกร ภูมิเหล่าแจ้ง สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ๐๑๕ ท่านประธานที่เคารพครับ
ผมได้ฟังหลายท่านอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องคุณธรรม จริยธรรม สิ่งหนึ่งที่ผมวิตกที่สุด
แล้วปัจจุบันเป็นเรื่องของการเมือง จริง ๆ แล้วเรื่องนี้เป็นเรื่องหลักและเป็นเรื่องใหญ่มาก
การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตั้งแต่เด็กจนโตนั้นพวกเราถูกปลูกฝังมาโดยตลอด แต่ระยะหลัง ๆ
การศึกษานั้นเลิกวิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม เพราะฉะนั้นไม่มีศีลธรรม ไม่มีหน้าที่
พลเมือง คุณธรรม จริยธรรม มันก็หดหายไปตามกาลเวลา พอมาถึงยุคปัจจุบันคนฉลาด
คนมีอำนาจ ขาดคุณธรรม จริยธรรม ตรงนี้ต่างหากครับท่านประธานมันน่าตกใจ ตกใจอย่างมาก
ในเมื่อขาดคุณธรรม จริยธรรมแล้ว เขาอยากทำอะไรก็ได้ เขาไม่นึกถึงแผ่นดินเกิด ไม่นึกถึง
ญาติพี่น้อง ไม่นึกถึงใคร เขานึกถึงประโยชน์ส่วนตน นึกถึงอำนาจที่เขาจะได้รับ ผมอยากจะ
เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ให้ปลูกฝังเป็นนักการเมือง ใครที่จะมา
เป็นนักการเมืองระดับชาติต้องเข้าโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม โรงเรียนธรรมมาภิบาล
หรือได้รับการเลือกตั้งแล้วจะเป็นระบบสรรหา หรือระบบเลือกตั้ง จะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จะเป็นสมาชิกวุฒิสภา หรือแม้แต่สมาชิกสภาท้องถิ่น ทุกอย่างต้องเข้าโรงเรียนคุณธรรม
จริยธรรม และต้องมีธรรมมาภิบาล อย่างน้อยมันก็เกลาจิตใจ อย่างน้อยก็ทำให้เขามีความรู้สึกว่า
นี่คือผืนแผ่นดินไทย แผ่นดินเกิดที่เขาจะต้องทดแทนบุญคุณ ไม่ใช่เข้ามาแล้วดักดวง
เอาผลประโยชน์ สิ่งนี้ละครับท่านประธานผมอยากฝากท่านประธานเข้าไปที่
คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ไม่รู้ว่าอีก ๒๐ ปี ๓๐ ปี หรือผมเสียชีวิตไปแล้วจะมี
โอกาสแบบนี้หรือไม่ ผมอยากเสนอแนวความคิดนี้ให้ท่านประธานนำไปหารือ นำไปคิดว่า
มันเป็นไปได้ไหม แล้วโรงเรียนที่เรากำหนดขึ้นนั้นจะเป็นข้าราชการเกษียณ หรือนายทหารเกษียณ
หรือใครที่มีความรู้ความสามารถ ท่านครับ ผมพูดอยู่ตลอดเวลาว่าผมเป็นนักการเมือง
ท้องถิ่นตัวเล็ก ๆ ผมพยายามทำตัวเหมือนพระ เวลาผมออกไปพูด เทศบาลทั่วประเทศ
๒,๔๔๐ แห่ง ผมจะบอกเขาเหล่านั้นว่าให้ทำตัวเหมือนพระ อย่าแสวงหาอำนาจ
และผลประโยชน์ ทุกอย่างมันจะเป็นกลไกตามธรรมชาติ คำว่า ทำตัวอย่างพระ ท่านประธานครับ
เมื่อคุณไปบิณฑบาตเขาใส่อะไรลงมา คุณก็ฉันทามัน ฉันทพอ อิม พออยู่ พอกิน แต่เมื่อไร

๑๒๐

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

คั่นสนีย์ ๕๙/๒

คุณเป็นพระนอกรีต คุณเป็นนักการเมืองที่ไม่ดี เขาจะตราหน้าคุณไปถึงบรรพบุรุษ ไม่มีที่ยืน เพราะฉะนั้นคำว่า คุณธรรม จริยธรรมนั้น เป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด ท่านประธานครับ โอกาสที่กรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ผมเชื่อมั่นในตัวท่านประธาน ผมเชื่อมั่นในคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญที่จะทำให้นักการเมืองที่จะมาปกครองประเทศ นี่คือประเทศไทยให้มี คุณธรรม จริยธรรม ใช้หลักธรรมาภิบาลในการปกครองประเทศ ผมฝากไว้เพียงเท่านี้ละครับ ท่านประธานครับ ขอขอบคุณครับ

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) :
ต่อไปขอเชิญคุณปรีชา บุตรศรี ครับ

- ๖๐/๑

๑๒๑

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

ศิริรัตน์ ๖๐/๑

นายปรีชา บุตรศรี : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม ปรีชา บุตรศรี ขออนุญาตตั้งข้อสังเกตเล็ก ๆ น้อย ๆ เกี่ยวกับเรื่องของสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ

ประการแรกนั้น ผมพยายามที่จะหาว่าการที่จะเข้าไปสอบทาน มันจะต้องมีการร้องเรียนขึ้นมาก่อนหรือเปล่า หรือว่าอยู่ ไม่อยู่ก็คณะมนตรีหรือสมัชชาสามารถเข้าไปสอบทานได้เลย อันนี้เราไม่ได้มีเขียนระบุไว้ในข้อไหนของร่างกฎหมายฉบับนี้ พยายามหาดูแล้วก็ไม่เจอ ผมคิดว่าเราควรจะต้องมีความชัดเจนในเรื่องนี้ที่จะทำให้คนเข้าถึง แล้วก็สามารถร้องเรียนได้ง่าย

ประการที่ ๒ ผมก็ยังเป็นห่วงเรื่องของอำนาจของสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติที่จะมีผลเป็นรูปธรรมอย่างจริงจัง เพราะเห็นบอกว่าจะมีการใช้อำนาจแบบแข็ง แล้วก็การแข่งขันทางสังคมควบคู่กันไป ซึ่งผมคิดว่าในบริบทของสังคมไทยนั้นมันคงจะต้องใช้แบบแข็งเป็นหลัก แบบแข่งขันเป็นรอง ยกตัวอย่างกรณีข้าราชการที่มีการแต่งตั้งบุคคลที่ไม่เหมาะสม ผมขออนุญาตยกตัวอย่างของกระทรวงมหาดไทยใน ๔-๕ ปีที่ผ่านมาี้ แต่งตั้งเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดปีเดียวก็ขึ้นมาเป็นอธิบดีแล้ว พอเป็นอธิบดีปีเดียวก็ตั้งเป็นปลัดกระทรวงแล้ว นี่คือการชัดเจนที่บอกว่ามันขาดคุณธรรมในการแต่งตั้ง แต่พอเราเข้าซื้อกันไปร้องที่กรรมการพิทักษ์คุณธรรม ก็ตอบมาบอกว่าเป็นอำนาจของผู้บริหาร ผมเป็นห่วงตรงนี้ครับว่ากลัวจะเป็นเสือกระดาษแบบเดียวกัน เพราะฉะนั้นควรจะต้องมีอำนาจที่มีความชัดเจนในตัวเอง

ประการที่ ๒ กรณีที่เป็นนักการเมืองละครับ ถ้ามีการกล่าวหาว่าขาดคุณธรรมจริยธรรม เราก็ส่งไปให้ กกต. เสร็จแล้ว กกต. จะดำเนินการถอดถอน ผมก็ว่าซ้ำ บางทีสภาล้มไปแล้วอีกประการหนึ่งกรณีที่เป็นบริษัทเอกชนที่ทำสัญญากับภาครัฐ สมมุติว่าเราซื้อของเขาแล้วเขาส่งของที่ไม่มีคุณภาพให้ ผมคิดว่าเราควรจะต้องมีอำนาจที่จะไปเลิกจ้างเขาได้ หรือการขึ้นทะเบียนให้เป็นผู้รับจ้างที่ไม่มีธรรมาภิบาลเพื่อที่จะให้เรานั้นไม่สามารถที่จะไปจ้างเขาได้ หรือว่าหน่วยราชการด้วยกันสามารถที่จะไม่ไปจ้างเขาได้อย่างนี้เป็นต้น ก็จะทำให้การทุจริตคอร์รัปชันลดลงไปได้ เพราะฉะนั้นถ้าเราไม่ทำแบบนี้ผมคิดว่าระบบคอร์รัปชันมันจะมีมากขึ้นไปทุกวัน

๑๒๒

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

ศิริรัตน์ ๖๐/๒

และสิ่งที่ผมเป็นห่วงประเด็นที่ ๓ ก็คือว่า การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมนั้น เป็นเรื่องที่ยากที่สุด สิ่งที่ผมอยากเห็นนั้นก็คืออยากเห็นหลักสูตรที่เหมาะสม เช่น กับสถานศึกษา กับเด็กนักเรียนต่าง ๆ ก็ควรจะมีหลักสูตรอีกแบบหนึ่ง การมีหลักสูตร กับบริษัทต่าง ๆ ให้เกิดธรรมาภิบาลก็ควรจะมีอีกแบบหนึ่ง หรือว่ากับข้าราชการก็ควรจะมี อีกแบบหนึ่ง แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นควรจะมีกระบวนการบังคับให้มีการสอนบ่มเพาะ เหมือนปลูกต้นไม้ ต้องหมั่นรดน้ำไม่ใช่ปลูกทิ้งไว้แล้วก็หายไป มันก็จะไม่เกิดผลดีครับ ก็อยากเห็น ความต่อเนื่อง อยากจะเห็นการทำเรื่องนี้เป็นวาระแห่งชาติก็คือการบูรณาการ หน่วยงาน ภาครัฐ องค์กรเครือข่ายต่าง ๆ ทำอย่างจริงจังและทำอย่างต่อเนื่อง ปลูกฝังกันอย่างต่อเนื่อง มันก็จะได้ผล แล้วทุกปีที่มีการประชุม ประชุมสมัชชาคุณธรรม เราควรจะมีโอกาสนี้ ให้รางวัลกับบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น หรือว่าองค์กร หรือมูลนิธิ หรือบริษัท ห้างร้านต่าง ๆ ที่มีคุณธรรม จริยธรรมดีเด่นประกาศทุกปีเพื่อจะได้เป็นไอดอล (Idol) ให้กับ ผู้คนในสังคมได้เป็นแบบอย่าง ได้ศึกษาเรียนรู้ ก็อยากจะนำเรียนใน ๓ ประเด็นนี้ครับ คิดว่า น่าจะเป็นประโยชน์ไม่มากนักน้อยครับ ขอขอบคุณครับ

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ : (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ความจริงท่านประชา เตรีตน์ ลงนามไว้เป็นท่านสุดท้าย แต่ว่ามีท่านสมาชิก มาขออภิปรายเพิ่มเติม ๒ ท่าน คือท่านอาจารย์ ดอกเตอร์ดุสิต กับอาจารย์ ดอกเตอร์เจิมศักดิ์ ผมคิดว่าเรายังมีเวลาจึงขออนุโลมให้ ๒ ท่านนี้เป็น ๒ ท่านสุดท้ายนะครับ ขออนุญาตเรียนเชิญ ท่านประชา เตรีตน์ ครับ

๑๒๓

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

ภาวดี ๖๑/๑

นายประชา เตรรัตน์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม ประชา เตรรัตน์ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ จังหวัดชลบุรี ก่อนอื่นต้องขอชื่นชมคณะทำงานชุดนี้ที่ได้พยายามร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยสมาชิกวุฒิสภาแห่งชาตินี้เกิดขึ้น สาเหตุหลักที่เราจำเป็นต้องมีพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็ดังที่เราทราบนะครับว่าตลอดเวลา ๘๐ กว่าปีที่ผ่านมา มาตรฐานทางการเมืองของประเทศไทยเราไม่ว่าจะระดับชาติหรือระดับท้องถิ่นจะพูดได้เป็นเสียงเดียวกันว่าพหุกรรม หรือว่าลักษณะของการดำเนินงานทั้งราชการและการเมืองนั้นห่างเหินจากคุณธรรมและจริยธรรมเป็นอย่างยิ่ง กล่าวโดยง่ายคือมาตรฐานของคุณธรรมและจริยธรรมมันถดถอย ถ้าไม่มีคณะกรรมการในการตรวจสอบดูแลตรงนี้แล้ว ก็จะทำให้เกิดความเหลิงหรือว่าเร้าเรงของคนที่จะกระทำความผิด สิ่งที่ผมอยากจะขอสอบถามในนี้ก็คือว่าอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๖ นั้น กำหนดไว้บางที่อาจจะกว้างไปนิดหนึ่ง ควรจะต้องระบุให้ชัดเจน เพราะนี่เป็นพระราชบัญญัติต้องบอกกระบวนการและแนวทางการดำเนินงานด้วย ใน (๑) ที่บอกว่า กำหนดมาตรฐานอำนาจของคณะมนตรีมีอำนาจในการกำหนดมาตรฐานคุณธรรมของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เอาขนาดไหน ระดับใด ระดับการเมืองท้องถิ่นเอาด้วยหรือไม่ ซึ่งถ้าจะเอาด้วยมันก็จะเยอะแยะมากมาย มันเหมือนกับงานจะล้นมือ เหมือนกับ ป.ป.ช. ที่จำนวนมากไม่สามารถดำเนินการได้ เพราะฉะนั้นตรงนี้ควรจะต้องแจกแจงให้ชัดเจน แต่โดยส่วนตัวผมนั้นคิดว่าควรจะครอบคลุมไปถึงระดับท้องถิ่นในพื้นที่ด้วย เพราะว่าส่วนเหล่านี้จำเป็นจะต้องควบคุมมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมเช่นเดียวกัน แต่จะต้องแบ่งภาคการทำงานระหว่างสมาชิกวุฒิสภาแห่งชาติกับระดับจังหวัด ซึ่งอันนี้ต้องยึดโยงกับสภาพตรวจสอบภาคพลเมือง ซึ่งจะมีอยู่ประจำจังหวัดทุกจังหวัด จะลิงก์ (Link) กันอย่างไรเพื่อให้อันนี้เกิดประโยชน์การตรวจสอบช่วยกัน อันนี้ก็จะ เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ก็จะฝากเป็นข้อคิดตรงนี้นิดเดียว เพราะว่าในร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญ ฉบับใหม่ที่จะถึงนี้นั้นเรามีหมวดว่าด้วยสภาภาคตรวจสอบของภาคพลเมือง ซึ่งอันนี้ จะทำงานเกี่ยวเนื่องกับตรงนี้ได้หรือไม่ เพราะว่าระดับจังหวัดผมคิดว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง การก้าวล่วงเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมในระดับจังหวัด ผู้บริหารระดับท้องถิ่น ไม่ว่าจะ นายก อบจ. นายกเทศมนตรี นายก อบต. รวมถึงตัวข้าราชการระดับสูง ระดับสูงเราอาจจะเข้ามาอยู่สมาชิกวุฒิสภาแห่งชาติ คือระดับ ๑๐ ระดับ ๑๑ เป็นต้นไป อันนี้อาจจะอยู่

๑๒๔

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

ภาวดี ๖๑/๒

ในระดับแห่งชาติได้เพราะว่ามีจำนวนไม่มากนัก แต่ถ้าระดับด้อยลงไปน้ำมันจะต้องแจกแจงให้ชัดเจน นี่ประเด็นที่ ๑

ประเด็นที่ ๒ สภาพการบังคับน้ำมันไม่มี เหมือนเป็นยักษ์ไม่ค่อยมีกระบอง จะมีกระบองเล็ก ๆ เหมือนกับเป็นแค่ตะเกียบ กระบองมันต้องอย่างน้อยเท่าไม้เบสบอลที่จะต้องพาดฟันได้ เพราะฉะนั้นใน (๓) ที่บอกว่า คณะมนตรีมีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสอบทาน หรือไต่สวนฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม คือกำหนดแต่วิธีการมาตรการ ผมอยากให้เพิ่ม (๓) (๑/๑) ไปด้วยว่า ให้มีอำนาจในการไต่สวน บอกไปตรง ๆ ให้มีอำนาจไต่สวนคนที่กระทำผิดธรรมาภิบาล คุณธรรม จริยธรรมนั้นตามหลักเกณฑ์ (๓) ระบุให้ชัด ๆ แล้วก็สภาพการบังคับใช้ เมื่อผิดแล้วจะต้องทำอย่างไรต่อไป มันจะต้องมีหมวดว่าด้วยการกำหนดให้เป็นไปตามการชี้มูลของคณะมนตรีสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ ๑ หมวดตรง ๆ เลย ก่อนที่จะถึงหมวดที่ ๓ ที่ว่าด้วยเรื่องเจ้าหน้าที่อะไร เอาหมวดนี้ขึ้นก่อน ต้องระบุให้ชัดเจนว่าเมื่อสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติชี้มูลของบุคคลนั้นมันจะต้องส่งต่ออย่างไร ควรจะต้องทำอย่างไร ผมอยากให้มีอำนาจคล้าย ๆ ป.ป.ช. ป.ป.ช. เน้นเรื่องการปราบปรามทุจริตและประพฤติมิชอบ ของสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติเน้นเรื่องคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล สภาพบังคับต้องคล้าย ๆ ป.ป.ช. นะครับ ต้องส่ง -----

สมมุติข้าราชการปู้บต้องมีการสอบวินัยทันที แล้วโดยซึ่มูลก็คือต้องโดนวินัยทันที อะไรทำนองแบบนี้ ผมก็อยากขอเสนอแนะว่าควรจะต้องมีหมวดหนึ่งต่างหากว่าด้วยการบังคับใช้ให้เป็นตามการซึ่มูลของคณะมนตรีสัฒซาคูณธรรมแห่งชาติ คือถ้ามีอย่างนี้ปู้บมันจะทำให้คนที่อยู่ในแวดวงตามที่จะต้องบังคับใช้ตามกฎหมายนี้มีความหวั่นเกรงบ้าง ไม่อย่างนั้นมันก็จะกลายเป็นยักษ์ที่ไม่มีกระบอง

ในท้ายที่สุดผมก็ยืนยันว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นสิ่งที่ดีงามเป็นสิ่งที่จำเป็น เพื่อเป็นการที่จะต้องทำให้คนดีที่ยืนและมีที่อยู่ และคนที่ไม่ดีนั้นต้องถูกคัดกรองออกไปจากระบบของการบริหารราชการแผ่นดินโดยที่สุด ขอขอบคุณมากครับ

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : อาจารย์วันชัยเสรีจการกิจจากการประชุมแล้วนะครับ ขอเรียนเชิญอาจารย์วันชัยครับ

นายวันชัย สอนสิริ : กราบพระคุณท่านประธานครับ ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม วันชัย สอนสิริ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ต้องขออภัยว่าไม่ได้เป็นไปตามคิว เผอิญผมไปพบพระเถระผู้ใหญ่มาเกี่ยวกับเรื่องกิจการของศาสนานี้ละครับ ท่านเรียกไปเพื่อจะได้ทำความเข้าใจในบางเรื่อง วันพรุ่งนี้ก็จะได้นำมาพูดจาในที่ประชุม

ท่านประธานที่เคารพครับ สิ่งที่ผมอยากจะกราบเรียนต่อท่านประธานต่อกรณีนี้ ผมอยากจะเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตผมให้ท่านประธานและท่านสมาชิกได้รับทราบเพื่อจะได้พิจารณาเกี่ยวกับการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ถอยไปเมื่อประมาณสัก ๑๐ กว่าปีที่แล้ว ขณะที่ผมยังเป็นทนายความหนุ่ม ๆ อยู่ เคยไปโอนที่ดิน ณ สำนักงานที่ดินแห่งหนึ่งครับ ที่ดินแถวย่านถนนสุขุมวิทราคา ๒๐๐ กว่าล้านบาท มีพ่อค้าทำการซื้อขายกัน เจ้าพนักงานที่ดิน ประทานโทษ เจ้าหน้าที่แนะนำบอกว่าถ้าโอนในวันนี้ภาษีจะตกประมาณสัก ๑๐ กว่าล้านบาทเศษ แต่ถ้าคุณแบ่งโอน ๒ วัน ภาษีจะลดไปประมาณ ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ถามว่าจะให้ทำหรือไม่ ถ้าทำจะดำเนินการให้ ท่านประธานคิดว่าพ่อค้าเอาไหมครับ เอา เขาขอ ๕๐๐,๐๐๐ บาท นานแล้วครับ สิ่งที่ผมกราบเรียนต่อท่านประธานนั้นอะไรเกิดขึ้นครับ ถามว่ามีใครทำผิดกฎหมายไหม ไม่มีเลย พ่อค้าผิดไหม ไม่ผิด ข้าราชการผิดไหม ไม่ผิด แปลว่าสมประโยชน์ร่วมกันทุกฝ่ายท่านประธานครับ ถามว่าเรื่องอย่างนี้ผิดเรื่องคุณธรรม จริยธรรมหรือเปล่า ผิดแน่นอนครับ แต่ไม่เกี่ยวกับทนายความ ผมอยากจะกราบเรียนว่าเรื่องคุณธรรม จริยธรรมครับ มีพ่อค้านักธุรกิจ นักการเมืองทุกคน จะเห็น

๑๒๖

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

อริสา ๖๒/๒

ได้ว่ามักจะพูดกันว่า ผมไม่ได้ทำผิดกฎหมาย ไหนกฎหมายตรงไหนผิด ไหนตัวบทกฎหมาย มาตราใดที่ผิด ผมไม่ได้ทำผิดกฎหมายแต่ทำในสิ่งที่กฎหมายกำหนดไว้ว่าผิด มันตะแบง แบบนั้นละครับท่านประธาน และเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม นั้นมักจะบอกว่ามันเป็นเรื่อง ในใจ เป็นเรื่องของฉันและท่านประธานคงทราบใคร ๆ ในประเทศนี้ ในหน่วยงานนี้ เขาก็ ทำกันแบบนี้ พ่อค้าก็ทำกันแบบนี้ ผมไม่ทำสีโง่ ผมไม่ทำสีอยู่ในองค์กรนี้ไม่ได้ เพราะฉะนั้น ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานที่เคารพว่ามาตรการเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ที่คณะกรรมการชุดนี้คิดมานั้น ผมสนับสนุนอย่างเต็มที่ -----

- ๖๓/๑

๑๒๗

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

ปิยาพัชร ๖๓/๑

ผมอยากจะทำให้ท่านประธานและท่านสมาชิกที่เคารพลงนีกภาพดูว่าพ่อค้า นักธุรกิจนั้น เขาทำงานเพื่อผลกำไรและเงิน ทำงานเพื่อส่วนตัว ครอบครัว บริษัท บริวาร และหาช่องว่างทางกฎหมายถ้ามีโอกาส ได้ดิน บนดิน ได้โต๊ะ บนโต๊ะ เล่หมันต์กลลดา ทุกเม็ดทุกดอก ถ้าเพื่อผลประโยชน์ ในขณะที่ข้าราชการนั้นเส้นทางเดินทางของเขานั้น เกียรติยศ ศักดิ์ศรี ทำงานเพื่อส่วนรวมและประชาชน อุดช่องว่างทางกฎหมายและทำงานด้วยคุณธรรม จริยธรรม นี่คือหลักการรับท่านประธาน แต่ท่านทั้งหลายครับ บ้านเมืองเราเดี๋ยวนี้ มันลัดวงจรกันไปหมด ข้าราชการนั้นไม่ได้คำนึงถึงเรื่องคุณธรรม จริยธรรม มองว่าทำงานอย่างไรแล้วได้ประโยชน์ ทำงานแล้วหาช่องว่าง อย่างตัวอย่างที่ผมได้กราบเรียน ท่านประธานเมื่อสักครู่นี้ เพราะฉะนั้นกรณีที่มีมันเป็นลักษณะเท่า ๆ เป็นกรณีที่มีมันกำกวมว่า ผิดกฎหมาย หรือไม่ผิดกฎหมาย แต่เป็นเรื่องที่ข้าราชการ นักการเมือง พ่อค้า นักธุรกิจ ภาคประชาชนก็ไม่ควรจะกระทำอย่างยิ่ง เพราะมันเป็นเรื่องราวเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม สมควรหรือไม่สมควร เส้นแบ่งตรงนี้ละครับ เป็นเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม ดังนั้น ผมจึงกราบเรียนว่ามาตรการที่มีผลดีที่สุด คือมาตรการแข่งขันทางสังคม ที่คณะกรรมการชุดนี้ คิดขึ้นมา เมื่อใครมีพฤติกรรมที่กระทำผิดคุณธรรม จริยธรรมและวินิจฉัยแล้ว และพิจารณากันแล้ว ประกาศให้สาธารณะได้รับทราบ ผมเชื่อเหลือเกินว่าสังคมจะตราหน้าเขา และจะเป็นตราบาปทางสังคมที่เป็นมาตรการหนึ่งที่จะสนับสนุนเป็นอย่างยิ่ง และผมเห็นด้วย ควรสนับสนุนครับ ขอสนับสนุนด้วยความยินดียิ่งต่อมาตรการนี้ครับ กราบขอบพระคุณครับ

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) :
เชิญอาจารย์ ดอกเตอร์ดุสิต เครื่องงาม ครับ

นายดุสิต เครื่องงาม : กราบเรียนท่านประธาน สปช. กระผม ดอกเตอร์ดุสิต เครื่องงาม สปช. ลำดับที่ ๗๙ ผมได้อ่านร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว ยังเห็นว่า โดยภาพรวมก็เป็นสิ่งที่ควรสนับสนุน แต่ผมคิดว่ายังขาดอีกหลาย ๆ ประเด็น หรือว่า บางประเด็นก็คลุมเครือไม่ชัดเจน ตามความเห็นดังต่อไปนี้ครับ

ผมจะขอยกตัวอย่างว่ากรณีประชาชนทั่วไป หรือพ่อแม่ที่คลอดลูกออกมา นี่จะเป็นหน้าที่ของพลเมืองที่จะต้องไปแจ้งใบเกิดภายในกี่วัน ๆ ขณะเดียวกันก็เป็นหน้าที่ของสำนักงานเขต อำเภอ เทศบาลที่จะต้องรับแจ้งการเกิดนั้น ๆ ฉะนั้นใดก็ฉนั้นผมอ่านดูร่างพระราชบัญญัตินี้แล้ว มีหมวดอยู่แต่เพียงหมวดว่าด้วยคณะมนตรี หมวดว่าด้วยสมัชชา

๑๒๘

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

ปิยาพัชร ๖๓/๒

และหมวดว่าด้วยคณะกรรมการบริหารและสำนักงาน ผมคิดว่ายังขาดประเด็นที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง แล้วก็หัวใจของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ก็คือหมวดที่ว่าด้วย หน้าที่ของพลเมือง หน้าที่ของบุคคล และหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่ถูกกล่าวอ้างถึงอยู่ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตัวอย่างเช่นในร่าง พ.ร.บ. นี้ได้เขียนบอกว่า คณะมนตรีมีอำนาจหน้าที่อย่างโน้นอย่างนี้ สมาชิกมีหน้าที่อย่างโน้นอย่างนี้ ก็คือออกมาตรฐานนั้นล่ะ แล้วก็สอบสวน แล้วก็ไต่สวนนั้นล่ะ แต่ไม่ได้เขียนเลยแม้แต่ข้อเดียวว่า บุคคลหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือหน่วยงานของรัฐ หรืออะไรก็แล้วแต่จะต้องมีหน้าที่ทำอะไรบ้าง ไม่ได้พูดถึงเลยครับ ผมว่านี่คือเป็นข้อบกพร่องอย่างแรงของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

- ๖๔/๑

๑๒๙

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

ศิริวรรณ ๖๔/๑

ซึ่งจะต้องขอรบกวนให้ทางกรมการที่กว้างพิจารณาไตร่ตรองอย่างลึกซึ้งครับ ประเทศไทยเรามีพระราชกฤษฎีกาอยู่ฉบับหนึ่งซึ่งผมชอบมาก ชื่อว่าพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือ พ.ศ. ๒๕๔๖ นี่นะครับ บอกไว้ชัดเจนว่าหน่วยงานราชการจะต้องทำอะไร และจะต้องประกาศอะไร ลักษณะแบบนี้ครับ เพราะฉะนั้นฉันได้ก็นั่นนั่นครับ ผมเสนอว่าจำเป็นที่จะต้องมีความชัดเจนว่าด้วยหน้าที่ของผู้ที่ถูกบังคับใช้ตามพระราชบัญญัตินี้ อย่างตัวอย่างเช่นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเขาจะต้องทำอะไร เขาจะต้องตรวจสอบอะไร พรรคการเมืองที่มีอยู่แล้วจะต้องประกาศอย่างไร แน่นนอนครับ ใน พ.ร.บ. นี้ก็จะมีมาตรฐาน จุด จุด จุด ภาษาอังกฤษเขาเรียกว่า สแตนดาร์ด (Standard) เพราะฉะนั้นต้องกำหนดในร่าง พ.ร.บ. นี้เลยนะครับว่า บุคคลผู้จะดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือว่าพรรคการเมือง ส.ส. ส.ว. อะไรก็แล้วแต่ จุด จุด จุด เขาจะต้องมีระเบียบหรือข้อบังคับหรือว่าประกาศให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัตินี้ มีฉะนั้นแล้วมาตรฐานที่ยกวางออกไปนั้นก็จะมีคนไปบังคับใช้หรือผู้ที่นำไปใช้นั้นเขาก็ตะขิดตะขวงใจ ต่อไปมันแค่ออกมาเป็นประกาศ เป็นมาตรฐานทำไม่หรือ มันไม่ศักดิ์สิทธิ์เพียงพอครับ เพราะฉะนั้นเราควรจะต้องระบุไว้ชัดเจนเลยว่า บุคคลผู้จะดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งหรือว่าหน่วยงานต่าง ๆ จะต้องปฏิบัติอะไร อย่างไร ควรจะต้องเขียนไว้ในร่าง พ.ร.บ. นี้ให้ชัดเจนเป็นหมวดใหญ่ ๆ เลยแล้วก็น่าจะเป็นหมวดที่สำคัญที่สุด เพราะว่าถ้าฟังเกิดคณะมนตรี ถ้าฟังเกิดสมาชิกแล้วผู้ที่ถูกนำไปบังคับใช้เขาก็ไม่รู้นี่ครับว่าเขาจะทำอะไร เพราะฉะนั้นผมคิดว่าตรงนี้เป็นหัวใจสำคัญที่สุดที่จะต้องไปปรับปรุงร่างพระราชบัญญัตินี้

ต่อไปเป็น ๑ คำถามที่สงสัย ก็คือว่ามันมีศัพท์ที่ไม่ค่อยคุ้น มันมีคำว่า สอบทาน มีศัพท์คำว่า ไต่สวน ผมก็ไม่รู้แปลว่าอะไร นั่งเปิดดูพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ก็ไม่รู้ว่ามันต่างกับคำว่าอื่น ๆ มันมีศัพท์คำว่า สอบทาน สอบสวน สืบสวน ตรวจสอบอะไรเยอะแยะเต็มไปหมด ทำไมท่านจึงต้องใช้คำว่า สอบทาน บังเอิญศัพท์คำว่า สอบทาน มักจะนิยมใช้กับในกรณีผู้ตรวจสอบบัญชี ตรงนั้นเพราะอะไรจึงต้องใช้คำนี้ แล้วก็ขณะเดียวกันเมื่อครั้งที่ผมบอกแล้วว่า ประชาชนหรือบุคคลจะต้องถูกบังคับใช้ เขาก็จะต้องมีการตรวจสอบตัวเองด้วย

แล้วก็คำถามสุดท้ายครับ ตกกลางแล้วการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ คณะมนตรีที่ดีหรือว่าสมาชิกที่ดี เขาจะเดินทางไปตรวจสอบ ไปสอบทาน นักการเมืองมีเป็นร้อย ๆ

๑๓๐

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

ศิริวรรณ ๖๔/๒

พัน ๆ คน มี อบต. ตั้ง ๖,๐๐๐-๗,๐๐๐ อบต. อำเภอตั้ง ๖๐๐-๗๐๐ อำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด
อยู่ดี ๆ สมัชชานี้จะเดินไปตรวจสอบหรืออย่างไรครับ จะต้องมีการที่จะต้องตั้งเป็นปฏิทิน
ขึ้นมาให้ หรือว่าต้องเกิดเป็นเรื่องเป็นราวเท่านั้นจึงจะมาสอบถาม ซึ่งผมคิดว่าไม่ควรที่จะให้
มีการไปสอบถามย้อนหลัง แต่ก็ควรที่จะต้องให้หน่วยงานต่าง ๆ นั้นเขาดีแคลร์ (Declare)
ตัวเองว่า ตัวเองนั้นมีมาตรฐานอย่างไร เปรียบเสมือนกับโรงงานอุตสาหกรรมที่เขาจะต้องมี
ไอเอสโอ (ISO) เป็นของตัวเอง แล้วตัวเองก็ปฏิบัติตามไอเอสโอ นั้นครับ ขอบพระคุณครับ

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) :
เชิญท่านอาจารย์ ดอกเตอร์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ครับ

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง
ท่านประธานครับ เรื่องสมัชชาคุณธรรม ผมอยากจะพูดสั้น ๆ อยากจะขอให้กรุณาไปดูมาตรา
๑๖ (๔) คืออำนาจหน้าที่ของคณะมนตรีวินิจัยผลการสอบทานหรือไต่สวนการฝ่าฝืน
หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม หรือธรรมาภิบาลของบุคคลและหน่วยงานตาม
(๑) (๒) และเปิดเผยผลการสอบทานหรือไต่สวนต่อสาธารณะ ถ้ามีไว้แค่นี้ผมอาจจะพอใจ

แต่ท่านประธานพลิกหน้าถัดไปสิครับ ไปเจอใน (๑๑) วรรคสุดท้ายในมาตราเดียวกัน บอกว่า การเปิดเผยผลการสอบทานหรือไต่สวนตาม (๔) ให้กระทำการสรุปโดยมิให้ระบุ รายละเอียดอันเป็นการเปิดเผยความลับของบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยไม่จำเป็น ตกลงท่านประธานครับ พอ ๒ วรรคนี้มาต่อกัน ผมคิดว่ามันยิ่งกว่าเสือกระดาศ คือไปลงในราชกิจจานุเบกษาหรือประกาศแล้วก็ไม่รู้เรื่องว่า ใครเป็นคนทำผิดคุณธรรม จริยธรรม หน่วยงานไหนก็ไม่รู้ ทำอย่างไรก็ไม่รู้เพียงแค่สรุป ๆ เป็นนามธรรม เพราะท่านกลัว ท่านกำลังเขียนกฎหมาย กฎหมายให้อำนาจท่านเปิดได้ ผมว่าอันนี้มีความจำเป็นนะครับ อยากจะกราบเรียนว่าในวรรคท้ายที่ผมกราบเรียนไปเมื่อสักครู่นี้อาจจะต้องมีการแก้ไข ผมเองคุ้นเคยกับเรื่องนี้ เพราะว่าขณะนี้กำลังช่วย ป.ป.ช. อยู่ ผมเผยให้ฟังก็ได้ จะให้ ป.ป.ช. เปิดเผยข้อมูลและลงในเว็บไซต์ (Website) ของ ป.ป.ช. อย่างเปิดเผยเป็นการทั่วไป ผมเป็นประธานที่ดูแลเรื่องนี้ให้เขาอยู่ ๑. ผู้ร้อง ผู้ถูกร้อง ๒. กระบวนการไต่สวนปัจจุบันนี้อยู่ที่ไหน ๓. ไต่สวนแล้วได้ความว่าอย่างไร ซ้ำมูลความผิดหรือไม่ อยู่ในขั้นตอนของศาลหรือเปล่า ถ้าศาลตัดสินเสร็จเรียบร้อยแล้ว มีข้อความข้อมูลกระทำความผิดอย่างไร ลงหมดครับ ท่านประธาน เพื่อให้คนได้รู้ว่าคนที่ทุจริตเขาถูกใครร้อง เรื่องอยู่ที่ตรงไหน ไม่ได้ลงในราชกิจจานุเบกษาเฉย ๆ แต่ลงในเว็บไซต์ แล้วสามารถที่จะหาเซิร์ช เอ็นจิน (Search engine) ได้ก็คือว่าถ้ากดชื่อนายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง จะรู้เลยว่านายเจิมศักดิ์เป็นผู้ร้องหรือผู้ถูกร้อง เรื่องอะไร และผลของการชี้มูลความผิดเป็นอย่างไร และสุดท้ายผิดกฎหมายหรือไม่ ผมคิดว่ามันจะทำให้เห็นภาพชัดเจน เพราะฉะนั้นอยากจะเรียนผ่านไปถึงกรรมการว่าถ้าในวรรคนี้ท่านเขียนอย่างนี้อย่าไปทำดีกว่า เสียเวลา เหนื่อย การเปิดเผยผลการสอบทานหรือไต่สวนตาม (๔) ให้กระทำการสรุปโดยมิให้ระบุรายละเอียด รายละเอียดก็ไม่รู้อีกมันทำอะไร อันเป็นการเปิดเผยความลับของบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยไม่จำเป็น ท่านประธานเคยได้ยินไหมครับว่า เกาหลีใต้เขาสามารถจะเล่นงานประธานาธิบดี ๒ คนเข้าคุกได้ เพราะองค์กรเอกชนเขาอมเสียงที่จะเปิดเผยความจริง เปิดเผยทั้ง ๆ ที่กฎหมายไม่มีรองรับ เขาสู้เสียจนมิสเตอร์ปาร์ค วัน ซุน เป็นนักกฎหมายจบจากฮาร์เวิร์ดไปเปิดหน่วยงานนี้ภายใต้มูลนิธิชื่อบิวตี้ฟูล ฟาวนด์เดชัน (Beautiful foundation) เปิดเผยจนกระทั่งในที่สุดสภาต้องแก้กฎหมายให้กับเขา แต่ที่เรา กำลังจะเสนอเพื่อเขียนกฎหมาย แต่ท่านยังไว้ ผมฝากท่านนะครับ ผมอ่านกฎหมายฉบับนี้ ทั้งหมดแล้ว อำนาจมีอยู่อย่างเดียวกับที่ท่านมี คือ

๑๓๒

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

อัมพา ๖๕/๒

เปิดเผยข้อมูล เพื่อมิโซเซียล แชนจ์ชั่น แต่พอเขาให้เปิดเผยข้อมูลท่านก็ไม่กล้าจะเปิด อันนั้น
เป็นประการที่ ๑

ประการที่ ๒ ผมคิดว่าเรื่องคุณธรรมอยากให้เห็นองค์กรแห่งนี้ช่วยกระตุ้น
ให้มีส่วนร่วมในการกำกับตรวจสอบคุณธรรม จริยธรรม เพราะอย่าฝากไว้กับคน ๕ คนที่เป็นมนตรี
ฝากไว้กับคน ๕๕ คนเลย แต่ผมไม่เห็นด้วยกับการที่จะมีสาขาเป็นต่างจังหวัด ประเด็น
มันจะเหมือน ป.ป.ช. ที่มี ป.ป.ช. ต่างจังหวัด ตอนร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ผมนั่งอยู่ตรงนี้
มันเกิดอุบัติเหตุจริง ๆ เป็นการต่อรองกันในการร่างรัฐธรรมนูญ มีคนหนึ่งเสนอผัวะขึ้นมา
แล้วก็เลยกลายเป็นโหวตผ่านไปให้มี ป.ป.ช. จังหวัด -----

- ๖๖/๑

แล้วก็มีปัญหา มาจนถึงทุกวันนี้ เพราะฉะนั้นท่านต้องคิดวิธีการที่จะให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการกำกับตรวจสอบคุณธรรม จริยธรรม มันจะได้เป็นการเผยแพร่ความคิดนี้ออกไปให้ ประชาชนมีส่วนร่วมให้มากขึ้น ท่านประธานครับ ครอบครัวที่สำคัญจะต้องมีมาตรการ ที่ให้ครอบครัวช่วยเป็นตัวอย่าง ช่วยกันสอนคนรุ่นใหม่ในเรื่องจริยธรรม คุณธรรม และผม เห็นด้วยว่าจะต้องเชิดชูคนที่มีคุณธรรม จริยธรรม เพื่อที่จะเป็นรูปแบบที่ดี และ

ประการสุดท้าย ท่านประธานลงดูมาตรา ๑๘ ในหน้าที่ ๖ กฎาตุมาตรา ๑๘ ผมว่ามีปัญหา ท่านบอกว่าในการปฏิบัติหน้าที่ที่พระราชบัญญัตินี้ให้คณะมนตรี และคณะอนุกรรมการมีอำนาจสั่งหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลใดชี้แจงข้อเท็จจริง หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้ ท่านประธานครับ ผมอยู่ใน สถานี่มานานพอสมควร ข้อความแบบนี้เคยเขียนให้อำนาจวุฒิสภา สมาชิกแพนราษฎร แต่ท่าน ทราบไหมครับ ในกรรมาธิการผมเคยเป็นประธานกรรมาธิการแล้วก็ขมขื่น เพราะผู้ที่มาชี้แจงบ้าง ให้เอกสารบ้าง เมื่อถึงคราวคับขันเข้าตัวเขาจะหนี เขาจะไม่มา เขาจะส่งคนที่ไม่รู้เรื่องมา เขาไม่ส่งเอกสาร เขาส่งใครก็ไม่รู้มา และท่านประธานทำอย่างไรครับ เราก็ไม่รู้จะทำอย่างไร ก็ได้แต่แจ้งผู้บังคับบัญชาที่แค่นั้นเอง และจนกระทั่งหมดอายุที่เป็น ส.ว. ก็ไม่สามารถจะทำ อะไรได้ บอกให้เลยก็ได้กรณีซีทีเอ็กซ์ (CTX) ท่านประธานครับ พอร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ผมอภิปรายตรงนี้ ผมบอกว่าถ้าขึ้นอย่างนี้สภาตรวจสอบทำอะไรไม่ได้ ก็เลยตกลงกันว่า มีข้อความเข้าไปคำเดียวว่า ทั้งนี้ให้มีสภาพบังคับ หลังจากนั้นจึงมีพระราชบัญญัติออกมา รองรับรัฐธรรมนูญ และบังคับว่าถ้าไม่มาชี้แจงและผ่านไปก็ครั้งก็คือคุก เพราะฉะนั้นก็จะ ได้ผลมากขึ้น เพราะฉะนั้นท่านเขียนอย่างนี้สภาคุณธรรมพอเขารู้ตัวเขาวิ่งหนีหมดแล้วครับ และเขาก็ไม่มา แล้วท่านก็บอกว่าท่านก็จะแจ้งกับผู้บังคับบัญชาเขา ประสบการณ์ผมแจ้ง เสียมือหงิกเลยครับ ผมเป็นประธานกรรมาธิการแจ้งแล้วแจ้งอีก ส่งรัฐมนตรี ส่งเจ้านายเขา ส่งทุกระดับไม่เคยได้ผลอะไรเลย เพราะฉะนั้นกฎหมายจะเขียนทั้งนี้ ท่านต้องเขียน มีสภาพบังคับเสียหน่อยนะครับในประเด็นนี้ ขอบพระคุณท่านประธานครับ

ศาสตราจารย์บรรศักดิ์ อูวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ท่านสมาชิกอภิปรายจบลงแล้วนะครับ แต่ก่อนที่จะให้ท่านผู้ที่ได้ รับมอบหมายจากท่านประธานกรรมาธิการ คืออาจารย์หมอลดเดชได้ชี้แจงข้อซักถาม ในฐานะที่ร่างรัฐธรรมนูญนี้ค่อนข้างจะเห็นรูปร่างแน่ชัดแล้ว ผมอยากนำเสนอภาพที่จะเชื่อมโยง

๑๓๔

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

สะแกวัลย์ ๖๖/๒

กับกฎหมายฉบับนี้ให้ท่านสมาชิกและคณะกรรมการได้รับไปพิจารณาร่วมกันด้วย
ในร่างรัฐธรรมนูญที่กำลังร่างอยู่ แต่ว่ายังไม่มีการทบทวนอีกครั้งหนึ่ง กำหนดให้ในมาตรา ๗๔
ให้มีสมาชิกวุฒิสภาแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ปลูกฝังและส่งเสริมจริยธรรมประชาชน
และผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะและอำนาจหน้าที่อื่น แล้วก็บอกว่า องค์ประกอบมาได้มา
อำนาจหน้าที่ วิธีไต่สวนและพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาแห่งชาติและการอื่นที่จำเป็นให้
เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสมาชิกวุฒิสภาแห่งชาติ ที่อยากเรียนอย่างนี้ครับ ในรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๗๔ กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภาชาตินั้นให้ความเห็นชอบประมวลจริยธรรม
ของหน่วยงานทั้งหมดเหมือนกับที่รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ กำหนดไว้ แล้วก็บอกชัดเจนว่า
การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่สมาชิกวุฒิสภาแห่งชาติให้ความเห็นชอบ
ถ้าเป็นข้าราชการถือว่าเป็นความผิดทางวินัย ผู้บังคับบัญชาต้องดำเนินการทางวินัย -----

- ๖๗/๑

๑๓๕

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

ฉัฎฐดา ๖๗/๑

แต่ถ้าถ้าเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทั้งระดับชาติ หรือระดับท้องถิ่น ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม ก็ให้เป็นอำนาจของสมาชิกวุฒิสภา หรือผู้ที่สมาชิกวุฒิสภาแห่งชาติมอบหมาย ใ้สอบสวนการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติโดยเร็ว ถ้ามว่าทำไมต้องบอกว่าผู้ที่สมาชิกวุฒิสภาแห่งชาติ มอบหมายด้วย ก็เพราะกลัวว่าสมาชิกมีอยู่ ๕๐ คน คณะมนตรีมีอีก ๕ คน คดีจะค้าง มากมายมหาศาลทั้งประเทศ ก็จำเป็นที่จะต้องให้ทำเหมือนกับที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน สามารถที่จะมอบหมายให้สำนักงานเอกชนทำการตรวจสอบบัญชีแทนได้ภายใต้กำกับดูแล ของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เมื่อไ้สอบสวนแล้วมันจะมาเชื่อมโยงกับกฎหมายนี้ ในกฎหมายนี้ ท่านสมาชิกจะดูได้ว่า คนไ้สอบสวนไม่ใช่ตัวคณะมนตรีนะครับ ร่างมาตรา ๓๑ (๓) เขากำหนดให้สมาชิกวุฒิสภาซึ่งประกอบด้วยคนไม่เกิน ๕๐ คน เป็นคนสอบทาน ถ้าผม เข้าใจไม่ผิด สอบทานนี้ก็คือสอบทานการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล ส่วนไ้สอบสวนคือไ้สอบสวน การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรม เสร็จแล้วคนวินิจฉัยเป็นการตุลาการอำนาจ ซึ่งกันและกัน คนไ้สอบสวนและสอบทานคือสมาชิก ๕๐ แต่คนวินิจฉัยคือคณะมนตรีอยู่ในมาตรา ๑๖ (๔) เหมือนกับผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินไปตรวจเงินแผ่นดิน แต่ไม่มีอำนาจชี้ขาดว่าผิดหรือถูก คนชี้ขาดว่าผิดหรือถูกคือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน มันต้องมีการตุลาการอยู่ใน กระบวนการ ทีนี้มาเชื่อมกับรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญก็กำหนดว่าเมื่อไ้สอบสวนแล้วก็ต้องแจ้ง สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา คณะมนตรีหรือสภาท้องถิ่นและสมาชิกสภาเมืองทราบ แล้วในกรณี ที่สมาชิกวุฒิสภาแห่งชาติเห็นสมควรเปิดเผยผลการไ้สอบสวนต่อสาธารณะเพื่อป้องปรามไม่ให้ มีการฝ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรมต่อไป ก็ให้เปิดเผยได้ และข้อสังเกตที่ท่านสมาชิกอาจารย์เจิมศักดิ์พูดนี้ ผมคิดว่าสำคัญมันต้องเปิดเผยชื่อ เพราะถ้าไม่เปิดเผยชื่อมันไม่สามารถป้องปรามมิให้มีการฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมต่อไ้ พอไ้สอบสวนเสร็จบับนี้ละครับก็มาถึงขั้นที่ ๒ ขั้นที่ ๒ ก็คือว่ารัฐธรรมนูญบอกว่าเมื่อไ้รับรายงานจากสมาชิกวุฒิสภาแห่งชาติแล้วให้องค์กร ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยไม่ต้องสอบสวนไ้สอบสวนอีก แล้วก็แจ้งผล ให้สมาชิกวุฒิสภาแห่งชาติทราบตามที่สมาชิกกำหนดแล้วก็เปิดเผยด้วย สมาชิกต้องเปิดเผย ให้รู้ว่าผู้บังคับบัญชาดำเนินการไปถึงไหนแล้ว สภาผู้แทนราษฎร สภาท้องถิ่นเดินไปถึงไหนแล้ว แล้วมาถึงขั้นที่ ๒ ครับ ขั้นที่ ๒ คือถ้าผู้ละเมิดเป็นบุคคลซึ่งไม่ใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ระดับสูง ก็ต้องดำเนินการทางวินัย ถ้าเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ๔ ตำแหน่ง คือนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ส.ส. หรือ ส.ว. รัฐธรรมนูญกำหนดว่าถ้าทำผิดจริยธรรมอย่างร้ายแรง

๑๓๖

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

ฉัฎรดา ๖๗/๒

ยอมเป็นเหตุแห่งการถอดถอนหรือการตัดสิทธิทางการเมือง ในกรณีที่ เป็นผู้ดำรง ๔ ตำแหน่งนี้ ให้สมาชิกวุฒิสภาแห่งชาติส่งเรื่องให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะได้นำชื่อบุคคลดังกล่าวไปขึ้นบัญชีเอาไว้ ถ้าเป็นนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีนั้น ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งถัดไปให้นำชื่อนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่ถูกสมาชิกวุฒิสภาแห่งชาติชี้มูลว่ามีความผิดฐานฝ่าฝืนจริยธรรมอย่างร้ายแรงไปให้ประชาชนทั่วประเทศออกเสียงว่าจะตัดสิทธิทางการเมือง ๕ ปีหรือไม่ ถ้าเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาให้ส่งชื่อไปให้กรรมการการเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้งก็ต้องเอาชื่อนั้นไปให้ลงคะแนนในการเลือกตั้งทั่วไปของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในภาคนั้น ๆ ซึ่งมี ๖ ภาคว่าจะถอดถอนสมาชิกวุฒิสภาในกรณีที่มีภูมิลาเนาในเขตนั้นหรือไม่ -----

- ๖๘/๑

๑๓๗

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

กนกวรณ ๖๘/๑

หรือจะตัดสิทธิทางการเมืองสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทางการเมืองนั้น ๕ ปีหรือไม่ นี่ก็คือระบบรีคอล (Recall) แล้วรัฐธรรมนูญก็บอกว่าให้ถอดได้ในเหตุเดียวกัน นอกจากนั้นร่างรัฐธรรมนูญยังกำหนดต่อไปว่าให้สมาชิกคุณธรรมแห่งชาติเป็นผู้ประเมินผลการวางตนทางจริยธรรมของผู้นำทางการเมืองและผู้นำภาครัฐ ซึ่งแปลว่าผู้นำภาครัฐก็ต้องใส่ในบทนิยามของกฎหมายสมาชิกคุณธรรมละว่าจะต้องเอาไปถึงระดับไหน เพราะต้องประเมินกันว่าท่านนายกรัฐมนตรี ท่านรัฐมนตรี ท่าน ส.ส. ท่าน ส.ว. ท่านจะมีพฤติกรรมทางจริยธรรมอย่างไร

ทีนี้ในประการที่ ๓ ร่างรัฐธรรมนูญได้กำหนดให้มีสภาตรวจสอบภาคพลเมือง ซึ่งไม่ใช่หน่วยงาน มันจะเป็นกระบวนการที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตรวจสอบในระดับจังหวัดมาจากการตั้งของสมาชิกพลเมือง ๑ ใน ๔ มาจากตัวแทนองค์กรประชาสังคม ๑ ใน ๔ แล้วก็อีก ๑ ใน ๔ มาจากประชาชนทั้งหมด ในนั้นกำหนดไว้ชัดในมาตรา ๗๑ บอกว่า ให้มีหน้าที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีความซื่อสัตย์สุจริต แล้วก็สภาตรวจสอบภาคพลเมืองมีอำนาจอยู่ข้อหนึ่ง คือตรวจสอบการละเมิดจริยธรรม เพราะฉะนั้นสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติก็ไม่ต้องไปตั้งคุณธรรมแห่งชาติจังหวัดอะไร ก็เชื่อมโยงกับสภาตรวจสอบภาคประชาชนนี้ได้ แล้วหลายท่านอาจจะกังวลว่าตั้งหน่วยงานกันมาเยอะเหลือเกิน จะเสียเงินเสียทองกันมากมาย แต่ความจริงไม่ใช่ อย่างสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติเขาก็เอาศูนย์คุณธรรมที่เป็นอยู่แล้วนั่นละโอนมาเป็นสำนักงาน ไม่ได้ตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่ สภาตรวจสอบภาคประชาชนก็กำลังพูดกันในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญว่ากฎหมายลูกน่าจะให้สำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดที่มีอยู่แล้ว ๔๐ กว่าจังหวัด หรือสำนักงาน กกต. เป็นฝ่ายเลขานุการ แล้วในมาตรา ๒๘ เขียนไว้แบบนี้ครับเพื่อไม่ให้เกิดการเสียเงินกันมากมายบอกว่าพลเมืองซึ่งเข้าไปทำหน้าที่ในสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ สมาชิกพลเมือง สภาตรวจสอบภาคประชาชนและองค์กรอื่นที่รัฐธรรมนูญจัดตั้งขึ้น เพื่อให้บุคคลทำหน้าที่พลเมือง ย่อมปฏิบัติหน้าที่ซึ่งมีเกียรติอย่างเข้มแข็งโดยปราศจากอคติและด้วยความเสียสละ และให้ได้รับค่าใช้จ่ายบางประการที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ ก็ไม่ต้องการให้องค์กรเหล่านี้มาขอเครื่องแบบ ขอสายสะพาย มาขอเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งกันอีก แต่เขียนไว้เนทางบวกว่าให้เขาได้รับค่าใช้จ่ายที่จำเป็น ทั้งหมดนี้

๑๓๘

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

กนกวรรณ ๖๘/๒

ที่เรียนชี้แจงมาก็เพื่อประโยชน์ในการที่ท่านสมาชิกแล้วก็กรรมการจะได้นำไปประกอบการพิจารณา

บัดนี้ ผมขออนุญาตเชิญท่านผู้ที่ได้รับมอบหมายจากประธานกรรมการกิจการ สปช. ตอบชี้แจงข้อซักถามขอสมาชิกครับ เรียนเชิญท่านอาจารย์หมอลดเดชครับ

นายพลเดช ปิ่นประทีป (ประธานกรรมการ) : ขอบพระคุณครับ ท่านประธานครับ ก่อนอื่นผมต้องขอบคุณทางเพื่อนสมาชิกที่ได้ให้คำอภิปรายที่สร้างสรรค์ แล้วก็ทำให้ตัวผมเองก็รู้สึกว่าได้ทางออก แต่ว่าอย่างไรก็ตามเพื่อเป็นการสนองตอบต่อประเด็นต่าง ๆ ที่เป็นรูปธรรมบางเรื่อง ผมจะขอตอบข้อข้องใจหรือว่าแสดงความคิดเห็นประกอบ แล้วจากนั้นในบางเรื่องคงต้องขอให้คุณปกรณ์ นิลประพันธ์ ในฐานะที่เป็นผู้ช่วยร่างกฎหมายฉบับนี้ในภาษาของกฎหมายจะได้ช่วย เพราะวาระห่างที่ฟังอภิปรายนั้น คุณปกรณ์กับผมได้ปรึกษากัน และหลายเรื่องคุณปกรณ์ก็ได้พยายามที่จะปรับไปตามซึ่งก็เป็นไปในทิศทางที่ไปในทางเดียวกันอยู่แล้วครับ

เรื่องแรกนั้นที่เป็นรูปธรรมก็คือว่าดูเหมือนว่าจะเป็นไปในทิศทางเดียวกันที่เป็นเอกฉันท์ในเรื่องของวาระ ๖ ปี วาระเดียวก็พอ ซึ่งผมเองก็คิดว่าตรงนี้ก็น่าจะเป็นสิ่งที่เหมาะสมแล้ว หมายความว่า ๖ ปีวาระเดียวเป็นไปตามที่สมาชิกส่วนใหญ่ได้อภิปรายเอาไว้ นะครับ

เรื่องที่ ๒ นั้นก็คือหลายท่านพูดถึงเรื่องของนิยาม คำว่า คุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ว่ามันน่าจะมีการกำหนดตรงนี้ ตรงนี้เป็นเรื่องที่เราคณะทำงาน และคณะกรรมการได้พยายามหลีกเลี่ยง เพราะว่ากำหนदनินยามที่มีความชัดเจน เฉพาะเจาะจงลงไปนั้นในเบื้องต้นอาจจะมีข้อจำกัด เพราะเรื่องนี้อาจจะต้องมีกระบวนการ ในทางวิชาการ กระบวนการในทางการมีส่วนร่วมที่กว้างขวาง ในที่สุดแล้วตรงนี้จะละครับ เป็นหน้าที่ของสมาชิกคุณธรรมจะต้องไปทำงานในรายละเอียดคณะครับ ดังนั้นตรงนี้จะไม่ได้ กำหนดคำจำกัดความในเรื่องนี้เอาไว้ แต่ว่าคำจำกัดความเบื้องต้นที่อยู่ในรายงานนั้น เราจะไปเอามาจากคำจำกัดความกว้าง ๆ ที่ปรากฏไว้ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน

เรื่องที่ ๓ เรื่องของชื่อ มีหลายท่านเห็นว่าชื่อ พ.ร.บ. สมาชิกคุณธรรม แห่งชาติ อาจจะแคบไป แล้วก็ยังมีข้อเสนอว่าควรจะเปลี่ยนชื่อให้มันกว้างขึ้นเป็นเรื่องของ พ.ร.บ. คุณธรรมแห่งชาติ หรือ พ.ร.บ. ส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ผมคิดว่าอันนี้ก็อยู่ในวิสัย ที่ไม่ได้ขัดกันเลยนะครับ ตรงนี้ก็จะขอรับเอาไปเลยนะครับ

เรื่องที่ ๔ มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในเชิงสร้างสรรค์ว่าจะเอาความเห็นต่าง ๆ ทั้งหลายไปปรับในเอกสารเสียก่อนให้สมบูรณ์ อันนี้ก็ได้อันที่ความคิดเห็นต่าง ๆ ทั้งหลาย ไว้แล้ว แล้วก็การอิดิต (Edit) ก็ดี หรือการตรวจพรุฟ (Prove) คำผิดต่าง ๆ วรรคตอน ต่าง ๆ ทั้งหลาย อันนี้จะกระทำหลังจากนี้ให้เป็นที่สมบูรณ์ ไม่ให้เสียชื่อ นะครับ

เรื่องที่ ๕ มีอีกเรื่องหนึ่งสมาชิกได้พูดถึงเรื่องของขอบเขต การกำหนด มาตรฐานและการกำกับดูแลมาตรฐานว่าขอบเขตนั้นควรจะกว้างหรือว่าแคบสักขนาดไหน หลายท่านก็บอกว่าควรจะกำหนดให้กว้างไว้ แม้แต่คุณธรรม จริยธรรมของประชาชน โดยทั่วไป หรือข้าราชการเองก็ควรจะเป็นข้าราชการทุกระดับ ตรงนี้ผมคิดว่าโดยหลักการ แล้วเราเห็นว่า มีความจำเป็นต้องกำหนดขอบเขตภารกิจที่ไม่กว้างจนเกินไปเพื่อที่จะสามารถ ประเมินได้ แล้วก็จะมีประสิทธิภาพในการที่จะวางแผนแล้วก็ขับเคลื่อน ดังนั้นตรงนี้จะขอ อนุญาตยืนยันในหลักการว่า ขอบเขตของการตรวจสอบ หรือว่าการกำหนดมาตรฐาน คุณธรรม จริยธรรมนั้นจะอยู่ตรงกลุ่ม ๑. ก็คือว่าผู้ที่ใช้อำนาจรัฐ บุคคลสาธารณะที่เข้ามาใช้ อำนาจรัฐ คือหมายถึงนักการเมือง แล้วก็ข้าราชการในระดับสูง ตรงนี้คำจำกัด ความ เป็นอย่างไรนั้นให้ไปอิง พ.ร.บ. ป.ป.ช. ครับ พ.ร.บ. ป.ป.ช. มีความชัดเจนตรงนั้นนะครับ ตรงนี้ รวมถึงองค์กรปกครองท้องถิ่นใหม่ รวมแน่นอนครับ รวมถึงองค์กรปกครองท้องถิ่นนะครับ

ส่วนสุดท้าย ในประเด็นที่เป็นข้อเสนอแนะอภิปรายทั้งหมดนั้นเราคงจะต้องนำเอาไปปรับปรุง แต่มีประเด็นที่เป็นรูปธรรมหลายเรื่องที่น่าจะเป็นข้อกังวลใจของเพื่อนสมาชิก ผมจะขออนุญาตให้ทางคุณปกรณ์ได้ชี้แจงลงไปในเรื่องละเอียดที่อาจจะมีการปรับแก้เป็นแนวทางเอาไว้ นะครับ เชิญคุณปกรณ์

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพครับ ผม ปกรณ์ นิลประพันธ์ คณะทำงานของคณะกรรมการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลของสภาปฏิรูปแห่งชาติ ในเบื้องต้นกระผมขออนุญาตกราบเรียนว่า ประเด็นที่มีปัญหาที่ท่านได้กรุณาให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการ แล้วก็คณะทำงาน คือประเด็นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะมนตรี ว่าคณะมนตรีควรมีอำนาจหน้าที่แทนที่จะเป็นสื่อกระดากอย่างเดียวควรมีกระบอกด้วยนั้น ทางคณะทำงานได้ปรึกษาหารือกันในเบื้องต้นมีความเห็นพ้องกับท่านสมาชิกทุกท่านนะครับว่า ถ้าใช้ซอฟต์แวร์ อย่างเดียว โซเชียล แชนจ์ชั่น อย่างเดียวคงจะไม่พอนะครับ จากประสบการณ์จากสมาชิก สปช. หลายท่านที่ได้กรุณา ยกขึ้นไว้ กระผมขออนุญาตกราบเรียนว่าในเบื้องต้นได้มีการพิจารณาว่าสมควรจะมีการปรับปรุงมาตรา ๑๖ วรรคสอง วรรคสาม แล้วก็ควรที่จะเพิ่มวรรคสี่ขึ้นไปด้วย

ผมขออนุญาตกราบเรียนในเบื้องต้นว่า ในการปรับปรุงร่างมาตรา ๑๖ วรรคสอง ที่อยู่ในหน้า ๖ ในเอกสารนั้น ข้อกำหนดตาม (๑) (๒) และ (๓) และการเปิดเผยการวินิจฉัยผลการสอบทาน หรือไต่สวนตาม (๔) ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แล้วก็ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานด้วย เพื่อเป็นการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ เพื่อให้เกิดไซเชเชียล แชนจ์ขึ้นอย่างแท้จริง คณะกรรมการฯ เห็นด้วย นอกจากนี้แล้วเพื่อให้การเปิดเผยข้อมูลนั้นเป็นการเปิดเผยข้อมูลที่เรียกว่าเป็นการเปิดเผยที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติจริง ๆ เห็นสมควรเพิ่มเติมมาตราหนึ่ง เป็นมาตรา ๑๘/๑ ตามข้อเสนอแนะของท่าน สปช. นะครับว่า ให้คณะมนตรี คณะอนุกรรมการ และสำนักงาน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ต้องรับผิดชอบในทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย เพื่อเป็นอิมมูนิตี (Immunity) ของคณะมนตรี คณะอนุกรรมการ และสำนักงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่มีการเปิดเผยข้อมูลและข้อมูลนั้นอาจจะส่อเสี่ยงว่าอาจจะถูกฟ้องร้องได้

ประการที่ ๒ ก็คือการปรับปรุงในวรรค ๓ ของมาตรา ๑๖ ในเบื้องต้นได้เสนอให้ปรับปรุงเป็นการเปิดเผยผลการสอบทานหรือไต่สวนตาม (๔) ให้ระบุรายละเอียดและพฤติการณ์ของการกระทำที่ถูกสอบทานหรือไต่สวน เพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าใจได้ตามสมควร เพื่อความชัดเจนว่าเราจะได้มีการเปิดเผยข้อมูลกันอย่างจริงจังและเป็นที่ยอมรับได้ว่าเขาทำอะไรถึงจะเป็นการผิดคุณธรรม จริยธรรม ตามมาตรฐานที่เรากำหนด

ส่วนถัดไปจะเป็นการเพิ่มขึ้นมา ๑ วรรค เป็น เพิ่มวรรคสี่ของมาตรา ๑๖ ว่า เพื่อให้เกิดการบังคับใช้อย่างจริงจัง ในกรณีที่คณะมนตรีวินิจฉัยว่าบุคคลหรือหน่วยงานใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม (๔) ถ้าผู้นั้นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐระดับสูง ให้ถือว่าผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมาย และให้คณะมนตรีส่งรายงานดังกล่าวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการทางแพ่ง อาญา หรือวินัยต่อไป โดยไม่ต้องมีการสอบสวนอีก ซึ่งก็จะสอดคล้องกับที่ท่านประธาน สปช. ได้กรุณายกขึ้นเมื่อสักครู่เกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญที่มีการยกขึ้นไว้

อีกมาตราหนึ่งซึ่งมีการปรับปรุงมาก ก็คือมาตรา ๓๑ ที่อยู่ในหน้าที่ ๙ ในมาตรา ๓๑ (๓) การสอบทานหรือไต่สวนการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางคุณธรรม จริยธรรม หรือธรรมาภิบาล มีคำถามเกิดขึ้นว่าอยู่ ๆ จะไปสอบอย่างไร จึงมี

๑๔๒

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

วาสนา ๗๐/๒

การเพิ่มความให้ชัดเจนเพิ่มขึ้นนะครับว่า สอบทานหรือไต่สวนการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม หรือธรรมาภิบาลของบุคคล และหน่วยงานตาม (๑) และ (๒) เมื่อปรากฏต่อสมัชชามีหรืออาจมีกรณีดังกล่าว หรือเมื่อมีการร้องเรียนจากประชาชนว่ามีหรืออาจมีกรณีดังกล่าว และเปิดเผยสรุปผลการสอบทานหรือไต่สวนนั้นต่อสาธารณะ เพื่อให้มีกระบองอย่างแท้จริง นอกจากนั้นแล้วเห็นควรเพิ่ม (๓/๑) เกี่ยวกับเรื่องการส่งเสริม สนับสนุนและสร้างเสริมความเข้มแข็งทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล โดยสอดคล้องกับหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน และต้องยึดถือประชาชนเป็นศูนย์กลางด้วย อันนี้ก็จะเป็นการเพิ่มเติมในหลักการสำคัญที่มีการอภิปรายกันมาตลอดระยะเวลาครับ กราบขอบพระคุณครับ

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกที่เคารพครับ เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารายงานและร่างพระราชบัญญัติ ตามที่คณะกรรมการเสนอจบแล้วนะครับ เนื่องจากที่ประชุมได้พิจารณารวมกันไป ในคราวเดียวกัน ผมจะขออนุญาตลงมติตามลำดับนะครับ

ลำดับที่ ๑ เป็นมติแรกจะขอลงมติว่าจะเห็นด้วยกับรายงานการศึกษา ของคณะกรรมการหรือไม่

แล้วก็มีมติที่ ๒ จะขออนุมัติว่าจะเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติหรือไม่ แต่ก่อนที่จะถามมติผมขออนุญาตตรวจสอบองค์ประชุมก่อนนะครับ

(ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนทำการตรวจสอบองค์ประชุม)

๑๔๓

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

นิชฎิกานต์ ๗๑/๑

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่านสมาชิกเสียบบัตร แล้วก็โปรดกดปุ่มแสดงตนด้วยครับ ท่านสมาชิกท่านใด ยังไม่ได้แสดงตนมีไหมครับ

นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา : ท่านประธานครับ ผม วรวิทย์ กดปุ่มผิด มันเลยไม่กระพริบ ก็เลยขอแสดงตนก่อนครับ เลขที่ ๑๗๗ ครับ

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ครับ
นายชูชัย ศุภวงศ์ : ท่านประธานครับ ผมไฟไม่กระพริบครับ เลขที่ ๐๖๖
ผม ชูชัย ศุภวงศ์ ครับ

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ตกลงอีก ๒ ท่านนะครับเจ้าหน้าที่

นายวสันต์ ภัยหลีกถี้ : ท่านประธานครับ ผมแสดงตนด้วยนะครับ เลขที่ ๑๗๘ ครับ ขอขอบคุณครับ

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : คุณวสันต์ด้วยนะครับ เป็น ๓ ท่าน เพราะฉะนั้นถ้าดูตามนี้ก็คือมีสมาชิกอยู่ในห้องประชุม ๒๓๔ ท่าน ที่สามารถกดบัตรแสดงตนได้มี ๒๓๑ ท่าน แล้วก็มีการแสดงตนด้วยการยื่นขึ้น เป็น ๒๓๔ ท่านนะครับ

(แทรกองค์ 231)

เรื่อง

วันที่ 02 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2558 เวลา 16:53

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม

231

รายงานพิจารณาศึกษา เรื่อง สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติและ
ร่างพระราชบัญญัติสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ของ
คณะกรรมการการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล
ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาปฏิรูปแห่งชาติ พิจารณา
เสร็จแล้ว (การตรวจสอบองค์ประชุม)

หน้า 1 / 1.459

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
1		นายกษิต์เดชธนทัต เสกขุนทด	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
2		นายภาคพล แก้วประพาฬ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
3		นายกิตติ โกสินสกุล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
4		นางกัญญ์ฐญาณ์ ภูสวาสดี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
5		นายกมล รอดคล้าย	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
6		ศาสตราจารย์กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
7		นางกอบแก้ว จันทร์ดี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
8		นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
9		ศาสตราจารย์พิเศษกิติพงษ์ อรุณีพัฒน์พงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
10		นายกิตติภณ พุงกลาง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
11		นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
12		นางภูไซหะวันชาพิหะนี มนูญทวี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
13		นายเกริกไกร จีระแพทย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
14		นายเกรียงไกร ภูมิเหล่าแจ้ง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
15		นายเกษมสันต์ จินณวาโส	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
16		นายโกเมศ แดงทองดี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
17		นายโกวิทย์ ทรงคุณ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
18		นายโกวิท ศรีไพโรจน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
19		นายไกรราศ แก้วดี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
20		นายไกรฤทธิ์ บุญเกียรติ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
21		นายขจิตภัย บุรุษพัฒน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
22		พลตำรวจตรี ขจร สัยวัตร์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
23		พลอากาศเอก ขวัญชัย เอี่ยมรักษา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
24		นายเข้มทัต สุคนธ์สิงห์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
25		นายเข้มชัย ชุตินวงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
26		พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
27		นายคณิศร ขุริรัง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
28		นายคำคุณ สิริสมาน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
29		นายคุรุจิต นาครทรรพ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
30		นายจรัส สุทธิกุลบุตร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
31		ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
32		พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
33		นายจัญญ์ ฉิ่งย้งเรืองรุ่ง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
34		พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
35		พลเอก จิรพันธ์ เกษมศานต์สุข	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
36		พันตำรวจโท จิตต์ ศรีโยหะ มุกดาธนพงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
37		ว่าที่ร้อยเอก จิตร ศรีธรรานนท์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
38		นายจีระรัตน์ นพวงศ์ ณ อยุธยา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
39		นายจตุตินันท์ ภิรมย์ภักดี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
40		นางจรี วิจิตรวาทการ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
41		นายจิรวัดณ์ เวียงดำน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
42		นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
43		นายจุมพล รอดคำดี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
44		นายจุมพล สุขมัน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
45		นายเจน นำชัยศิริ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
46		นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
47		พลอากาศเอก เจษฎา วิจารณ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
48		นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
49		นายจำลอง โพธิ์สุข	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
50		นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
51		นายเฉลิมพล ประทีปวงนิช	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
52		นายเฉลิมศักดิ์ อบสุวรรณ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
53		ศาสตราจารย์ชัชชนาด เทพธรรานนท์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
54		นายชัย ชิดชอบ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
55		นายชัยพร ทองประเสริฐ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
56		นายชัยวัฒน์ ลิ้มปีวรรณธะ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
57		นายชัยอนันต์ สมุทวณิช	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
58		นายชาติ เจริญสุข	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
59		นายชาติ เที่ยดสกุล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
60		นายชาติ ตั้งจิรวงษ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
61		พลเรือเอก ชาญชัย เจริญสุวรรณ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
62		นายชิงชัย หาญเจนลักษณ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
63		นายชิตชัย จิระตวินันท์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
64		นายชูชัย ศุภวงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
65		นายชูชาติ อินสว่าง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
66		พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
67		นายเชิดชัย วงศ์เสรี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
68		นายเชื้อ ฮั่นจินดา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
69		นายฐิติ วุฑฒิโกวิท	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
70		พลโท รุติวัจน์ กำลังเอก	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
71		นางชัชฌิมพร กองสอน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
72		ศาสตราจารย์ณรงค์ พุทธิชีวิน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
73		นายณรงค์ วงศ์เกรียงไกร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
74		นายดิเรก ถึงฝั่ง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
75		นายดำรงค์ พิเดช	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
76		นายดุสิต เครืองาม	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
77		นายดุสิต สีสามัทรพันธุ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
78		พลโท เดชา ปุญญบาล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
79		นายเดชฤทธิ์ ปัญจะมูล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
80		นางตรึงใจ บุรณสมภพ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
81		นางเตือนใจ สิ้นธุวนิก	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
82		นางถวิลวดี บุรีกุล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
83		นายถาวร เฉ็ดพันธ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
84		นายทองฉัตร หงส์ลดารมภ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
85		นายทองศักดิ์ ทวีทอง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
86		นายทวีกิจ จตุรเจริญคุณ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
87		นางสาวทัศนาศนา บุญทอง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
88		นายทิวา การกระสัง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
89		นายเทียนฉาย กีระนันท์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
90		นายเทียนชัย ปิ่นวิเศษ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
91		นายทรงชัย วงศ์สวัสดิ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
92		พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
93		นายธรรณธ์ อารังนาวาสวัสดิ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
94		นายธรรมรักษ์ การพิศิษฎ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
95		นายธวัชชัย ยงกิตติกุล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
96		พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
97		นายธวัชชัย คู่ยพานิช	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
98		นายธีรยุทธ หล่อเลิศรัตน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
99		นายธีรศักดิ์ พานิชวิทย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
100		นายธำรง อัครสุธีรกุล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
101		พลโท นคร สุขประเสริฐ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
102		รองศาสตราจารย์นริวรรณ จินตกานนท์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
103		นายนันท์วัฒน์ บรมานันท์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
104		พลโท นาวัน ดำริกาญจน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
105		นายนิพัทธ์ ระเด่นอาหมัด	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
106		นายนิคม มากรุ่งแจ้ง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
107		นายนิพนธ์ คำพา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
108		นายนิพนธ์ นาคสมภพ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
109		นายนิมิต สิทธิไตรย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
110		นายนิรันดร์ พันทรกิจ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
111		นายนิอาแซ ซีอูเซ็ง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
112		นายนำชัย กฤษณาสกุล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
113		ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
114		นายบัญญัติ ปรมีสถนาภรณ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
115		นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
116		นายบุญถิ่น มั่นเกษวิทย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
117		นายบุญเลิศ คชายุทธเดช	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
118		นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
119		นายประชา เตรรัตน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
120		นายประทวน สุทธิอำนาจเดชะ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
121		นายประดิษฐ์ เรืองดิษฐ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
122		นางประภา เติระกูล ศรีนวลนัด	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
123		นางประภาศรี สุฉันทบุตร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
124		นายประมนต์ สุธีวงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
125		นายประสาร มฤคพิทักษ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
126		นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
127		พลเอก ประสูตร รัศมีแพทย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
128		รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ชิตพงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
129		นายประเสริฐ ศัลยวิวรรณ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
130		นายปราโมทย์ ไม้กลัด	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
131		ศาสตราจารย์เกียรติคุณปรีชา เกาทอง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
132		นายปรีชา บุตรศรี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
133		พลตำรวจตรี ปรีชา สมุทธะเปารยะ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
134		นายเบ็อง จันดา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
135		นายพงศ์ไพยม วาศภูติ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
136		นางสาวพจนีย์ ธนวรานิช	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
137		นายพรชัย มุ่งเจริญพร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
138		นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
139		นางพรรณวีรินทร์ รัตนวานิช	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
140		นางพรรณิ จารุสมบัติ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
141		นายพรายพล คุ้มทรัพย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
142		นายพลเดช ปิ่นประทีป	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
143		พลเอก พอพล มณีรินทร์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
144		พลเรือเอก พระจุนด์ร ตามประทีป	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
145		รองศาสตราจารย์พันธุ์ทิพย์ สายสุนทร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
146		นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
147		นายพิสิฐ ลี้อาธรรม	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
148		นายเพิ่มศักดิ์ เชื้อชาติ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
149		นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
150		นายไพบูลย์ นิติตะวัน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
151		นายไพบูลย์ นลินทรางกูร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
152		นายไพโรจน์ พรหมสาส์น	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
153		นาวาอากาศเอก ไพศาล จันทรพิทักษ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
154		นางภัทรียา สุมะโน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
155		พลเอก ภูติศ ทัตติยโชติ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
156		พลอากาศเอก มนัส รุปขจร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
157		นายมนู เลียวไพโรจน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
158		นายมนูญ ศิริวรรณ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
159		นายมานิจ สุขสมจิตร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
160		นายมีชัย วีระไวทยะ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
161		พันตำรวจตรี ยงยุทธ สารระสมบัติ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
162		พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
163		นางสาวรสนา โตสิตระกูล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
164		พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
165		นายวรรณชัย บุญบำรุง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
166		พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
167		นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
168		นายวสันต์ ภัยหลิกดิ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
169		พลเอก วัฒนา สรรพานิช	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
170		นายวันชัย สอนศิริ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
171		นายวัลลภ พริ้งพวงษ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
172		นายวิชัย ตานรุ่งโรจน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
173		พลเอก วิชิต ยาทิพย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
174		นายวิทยา กุลสมบุรณ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
175		นายวินัย ตะห์ลัน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
176		นายวิบูลย์ คูหิรัญ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
177		นายวิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
178		นายวิวรรณ แสงสุริยะฉัตร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
179		นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
180		นายวีระศักดิ์ ภูครองหิน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
181		พลเอก วุฒินันท์ ลีลายุทธ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
182		นายไวกุณฑ ทองอร่าม	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
183		นายศานิตย์ นาคสุขศรี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
184		นายศักดิ์รินทร์ ภูมิรัตน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
185		นายศักดิ์ดา ศรีวิริยะไพบูลย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
186		นายศิริ จิระพงษ์พันธ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
187		นางศิรินา ปวโรฬารวิทยา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
188		พลเรือเอก ศุภกร บุรณดิลก	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
189		นายศุภชัย ยาวะประภาษ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
190		นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
191		นายสมเดช นิลพันธุ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
192		นายสมชัย ฤชุพันธุ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
193		ศาสตราจารย์สมบัติ อ่างธัญวงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
194		นายสมศักดิ์ ไส่สถาพรพิพิธ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
195		นายสยมพร ลิมไทย	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
196		นายสรณะ เทพเนาว์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
197		นายสังคีต พิริยะรังสรรค์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
198		นายสายัณห์ จันทร์วิภาสวงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
199		นางสาวสารี อ๋องสมหวัง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
200		นายสิระ เจนจาคะ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
201		นายสืบพงศ์ ธรรมชาติ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
202		ศาสตราจารย์กิตติคุณสุภัฏญา สุตบรรทัด	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
203		นายสุชาติ นวกวงษ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
204		นายสุทัศน์ เศรษฐ์บุญสร้าง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
205		นายสุธรรม ลิมสุวรรณเกษม	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
206		นายสุพร สุวรรณโชติ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
207		นางสาวสุภัทรา นาคะผิว	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
208		พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
209		นายสุวัช สิงห์พันธุ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
210		นายสุวัฒน์ วิริยพงษ์สุกิจ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
211		นายสุวิทย์ เมษินทรีย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
212		นายเสรี สุวรรณภานนท์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
213		นายหาญณรงค์ เยาวเลิศ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
214		นายอดิศักดิ์ ภาณุพงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
215		นายอนนต์ สิริแสงทักษิณ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
216		นายอนันต์ชัย คุณานันทกุล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
217		นายอนุสรณ์ แสงนิมนวล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
218		พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรณะ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
219		นายอมร วาณิชวิวัฒน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
220		นางสาวอรพินท์ สพโชคชัย	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
221		นางอรพินท์ วงศ์ชุมพิศ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
222		นายอลงกรณ์ พลบุตร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
223		นางสาวอ่อนอุษา ลำเลียงพล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
224		พลตำรวจโท อาจิดน โชติวงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
225		นายอำพล จินดาวัฒนะ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
226		นายอุดม เพ็องพุง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
227		นายอุทัย สอนหลักทรัพย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
228		นางอุบล หลิมสกุล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
229		พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
230		นายเอกราช ช่างเหลา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
231		ศาสตราจารย์พิเศษเอนก เหล่าธรรมทัศน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ

หมายเหตุ

นายชูชัย ศุภวงศ์ นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา และนายวสันต์ ภัยหลิกดิ์ ขอใช้สิทธิแสดงตนเพิ่มเติมด้วยวาจา แต่ปรากฏชื่อแสดงตนในใบประมวลผลการลงคะแนนแล้ว

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

1. นายเทียนฉาย กีระนันทน์	ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ
2. ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ	รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง
3. นางสาวทัศนีย์ บุญทอง	รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง

๑๔๔

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

นิชฎิกานต์ ๗๑/๒

ผมขออนุญาตดำเนินการขอมติจากที่ประชุมนะครับว่า เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ท่านสมาชิกจะเห็นด้วยกับรายงานพิจารณาศึกษาหลักการและแนวทางการปฏิรูปคุณธรรมของคณะกรรมการหรือไม่ ถ้าท่านสมาชิกผู้ใดเห็นด้วยโปรดกด ปุ่มเห็นด้วย ถ้าท่านผู้ใดไม่เห็นด้วยก็กรุณา กดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ท่านผู้ใดเห็นว่าควรงดออกเสียงก็โปรดกดปุ่มงดออกเสียง ครับ ท่านสมาชิกขออนุญาตลงคะแนนได้เลยครับ

(ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกท่านใดที่ยังไม่ได้ใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนบ้างครับ มีไหมครับ ถ้ามีก็ขอออกเสียงลงคะแนนเลยครับ ถ้าไม่มีผมจะขออนุญาตปิดการลงคะแนมนะครับ เชิญคุณอรพินต์ครับ

นางสาวอรพินต์ สฟโชคชัย : ท่านประธานกดได้แล้วค่ะ ขอบพระคุณค่ะ ดิฉันกอดคิดว่าจะเพิ่มเติมลงไป แต่ตอนนี้กดได้แล้วค่ะ ขอขอบคุณค่ะ

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ผมขออนุญาตเวลานี้มีสมาชิกมาแสดงตน ๒๓๒ ท่าน กับอีก ๓ ท่านที่แสดงตนด้วยการยกมือเป็น ๒๓๕ ท่านนะครับ ขออนุญาตให้รวมคะแนมนะครับ จำนวนผู้เข้าประชุมมี ๒๓๓ ท่าน บวกอีก ๓ ท่าน ก็เป็น ๒๓๖ ท่านใช่ไหมครับ แล้วก็มีผู้เห็นด้วย ๒๑๗ ท่าน ไม่เห็นด้วย ๑๐ ท่าน งดออกเสียง ๖ ท่าน เป็นอันว่าที่ประชุมนี้เห็นชอบด้วยกับรายงานของคณะกรรมการการ

นะครับ

(แทรกมติ 217)

เรื่อง

วันที่ 02 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2558 เวลา 16:55

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม 233

เห็นด้วย 217

ไม่เห็นด้วย 10

งดออกเสียง 6

ไม่ลงคะแนนเสียง 0

รายงานพิจารณาศึกษา เรื่อง สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติและ
ร่างพระราชบัญญัติสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ของ
คณะกรรมการการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล
ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาปฏิรูปแห่งชาติ พิจารณา
เสร็จแล้ว

เห็นชอบด้วยกับรายงานของคณะกรรมการ

หน้า 1 / 1.460

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
1	1	นายกษิต์เดชธนทัต เสกขุนทด	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
2	2	นายกาศพล แก้วประพาฬ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
3	3	นายกิตติ โกสินสกุล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
4	4	นางกัญญ์ฐญาณ์ ภูสวาสดี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
5	6	นายกมล รอดคล้าย	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
6	7	ศาสตราจารย์กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	งดออกเสียง
7	8	นางกอบแก้ว จันทร์ดี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
8	9	นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
9	10	ศาสตราจารย์พิเศษกิติพงษ์ อรุณีพัฒน์พงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
10	11	นายกิตติภณ พุ่งกลาง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
11	12	นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
12	13	นางกุไชหะมะวันชาพิหนะ มนูญทวี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
13	14	นายเกริกไกร จีระแพทย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
14	15	นายเกรียงไกร ภูมิเหล่าแจ้ง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
15	16	นายเกษมสันต์ จินณวาโส	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
16	17	นายโกเมศ แดงทองดี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
17	18	นายโกวิทย์ ทรงคุณ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
18	19	นายโกวิท ศรีไพโรจน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	งดออกเสียง
19	20	นายไกรวาศ แก้วดี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
20	21	นายไกรฤทธิ์ บุญยเกียรติ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
21	22	นายขจิตภัย บุรุษพัฒน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
22	23	พลตำรวจตรี ขจร สัยวัตร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
23	24	พลอากาศเอก ขวัญชัย เขี่ยมรักษา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
24	25	นายเข้มทัต สุคนธ์สิงห์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย

กลุ่มงานรายงานการประชุม สำนักรายงานการประชุมและตัวเลข สท

โทร ๐ ๒๒๕๔ ๒๓๗๒-๓ , ๐ ๒๒๕๔ ๑๓๑๐

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
25	26	นายเข้มชัย ชุตินวงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
26	27	พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	ไม่เห็นด้วย
27	28	นายคณิศร ขุริรัง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
28	29	นายคำคุณ สิทธิสมาน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
29	30	นายครุจิต นาครทรรพ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
30	31	นายจรัส สุทธิกุลบุตร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
31	32	ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
32	33	พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
33	34	นายจรูญ จึงยิ่งเรืองรุ่ง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
34	35	พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
35	36	พลเอก จิรพันธ์ เกษมสานต์สุข	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
36	37	พันตำรวจโท จิตต์ ศรีโยหะ มุกดาธนพงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
37	38	ว่าที่ร้อยเอก จิตร ศิริธรรานนท์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
38	39	นายจีระรัตน์ นพวงศ์ ณ ออยุธยา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	ไม่เห็นด้วย
39	40	นายจตุรินทร์ ภิรมย์ภักดี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
40	41	นางจรี วิจิตรวาทการ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
41	42	นายจิรวุฒน์ เวียงदान	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
42	43	นางจวีร์รัตน์ จุลจักรวฒน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
43	44	นายจุมพล รอดคำดี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
44	45	นายจุมพล สุขมัน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
45	46	นายเจน นำชัยศิริ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
46	47	นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	ไม่เห็นด้วย
47	48	พลอากาศเอก เจษฎา วิจารณ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
48	49	นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
49	50	นายจำลอง โพธิ์สุข	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
50	51	นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
51	52	นายเฉลิมพล ประทีปะวงนิช	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
52	53	นายเฉลิมศักดิ์ อบสุวรรณ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
53	54	ศาสตราจารย์ชัชชาติ เทพรานนท์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
54	55	นายชัย ชิดชอบ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
55	56	นายชัยพร ทองประเสริฐ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
56	57	นายชัยวัฒน์ ลิ้มปวีร์วรรณะ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
57	58	นายชัยอนันต์ สมทวณิช	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
58	59	นายชาลี เจริญสุข	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
59	60	นายชาลี เอียดสกุล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
60	61	นายชาลี ตั้งจิรวงษ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
61	62	พลเรือเอก ชาญชัย เจริญสุวรรณ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
62	64	นายชิงชัย หาญเจนลักษณ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
63	65	นายชิตชัย จิระตุนันท์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
64	66	นายชูชัย ศุภวงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
65	67	นายชูชาติ อินสว่าง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	ไม่เห็นด้วย
66	68	พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
67	69	นายเชิดชัย วงศ์เสรี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
68	70	นายเชื้อ ฮั่นจินดา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
69	71	นายฐิติ ฤทธิโกวิท	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	งดออกเสียง
70	72	พลโท ฐิติวัจน์ กำลังเอก	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
71	73	นางทิฆัมพร กองสอน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
72	74	ศาสตราจารย์ณรงค์ พุทธิชีวิน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
73	75	นายณรงค์ วงศ์เกรียงไกร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
74	77	นายดิเรก ถึงฝั่ง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
75	78	นายดำรงค์ พิเดช	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
76	79	นายดุสิต เครื่องงาม	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
77	80	นายดุสิต สีสากัทรพันธ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
78	81	พลโท เดชา ปุญญบาล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
79	82	นายเดชฤทธิ์ ปัญจะมูล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
80	83	นางตรึงใจ นุรณสมภพ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
81	84	นางเตือนใจ สินธุฉนิก	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
82	85	นางถวิลวดี บุรีกุล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
83	86	นายถาวร เฉิดพันธ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	ไม่เห็นด้วย
84	87	นายทองฉัตร หงส์ลดารมภ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
85	88	นายทงศักดิ์ ทวีทอง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
86	89	นายทวีกิจ จตุรเจริญคุณ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	ไม่เห็นด้วย
87	90	นางสาวทัศนาศนา ปุญทอง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
88	92	นายทิวา การกระสัง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
89	94	นายเทียนชัย ปิ่นวิเศษ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
90	95	นายทรงชัย วงศ์สวัสดิ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
91	96	พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
92	97	นายธรรณธ์ ธำรงนาวาสวัสดิ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
93	98	นายธรรมรักษ์ การพิศิษฎ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
94	100	นายธวัชชัย ยงกิตติกุล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
95	101	พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
96	102	นายธวัชชัย ชูพานิช	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
97	103	นายธีรยุทธ หล่อเลิศรัตน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
98	104	นายธีรศักดิ์ พานิชวิทย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
99	105	นายธำรง อัครสุทธิกุล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	ไม่เห็นด้วย
100	106	พลโท นคร สุขประเสริฐ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
101	107	รองศาสตราจารย์นริวรรณ จินตกานนท์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
102	108	นายันทวัฒน์ บรมานันท์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
103	109	พลโท นาวัน ดำริกาญจน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
104	110	นายนิพัทธ์ ระเด่นอาหมัด	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
105	111	นายนิคม มากรุ่งแจ้ง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
106	112	นายนิพนธ์ คำพา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
107	113	นายนิพนธ์ นาคสมภพ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
108	114	นายนิमित สิทธิไตรย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
109	115	นายนิรันดร์ พันทรกิจ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
110	116	นายนิอาแซ ซี่อุเซ็ง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
111	118	นายนำชัย กฤษณาสกุล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
112	119	ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	งดออกเสียง
113	120	นายบัญชา ปรมีศนาภรณ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
114	121	นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
115	122	นายบุญถิ่น มั่นเกษวิทย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
116	123	นายบุญเลิศ คชายุทธเดช	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
117	124	นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
118	125	นายประชา เตรรัตน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
119	126	นายประทวน สุทธิอำนาจเดช	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
120	127	นายประดิษฐ์ เรืองดิษฐ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	งดออกเสียง

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
121	128	นางประภา เหนระกุล ศรีนวนนัต	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
122	129	นางประภาภัทร นิยม	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
123	130	นางประภาศรี สุฉันทบุตร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
124	131	นายประมนต์ สุธีวงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
125	132	นายประสาร มฤคพิทักษ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
126	133	นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
127	134	พลเอก ประสูตร รัศมีแพทย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
128	135	รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ชิตพงษ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
129	136	นายประเสริฐ ศัลยวิวรรธน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
130	137	นายปราโมทย์ ไม้กลัด	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
131	138	ศาสตราจารย์เกียรติคุณปรีชา เกาทอง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
132	139	นายปรีชา บุตรศรี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
133	140	พลตำรวจตรี ปรีชา สมุทรเปาระยะ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
134	142	นายเป็รื่อง จันดา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
135	144	นายพงศ์โพยม วาศภูติ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
136	145	นางสาวพจนีย์ ธนวานิช	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
137	147	นายพรชัย มุ่งเจริญพร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
138	148	นางพรพันธุ์ บุณยรัตพันธุ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
139	149	นางพรรณวรินทร์ รัตนวานิช	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
140	150	นางพรรณณี จารุสมบัติ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
141	151	นายพรายพล คุ่มทรัพย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
142	152	นายพลเดช ปิ่นประทีป	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
143	153	พลเอก พอพล มณีรินทร์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
144	154	พลเรือเอก พระจันทร ตามประทีป	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
145	155	รองศาสตราจารย์พันธุ์ทิพย์ สายสุนทร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
146	156	นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
147	157	นายพิสิฐ ลี้อาธรรม	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
148	158	นายเพิ่มศักดิ์ เชื้อชาติ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
149	159	นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
150	160	นายไพบุลย์ นิติตะวัน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
151	161	นายไพบุลย์ นลินทรางกูร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
152	162	นายไพโรจน์ พรหมสาสน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
153	163	นาวาอากาศเอก ไพศาล จันทร์พิทักษ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
154	164	นางภัทริยา สุขมะโน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
155	165	พลเอก ภูติศ ทัดติยโชติ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
156	166	พลอากาศเอก มนัส รูปขจร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
157	167	นายมนู เลียวไพโรจน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
158	168	นายมนูญ ศิริวรรณ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
159	169	นายมานิจ สุขสมจิตร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
160	170	นายมีชัย วีระไวทยะ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
161	171	พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
162	172	พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
163	173	นางสาวรสนา ไตสีตระกูล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
164	174	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
165	175	นายวรรณชัย บุญบำรุง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
166	176	พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
167	177	นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
168	178	นายวสันต์ ภัยหลิกดิ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
169	179	พลเอก วัฒนา สรรพานิช	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
170	180	นายวันชัย สอนศิริ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
171	181	นายวัลลภ พริ้งพงษ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
172	182	นายวิชัย ต่านรุ่งโรจน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
173	183	พลเอก วิชิต ยาทิพย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
174	184	นายวิทยา กุลสมบุรณ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
175	185	นายวินัย ตะห์ลัน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
176	186	นายวิบูลย์ คูहितู	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
177	187	นายวิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
178	188	นายวิวรรณ แสงสุริยะฉัตร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
179	189	นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
180	190	นายวีระศักดิ์ ภูครองหิน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
181	191	พลเอก วุฒินันท์ ลีลายุทธ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
182	193	นายไวคุณท์ ทองอร่าม	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
183	194	นายศานิตย์ นาคสุขศรี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
184	195	นายศักดิ์กรินทร์ ภูมิรัตน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
185	196	นายศักดิ์ดา ศรีวิริยะไพบุลย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
186	197	นายศิริ จิระพงษ์พันธ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
187	198	นางศิรินา ปวโรฬารวิทยา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
188	199	พลเรือเอก ศุภกร บุรณดิลก	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
189	200	นายศุภชัย ยาวะประภาษ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
190	201	นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
191	203	นายสมเดช นิลพันธ์ุ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
192	204	นายสมชัย ฤชุพันธ์ุ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
193	205	ศาสตราจารย์สมบัติ อารังธัญวงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
194	207	นายสมศักดิ์ ไส่สถาพรพิพิธ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
195	208	นายสยมพร ลิ้มไทย	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
196	209	นายสรณะ เทพเนาว์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
197	210	นายสังสิต พิริยะรังสรรค์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
198	211	นายสายัณห์ จันทร์วิภาสวงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
199	212	นางสาวสารี อ๋องสมหวัง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
200	213	นายสิระ เจนจาคะ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
201	214	พันเอก สิริวิชญ์ นาคทอง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
202	215	นางสีลาภรณ์ บัวสาย	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
203	216	นายสืบพงศ์ ธรรมชาติ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
204	217	ศาสตราจารย์กิตติคุณสุกัญญา สุตบรรทัด	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
205	218	นายสุชาติ นวกวงษ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
206	219	นายสุทัศน์ เศรษฐ์บุญสร้าง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
207	220	นายสุธรรม ลิ้มสุวรรณเกษม	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
208	221	นายสุพร สุวรรณโชติ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
209	222	นางสาวสุภัทรา นาคะผิว	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	ไม่เห็นด้วย
210	223	พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	ไม่เห็นด้วย
211	224	นายสุวัช สิงห์พันธ์ุ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
212	225	นายสุวัฒน์ วิริยะพงษ์สุกิจ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
213	226	นายสุวิทย์ เมษินทรีย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
214	227	นายเสรี สุวรรณภานนท์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
215	228	นายหาญณรงค์ เยาวเลิศ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
216	229	นายอดิศักดิ์ ภาณุพงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
217	230	นายอนนต์ สิริแสงทักษิณ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
218	231	นายอนันตชัย คุณานันทกุล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
219	232	นายอนุสรณ์ แสงนิมมวล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
220	233	พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรณะ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
221	234	นายอมร วาณิชวิวัฒน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	ไม่เห็นด้วย
222	236	นางสาวอรพินท์ สหโชคชัย	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
223	237	นางอรพินท์ วงศ์ชุมพิศ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
224	238	นายอลงกรณ์ พลบุตร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
225	239	นางสาวอ่อนอุษา ลำเสียงพล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
226	241	พลตำรวจโท อาจิด โชติวงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
227	243	นายอำพล จินดาวัฒน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
228	244	นายอุดม เพ็องพั่ง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	งดออกเสียง
229	246	นายอุทัย สอนหลักทรัพย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
230	247	นางอุบล หลิมสกุล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
231	248	พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
232	249	นายเอกราช ช่างเหลา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
233	250	ศาสตราจารย์พิเศษเอนก เหล่าธรรมทัศน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

1. นายเทียนฉาย กีระนันทน์	ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ
2. ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ	รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง
3. นางสาวทัศนีย์ บุญทอง	รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง

๑๔๕

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

นิชฎิกานต์ ๗๑/๓

ผมขออนุญาตไปสู่การขอมติที่ ๒ ว่าที่ประชุมจะเห็นด้วยให้ส่งความเห็น
ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของท่านสมาชิกที่ได้อภิปรายกันมาตลอดการประชุมนี้เพื่อให้
คณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาปฏิรูปแห่งชาติและผู้เกี่ยวข้องนำไปประมวล
และปรับปรุงรายงานก่อนที่จะส่งเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
โดยเฉพาะอย่างยิ่งไปปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติต่อไปหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรส่ง
ความเห็นข้อสังเกตให้ไปปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติขอให้กดปุ่มว่า เห็นด้วย ท่านผู้ใดเห็นว่า
ไม่ควรส่งไปให้ปรับปรุงก็กด ไม่เห็นด้วย ท่านผู้ใดเห็นว่างดออกเสียง ก็กดปุ่ม งดออกเสียง
ขอเชิญลงคะแนนครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

- ๗๒/๑

๑๔๖

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

เสาวลักษณ์ ๗๒/๑

ศาสตราจารย์บรรศักดิ์ อูวรรณโณ (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) :
ท่านสมาชิกลงคะแนนครบหรือยังครับ ท่านผู้ใดลงคะแนนไม่ได้ มีไหมครับ ไม่มีนะครับ
ถ้าไม่มีผมขออนุญาตปิดการลงคะแนน ขอเชิญส่งผลคะแนนครับ เป็นอันว่ามีผู้เข้าประชุม
ในที่ประชุมแห่งนี้ ๒๓๖ ท่าน สามารถกดบัตรได้ ๒๓๓ ไม่สามารถกดบัตรได้อีก ๓ ท่าน
เห็นด้วย ๒๒๐ ท่าน ไม่เห็นด้วยอีก ๔ ท่าน งดออกเสียง ๙ ท่าน ไม่ลงคะแนนเสียง ไม่มีนะครับ

(แทรกมติ 220)

เรื่อง

วันที่ 02 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2558 เวลา 16:57

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม 233

เห็นด้วย 220

ไม่เห็นด้วย 4

งดออกเสียง 9

ไม่ลงคะแนนเสียง 0

รายงานพิจารณาศึกษา เรื่อง สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติและ
ร่างพระราชบัญญัติสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ของ
คณะกรรมการการปฏิรูปคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล
ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาปฏิรูปแห่งชาติ พิจารณา
เสร็จแล้ว

**เห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ
พ.ศ. โดยให้ส่งร่างพระราชบัญญัติพร้อมความเห็นและ
ข้อเสนอแนะของสมาชิกไปให้คณะกรรมการนำไปประมวล
และปรับปรุงรายงาน รวมทั้งร่างพระราชบัญญัติให้แล้วเสร็จ
ภายใน ๗ วัน เพื่อส่งไปยังคณะรัฐมนตรี และประธานสภา
นิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาต่อไป**

หน้า 1 / 1.461

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
1	1	นายเกษิต์เดชธนทัต เสกขุนทด	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
2	2	นายกาศพล แก้วประพาฬ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
3	3	นายกิตติ โกสินสกุล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
4	4	นางกัญญ์รัฐญาณ ภู่วาสดี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
5	6	นายกมล รอดคล้าย	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
6	7	ศาสตราจารย์กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
7	8	นางกอบแก้ว จันทรีดี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
8	9	นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
9	10	ศาสตราจารย์พิเศษกิตติพงษ์ อูรพีพัฒน์พงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
10	11	นายกิตติภณ ทุงกลาง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
11	12	นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
12	13	นางกุไชหะมะวันชาพิหนะ มนูญทวี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
13	14	นายเกริกไกร จีระแพทย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
14	15	นายเกรียงไกร ภูมิเหล่าแจ้ง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
15	16	นายเกษมสันต์ จิณณวาโส	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
16	17	นายโกเมศ แดงทองดี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
17	18	นายโกวิทย์ ทรงคุณ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	ไม่เห็นด้วย
18	19	นายโกวิท ศรีไพโรจน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
19	20	นายไกรรศ แก้วดี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
20	21	นายไกรฤทธิ์ บุญเกียรติ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
21	22	นายขจิตกัย บุรุษพัฒน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
22	23	พลตำรวจตรี ขจร สัยวัฒน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
23	24	พลอากาศเอก ขวัญชัย เขี่ยมรักษา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
24	25	นายเข้มทัต สุคนธสิงห์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
25	26	นายเข็มชัย ชูติวงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
26	27	พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	งดออกเสียง
27	28	นายคณิศร ชุริรัง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
28	29	นายคำคุณ สติธิสมาน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
29	30	นายคุรุจิต นาครทรรพ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
30	31	นายจรัส สุทธิกุลบุตร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
31	32	ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
32	33	พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
33	34	นายจตุณู จึงยิ่งเรืองรุ่ง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
34	35	พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
35	36	พลเอก จิรพันธ์ เกษมศานต์สุข	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
36	37	พันตำรวจโท จิตต์ ศรีโยหะ มุกดาธนพงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
37	38	ว่าที่ร้อยเอก จิตร ศรีธรรานนท์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
38	39	นายจีระรัตน์ นพวงศ์ ณ อยุธยา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	งดออกเสียง
39	40	นายจตุรินทร์ ภิรมย์ภักดี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	งดออกเสียง
40	41	นางจรี วิจิตรวาทการ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
41	42	นายจิรวุฒิ เวียงदान	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
42	43	นางจไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
43	44	นายจุมพล รอดคำดี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
44	45	นายจุมพล สุขม้น	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
45	46	นายเจน นำชัยศิริ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
46	47	นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	ไม่เห็นด้วย
47	48	พลอากาศเอก เจษฎา วิจารณ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
48	49	นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
49	50	นายจำลอง โพธิ์สุข	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
50	51	นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
51	52	นายเฉลิมพล ประทีปะวงษ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
52	53	นายเฉลิมศักดิ์ อบสุวรรณ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
53	54	ศาสตราจารย์ชัชชาติ เทพรานนท์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
54	55	นายชัย ชิดชอบ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
55	56	นายชัยพร ทองประเสริฐ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
56	57	นายชัยวัฒน์ ลิ้มปีวรรณชะ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
57	58	นายชัยอนันต์ สมทวนิช	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
58	59	นายชาติ เจริญสุข	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
59	60	นายชาติ เขียดสกุล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
60	61	นายชาติ ตั้งจิรวงษ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
61	62	พลเรือเอก ชาญชัย เจริญสุวรรณ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
62	64	นายชิงชัย หาญเจนลักษณ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
63	65	นายชิตชัย จิวะตุวินนท์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
64	66	นายชูชัย ศุภวงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
65	67	นายชูชาติ อินสว่าง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
66	68	พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
67	69	นายเชิดชัย วงศ์เสรี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
68	70	นายเชื้อ ฮั่นจินดา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
69	71	นายฐิติ วุฑฒิโกวิทย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
70	72	พลโท ฐิติวัฒน์ กำลังเอก	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
71	73	นางชัชฌัมพร กองสอน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
72	74	ศาสตราจารย์ณรงค์ พุทธิชีวิน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
73	75	นายณรงค์ วงศ์เกรียงไกร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
74	77	นายดิเรก ถึงฝั่ง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
75	78	นายดำรงค์ พิเดช	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
76	79	นายดุสิต เครื่องาม	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
77	80	นายดุสิต ลีลาภัทรพันธุ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
78	81	พลโท เดชา ปุญญบาล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
79	82	นายเดชฤทธิ์ บัญจะมูล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
80	83	นางตรีงใจ บุรณสมภพ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
81	84	นางเดือนใจ สินธุวนิก	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
82	85	นางถวิลวดี บุรีกุล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
83	86	นายถาวร เจริญพันธุ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	งดออกเสียง
84	87	นายทองฉัตร หงส์คารมมภ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
85	88	นายทองศักดิ์ ทวีทอง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
86	89	นายทวีกิจ จตุรเจริญคุณ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
87	90	นางสาวทัศนาศนา บุญทอง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
88	92	นายทิวา การกระสัง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
89	94	นายเทียนชัย ปิ่นวิเศษ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
90	95	นายทรงชัย วงศ์สวัสดิ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
91	96	พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
92	97	นายธรรณธ์ อ่างรวงวาสวัสดิ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
93	98	นายธรรมรักษ์ การพิศิษฎ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
94	100	นายธวัชชัย ยงกิตติกุล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
95	101	พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
96	102	นายธวัชชัย คู่ย์พานิช	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
97	103	นายธีรยุทธ หล่อเลิศรัตน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
98	104	นายธีรศักดิ์ พานิชวิทย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
99	105	นายอัคร อัครสุธีรกุล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	งดออกเสียง
100	106	พลโท นคร สุขประเสริฐ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
101	107	รองศาสตราจารย์นริวรรณ จินตกานนท์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
102	108	นายนันท์วัฒน์ บรรมานันท์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
103	109	พลโท นาวัน คำวิภาญจน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
104	110	นายนิพัทธ์ ระเบิดอำนาจ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
105	111	นายนิคม มากรุ่งแจ้ง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
106	112	นายนิพนธ์ คำพา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
107	113	นายนิพนธ์ นาคสมภพ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
108	114	นายนิมิต สิทธิไตรย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
109	115	นายนิรันดร์ พันทรกิจ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
110	116	นายนิอาแซ ชีอุซึ่ง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
111	118	นายนำชัย กฤษณาสกุล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
112	119	ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ จุวรรณโณ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	งดออกเสียง
113	120	นายบัญญัติ ปรมีสถนาภรณ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	ไม่เห็นด้วย
114	121	นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
115	122	นายบุญถิ่น มั่นเกษวิทย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
116	123	นายบุญเลิศ ศษายุทธเดช	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
117	124	นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
118	125	นายประชา เตรีตน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
119	126	นายประทวน สุทธิอำนาจเดช	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
120	127	นายประดิษฐ์ เรืองดิษฐ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
121	128	นางประภา เหนระกุล ศรีนวลนัค	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
122	129	นางประภาภัทร นิยม	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
123	130	นางประภาศรี สุฉันทบุตร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
124	131	นายประมนต์ สุธีวงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
125	132	นายประสาร มฤคพิทักษ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
126	133	นายประสิทธิ์ ปทุมรักษ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
127	134	พลเอก ประสูตร รัศมีแพทย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
128	135	รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ชิตพงษ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
129	136	นายประเสริฐ ศัลยวิวรรณ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
130	137	นายปราโมทย์ ไม้กลัด	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
131	138	ศาสตราจารย์เกียรติคุณปรีชา เกาทอง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
132	139	นายปรีชา บุตรศรี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
133	140	พลตำรวจตรี ปรีชา สมุหระเปารยะ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
134	142	นายเป็รื่อง จันดา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
135	144	นายพงศ์ไพยม วาศภูติ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
136	145	นางสาวพจนีย์ ธนวรานิซ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
137	147	นายพรชัย มุ่งเจริญพร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
138	148	นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
139	149	นางพรรณวิรินทร์ รัตนวานิช	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
140	150	นางพรรณณี จารุสมบัติ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
141	151	นายพรายพล คุ่มทรัพย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
142	152	นายพลเดช ปิ่นประทีป	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
143	153	พลเอก พอพล มณีรินทร์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
144	154	พลเรือเอก พระจุนถ์ ตามประทีป	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	งดออกเสียง
145	155	รองศาสตราจารย์พันธุ์ทิพย์ สายสุนทร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
146	156	นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
147	157	นายพิสิฐ ลี้อาธรรม	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
148	158	นายเพิ่มศักดิ์ เชื้อชาติ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
149	159	นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
150	160	นายไพบูลย์ นิติตะวัน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
151	161	นายไพบูลย์ นลินทรางกูร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
152	162	นายไพโรจน์ พรหมสาส์น	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
153	163	นาวาอากาศเอก ไพศาล จันทร์พิทักษ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
154	164	นางภัทริยา สุมะโน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
155	165	พลเอก ภูติศ ทัดติยโชติ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
156	166	พลอากาศเอก มนต์ รูปขจร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
157	167	นายมนู เลียวไพโรจน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
158	168	นายมนูญ ศิริวรรณ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
159	169	นายมานิจ สุขสมจิตร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
160	170	นายมีชัย วีระไวทยะ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
161	171	พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
162	172	พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
163	173	นางสาวรสนา โตสิตระกูล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
164	174	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
165	175	นายวรรณชัย บุญบำรุง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
166	176	พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
167	177	นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
168	178	นายวสันต์ ภัยหลิกี้	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
169	179	พลเอก วัฒนา สรรพานิช	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
170	180	นายวันชัย สอนศิริ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
171	181	นายวัลลภ พริ้งพงษ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
172	182	นายวิชัย ตานรุ่งโรจน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
173	183	พลเอก วิชิต ยาทิพย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
174	184	นายวิทยา กุลสมบูรณ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
175	185	นายวินัย ดะห์ลัน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
176	186	นายวิบูลย์ คูทรัพย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
177	187	นายวิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
178	188	นายวิวรรธน์ แสงสุริยะฉัตร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
179	189	นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
180	190	นายวีระศักดิ์ ภูครองหิน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
181	191	พลเอก วุฒินันท์ ลีลายุทธ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
182	193	นายไวกุณฑท์ ทองอร่าม	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
183	194	นายศานิตย์ นาคสุขศรี	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
184	195	นายศักดิ์กรินทร์ ภูมิรัตน	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
185	196	นายศักดิ์ดา ศรีวิริยะไพบุลย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
186	197	นายศิริ จิระพงษ์พันธ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
187	198	นางศิรินา ปวโรฬารวิทยา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
188	199	พลเรือเอก ศุภกร บุรณดิลก	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
189	200	นายศุภชัย ยาวะประภาษ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
190	201	นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
191	203	นายสมเดช นิลพันธุ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
192	204	นายสมชัย ฤชุพันธุ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
193	205	ศาสตราจารย์สมบัติ อ่างธัญวงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
194	207	นายสมศักดิ์ ไส่สถาพรพิพิธ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
195	208	นายสุขุมพร ลิ้มไทย	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
196	209	นายสรณะ เทพเนาว์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
197	210	นายสังคีต พิริยะรังสรรค์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
198	211	นายสายัณห์ จันทร์วิภาสวงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
199	212	นางสาวสารี อ๋องสมหวัง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
200	213	นายสิระ เจนจาคะ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
201	214	พันเอก สิริวิชญ์ นาคทอง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
202	215	นางสีลาภรณ์ บัวสาย	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
203	216	นายสืบพงศ์ ธรรมชาติ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
204	217	ศาสตราจารย์กิตติคุณสุกัญญา สุตบรรทัด	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
205	218	นายสุชาติ นวกวงษ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
206	219	นายสุทัศน์ เศรษฐ์บุญสร้าง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
207	220	นายสุธรรม ลิ้มสุวรรณเกษม	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
208	221	นายสุพร สุวรรณโชติ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
209	222	นางสาวสุภัทรา นาคะผิว	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	ไม่เห็นด้วย
210	223	พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	งดออกเสียง
211	224	นายสุวัช สิงห์พันธุ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
212	225	นายสุวัฒน์ วิริยะพงษ์สุกิจ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
213	226	นายสุวิทย์ เมษินทรีย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
214	227	นายเสรี สุวรรณภานนท์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
215	228	นายหาญณรงค์ เยาวเลิศ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
216	229	นายอดิศักดิ์ ภาณุพงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
217	230	นายอนนต์ สิริแสงทักษิณ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
218	231	นายอนันตชัย คุณานันทกุล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
219	232	นายอนุสรณ์ แสงนิมნวล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
220	233	พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรณะ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
221	234	นายอมร วาณิชวิวัฒน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
222	236	นางสาวอรพินท์ สพโชคชัย	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
223	237	นางอรพินท์ วงศ์ชุมพิศ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
224	238	นายอลงกรณ์ พลบุตร	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
225	239	นางสาวอ่อนอุษา ลำเลียงพล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
226	241	พลตำรวจโท อาจิดน ชาติวงศ์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
227	243	นายอำพล จินดาวัฒน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
228	244	นายอุดม เพ็องฟุ้ง	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	งดออกเสียง
229	246	นายอุทัย สอนหลักทรัพย์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
230	247	นางอุบล หลิมสกุล	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
231	248	พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
232	249	นายเอกราช ช่างเหลา	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย
233	250	ศาสตราจารย์พิเศษเอนก เหล่าธรรมทัศน์	สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ	เห็นด้วย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

1. นายเทียนฉาย กีระนันทน์	ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ
2. ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ	รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง
3. นางสาวทัศนีย์ บุญทอง	รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง

๑๔๗

สปช. ๑๒/๒๕๕๘

เสาวลักษณ์ ๗๒/๒

เป็นอันว่าที่ประชุมแห่งนี้เห็นชอบให้คณะกรรมการการนำความเห็นท่านสมาชิกกลับไปปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติให้เสร็จภายใน ๗ วัน แล้วตามข้อบังคับกำหนดให้ท่านสมาชิกที่ต้องการจะเสนอรายละเอียดที่มีประโยชน์ต่อการพิจารณาของคณะกรรมการเสนอความเห็นต่อประธานคณะกรรมการเสียภายใน ๓ วัน ก็เป็นอันว่าเมื่อเสร็จแล้วคณะกรรมการก็คงจะแก้ไขตามที่ท่านสมาชิกได้ให้ข้อสังเกต แล้วนำเสนอท่านประธาน สปช. เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไปนะคะ

ความจริงวันนี้หมดระเบียบวาระการประชุมแล้วนะคะ ขออนุญาตเรียนว่าพรุ่งนี้มีการนัดประชุมเวลา ๑๐.๓๐ นาฬิกา แล้วก็ให้มีการหารือกันได้ ๓๐ นาที แล้วก็มีการพิจารณาเรื่องเดียว คือ เรื่องรายงานของคณะกรรมการวิสามัญปฏิรูปพลังงาน เรื่อง การส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศไทย แต่เนื่องจากมีท่านสมาชิกท่านหนึ่งลาออก คือ คุณทิวา ณ นคร ความจริงสภาแห่งนี้เคยมีมติเอาไว้ว่าถ้ากรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามให้เลื่อนท่านถัดไปขึ้นมา แต่กรณีนี้ไม่ใช่ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม เป็นการลาออก ก็ต้องดำเนินการใหม่ ซึ่งท่านประธานได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบแล้วว่า เมื่อพิจารณารายงานของคณะกรรมการปฏิรูปพลังงานเสร็จแล้วในวันพรุ่งนี้ ก็จะให้ท่านสมาชิกเสนอรายชื่อผู้ที่สมควรจะได้รับเลือกจากที่ประชุมแห่งนี้ให้ท่านประธานลงนามแต่งตั้งเป็นกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่างต่อไป

บัดนี้ ก็สมควรแก่เวลาแล้วครับ ผมขอขอบคุณท่านสมาชิกทุกท่านที่กรุณาอยู่ครบถ้วน ขออนุญาตปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา

แบบบันทึกรายงานการพิจารณาตรวจแก้ไขรายงานการประชุม
 ของคณะอนุกรรมการตรวจรายงานการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ
 ในคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาปฏิรูปแห่งชาติ
 รายงานการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๘
 วันจันทร์ที่ ๒ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่ใส่ในภาคผนวก
๒๓	๑๕	ป.ป.ช.	ป.ป.ช. หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
๒๓	๑๕	กกต.	กกต. หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
๗๘	๔	อียู (EU)	อียู (European Union: EU) หมายถึง สหภาพยุโรป
๘๑	๒๗	สตง.	สตง. หมายถึง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

การประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ
ครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๘
วันจันทร์ที่ ๒ เดือนมีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

รายนามคณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา นางเจนจิตต์ วรรณิติโกศล ที่ปรึกษาระบบงานด้านนิติบัญญัติ
นางวัชรวิวรรณ ฝ่ายทอง ผู้อำนวยการสำนักรายงานการประชุม
และชวเลข

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

นางฐานิสรา แก้วสฤติย์ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานชวเลข ๒
นางณิชานันท์ ตียามา เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส
สืบทำรวจโท (หญิง) ประทีป รักเมือง เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส

ผู้จัดรายงานการประชุม

นางสาวอัมพา กันทิโกวิทย์ นางสาวสะแกวัลย์ ตั้งพิพัฒน์พงศ์
นางสาวธัญรดา สุจิระวงศ์ นางกนกวรรณ แสงมณี
นางสาวสวรรรยา วงศ์หมัดทอง นางสาววาสนา อินตรา
นางสาวนิษฐกานต์ วงศ์ปิยะพัฒนา นางสาวเสาวลักษณ์ เพชรา
นางสาวสิริพร ณ น่าน นางสาวเปมิศา เจริญรักษ์
นางคันสนีย์ ฤทธิ์ประเสริฐศรี นางสาวศิริรัตน์ สมัครเขตการ
นางสาวภาวดี วรรณสฤติย์ นางสาวอริสา นีกรัมย์
นางปิยาพัชร จันทร์ส่อง นางศิริวรรณ สากลวารีย์

ผู้ควบคุมการบันทึกภาพและเสียง

นางสาวพรภิมล ยอดทอง

กลุ่มงานชวเลข ๒

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ

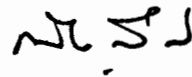
รายงานการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ คณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภาปฏิรูปแห่งชาติ ได้ตรวจแล้วเมื่อวันอังคารที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ และสภาได้มีมติรับรองรายงานการประชุม ในคราวประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๗/๒๕๕๘ วันอาทิตย์ที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๘ จำนวน ๓๗ ครั้ง เสร็จเรียบร้อยแล้ว ดังนี้

ครั้งที่ ๔/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๕/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๖/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๗/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๘/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๙/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๙/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๑/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๒/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๓/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๔/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๕/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๗/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๘/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๙/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๘

ครั้งที่	๓๐/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันเสาร์ที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่	๓๑/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันอาทิตย์ที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่	๓๒/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่	๓๓/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่	๓๔/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่	๓๕/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่	๓๖/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่	๓๗/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่	๓๘/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่	๓๙/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่	๔๐/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘

จึงขอลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ตามข้อบังคับการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๒๙

(นายเทียนฉาย กีระนันท์)
ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ

สำนักรายงานการประชุมและขอเลข

กลุ่มงานรายงานการประชุม